BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Nr 20 (204) Warszawa 1981

Urząd Patentowy PRL - na podstawie art 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) - dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego" o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie" podane są w układzie klasowym według symboli MKP i zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21.XII.1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. na 1, poz, 4) zawierają następujące dane:

- - oznaczenie klasy i podklasy według dwóch symboli międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj. MKP i Int. Cl.[3],
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy - jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
- imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
- miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
- imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
- tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
- skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazują wynalazek lub wzór użytkowy,
- liczbę zastrzeżeń.

Po wykazie ogłoszeń w układzie klasowym według symboli MKP podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym.

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielenie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art. 26 ust. 3 u.ow.), Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego".

Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego osoby trzecie mogą:

1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzać z nich odpisy;
2) w terminie sześciu miesięcy - nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach pod adres: Urząd Patentowy PRL - 00-950 Warszawa, skr. poczt **203,** Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego", w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer stronicy,
b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy PRL podaje do wiadomości konta w NBP:

1. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie
   konto: 1052-2583-232 ez. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 17 - opłaty związane z rejestracją 1 ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
   opłaty za skargi 1 odwołania.
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji patentowej - NBP V O/M w Warszawie
   konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 7 rozdz. 7811
   S 45 - wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw
   | 44 - wypłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe.
3. Urząd Patentowy - NBP V O/M w Warszawie konto: 1052-2583-13932 - wpłaty za powołanie biegłego.

Warunki prenumeraty:

Prenumeratę aa kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch" oraz Urzędy pocztowe i doręczyciele - w terminie do dnia 25 listopada na rok następny. Ceny prenumeraty rocznej - 2 349 zł.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch". W miejscowościach zaś, w których nie ma Oddziałów RSW - *w* urzędach pocztowych. Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę w urzędach pocztowych i u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch", Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-139-11. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zleceniodawców instytucji i zakładów pracy.

Egzemplarze archiwalne można nabywać w Urzędzie Patentowym **PRL** - Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, AL Niepodległości 188, skr. poczt 203, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
Numer oddano do składu w czerwcu 1981 r. Ark. wyd. 14,42; ark. druk. 12,5. Papier druk. sat. kl. IV, 60 g, 81X86. Nakład 3600+25 egz.
Cena 90 zł INDEKS 35326

Olsztyńskie Zakłady Graficzne, im. Seweryna Pieniężnego' - 10-417 Olsztyn, ul. Towarowa 2. Lz. 758.

BIULETYN URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 2.10.1981 r. Nr 20 (204) **Rok IX**

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce
I. Wynalazkach do opatentowania
II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNALAZKI

Dział A
PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01B P 228171 T 28.11.1980

Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań, Polska (Gerard Helwig, Mieczysław Bałoniak, Jerzy Łopatowski, Henryk Frąckowiak).

Narzędzie wieloczynnościowe ciągnikowe do mechanicznej pielęgnacji roślin w uprawach płaskich i redlinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania narzędzia wieloczynnościowego, nie wymagającego dodatkowej obsługi sterowania, które eliminuje stosowanie trzech typów narzędzi produkowanych obecnie.

Narzędzie według wynalazku charakteryzuje się tym, że belka narzędziowa (1) z zespołami roboczymi (5) połączona jest z kozłem trzypunktowego układu zawieszenia (2) będącym jednocześnie miejscem obrotowego zamocowania podporowego koła fortepianowego (3) sprzężonego z rolką (10) sterującą zespołami roboczymi (5) za pomocą cięgien naprowadzających (4) połączonych z dolnymi cięgnami (7) ciągnika współpracującego (6). Długość belki narzędziowej (1) jest regulowana. (2 zastrzeżenia)

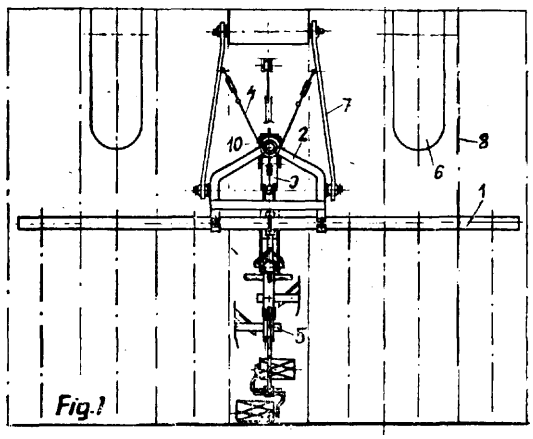

Fig.1

A01F , **P.** 228272 T 03.12.1980

Akademia Rolniczo-Techniczna, Olsztyn, Polska (Ryszard Myhan, Wacław Misiak).

Wytrząsacz pomocniczy

Wynalazek dotyczy wytrząsacza pomocniczego wspomagającego pracę zasadniczego wytrząsacza klawiszowego, zwłaszcza w kombajnach zbożowych mających wytrząsacze klawiszowe.

Wytrząsacz pomocniczy mający palce według wynalazku charakteryzuje się tym, że palce (1) przyspawane do ramion (2) ustawione są parami w miejscu kaskad wytrząsacza klawiszowego (3) i ułożyskowane obrotowo we wnętrzu w bocznych ściankach wytrząsacza klawiszowego (3), a poszczególne pary palców (1) połączone są ze sobą cięgłami (4) i (5) osadzonymi obrotowo w ramionach (2), przy czym pierwsza para palców (1) połączona jest za pomocą przegubu walcowego z cięgłem (6) przechodzącym przez nastawny zderzak (7) i zakończonym elementem oporowym (8), natomiast na cięgle (6) między zderzakiem (7), a elementem oporowym (8) osadzona jest amortyzująca sprężyna (9). (1 zastrzeżenie)

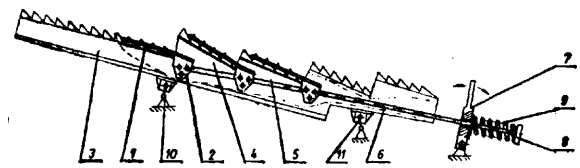

A01G **P. 222961** 24.03.1980

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego - Akademia Rolnicza, Warszawa, Polska (Henryk Skąpski, Gabriel Janowski).

Sposób uprawy ogórków w **cieplarniach**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu uprawy w cieplarniach z zapewnieniem optymalnych warunków powietrzno-wodnych bez podłoży biologicznie grzejnych.

Sposób uprawy ogórków w cieplarniach z zastosowaniem pojemników wypełnionych substratem polega na tym, że pojemniki (1) mające ażurowe boki o wysokości 25-35 cm umieszcza się w basenie (2) wypełnionym do wysokości 4-8 cm roztworem wodnym nawozów (3). Roztwór wodny nawozów utrzymuje się w temperaturze 18-24°C przy stężeniu równoważnym 1,5-2,5 g KCl/litr. (1 zastrzeżenie)

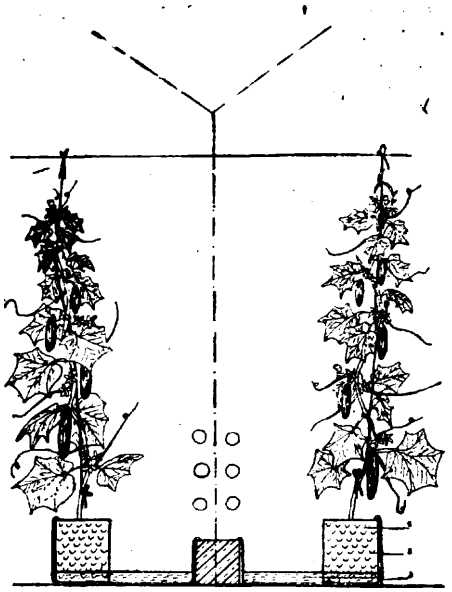

A01M **P. 227950 T** 19.11.1980

Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa, Polska (Wojciech Janiszewski, Andrzej Kolk, Andrzej Rodziewicz).

Pułapka do odłowu korników

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej pułapki do odłowu korników, która nie wykazuje ograniczonej pojemności i nie istnieje konieczność dokładnego wybierania odłowionych owadów.

Pułapka jest skonstruowana z dwóch trójkątnych arkuszy folii (1) o krawędziach zawiniętych w rynny (7) prowadzące do leja (4) połączonego trwale z rozkręcanym zbiornikiem (5). Arkusze (1) są rozpięte na poprzeczce (2), całość przykryta daszkiem (8).

(1 zastrzeżenie)

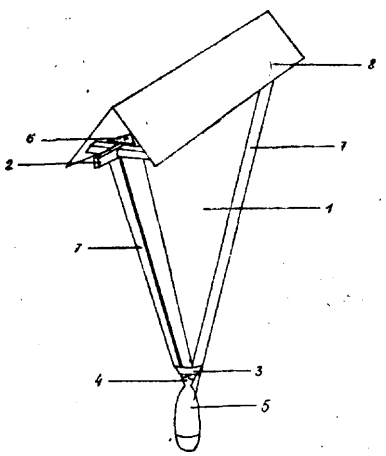

A01M **P.227951 T** 19.11.1980

Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa, Polska (Wojciech Janiczewski).

Pułapka do odłowu motyli

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia pojemności selektywności i efektywności dotychczas stosowanych pułapek do odłowu motyli.

Pułapka do odłowu motyli ma regulowany odstęp między krawędziami daszka (1) i leja (5).

Lej poprzez rurę (6) łączy się z torbą (9), która napełniona jest talkiem. Wystarcza jedna kontrola pułapki w sezonie. (1 zastrzeżenie)

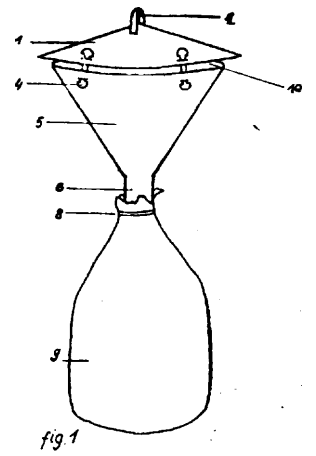

fig.1

A01N **P.** 226398 T 25.08.1980

Pierwszeństwo:
27.08.1979 - Rep. Feder. Niemiec (nr P 2934507.1)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek regulujący wzrost roślin

Środek zawierający stały lub ciekły nośnik oraz substancję czynną, według wynalazku charakteryzuje się tym, że substancję czynną stanowi triazoliloeter o wzorze ogólnym 1, w którym R^1, R^2 i R^8 oznaczają grupę alkilową, alkenylową lub alkinylową, które są ewentualnie podstawione 1-3 atomami chlorowca, przy czym R^2 albo R^8 mogą oznaczać również atom wodoru, gdy Z oznacza grupę CH_2, zaś X oznacza atom chlorowca albo grupę fenylową, n oznacza liczby 0-3, a Z oznaczą grupę CH_2 albo atom tlenu, albo fizjologicznie tolerowaną przez rośliny sól tych związków. (1 zastrzeżenie)

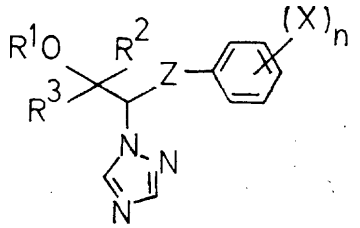

WZÓR 1

A01N C07D **P. 226876** 23.09.1980

Pierwszeństwo: 24.09.1979 - RFN (nr P-2938534.0)

BAYER Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek grzybobójczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka o lepszych niż dotąd znane własnościach grzybobójczych.

Środek grzybobójczy według wynalazku zawiera jako substancję czynną przynajmniej jedną acylowaną pochodną triazolilo-Y-fluoropinakolilową o wzorze przedstawionym na rysunku, w którym Az oznacza grupę 1,2,4-triazolilową-1 lub 1,2,4-triazolilową-4, R oznacza grupę alkilową, alkenylową, alkinylową, alkoksylową, alkoksyalkilową, cykloalkilową, chlorowcoalkilową, ewentualnie podstawioną grupę fenylową, fenyloalkilową lub fenoksyalkilową, grupę alkiloaminową, dwualkiloaminową, ewentualnie podstawioną grupę fenyloaminową, chlorowcoalkiloaminową, alkoksykarbonyloaminową lub alkoksyalkiloaminową, X

oznacza atom wodoru, fluoru, Z oznacza atom chlorowca, rodnik alkilowy, cykloalkilowy, grupę alkoksylową, chlorowcoalkilową, alkilotio, alkoksykarbonylową, ewentualnie podstawioną grupą fenylową, fenoksylową lub fenyloalkilową, grupę cyjanową **lub** nitrową, a n oznacza liczbę całkowitą 0-5.

(1 zastrzeżenie)

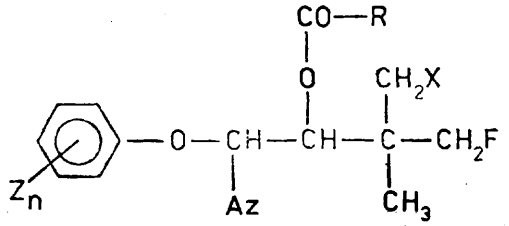

A22C P. 228091 T 25.11.1980

„Społem" Wojewódzka Spółdzielnia Spożywców w Olsztynie, Oddział w Ostródzie, Ostróda, Polska (Edward Kotyński, Józef Jabłoński).

Sposób wytwarzania kiełbas z mięsa kaczki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie dodatkowego wykorzystania skórek kaczki przy wytwarzaniu kiełbas z mięsa z kaczki.

Sposób według wynalazku polega na tym, że mięso wraz ze skórkami w stosunku wagowym 1:1 pekluje się w roztworze wodnym soli warzonki i saletry potasowej w temperaturze do 5°C. Po tym mięso i skórki z kaczki rozdrabnia się na wilku i kutruje z dodatkiem lodu i z przyprawami. Wymieszaną masą napełnia się osłonki odpowiednio formuje w odcinki, które po osadzeniu wędzi się w gorącym dymie i parzy dla uzyskania wewnątrz batonów temperatury od 68 do 70°C przez 20 do 25 minut. Po tym kiełbasy gwałtownie studzi się i obsusza przy wymuszonym obiegu zimnego powietrza. (1 zastrzeżenie)

A23G P. 222912 20.03.1980

Podhalańskie Zakłady Przemysłu Owocowo-Warzywnego, Nowy Sącz, Polska (Stanisław Przybyłowicz, Stanisław Godek, Kazimierz Gacal, Maria Bochenek, Włodzimierz Sudnik, Lucyna Borek).

Sposób wytwarzania nadzień cukierniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania nadzień cukierniczych opartych na naturalnych składnikach podstawowych i naturalnych lub syntetycznych składnikach aromatyczno-smakowych w których podłoża mają strukturę niekrystaliczną i półpłynną konsystencję.

Sposób ten polega na tym, że sok, przecier lub kremogen warzywny poddaje się procesowi całkowitego uwolnienia od zawartych w nim substancji smakowo-zapachowych, korzystnie przez wstępną dearomatyzację a następnie zagęszczaniu do zawartości ekstraktu 60-70°Bx, po czym tak przygotowany obojętny smakowo-zapachowo koncentrat wprowadza się w ilości 5-50% korzystnie z dodatkiem kwasu cytrynowego do uprzednio przygotowanej masy podstawowej składającej się z wody, cukru i syropu skrobiowego, a następnie dodaje się całkowicie odmienne od rodzaju podłoża substancje smakowo-zapachowe: owoce, przyprawowe, ziołowe lub inne. (3 zastrzeżenia)

A23G P. 223201 01.04.1980

Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań, Polska (Krzysztof Grzegorczyk, Jadwiga Kozłowska).

Sposób otrzymywania wyrobów cukierniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania wyrobów cukierniczych z wykorzystaniem nasion lnu.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że niezłuszczone nasiona lnu praży się w temperaturze 110 do 130°C przez okres 10 do 40 minut. Następnie rozdrabnia się nasiona lnu i dodaje się do wyrobów cukierniczych, lub gotuje się nasiona lnu w karmelu i formuje się wyroby cukiernicze.

(1 zastrzeżenie)

A41H P. 228041 T 21.11.1980

Wanda Kijewska, Wrocław, Polska (Wanda Kijewska).

Sposób naprawy **tkanin,**
zwłaszcza bielizny **i** odzieży

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia szybkości, estetyki i trwałości napraw bielizny i odzieży.

Istota wynalazku polega na tym, że na powierzchnię tkaniny nakłada się warstwę tworzywa sztucznego, termoplastycznego w ilości od 0,1 do 250 g/m^2 i łączy ją z tą tkaniną w temperaturze od 40 do 300°C z równoczesnym dociskiem od 0,1 do 80 kG/cm^2, po czym z tak przygotowanej tkaniny wycina się łatkę, nakłada na uszkodzone miejsce bielizny lub odzieży i przeprasowuje znanym urządzeniem do prasowania, w temperaturze właściwej dla danej tkaniny. Jako warstwę stosuje się korzystnie folię polietylenową, folię polipropylenową oraz proszek polietylenowy.

(4 zastrzeżenia)

A43B P. 222832 18.03.1980

Adam Oczkowski, Ludwik Oczkowski, Chrzanów, Tadeusz Szymutko, Rzeszów, Polska (Adam Oczkowski, Ludwik Oczkowski, Tadeusz Szymutko).

Podpodeszwa z obcasem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nowej konstrukcji nośnej buta o zwiększonej wytrzymałości i trwałości połączeń podpodeszwy z obcasem.

Podpodeszwa z obcasem według wynalazku charakteryzuje się tym, że podpodeszwa (1) w części środkowej jest zgrubiona w stosunku do wysokości swej krawędzi, równocześnie w części powierzchni stykającej się z obcasem ma co najmniej jeden występ (2) i/lub co najmniej jedno wgłębienie (6) natomiast obcas (4) na powierzchni, którą jest łączony z podpodeszwa (1) ma analogiczne pod względem ilości ukształtowania i rozmieszczenia występy (5) i/lub wgłębienia (3), przy czym naprzeciwko wgłębień (6) podpodeszwy (1) znajdują się występy (5) obcasa (4) i odwrotnie. Podpodeszwa (1) umocowana jest do obcasa (4) w sposób rozłączny za pomocą łącznika (7) umieszczonego w otworze (3) podpodeszwy (1) wchodzącego częścią mocującą (8) do odpowiednio ukształtowanego gniazda (9) w obcasie (4). (3 zastrzeżenia)

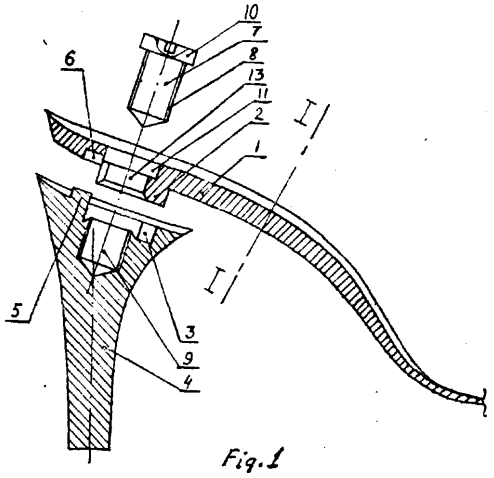

Fig. 1

A43D P. 228158 T 28.11.1980

Wyższa Szkoła Inżynierska, Radom, Polska (Stanisław Matuszewski).

Krążek druciano-elastometrowy do drassania skóry

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania krążka do drasania skóry o większej trwałości oraz zapewniającego równomierne drasanie.

Krążek druciano-elastomerowy według wynalazku posiadający wygięte w kształcie zbliżonym do litery V druty, wystające ponad powierzchnię krążka, charakteryzuje się tym, że ma tuleję osadczą (2) ze śrubowym wytoczeniem, w którym ułożone są druty (1). Drut (3), przymocowany do tulei (2) mocowaniami (5), dociska druty (1) do tulei (2) i zabezpiecza te druty wraz z elastomerem przed przemieszczeniem względem tulei (2). (2 zastrzeżenia)

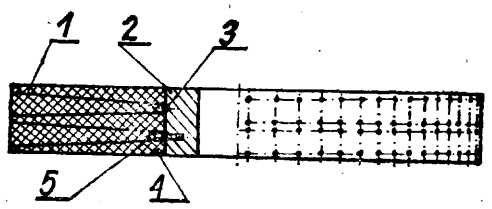

A61F P.223096 27.03.1980

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Bagdan Adamczyk, Wiesława Kuniszyk-Józkowiak, Zbigniew Skórzyński, Jan Czarnota).

Echo - rewerbaracyjny korektor mowy dla jąkających się

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji o zwiększonej niezawodności działania i parametrach akustycznych, charakteryzującej się niewielkimi wymiarami.

Echo - rewerberacyjny korektor mowy, przeznaczony dla celów terapii jąkania zarówno w warunkach ambulatoryjnych jak i telefonicznym systemie korekcji mowy, według wynalazku składa się z szeregowo połączonych: mikrofonu (1), wzmacniacza wejściowego (2), filtru dolnoprzepustowego (3) ograniczającego pasmo częstotliwości sygnału wejściowego, przetwornika analogowo-cyfrowego (4) i binarnego rejestru przesuwnego (5) połączonych dodatkowo równolegle z generatorem taktującym (10), przetwornika cyfrowo-analogowego (6), filtru dolnoprzepustowego (7), wzmacniacza (8) oraz słuchawek lub głośnika (9). Wyjście filtru dolnoprzepustowego (7) połączone jest tłumnikiem (11) służącym do regulacji czasu pogłosu z wejściem przetwornika analogowo-cyfrowego (4). Korektor ma ponadto telefoniczny antylokalny układ rozwidlający (12), pozwalający na współpracę z publiczną siecią telefoniczną. (2 zastrzeżenia)

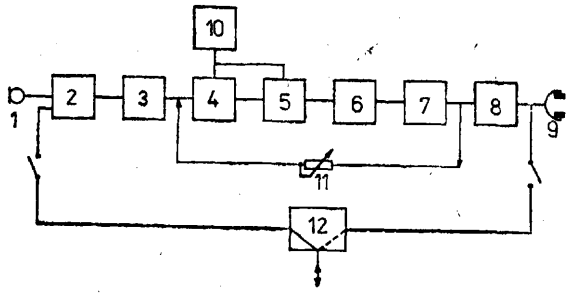

A61H P.223091 27.03.1980

Urząd Wojewódzki - Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej, Katowice, Polska (Jan Janota, Czesław Czura).

Stół do ćwiczeń oporowo-wyciągowych i relaksacyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji przystosowanej do ćwiczeń czynnych oporowych oraz czynnych w odciążaniu z oporem oraz przystosowanej do wyciągów stosowanych wybiórczo na odcinek szyjny bądź lędźwiowy kręgosłupa.

Stół według wynalazku ma ramę górną wyposażoną w szyny jezdne, a położenie górnej ramy jest regulowane na wysięgnikach (6), oraz łącznik (3) z zabudowanym na nim odciążnikiem (4) wyposażony w teownik z otworami (5) i w rolki (9). Wysięgnik (6) ma wysięgniki wzdłużne (7), a wsporniki (2) mają wysięgniki boczne (11). Rama nośna (1) zaopatrzona jest w kółka jezdne (20) osadzone na czopie suwliwym. Rama nośna jest wyposażona w stałe nogi oraz zaczepy. Znany blat siedzenia (13) ma oparcie (12) wyposażone w stabilizator barkowy (23), zaś podnóżki (14) są wyjmowalne, a ich położenie jest regulowane na teleskopie (15) również poniżej blatu siedzenia (13). (2 zastrzeżenia)

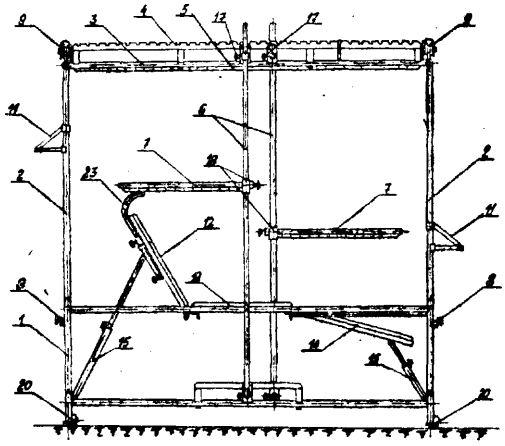

Dział B
ROŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01D P. **222947** 22.03.1980

Zakłady Azotowe „Puławy", Puławy, Polska (Wojciech Szpanowski, Tadeusz Stokłosa).

Separator kondensatu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania separatora kondensatu nadającego się do zastosowania na pionowych odcinkach rurociągów, który miałby zwartą zabudowę i mógłby być montowany w trudnodostępnych miejscach na rurociągach, tworząc element całości rurociągu.

Separator zawiera: korpus (1), pokrywę górną i dolną (2 i 3), króćce (K1 i K2), w których wbudowane są rury perforowane (4 i 5) obudowane konstrukcją nośną (6), wokół której rozpięte są siatki (7), tworzące jako całość elementy separujące kondensat. (3 zastrzeżenia)

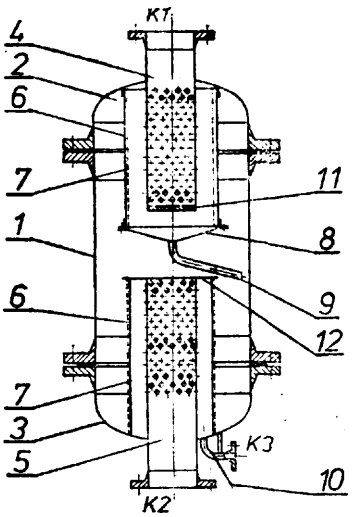

B01D **P.** 222964 24.03.1980

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Włodzimierz Sobiech, Henryk Wojtczak, Jan Gruszczyński, Władysław Klimczak, Stanisław Wojtczak).

Urządzenie do ekstrakcji,
a zwłaszcza do ługowania dyfuzyjnego soku
z rozdrobnionych owoców, warzyw i grzybów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji urządzenia, która umożliwiłaby otrzymywanie metodą dyfuzyjną tanich i wysokiej jakości soków z rozdrobnionych owoców, warzyw i grzybów.

Urządzenie według wynalazku składa się z otoczonej płaszczem grzewczym (4) rynny (1) o regulowanym wydatku młota, umieszczonego w niej przenośnika ślimakowego (7) oraz zespołów doprowadzających i odprowadzających surowiec i ciecz ługującą.

Wał napędowy przenośnika ślimakowego (7) ma wydrążony wewnątrz kanał (12) i taką średnicę, że warstwa poddawanego dyfuzji materiału ma grubość od 20 do 70 mm, a na powierzchni wału rozmieszczone są otworki (14), zaś ślimak przenośnika (7) składa się z kilku taśm (10) rozmieszczonych na całej długości napędowego wału tak, że pomiędzy taśmami (10), a wałem napędowym utworzone są szczeliny (11). Kanał (12) i płaszcz grzewczy (4) połączone są każde z co najmniej jednym źródłem energii cieplnej.

(10 zastrzeżeń)

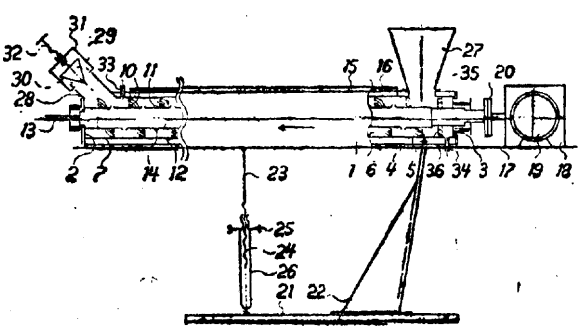

B01D **P. 222965** 24.03.1980

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Włodzimierz Sobiech, Henryk Wojtczak, Władysław Klimczak, Stanisław Wojtczak, Zbigniew Szyszka).

Wyparka dwudziałowa próżniowa
do zagęszczania substancji płynnych
zwłaszcza przecieru pomidorowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej wyparki, która umożliwiłaby prowadzenie procesu zagęszczania przy mniejszych nakładach energii i przy uzyskiwaniu lepszego jakościowo produktu.

Wyparka ma najniższą część drugiego działu (4) kotła ukształtowaną w postaci rynny z zaokrągloną ścianą dolną (9). Między ścianami skrajnymi (11), zamykającymi rynnę z boków, osadzona jest na drążonym wale (8) wężownicowa nagrzewnica (7) z regulowaną zmienną prędkością obrotów, która za ścianą dolną (9) tworzy kilkucentymetrową szczelinę. Medium grzewcze doprowadzane jest do wału (8) nagrzewnicy poprzez połączone z nim nieobrotowe króćce (20).

(6 zastrzeżeń)

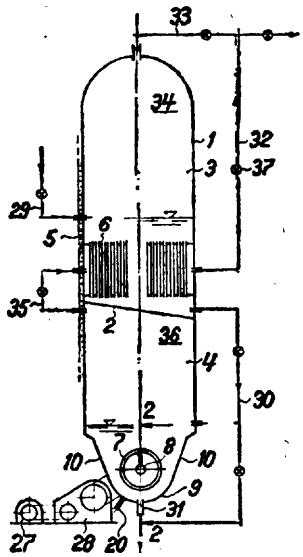

B01D **P.223172** 31.03.1980

Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN, Kraków, Polska (Jerzy Wojciechowski).

Sposób katalitycznego oczyszczania gazów

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest poprawa ekonomiki procesu przy maksymalnej utylizacji ciepła gorących gazów poreakcyjnych.

Sposób katalitycznego oczyszczania gazów na drodze katalitycznej konwersji zanieczyszczeń na złożu katalizatora metalicznego lub tlenkowego, charakteryzuje się tym, że oczyszczane gazy przepuszcza się przez złoże katalizatora cyklicznie dwukierunkowo zmieniając kierunek strumienia gazu na odwrotny z częstotliwością 1-120 razy na godzinę, przy czym źródło ciepła potrzebne do zainicjowania i podtrzymania reakcji katalitycznej konwersji umieszczone jest w środku złoża katalizatora, a przed i za złożem umieszczone są warstwy wypełnienia ceramicznego lub metalowego, które kumulują przejściowo ciepło w okresach pomiędzy kolejnymi zmianami kierunku przepływu gazu przez reaktor. (1 zastrzeżenie)

B01F **P. 222813** 19.03.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Wiesław Majewski).

Urządzenie do otrzymywania mieszanin gazów
o ciągłej zmianie składu

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do otrzymywania mieszanin gazów o ciągłej zmianie składu, w którym wykorzystuje się efekt zmiennego ciśnienia hydrostatycznego cieczy.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i taniego do wykonania urządzenia umożliwiającego uzyskać liniową ciągłą zmianę składu mieszanin dwu gazów.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera naczynia (7) i (8) o kształcie wydłużo-

nych cylindrów połączonych od dołu elastycznym wężem (9), a od góry nicią (12) zawieszoną na kole (13) sprzężonym z mechanizmem zegarowym (14), przy czym naczynia te są do połowy wypełnione cieczą (10), w której zanurzone są kapilary (5) i (6) połączone z regulatorami ciśnienia (1) i (2), a na powierzchni cieczy (10) umieszczona jest kilkucentymetrowa warstwa granulowanego tworzywa sztucznego (11) o ciężarze właściwym mniejszym od ciężaru właściwego cieczy. (1 zastrzeżenie)

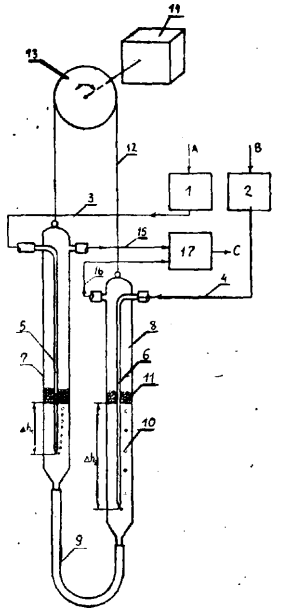

B01J P. 223037 27.03.1980

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „BLACHOWNIA", Kędzierzyn-Koźle, Polska (Jakub Dębski, Ernest Fabisz, Ryszard Ćwik, Andrzej Jakubowicz, Adam Gurgul, Andrzej Mańkowski, Janusz Cieślar, Bogusław Więckiewicz, Witold Pakuło).

Urządzenie do rozdrabniania gazów w aparatach barbotażowych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do rozdrabniania gazów w aparatach barbotażowych, przydatne zwłaszcza w przemysłowych aparatach służących do prowadzenia procesów uwodornienia i utleniania w fazie ciekłej w obecności drobnoziarnistego katalizatora w postaci zawiesiny w cieczy.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia, które pozwoliłoby osiągnąć wysoki stopień rozdrobnienia gazu, co ułatwi wymianę masy poprzez zwiększenie powierzchni międzyfazowej.

Urządzenie zawierające kolektor, kanały doprowadzające oraz elementy rozdrabniające gaz, charakteryzuje się tym, że elementy rozdrabniające (4) stanowią porowate kształtki w postaci spieków wykonanych z metali lub ich stopów odpornych na korozje, przy czym wielkość porów wynosi 1-1000 *µm,* korzystnie 10-100 µm oraz porowatość 10-80%, korzystnie 30-40%. (1 zastrzeżenie)

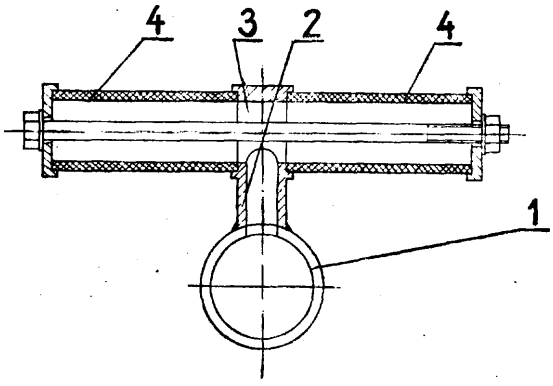

B01J P. 230828 23.04.1981

Huta Baildon, Katowice, Polska (Julian Kot).

Sposób granulowania proszku

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu pozwalającego na uzyskanie granulek, zwłaszcza węglików metali, bez konieczności prasowania proszku.

Sposób według wynalazku polega na tym, że proszek niezgranulowany wsypuje się porcjami do bębna obrotowego zawierającego proszek zgranulowany, przy czym pierwsze porcje proszku wsypywane do bębna są około dwa razy mniejsze od ilości proszku znajdującego się aktualnie w bębnie, a po przesypaniu w bębnie proszek przeciera się i następnie przesypuje ponownie w bębnie. (3 zastrzeżenia)

B02C P.228222 T 01.12.1980

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Stanisław Tarasiewicz, Marian Matuszyk).

Układ optymalnego zasilania surowcem młyna kulowego najkorzystniej do przemiału kopalin

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu, który pozwalałby na sterowanie napełnieniem pierwszej komory młyna surowcem w sposób ciągły z wyeliminowaniem zjawiska „cofania się surowca".

Układ do automatycznej regulacji optymalnego napełniania pierwszej komory młyna kulowego składa się z automatu funkcyjnego do którego doprowadzane są sygnały z czujników: (A) - określającego wartość prądu w obwodzie silnika napędzającego młyn, (B) - określającego szybkość podawania surowca do pierwszej komory młyna, (C) - określającego wydajność młyna, (D) - sygnalizującego zjawisko cofania się surowca, a sygnał wyjściowy z automatu doprowadzany jest do silnika podnośnika podającego surowiec do pierwszej komory młyna. (1 zastrzeżenie)

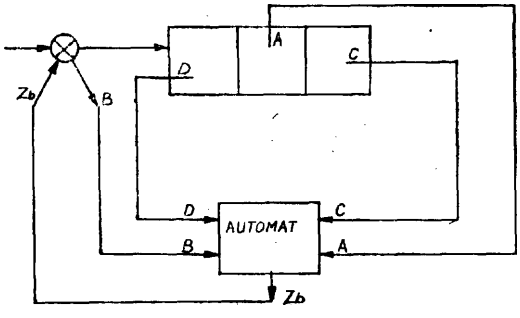

B05C P.228169 T 27.11.1980

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Wojciech Jurkowski, Zbigniew Zawadzki, Aleksander Bier, Andrzej Wiśniowski).

Urządzenie do nanoszenia powłok antystatycznych na dowolnie ukształtowane elementy z tworzyw termoplastycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie szybkiego pokrywania trwałą powłoką antystatyczną dowolnie ukształtowanych termoplastycznych elementów, stosowanych zwłaszcza w górnictwie podziemnym.

Zostało to rozwiązane w ten sposób, że w urządzeniu składającym się z podstawy mocującej, zespołu napędowego (2), czyszczącego i napylającego, podstawę

mocującą stanowi łoże (3) wykonujące ruchy posuwistozwrotne i/lub wahadłowe o skoku regulowanym stosownie do wielkości obrabianych elementów (1), na którego prowadnicy (4) osadzone są przesuwnie dwa suporty (5, 6) połączone pomiędzy sobą sprężyną (7) i/lub siłownikiem, zaopatrzone w uchwyty (9, 10) do mocowania powlekanych elementów (1).

(1 zastrzeżenie)

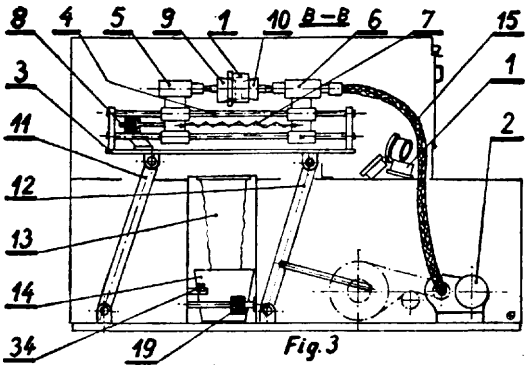

Fig. 3

B21B P. 223024 25.03.1980

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „HUTMASZPROJEKT", Katowice, Polska (Stanisław Pawul, Feliks Klimczak, Wiesław Rutkowski).

Mechanizm zacisku części dzielonych korpusów maszyn zwłaszcza pokryw zamykających stojaki klatek walcowniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego mechanizmu zacisku części dzielonych korpusów maszyn, zwłaszcza pokryw zamykających stojaki klatek walcowniczych, w którym wyeliminowano ręczne wbijanie klina w otwór łącznika oraz ręczne odchylanie ciężkich elementów zacisku.

Element łączący (1) na górnym swoim końcu ma zabudowaną na sztywno sprężoną wstępnie i zakontrowaną korkiem (8) tuleję nośną (7), na której osadzona jest zewnętrzna tuleja zacisku (9), tworząca cylinder hydrauliczny dwustronnego działania zamknięty pokrywą (10). Tuleja nośna (7) posiada tłok z dwustronnym **tłoczyskiem** o różnych wymiarach oraz w górnej części gwint dla zaciskowej nakrętki (11) kontrującej. Element łączący (1) na drugim swoim końcu ma **zabudowany** wał (5) obrotowo osadzony w stojaku, zakończony dźwignią (6) połączoną z siłownikiem (4).

(4 zastrzeżenia)

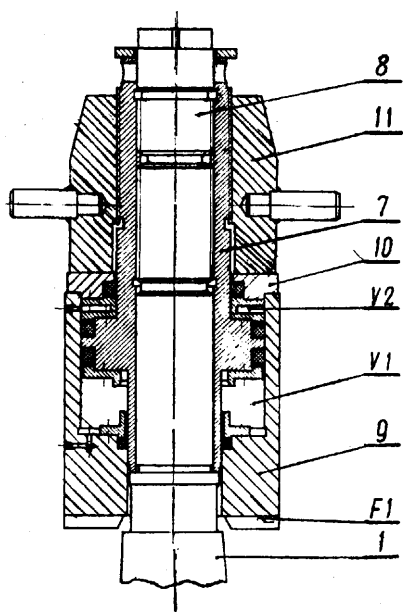

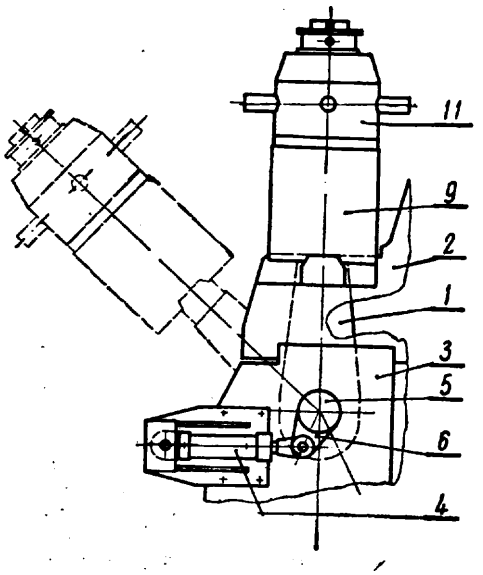

B21B P. 223137 28.03.1980

Instytut Obróbki Plastycznej, Poznań, Polska (Mieczysław Olszewski).

Zespół narzędziowy w walcarce tarczowej do **kształtowania** brył obrotowych

Wynalazek dotyczy zespołu narzędziowego w walcarce tarczowej do kształtowania brył obrotowych zwłaszcza o zmiennym przekroju poprzecznym.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obniżenia tarcia przy walcowaniu oraz zmniejszenia wymiarów i masy maszyny w stosunku do rozwiązań tradycyjnych.

Powierzchnie robocze (3) i (3') walców tarczowych (2) i (2') stanowią wycinek wyobrażalnych walców kulistych o równych promieniach **(R)** a ich wrzeciona (4) i (4') posiadają dwa niezależne napędy z których jeden powoduje ruch obrotowy przeciwbieżny osi (L-s) i (L'-s') prostopadłej do podstawy walców (2) i (2') a drugi ich ruch postępowo-wahliwy w płaszczyźnie przechodzącej przez oś walcowanego materiału (1), osie wrzecion (4) i (4') oraz punkty (s) i (s'), w których obrotowo zainstalowane są końce wrzecion (4) i (4').

(1 zastrzeżenie)

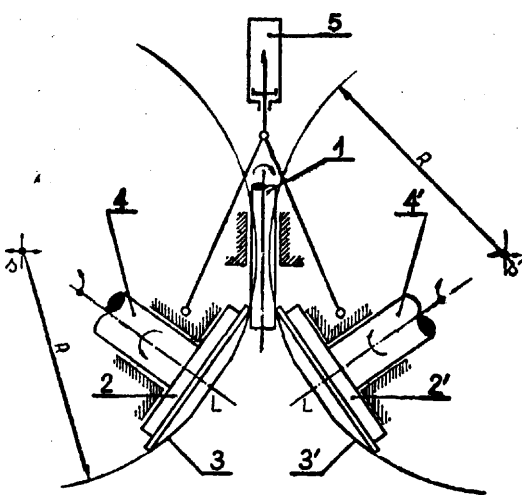

B21B P. 223150 31.03.1980
B26D

Kombinat Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Tadeusz Szczygieł, Józef Wzorek, Ryszard Jerwański, Ryszard Kusek, Jan Piętak, Edmund Radulski).

Urządzenie do rozdzielania pasma wielokrotnego

Przedmiot wynalazku służy do skutecznego rozdzielania pasma wielokrotnego, odwalcowanego w postaci zestawu równoległych prętów sprzężonych wzdłużnie środnikami.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że ma poziomą płytę (1) z dwoma prostopadłymi łapami (2) w części środkowej i wspornikiem (4) od czoła, podtrzymującym pazur prowadzący (7), na której to płycie jest osadzona rozłącznie klatka rozdzielająca (17).

Klatka (17) zawiera dwa równoległe stojaki (18) z prowadnicami (25), w których mieszczą się poduszki (26a; 26b) oraz **(27a; 27b),** połączone parami za pomocą nieruchomych sworzni (30 i 31), na których są osadzone obrotowo zestawy (32; 33) noży krążkowych (45).

Każdy zestaw (32; 33) ma co najmniej jeden wirnik napędowy (48).

Ponadto, klatka (47) zawiera człony (51) i (52) prowadzące pasmo przed i za układem noży oraz ma napędowe dysze (57; 58) ukierunkowane na łopatki wirników (48). (13 zastrzeżeń)

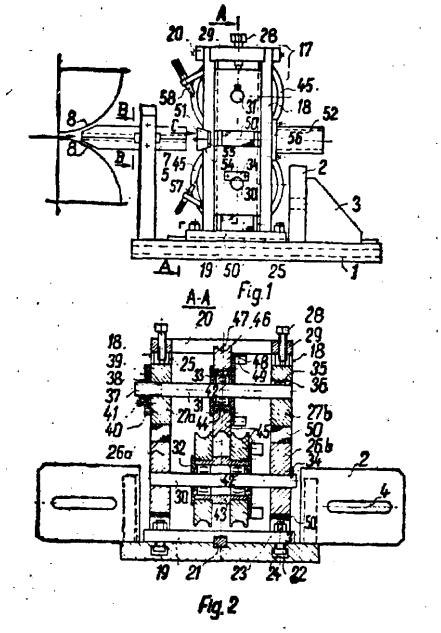

Fig.1

Fig.2

B21B **P. 229707** 16.02.1981

Pierwszeństwo: 18.02.1980 - Dania (nr 80.690)

F. L. **Smidth** and Co. A/S, Kopenhaga, Dania.

Walcarka pionowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia układu podwieszenia walców na ramie prasującej oraz ułatwienia wymiany walców.

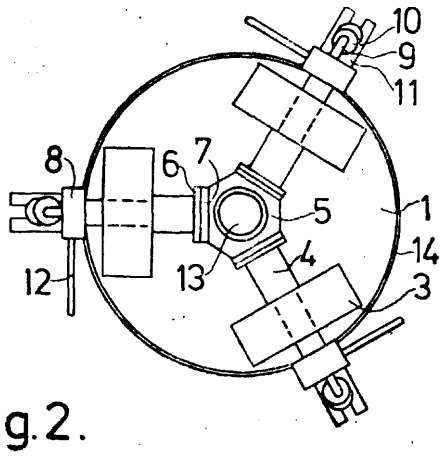

Fig.2.

Walcarka pionowa ze stołem obracającym się wokół osi pionowej oraz walcami dociskanymi do stołu walcarki i walcami (3) obracającymi się na nieruchomych wałkach, charakteryzuje się tym, że końce wałków (4) zwrócone dc osi głównej walcarki są zamocowane na wspólnej centralnej ramie (5), a walce (3) są dociskane do stołu (1) walcarki za pomocą sterowanych hydraulicznie lub sprężynujących sprzęgów (9) połączonych przegubowo z leżącymi na zewnątrz końcami wałków (4) walców. (6 zastrzeżeń)

B21J **P. 228187 T** 29.11.1980

Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego **„PREDOM-METRIX",** Tczew, Polska (Andrzej Nowak, Eugeniusz Witkowski).

Urządzenie do miejscowego spłaszczania elementów z drutu

Wynalazek dotyczy urządzenia do spłaszczania współpracującego z prostarką drutu zwiniętego w krąg.

Celem wynalazku było opracowanie urządzenia, które w jednym cyklu roboczym realizuje prostowanie drutu rozwijanego z kręgu, cięcie na długość i miejscowe spłaszczanie obrabianego elementu. Cel ten spełnia urządzenie składające się z zamocowanego do prostarki (14) korpusu (1) i osadzonego w nim siłownika pneumatycznego (4), dwóch suwaków (6, 8) połączonych łącznikiem (7), nakładki spłaszczającej (9), kowadełka (10), zaworu wielodrogowego (18) i elektrycznego wyłącznika krańcowego (17). (3 zastrzeżenia)

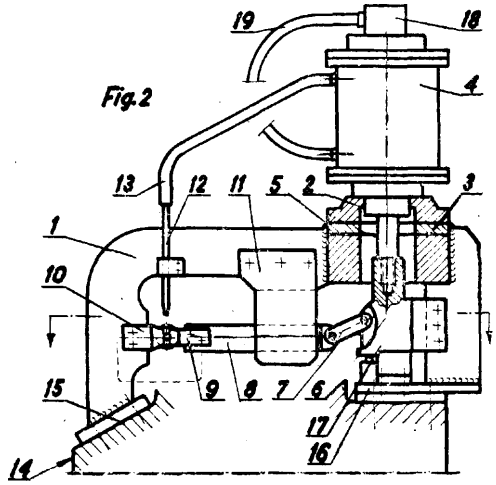

Fig.2

B21K **P. 223199** 01.04.1980

Fabryka Obrabiarek Specjalnych **„PONAR-POZNAN"** Zakład nr 5 im. Rewolucji Październikowej, Ostrzeszów, Polska (Andrzej Dymalski).

Sposób wykonania półfabrykatów ze stopów metali plastycznych na części maszyn o postaci tarczy z otworem kształtowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia pracochłonności oraz zmniejszenia zużycia materiałów.

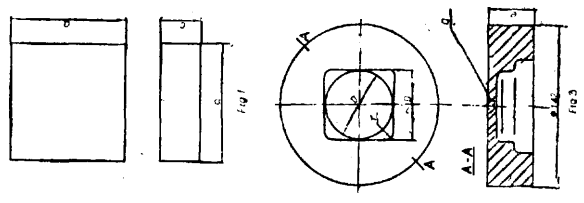

Sposób polega na tym, że w przyrządzie za pomocą stempla o kształcie walca dwustopniowego wyciska się przeciwbieżnie otwór o średnicy (D) oraz spęcza materiał wyjściowy z wysokości **(C)** na wysokość (e) uzyskując równocześnie średnicę zewnętrzną półfabrykatu oraz nieprzelotowy otwór kształtowy, którego kształt w przekroju poprzecznym jest taki, jak podstawa prostopadłościenna użyta do formowania półfabrykatu. (1 zastrzeżenie)

B22D C21C P. 221597 **24.02.1980**

Instytut Odlewnictwa, Kraków i Instytut Szkła i Ceramiki w Warszawie, Filia w Krakowie, Kraków, Polska (Jan **Barwiński,** Edmund Machynia, Bogusław Andrasz, Tadeusz Gelner).

Sposób wytwarzania odlewów żeliwnych o podwyższonej odporności na zużycie, zwłaszcza odlewów przeznaczonych na kokile i formy szklarskie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania odlewów żeliwnych o podwyższonej odporności na zużycie.

Sposób według wynalazku polega na tym, że w pierwszej kolejności otrzymane żeliwo wyjściowe o znanym składzie modyfikuje się w piecu metalurgicznym lub w kadzi modyfikatorem zawierającym **składniki** sferoidyzujące i grafityzujące, takie jak magnez, wapń, krzem, a następnie przeprowadza się powtórny zabieg modyfikacji bezpośrednio w formie przed zalaniem jej metalem, nakładając na jej wewnętrzną powierzchnię lub na powierzchnię wprowadzonego doń ochładzalnika odtwarzającego kształt powierzchni pracującej wytworzonej kokili lub formy, modyfikator zawierający takie pierwiastki jak cer, wapń, magnez, krzem lub ich stopy z żelazem. (1 zastrzeżenie)

B22F P. 223086 27.03.1980

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Jerzy Bukowiecki, Ryszard Bugaj, Maciej Dąbek, Andrzej Piętka).

Sposób wytwarzania węglików spiekanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania węglików spiekanych typu węglik wolframu - kobalt z ewentualnym dodatkiem innych węglików metali trudnotopliwyćh.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że przed procesem spiekania wypraski poddaje się procesowi wyżarzania w atmosferze gazowej, którą stanowi mieszanina wodoru i jednego lub kilku lotnych węglowodorów alifatycznych o prostym łańcuchu, przy czym **stężenie** węglowodoru lub węglowodorów dobiera się tak, aby zawartość wolframu w fazie wiążącej wyrobu po siekaniu końcowym nie przekraczała 10% wagowych. (3 zastrzeżenia)

B23B **P.** 228049 T 24.11.1980

Konsuprod Sp.z.o.o - Przedsiębiorstwo Polonijno-Zagraniczne w Polsce, Zakład Produkcji Tworzyw Sztucznych, Bielsko-Biała, Polska (Andrzej **Bielankiewicz**).

Sposób wytwarzania laminatu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwia uzyskanie laminatu obustronnie gładkiego przy jednoczesnym wyeliminowaniu oparów żywic szkodliwych dla zdrowia.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na formę (1) nakłada się kolejno warstwy mat z waty szklanej stosując wkładkę między warstwy - matę z waty sizalowej. Na warstwę mat wylewa się uprzednio przygotowaną żywicę, a później nakłada się stempel (4), który poprzez uszczelkę (2) z gumy dociska formę (1), a następnie za pomocą pompy próżniowej poprzez kanał przewodu (3) podciśnieniowy wysysa się obszar wypełniony powietrzem tak, aby uzyskać ciśnienie niższe od atmosferycznego, wówczas żywica syci warstwy mat w temperaturze pokojowej, a jej naddatek spływa w kierunku kanału (3) podciśnieniowego. (1 zastrzeżenie)

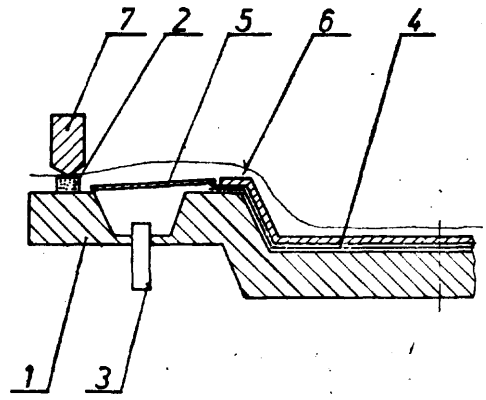

B23D P. 222859 20.03.1980

Kozielska Fabryka Maszyn **„Kofama”,** Kędzierzyn-**Koźle,** Polska (Stanisław Trębacz, Joachim Białas).

Sposób i urządzenie do cięcia rur

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie automatycznego przecinania rur.

Sposób przecinania rur polega na obwodowym lub **obwiedniowym** przecinaniu przy pomocy narzędzia o ruchu obrotowym. Przecinanie odbywa się pod dowolnym kątem w zakresie **0—45°** do osi rury. Obrobione rury mają przekrój okrągły, eliptyczny oraz wielokąta foremnego o liczbie boków co najmniej 5.

Urządzenie do cięcia rur składa się ze stojaka (1), na którym mocowany jest korpus (2), w którym poruszają się głowice tnące (3) i (4) przesuwane za pomocą zespołu dźwigni (5) poprzez cylinder pneumatyczny (6). Głowice (3) i (4) mają samodzielny napęd (8) z tarczą przecinającą (9) i (10). (5 zastrzeżeń)

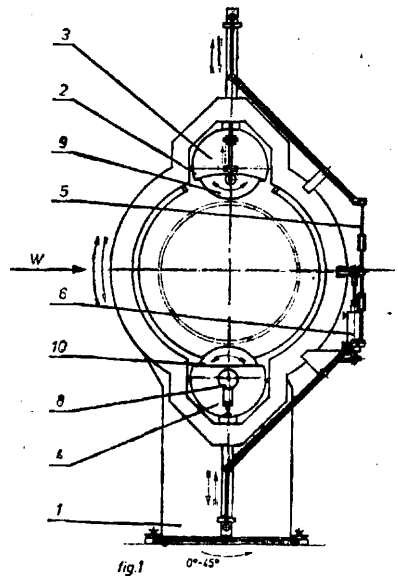

B23D P. 223013 26.03.1980

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych **„Hutmaszprojekt”,** Katowice, Polska (Zdzisław Noga, Wiktor Murżakowski, Janusz Łoś).

Urządzenie ograniczające grubość arkuszy podawanych do nożycy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i taniego urządzenia zabezpieczającego przed wyłamaniem i wygięciem wałków nożowych.

Urządzenie według wynalazku składa się z centrycznej rolki (1), której łożyska (2) są osadzone w obudowie (3) oraz z równoległej **mimośrodowej** rolki (4) z łożyskami (5) zamocowanymi na mimośrodowej osi (6). Łożyska (7) mimośrodowej osi (6) są osadzone w obudowie (3). Z jednej strony mimośrodowej osi (6), do piasty (8) jest przymocowana dźwignia (9) wyposażona w śrubę (10) współpracującą z wyłącznikiem. Na końcach mimośrodowej osi (6) do piasty (8) i (12) są zamocowane dwie dźwignie, z których każda jest dociskana sprężyną (15) regulowaną przez śrubę (16). (2 zastrzeżenia)

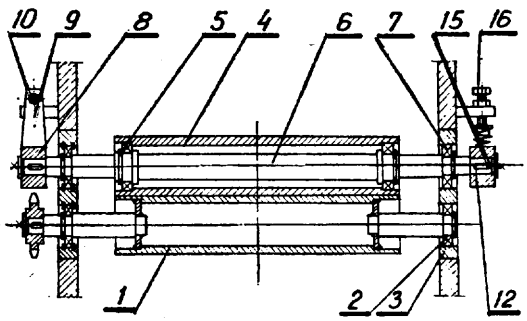

B23K **P. 222831** 18.03.1980

Huta im. Edmunda Cedlera, Sosnowiec, Polska (Jan Lubelski, Stefan Ciszewski).

Sposób regeneracji panewek

Sposób regeneracji panewek stosowanych zwłaszcza do silników napędów głównych klatek walcowniczych polega na napawaniu zewnętrznej powierzchni obudowy panewki (1) i chłodzeniu wodą o temperaturze od 5°C do 20°C i ciśnieniu 6 atmosfer (6X0, 980665×10^{-1} MPa) od wewnątrz łożyska panewki (2), przy czym wodę doprowadza się z zewnątrz do wewnątrz panewki (2) poprzez zbiornik (3), umieszczony w jej wnętrzu za pomocą otworów (5), a otrzymana napoina (4) jest obrabiana mechanicznie. (1 zastrzeżaenie)

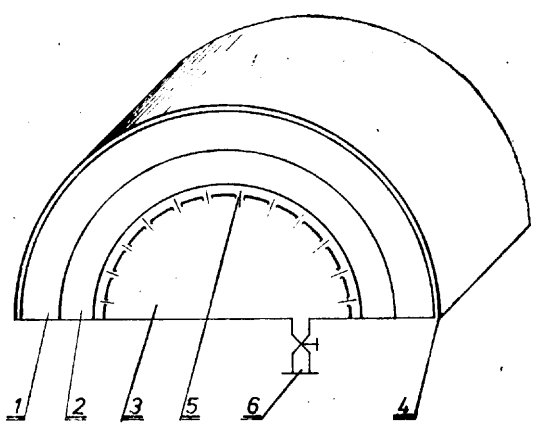

B23K F42B **P. 222916** 20.03.1980

Instytut Techniki Cieplnej, Łódź, Polska (Witold Sęk, Piotr Szymczak).

Ładunek do zgrzewania wybuchowego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie odpowiedniego ładunku wybuchowego umożliwiającego zastosowanie metody wybuchowej do zgrzewania rur ze ścianami o gęstej perforacji.

Ładunek do zgrzewania wybuchowego rury ze ścianą sitową na określonym odcinku z roztoczeniem wybuchowym na pozostałej grubości ściany ma umieszczoną wewnątrz właściwego materiału wybuchowego (T) płaską przegrodą metalową (4) dowolnego kształtu o grubości **0,1÷1** mm z otworem w środku, prostopadłą do osi ładunku i w odległości **0÷5** mm za strefą przeznaczoną do **zgrzewania.** (1 zastrzeżenie)

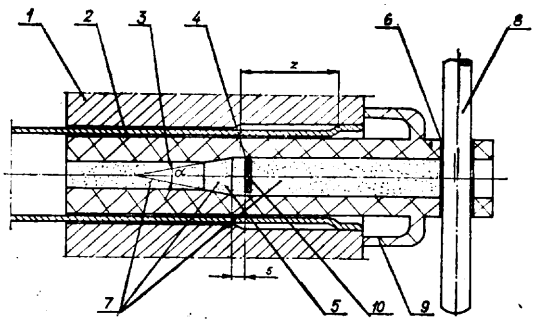

B23K **P. 228064** T 24.11.1980

Ryszard **Figel,** Aleksander **Figel,** Gdańsk, Polska (Ryszard Figel, Aleksander Figel).

Spawarka do spawania łukowego w osłonie gazów ochronnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji takiej spawarki, która zapewniałaby dobrą jakość spoiny przy spawaniu cienkich blach małymi prądami.

Spawarka przy wykorzystaniu małych prądów spawania o zwartej przejezdnej konstrukcji będącej jednocześnie podstawą dla butli z gazem ochronnym charakteryzuje się tym, że ma układ elektryczny, w którym łącznik (Ł), załączający odczepy jednofazowego transformatora spawalniczego **($T_ś$),** ma dodatkowe styki zwierne włączające baterię kondensatorów **(B_k)** pomiędzy prostownik spawalniczy **($P_ś$)** a dławik **($D_Ł$).** (2 zastrzeżenia)

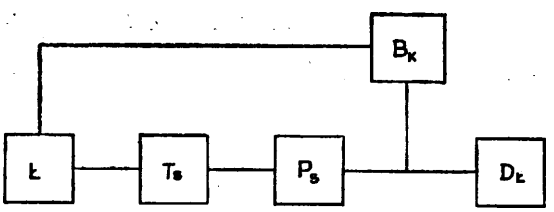

B23P **P. 228048** T 24.11.1980

Politechnika **Świętokrzyska,** Kielce, Polska (Wasław Gowin, Wiesław Głasek).

Sposób obróbki cieplno-chemicznej **narzędzi** skrawających

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie podwyższenia trwałości narzędzi oraz zwiększenia odporności narzędzi na korozję.

Sposób polega na tym, że przed hartowaniem i dopuszczaniem narzędzia poddaje się krzemonawęglaniu połączonemu z wyżarzaniem **grafityzującym.** Umieszczone w żaroodpornej skrzyni narzędzia przesypuje się mieszanką proszkową o składzie:

5—50% żelazokrzemu,
5-30% grafitu,
5-20% NH_4Cl,
5-15% Na_2CO_3,

przy czym jako materiał uzupełniający stosuje się kaolin lub mączkę szamotową. Następnie grzeje się według programu: **1320—1170K/4—10h→1120—1020 K/**

/3—8h→1020—920 K/2—10h i do temperatury 820K chłodzi się razem z piecem. (2 zastrzeżenia)

B23Q **P.** 222934 21.03.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Mieczysław **Feld,** Jerzy Scisłowski, Tadeusz Miśniakiewicz, Henryk Pochmara).

Wspornik do ustawiania i centrowania przedmiotów na stołach lub płytach ciężkich obrabiarek

"Wynalazek rozwiązuje zagadnienie dokładnego mocowania przedmiotów o dużej masie na stołach lub płytach ciężkich obrabiarek.

Wspornik według wynalazku zawierający korpus, w którym umieszczony jest cylinder z tłokiem, połączony z hydraulicznym układem zasilania, charakteryzuje się tym, że tłok (3) ma kuliste gniazdo (4) do osadzenia płaskiego łożyska kulkowego (5) z ułożoną nad nim płytą nośną (6) oraz uchwyt (9) mocujący sprężyną (10) do cofania tego tłoka w dolne położenie. Płyta nośna (6) i łożysko kulkowe (5) podparte są promieniowo w otworze cylindra (2) centrującymi sprężynami **(7),** (8). (1 zastrzeżenie)

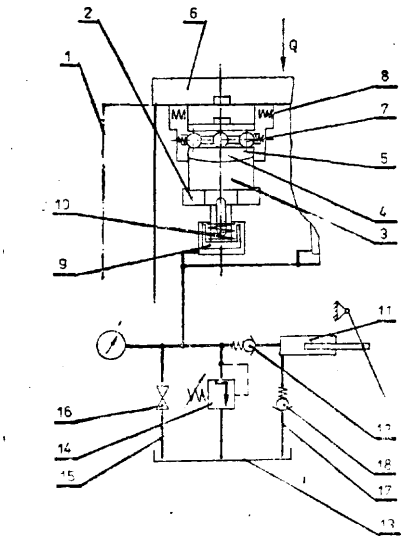

B24B P. 222846 20.03.1980
B23G
B23C

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „Vis", Warszawa, Polska (Włodzimierz Goliszek, Stanisław Gryjarowicz, Zbigniew Szymańczuk, Dariusz Stawiarski, Filip Olszewski, Waldemar Sciborowski, Zygmunt Stegienko, Andrzej Badowski).

Urządzenie do automatycznego wykonania nakroju narzynki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia, które zapewnia wysoką wydajność obróbki przy jednoczesnym spełnieniu wymagań dokładnościowych oraz stwarza **możliwość** łatwej budowy automatycznych linii obróbczych przeznaczonych do seryjnej produkcji **narzynek.**

Urządzenie do automatycznego wykonywania nakroju narzynki, zwłaszcza przez jej szlifowanie lub frezowanie, ma na korpusie (1) umieszczony stół obrotowy (2) z osią obrotu (3) i napędem obrotu (4), wyposażony w krzywkę (26) umożliwiającą cykliczny ruch poosiowy tego stołu względem korpusu. Na stole tym umieszczony jest uchwyt (5) ze szczękami mocującymi obrabianą narzynkę (7). Ponadto urządzenie ma zespół wrzeciennika (8) wyposażony w narzędzie (10) napędzane ruchem obrotowym przez silnik (11) i ruchem poosiowym przez siłownik (13). W. uchwycie (5) umieszczona jest odpowiednio pochylona powierz**chnia** (19) przeznaczona do ześlizgu obrobionych narzynek, natomiast korpus urządzenia połączony jest ze stołem obrotowym śrubą regulacyjną (25) współpracującą z **nakrętką** (24). Zastosowanie w urządzeniu czujników położenia szczęk i położenia kątowego stołu (2) umożliwiło zautomatyzowanie cyklu pracy urządzenia. W przypadku wykonywania nakroju narzynki przez jej szlifowanie do napędu poosiowego narzędzia (10) zastosowano siłownik połączony szeregowo z siłownikiem (13) w celu uzyskania cyklicznych ruchów **oscylacyjnych** narzędzia (10) wzdłuż osi (9).

(2 zastrzeżenia)

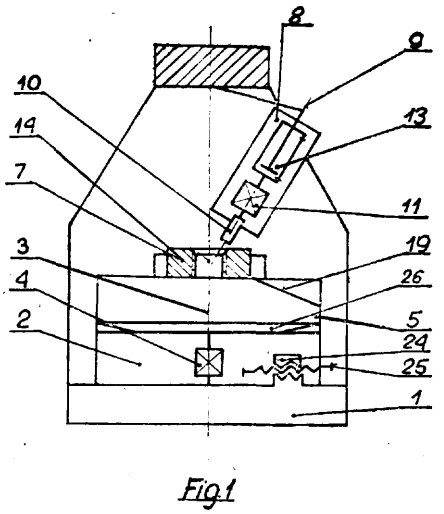

Fig 1

B24B P. 222847 20.03.1980
B23G
B23C

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „Vis", Warszawa, Polska (Włodzimierz Goliszek, Stanisław Gryjarowicz, Zbigniew Szymańczuk, Dariusz Stawiarski, Filip Olszewski, Waldemar Sciborowski, Zygmunt Ste-, gienko, Andrzej Badowski).

Sposób automatycznego wykonywania nakroju narzynki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu automatycznego wykonywania nakroju narzynki, zwłaszcza przez jej szlifowanie lub frezowanie, wykorzystywanego głównie przy produkcji seryjnej nowych narzynek jak i do przeprowadzania renowacji narzynek stępionych, który zapewnia uzyskiwanie wymaganej dokładności obróbki, a jednocześnie umożliwia budowę urządzeń, które mogą być łączone w automatyczne linie.

Sposób według wynalazku polega na tym, że obrabianą narzynkę (1) wstępnie zorientowaną kątową swoim bazującym wyjęciem (2) wprowadza się do mo-

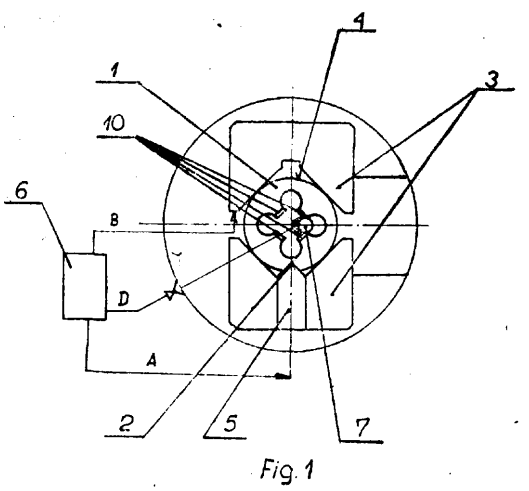

Fig. 1

cujących szczęk (3), po czym następuje wytworzenie szeregu sygnałów uzależnione od położenia obrabianej narzynki (1) lub położenia narzędzia (7) przeznaczonego do jej obróbki. Sygnały te podawane do układu sterowania (6) inicjują zacisk szczęk mocujących (3), poosiowy przesuw wirującego narzędzia (7) dla obróbki narzynki oraz obrót narzynki z jednoczesnym ruchem cyklicznie unosząco-opadającym wzdłuż jej osi, przy czym po wykonaniu przez narzynkę pełnego obrotu i zakończeniu wykonywania nakroju narzynki następuje wycofanie narzędzia (7) do położenia wyjściowego oraz rozsunięcie się szczęk (3) i wprowadzenie do nich kolejnej narzynki do obróbki.

(1 zastrzeżenie)

B24B P. 222848 20.03.1980

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „Vis", Warszawa, Polska (Włodzimierz Goliszek, Stanisław Gryjarowicz, Zbigniew Szymańczuk, Dariusz Stawiarski, Filip Olszewski, Waldemar Sciborowski, Zygmunt Stegienko, Andrzej Badowski).

Urządzenie do automatycznego szlifowania narzynki pod zębem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia zapewniającej wymaganą dokładność i wydajność obróbki oraz umożliwiającej łatwą budowę automatycznych linii obróbczych przeznaczonych do seryjnej produkcji narzynek.

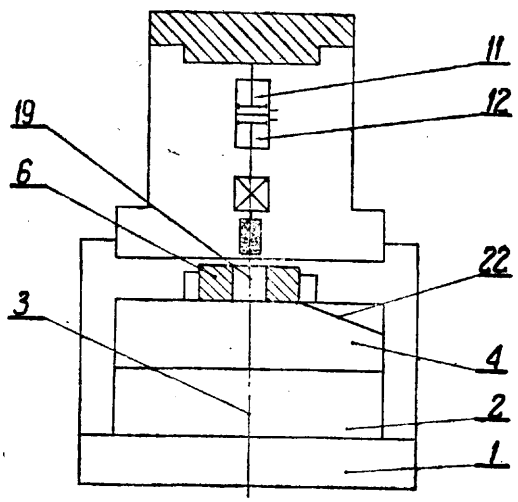

Fig.1

W urządzeniu według wynalazku zastosowano jeden zespół szlifierskiego wrzeciennika zawierającego ściernicę, która przesuwana jest równolegle do osi (19) narzynki (6) siłownikami (11) i (12) połączonymi szeregowo oraz przesuwana jest prostopadle do osi (19) narzynki (6) siłownikiem poprzez przekładnię mechaniczną i poprzez śrubę regulacyjną połączoną z korpusem (1). Ponadto urządzenie zawiera obrotowo-podziałowy stół (2), na którym umieszczona jest narzynka (6) zaciśnięta w mocujących szczękach posiadających bazujący występ stykający się z bazującym wyjęciem narzynki. Urządzenie zawiera również powierzchnię (22) przeznaczoną do ześlizgu obrobionej narzynki (6), która jest odpowiednio pochylona i umieszczona wzdłuż osi podawania narzynki. Położenia mocujących szczęk oraz położenie osi ściernicy względem osi (19) narzynki i położenie kątowe stołu (2), wyczuwane jest czujnikami, które połączone są z układem sterowania urządzenia wykonanym korzystnie jako układ elektropneumatyczny.

(1 zastrzeżenie)

B24B
B23G
B23C **P. 222849** 20.03.1980

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „Vis", Warszawa, Polska (Włodzimierz Goliszek, Stanisław Gryjarowicz, Zbigniew Szymańczuk, Dariusz Stawiarski, Filip Olszewski, Waldemar Sciborowski, Zygmunt Stegienko, Andrzej Badowski).

Sposób automatycznego szlifowania narzynki pod zębem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu automatycznego szlifowania narzynki pod zębem wykorzystywanego głównie przy produkcji seryjnej nowych narzynek jak również do przeprowadzania renowacji narzynek stępionych, zapewniającego uzyskiwanie wymaganej dokładności obróbki a jednocześnie umożliwiającego budowę urządzeń, które mogą być łączone w automatyczne linie.

Sposób według wynalazku polega na tym, że obrabianą narzynkę wstępnie zorientowaną kątową swoim bazującym wyjęciem (2) wprowadza się do mocujących szczęk (3). Po wykonaniu tych czynności następuje wytworzenie szeregu sygnałów uzależnione od osiągnięcia przez narzynkę lub wirujące narzędzie określonego położenia, które podawane do układu sterowania (6) inicjują zacisk szczęk (3), poosiowy przesuw wirującego narzędzia oraz przesuw tego narzędzia w kierunku prostopadłym do osi narzynki, a następnie wycofanie narzędzia do położenia wyjściowego i obrót narzynki oraz poosiwy ruch narzędzia dla obróbki kolejnego zęba narzynki, przy czym po obróbce ostatniego zęba następuje rozsunięcie się szczęk (3) i wprowadzenie do nich kolejnej narzynki do obróbki.

(2 zastrzeżenia)

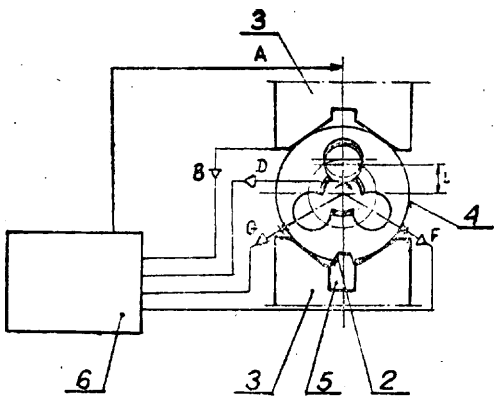

Fig.2.

B24B
B23G
B23C **P. 222850** 20.03.1980

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „Vis", Warszawa, Polska (Włodzimierz Goliszek, Stanisław Gryjarowicz, Zbigniew Szymańczuk, Dariusz Stawiarski, Filip Olszewski, Waldemar Sciborowski, Zygmunt Stegienko, Andrzej Badowski).

Sposób automatycznego wykonywania skośnej powierzchni natarcia narzynki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu automatycznego wykonywania skośnej powierzchni natarcia narzynki, zwłaszcza przez jej szlifowanie lub frezowanie, wykorzystywanego głównie do produkcji seryjnej nowych narzynek jak również do przeprowadzania renowacji narzynek stępionych, zapewiającego uzyskanie wymaganej dokładności obróbki a jednocześnie umożliwiający budowę urządzeń, które mogą być łączone w automatyczne linie obróbcze.

Sposób według wynalazku polega na tym, że obrabianą narzynkę (1) wstępnie zorientowaną kątowo

swoim bazującym wyjęciem (2) wprowadza się do mocujących szczęk (3) i po osiągnięciu pokrycia się jej osi z osią obrotu szczęk następuje wytworzenie szeregu sygnałów **(A÷G)** uzależnione od osiągnięcia przez narzynkę (1) lub wirujące narzędzie (7) określonego położenia. Sygnały te podawane do układu sterowania (6) inicjują: zacisk szczęk (3), odpowiedni przesuw narzędzia (7) oraz wycofanie tego narzędzia do położenia wyjściowego po obróbce. Po dokonaniu obróbki w ostatnim otworze wiórowym narzynki (1), sygnał (G) inicjuje jej obrót do położenia wyjściowego, a następnie rozsunięcie się szczęk (3) i wprowadzenie do nich kolejnej narzynki do obróbki. (2 zastrzeżenia)

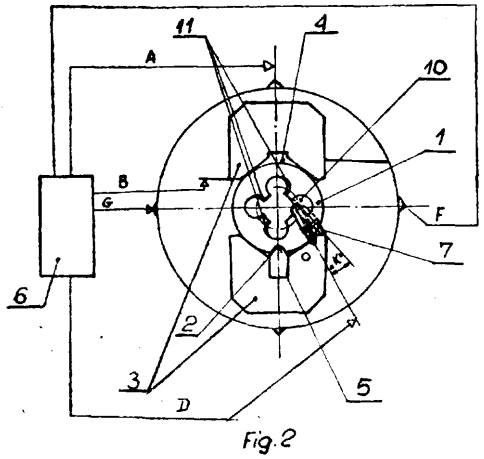

Fig. 2

B24B P. 222851 20.03.1980
B23G
B23C

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „Vis", Warszawa, Polska (Włodzimierz Goliszek, Stanisław Gryjarowicz, Zbigniew Szymańczuk, Dariusz Stawiarski, Filip Olszewski, Waldemar Sciborowski, Zygmunt Stegienko, Andrzej Badowski).

Urządzenie do automatycznego wykonywania skośnej powierzchni natarcia narzynki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia do automatycznego wykonywania skośnej powierzchni natarcia narzynki umożliwiającego budowanie w prosty sposób automatycznych linii obróbczych zapewniając jednocześnie uzyskiwanie żądanej dokładności i wydajności obróbki.

Urządzenie według wynalazku ma na korpusie (1) umieszczony przesuwny stół (2), na którym znajduje się stół obrotowo-podziałowy (3) z osią obrotu (4) i uchwytem (5) wyposażonym w szczęki mocujące

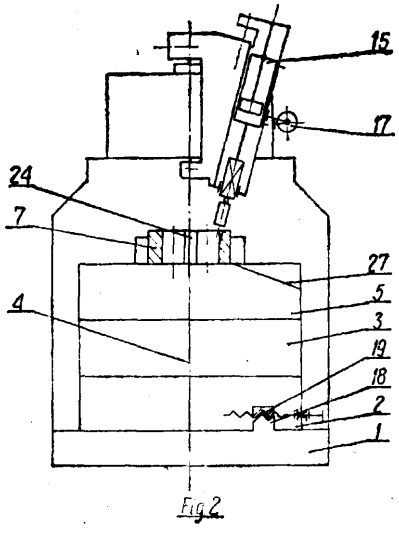

Fig. 2

obrabianą narzynkę (7). Urządzenie ma przesuwną belkę do której zamocowana jest obrotnica z wrzeciennikiem posiadającym narzędzie napędzane ruchem obrotowym przez silnik a ruchem poosiowym przez siłownik **(15).** Ponadto osobny siłownik (17) połączony przegubowo z belką i obrotnicą napędza obrotnicę wokół jej osi. W celu precyzyjnego przemieszczania względem siebie poszczególnych zespołów urządzenia, przesuwny stół (2) połączony jest z korpusem (1) śrubą regulacyjną (18) z nakrętką (19), a przesuwna belka połączona jest z korpusem (1) drugą śrubą regulacyjną z nakrętką, natomiast obrotnica połączona jest z wrzeciennikiem trzecią śrubą regulacyjną z nakrętką. Położenie mocujących szczęk oraz osi ściernicy względem płaszczyzny prostopadłej do narzynki i położenie stołu obrotowo-podziałowego (3) sterowane jest czujnikami, które połączone są z układem sterowania urządzenia. (2 zastrzeżenia)

B24B P. 223028 25.03.1980

Huta Baildon, Katowice, Polska (Ryszard Zasiura).

Sposób ostrzenia pilników

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest przedłużenie możliwości eksploatacji pilników między kolejnymi regeneracjami.

Sposób według wynalazku polega na skierowaniu na ostrza pilnika (3) strumienia luźnego ścierniwa (1), najlepiej na powierzchnię przyłożenia (2) i powierzchnię natarcia ostrzy pilnika (3). Strumień luźnego ścierniwa (1) wytwarza się przez strumień sprężonego powietrza porywający ziarna ścierniwa lub w różnego typu piaskarkach.

(4 zastrzeżenia)

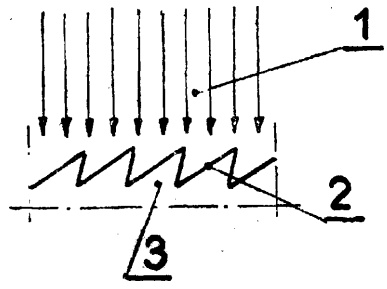

B25B P. 223033 27.03.1980
G01M

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Waldemar Oleksiuk, Jan Jedliński, Jacek Banasiak).

Uchwyt do mocowania spiralnych sprężyn włosowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania błędów pomiaru charakterystyk sprężyn włosowych

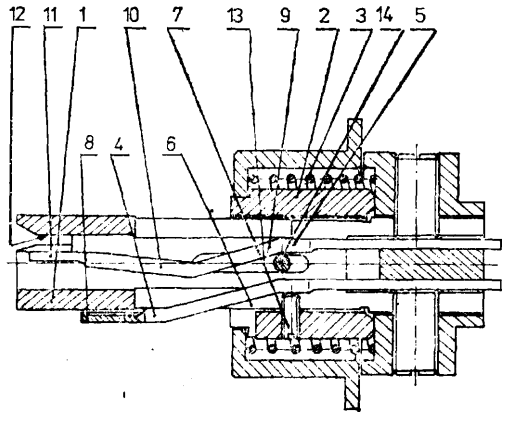

wynikających ze zmiany położenia środka masy uchwytu sprężyn względem jego osi wzdłużnej.

Uchwyt według wynalazku ma środkową tuleję (1), której wolny koniec jest przystosowany do nasadzenia wewnętrznego zwoju mocowanej sprężyny oraz na którą jest osadzona sprężyście podparta przesuwna tuleja (2). Wewnątrz tulei (1) są umocowane dwa sprężyste pręty (4) i (5) wykrępowane na długości w odcinki nierównoległe do osi tulei (1). Zakończenia (8) i (11) prętów pod działaniem elementów (7) i (14) przytwierdzonych do tulei (2) są dociskane do odpowiednich fragmentów powierzchni tulei (1), mocując w sposób pewny sprężynę spiralną.

(4 zastrzeżenia)

B25F P. 228070 T 24.11.1980

Janusz Gumiński, Bydgoszcz, Polska (Janusz Gumiński).

Klucz oczkowy z zapadką

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uniwersalnej konstrukcji umożliwiającej przytrzymywanie wkręcanych lub odkręcanych śrub i nakrętek.

Klucz według wynalazku składa się z dzielonej obudowy (1), wewnątrz której na końcach umieszczone są specjalne ruchome pierścienie robocze (2) o dowolnej średnicy dostosowanej do średnicy łbów i nakrętek, które na zewnętrznym obwodzie mają nacięcia wykonane najlepiej w kształcie dwunastu stożkowych rowków. Na obwodzie zewnętrznym pierścienie (2) mają wykonane ząbki. Ponadto klucz wyposażony jest w dwie zapadki (3) zazębiające się jednym końcem z ząbkami pierścieni (2), a drugim połączone są ze sprężyną (5), przy czym zapadki (3) w środkowej części zamocowane są na kołkach (4).

(1 zastrzeżenie)

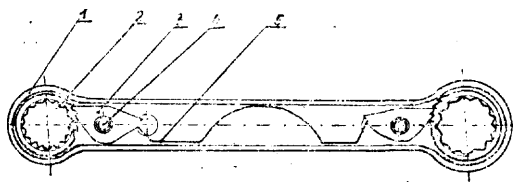

B2SD **P. 227989** T 19.11.1980

Zakłady Sprzętu Sportowego „Polsport", Bielsko-Biała, Polska (Zdzisław Mróz).

Automat do cięcia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji o dużej wydajności, łatwej obsłudze i niezawodnym działaniu.

Automat do cięcia' prętów o dowolnym profilu, zwłaszcza z metali nieżelaznych i ich stopów składa się z podstawy (2), na której umocowane są dwa silniki (1), (8). Silnik (1) napędza przez przekładnię pasową (3) i zębatą (4) wrzeciono (5) z frezem piłkowym (6), a silnik (8) napędza przez przekładnię pasową (9), ślimakową (10), mechanizm korbowy (11) i wał (12) korpus (7). Na wale (12) umieszczone są dwie krzywki (13), (14), z których jedna (13) oddziaływuje na dźwignię (15), popychacz (16) i uchwyt (17), a druga (14) na dźwignię (18), cięgno (19) i uchwyt (20). Materiał podawany jest z podajnika rurowego (21) i dociskany do ruchomego zderzaka za pomocą urządzenia ciężarkowo-cięgnowego (22). Ruch wahadłowy korpusu (7) i wału (12) będący równocześnie posuwem roboczym wrzeciona (5) wykorzystany jest do mocowania i zwalniania ciętego materiału. Automat pozwala na przemienne cięcie dwóch prętów.

(1 zastrzeżenie)

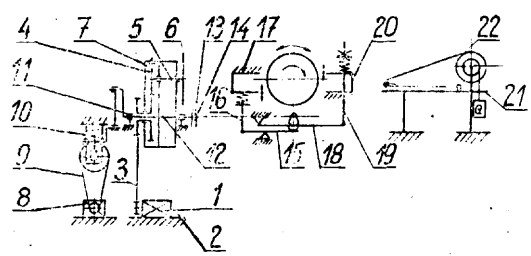

B27G P. 222868 18.03.1980

Bieszczadzkie Przedsiębiorstwo Produkcji Leśnej „Las", Lesko, Polska (Bronisław Miśniakiewicz).

Głowica nożowa do wykonywania pierścieni, zwłaszcza o małych wysokościach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wykonywania pierścieni na różnych obrabiarkach bez potrzeby montowania i stosowania osłon zabezpieczających.

Głowica nożowa do wykonywania pierścieni z materiałów miękkich, jak na przykład drewna, zwłaszcza pierścieni o małych wysokościach, charakteryzuje się tym, że ma zespół amortyzujący (5), który wyposażony jest w swożeń (8) regulowany sprężyną (10) i umieszczony w osi symetrii z głowicy będącej równocześnie jej osią obrotu. (1 zastrzeżenie)

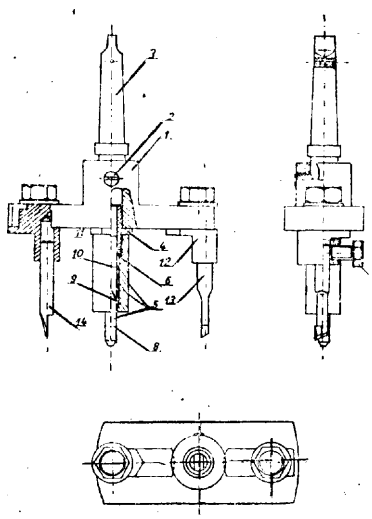

B27K P. 229515 04.02.1981

Pierwszeństwo: 06.02.1980 - RFN (nr P 30 04319.7)

Dosowag - Bayer Holzchutz GmbH, Düsseldorf, RFN.

Koncentrat środka ochrony drewna i z niego sporządzony środek do konserwacji drewna i tworzywa drzewnego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie trwałego podczas składowania, zdatnego do transportu oraz dającego się rozcieńczać wodą w miejscu stosowania do pożądanego stężenia koncentratu środka do konserwacji drewna i tworzywa drzewnego, który zawierałby zmniejszony udział rozpuszczalnika.

Koncentrat i środek według wynalazku charakteryzuje się tym, że rozcieńczalny wodą koncentrat środka ochrony drewna składa się z 5—43 części wagowych, co najmniej jednej, organiczno-chemicznej, nierozpuszczalnej w wodzie substancji owadobójczej i/lub co najmniej jednej, organiczno-chemicznej nierozpuszczalnej w wodzie substancji grzybobójczej, z 5—35 części wagowych, Co najmniej jednej, rozcieńczalnej wodą żywicy syntetycznej (licząc na substancję stałą), z 35—5 części wagowych, co najmniej jednego zmiękczacza i/lub co najmniej jednego nierozpuszczalnego w wodzie, grupy hydroksylowe i/lub grupy eterowe zawierającego, organiczno-chemicznego

rozpuszczalnika, z 36—10 części wagowych, co najmniej jednej niejonowej substancji emulgatorpwej lub mieszaniny emulgatorowej, z 0—6 części wagowych, chemicznego związku, działającego jak substancja buforowa lub jak substancja regulująca wartość pH, oraz z 0—15 cz. wagowych wody.

Sposób wytwarzania koncentratu środka ochrony drewna i z niego sporządzonego środka do konserwacji drewna i tworzywa drzewnego polega na tym, że substancję owadobójczą lub grzybobójczą, rozpuszczalną w zmiękczaczu lub w mieszaninie zmiękczającej, i/lub nierozpuszczalne w wodzie, zawierające grupy hydroksylowe i/lub eterowe, organiczno-chemiczne rozpuszczalniki lub mieszaniny rozpuszczalnikowe, i niejonowy emulgator lub niejonową mieszaninę emulgatorową traktuje się w temperaturze 10—80°C, korzystnie w temperaturze 30—60°C, i pod ciśnieniem 400-850 mm Hg (400X ×1,333224×10⁻¹ kPa - 850×1,333224×10⁻¹ kPa), w obecności lub bez obecności pozostałych substancji lub składników tych substancji tak długo, aż powstanie roztwór, przy czym do roztworu tego następnie dodaje się pozostałe substancje włącznie z substancją buforową oraz ewentualnie wodę. (13 zastrzeżeń)

B27K P. 229516 04.02.1981

Pierwszeństwo: 06.02.1980 - RFN (nr P 30 04 249)

Desowag - Bayer Holzschutz GmbH, Düsseldorf, RFN.

Koncentrat środka ochrony drewna i z niego sporządzony środek do konserwacji drewna i tworzywa drzewnego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie trwałego podczas składowania, zdatnego do transportu oraz rozcieńczalnego wodą w miejscu stosowania do pożądanego stężenia koncentratu środka ochrony drewna, który zawierałby zmniejszoną ilość rozpuszczalnika.

Koncentrat i z niego sporządzony środek według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się z rozcieńczalnej wodą emulsji lub z rozcieńczalnego wodą roztworu, zawierających 5—50 części wagowych organiczno-chemicznego, nierozpuszczalnego w wodzie rozpuszczalnika lub organiczno-chemicznej, nierozpuszczalnej w wodzie mieszaniny rozpuszczalnikowej i w tym obecnej co najmniej jednej, w organiczno-chemicznym rozpuszczalniku lub w organiczno-chemicznej mieszaninie rozpuszczalnikowej, rozpuszczalnej organiczno-chemicznej substancji owadobójczej lub mieszaniny owadobójczej i/lub co najmniej jednej, w organiczno-chemicznym rozpuszczalniku lub w organiczno-chemicznej mieszaninie rozpuszczalnikowej, rozpuszczalnej organiczno-chemicznej substancji grzybobójczej lub mieszaniny grzybobójczej lub jednej, w temperaturze pokojowej ciekłej substancji owadobójczej i/lub ciekłej substancji grzybobójczej, i 95—50 części wagowych ciekłej mieszaniny, składającej się z co najmniej jednego niejonowego emulgatora lub jednej niejonowej mieszaniny emulgatorowej dla organiczno-chemicznego rozpuszczalnika nierozpuszczalnego w wodzie lub dla organiczno-chemicznej mieszaniny rozpuszczalnikowej nierozpuszczalnej w wodzie i z co najmniej jednego, w wodzie rozpuszczalnego jonowego, kationoczynnego zwilżacza lub współrozpuszczalnika lub z co najmniej jednej, jonowej kationoczynnej mieszaniny zwilżającej lub mieszaniny współrozpuszczalnikowej, oraz ewentualnie zawierających wodę.

Sposób wytwarzania koncentratu środka ochrony drewna i z niego sporządzonego środka do konserwacji drewna i tworzywa drzewnego polega na tym, że w organiczno-chemicznym, trudnolotnym, oleistym lub olejopodobnym rozpuszczalniku lub mieszaninie rozpuszczalnikowej traktuje się nierozpuszczalne w wodzie substancje owadobójcze lub mieszaniny owadobójcze i/lub nierozpuszczalne w wodzie substancje grzybobójcze lub mieszaniny grzybobójcze lub ciekłe w temperaturze pokojowej substancje owadobójcze i/lub ciekłe w temperaturze pokojowej substancje grzybobójcze tak długo w temperaturze 0—80°C i pod ciśnieniem 400-850 mm Hg (≈ 400×1,333 224×10⁻¹ kPa - 850X1,333 224×10⁻¹ kPa), aż powstanie roztwór, a następnie roztwór ten, mieszając w temperaturze poniżej 50°C, łączy się z ciekłą mieszaniną, składającą się z co najmniej jednego niejonowego emulgatora lub niejonowej mieszaniny emulgatorowej dla organiczno-chemicznego, nierozpuszczalnego w wodzie rozpuszczalnika lub mieszaniny rozpuszczalnikowej i z co najmniej jednego rozpuszczalnego w wodzie, jonowego, kationoczynnego zwilżacza względnie współrozpuszczalnika lub jonowej, katinoczynnej mieszaniny zwilżającej względnie mieszaniny współrozpuszczalnikowej, oraz ewentualnie z wody. (14 zastrzeżeń)

B29D P. 225636 T 11.07.1980

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Stanisław Błażewicz, Augustyn Powroźnik, Andrzej Kwatera, Jan Chłopek).

Sposób wytwarzania folii węglowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu który pozwalałby na otrzymywanie gładkiej, elastycznej i bezporowatej folii.

Sposób wytwarzania folii węglowej, polega na tym, że folię organiczną korzystnie folię z celulozy regenerowanej ogrzewa się z prędkością 283—323 K na godzinę aż do temperatury 383 K w atmosferze powietrza i w tej temperaturze przetrzymuje się przez 10 godzin. Następnie ogrzewa się w atmosferze czystego argonu z taką samą prędkością aż do temperatury 673 K, w której przetrzymuje się przez 5 godzin. Dalsze ogrzewanie prowadzi się z prędkością 373 K na godzinę, aż do temperatury 1273 K i w tej temperaturze przetrzymuje się przez 5—10 godzin, a następnie chłodzi do temperatury otoczenia. (1 zastrzeżenie)

B29F P. 227976 T 20.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radiofonii Odbiorczej UNITRA-Diora, Dzierżoniów, Polska (Zenon Furman, Mieczysław Mitraszewski).

Sposób wyrzucania wypraski z formy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wyrzucania wyparski z formy, który eliminowałby stosowanie wyrzutników spychających, a tym samym uzyskane wypraski nie deformowałyby się.

Sposób ten według wynalazku polega na tym, że z zamkniętej formy w której znajduje się wypraska wyciąga się najpierw stempel formujący otwór w wyprasce, a następnie otwiera się formę rozsuwając dwie części składowe złożonej matrycy.

Po otwarciu formy łatwo zdejmuje się wypraski utrzymujące się wtedy tylko na wlewkach.

(1 zastrzeżenie)

B29J P. 223106 28.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Edward Burmenda, Jan Ochman, Euzebiusz Roman).

Urządzenie do mycia zrębków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie dokładnego oczyszczania wody obiegowej w urządzeniu do mycia zrębków w zakładach płyt drewnopochodnych celulozowo-papierniczych.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że jest wyposażone w łapacz (3) kamieni z dwoma zasuwami, zamontowany w dnie wanny (1), w kosz (4) z kratą zabudowany pod wanną (1) i połączony z rynną (5), w oddzielacz (6) wody z zasuwą, osadzony

na rurociągu (7), połączonym z jednej strony z przenośnikiem ślimakowym (2) a z drugiej strony ze zbiornikiem (8) wody oraz w hydrosito (9) o regulowanym pochyleniu sita, połączone z górną częścią zbiornika (8), posadowione na zbiorniku (10) wody obiegowej, przy czym pod hydrositem (9) oraz pod rynną (5) zabudowany jest przenośnik taśmowy (13).
(1 zastrzeżenie)

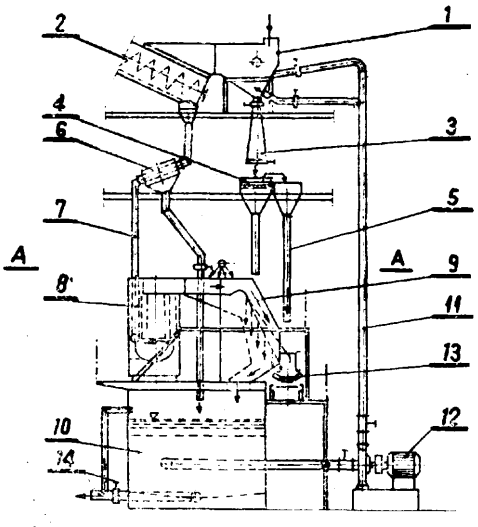

41J **P. 222853** 20.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technik Komputerowych i Pomiarów, Warszawa, Polska (Tadeusz Jasiński, Piotr Stawski).

Układ blokady klawiatury dalekopisu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu blokady, który umożliwiłby uzyskanie stanu blokady bez konieczności wprowadzania w ruch elementów blokujących.

Układ zbudowany z elektromagnesu ze zworą połączoną rozłącznie poprzez łącznik z listwą blokującą dalekopisu, charakteryzuje się tym, że ma sprężynę (6) osadzoną na łączniku (4), dociskającą zworę (3) do rdzenia (1) elektromagnesu i napinającą wstępnie listwę blokującą (7) dalekopisu. (1 zastrzeżenie)

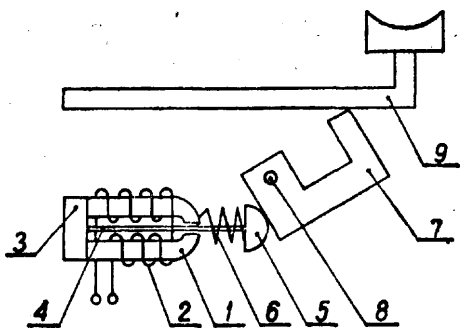

B60H **P. 229503** 03.02.1981

Pierwszeństwo: 05.02.1980 - NRD (nr WPB60H/218897)

VEB Kombinat Fortschritt Landmaschinen, Neustadt in Sachsen, Niemiecka Republika Demokratyczna (Werner Penske, Herbert Wodrich, Frank Schattenberg, Dieter Pniok).

Urządzenie grzewcze na paliwo ciekłe przeznaczone dla pojazdów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia mającego palnik o niewielkich rozmiarach, lekką konstrukcję i wyposażonego w jednostopniową dmuchawę powietrzną o dużym sprężaniu.

Urządzenie grzewcze na paliwo ciekłe przeznaczone dla pojazdów zawiera wymiennik (1) ciepła, głowicę (4) palnika, która jest centrowana w wybraniu (21) kołnierza (20) i na której zamocowana jest komora spalania (3) oraz kołnierz (5), do którego zamocowana jest obudowa (10) palnika. Kołnierz (5) zawiera otwór, w którym osadzone jest łożysko (7) silnika napędowego (6). Na jednym końcu wału silnika (6) zamocowane jest koło zębate (3), które połączone jest za pomocą paska zębatego (14) z kołem zębatym pompy paliwowej (8). Na drugim końcu wału (18) silnika (6) zamocowana jest dmuchawa (7).
(4 zastrzeżenia)

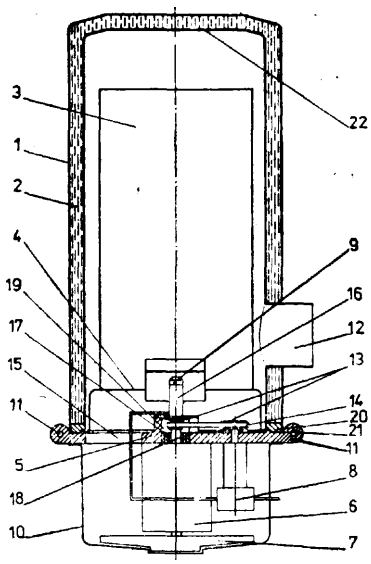

B60R **P. 223078** 27.03.1980

Spółdzielnia Inwalidów „POSTĘP", Zabrze, Polska (Jan Furmaniak, Józef Harwig, Otto Meinhardt, Józef Ziebura, Jerzy Kostarek).

Wewnętrzne lusterko samochodowe o rozszerzonym polu obserwacji

Lusterko samochodowe składa się z trzech zwierciadeł połączonych w ten sposób, że środkowe zwierciadło (1) połączone jest z zawiasem (2), do którego poprzez przegub kulisty (3) przyłączone jest prawe lusterko (4), natomiast lusterko lewe (6) połączone jest z lusterkiem (1) poprzez przegub kulisty (7).

Lusterko to montowane jest centralnie w przedniej części wnętrza samochodu i zapewnia doskonałą widoczność otoczenia samochodu. (1 zastrzeżenie)

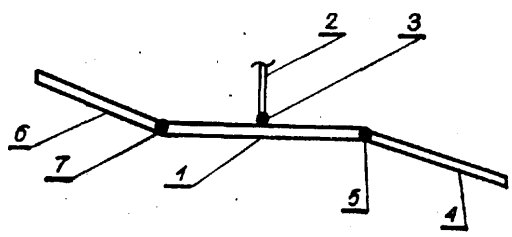

B60S **P. 228075** T 25.11.1980

Miejskie Biuro Projektów „Warcent", Warszawa, Polska (Marcin Woyczyński, Władysław Kunikowski, Janusz Makowski).

Myjnia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania myjni, w której pojazd będzie przeciągany, zaś szczotki i suszarka będą w stałym położeniu.

Myjnia charakteryzuje się tym, że składa się z mechanizmu transportu poziomego **(1)** w postaci reduktora z wałkiem (2), na którym zamocowane są koła łańcuchowe (3) połączone rolkami pchającymi (4). Część podłogowa (5) mechanizmu (1) zaopatrzona jest w prowadnice. W przestrzeni mechanizmu (1) usytuowane są: bramka zraszająca (7), najlepiej dwa zespoły szczotek (8, 9) i **(8',** 9') oraz suszarka.

(1 zastrzeżenie)

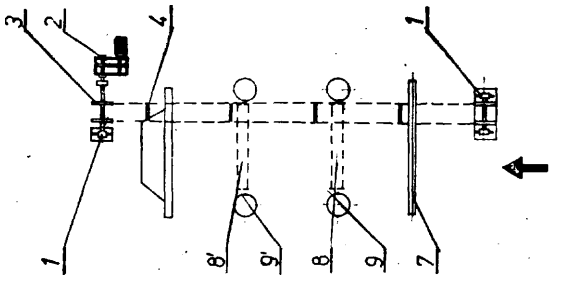

B60S **P. 228076** T 25.11.1980

Miejskie Biuro Projektów **„Warcent",** Warszawa, Polska (Marcin Woyczeński, Władysław Kunikowski, Janusz Makowski).

Obieg wody zwłaszcza dla myjni

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zanieczyszczeń wody odprowadzanej do ścieków.

Obieg wody zwłaszcza dla myjni, charakteryzuje się tym, że wyposażony jest w co najmniej kilka filtrów wstępnych (10 i 10') najlepiej żwirowych, usytuowanych pod szczotkami mycia wstępnego (5 i 6) i pod szczotkami mycia końcowego (5' i 6') oraz bramką zraszającą (7). **Filtr** wstępny (10') połączony jest przewodem (11) poprzez filtr (12) oraz łapacz tłuszczy (13) ze studzienką zbiorczą (14). Studzienka (14) zespolona jest poprzez pompę (15) przewodem (8) z zaworem zwrotnym (9) i elektromagnetycznym zaworem przelotowym (4) ze szczotkami (5 i 6). Pod szotkami (5 i 6) usytuowany jest filtr (10) połączony z kanalizacją ogólnospławną. Obieg wody w zarysie myjni wyposażony jest w układy fotokomórek (18) do sterowania elektromagnetycznymi zaworami przelotowymi (4) na przewodach (1, 2, 3). (1 zastrzeżenie)

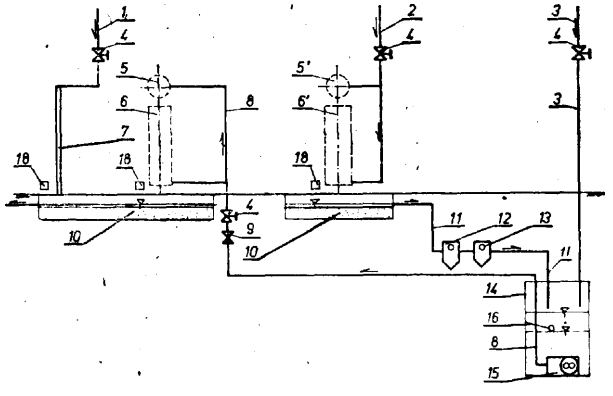

B60T P. 227930 T **18.11.1980**

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Stanisław Kaszuba).

Dwuobwodowy układ hamulcowy do przyczep i naczep samochodowych

Wynalazek dotyczy dwuobwodowego układu hamulcowego do przyczep i naczep samochodowych mającego, działający niezależnie od zasadniczego obwodu hamulcowego, awaryjny obwód hamulcowy, który uruchamiany jest automatycznie w przypadku uszkodzenia obwodu zasadniczego.

Istota rozwiązania polega na tym, że automatyczny przełącznik hamowania (5) usytuowany jest w układzie w ten sposób, że jego przyłącze siłowników sprężynowych **(Z_2)** połączone jest z komorami sprężynowymi siłowników hamulcowych (9), zaś przyłącze sterujące (P) połączone jest ze złączem sterującym układu hamulcowego przyczepy. Przyłącze **obwodu** zasadniczego (T) automatycznego przełącznika hamowania (5) połączone jest z przewodem doprowadzającym powietrze do siłowników przeponowych, natomiast przyłącze hamowania ręcznego (S) połączone jest, poprzez zawór odcinający z odpowietrzeniem (8), ze zbiornikiem powietrza (7), zaś przyłącze zasilające **(V_2)** tego przełącznika połączone jest, poprzez zbiornik powietrza **(7),** z trój obwodowym zaworem zabezpieczającym (6). (1 zastrzeżenie)

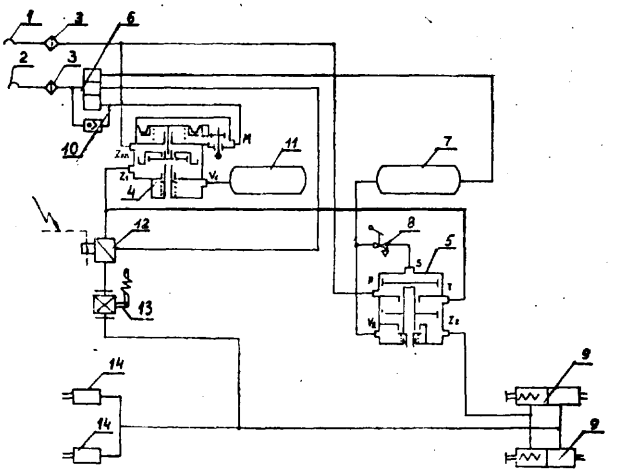

B61H **P. 223042** 27.03.1980
F16D

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Tadeusz Maciołek).,

Elektroniczny hamulec szynowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego hamulca, który pozwoli uzyskać większą siłę hamowania w porównaniu z hamulcem elektromagnetycznym lub elektrodynamicznym przy nie zmienionych gabarytach hamulca oraz uzyskać efekt hamowania uniezależniony w dużym stopniu od prędkości pojazdu szynowego jak również od zanieczyszczeń szyn.

Elektryczny hamulec szynowy według wynalazku ma n nabiegunników (3, 4), gdzie n - jest liczbą całkowitą, osadzonych na wspólnym rdzeniu (2), których końce na odcinku pokrywającym się z płaszczyzną roboczą szyny (6) są umieszczone na przemian biegunami różnoimiennymi (N, S) wzdłuż szyny (6).

Pomiędzy różnoimiennymi **biegunami** (N, S) nabiegunników (3, 4) hamulec ma szczelinę (8) powie-

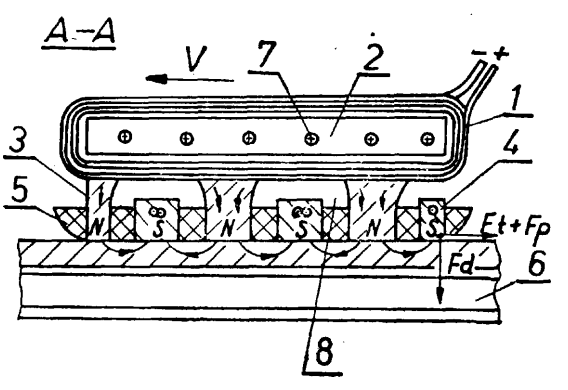

trzną, w której są umieszczone przekładki (5) diamagnetyczne lub paramagnetyczne o dużym współczynniku tarcia względem stalowej szyny (6).

(3 zastrzeżenia)

B63B
E02F
E02B

P. 222950 22.03.1980

Instytut Rybactwa **Śródlądowego,** Olsztyn-Kortowo, Polska (Andrzej **Krüger,** Jacek Leonard Paluszkiewicz).

Frezarka wodna

Wynalazek dotyczy frezarki wodnej służącej do mechanizacji zabiegów w gospodarce stawowej, która może być stosowana do uprawy dna stawowego pod powierzchnią wody po zalaniu stawów, nawożenia środowiska wodnego rozpuszczonymi składnikami nawozów mineralnych oraz aeracji wody stawowej.

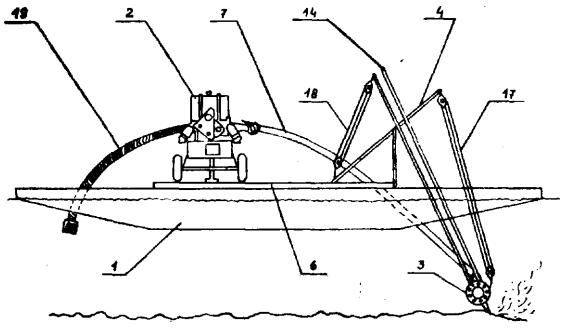

Frezarka wodna mająca pompę, zbiornik nawozowy umieszczony na urządzeniu pływającym, system przewodów z zaworami oraz element rozbryzgujący, charakteryzuje się tym, że do ramy, mocującej pomost (6) pontonu (1) z wysięgnikiem (4), zamocowany jest frez strumieniowy (3) w kształcie rury mającej otwory odpowietrzające, która na całej długości wyposażona jest w palce frezujące zakończone dyszami. Pośrodku rury znajduje się kołpak z szybkozłączem służący do połączenia frezu (3) przewodem elastycznym z pompą (2). Na obu końcach rura frezu (3) zaślepiona jest płytkami z otworami służącymi do regulacji kąta frezowania przez mocowanie w nich w sposób rozłączny ramion (14) regulacji głębokości i talii (17) podnoszącej frez strumieniowy (3), przy czym talia (17) z drugiej strony zamocowana jest do wysięgnika (4), a druga talia (18) do wysięgnika (4) i ramienia (14) regulacji głębokości, które to ramiona (14) połączone są przesuwnie ze wspornikiem wysięgnika (4) frezu (3). (1 zastrzeżenie)

B63B P. 223177 31.10.1980

Stocznia im. **Komuny** Paryskiej, Gdynia (Stanisław Nazaruk, Henryk Wiśniewski).

Urządzenie do podnoszenia i obracania trapu

Urządzenie do podnoszenia i obracania trapu dla obiektu pływającego, składające się z wysięgnika i żuarawika ze sterującym mechanizmem, charakteryzuje się tym, że sterujący mechanizm (13) osadzony jest w wysięgniku (2), przy czym sterujący mechanizm (13) stanowi zblocze (20) osadzone przesuwnie na pociągowej śrubie (21) połączonej poprzez przekładniową skrzynię (24) z łącznikiem (25).

(3 zastrzeżenia)

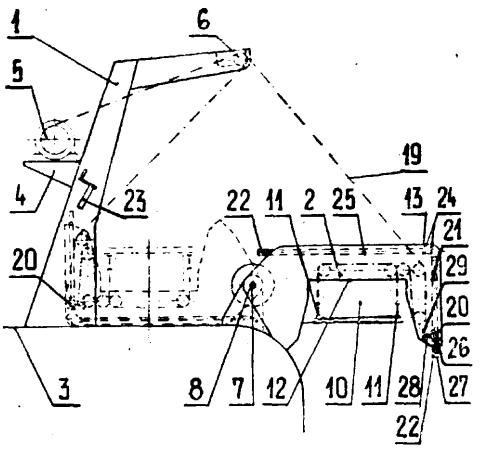

B65D **P. 222823** 19.03.1980

Dr Ing. Fritz Schoppe, **Ebenhausen/Jsartal,** Republika Federalna Niemiec (Fritz Schoppe).

Zbiornik pyłu węglowego
z urządzeniem do dozowanego wyładowywania,
zwłaszcza niewielkich ilości pyłu węglowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie równomiernego wyładowywania drobnoziarnistego pyłu węglowego w niewielkich ilościach wymaganych do celów grzewczych, tak aby zasilany tym pyłem płomień, w którym czas przebywania pyłu węglowego wynosił 0,1 sekundy, był równomierny i wolny od pulsacji.

Zbiornik według wynalazku ma zbiornik (1) zawierający urządzenie do dozowanego wyładowywania, połączony ze zbiornikiem (1) pyłu węglowego za pomocą przewodu łączącego (10) umieszczonego w najniższym miejscu zbiornika (1). Oba te zbiorniki (1, 11) mają podłogę (4, 12) przepuszczającą powietrze, przy czym podłoga (4) zbiornika (1) pyłu węglowego jest nachylona pod kątem **8—15°,** korzystnie 10°, a przestrzeń pod nią jest podzielona progami na kilka komór. Do przestrzeni pod podłogami (4, 12) obu zbiorników (1, 11) są doprowadzone przewody sprężonego powietrza, z których przewody (5) połączone ze zbiornikiem (1) są połączone z rozdzielaczem (6) podającym sprężone powietrze okresowo, uderzeniowymi pulsacjami.

W najwyższym miejscu zbiornika (1) jest umieszczona nadbudówka (2), oddzielona od zbiornika (1) filtrem (3), która z jednej strony jest połączona przewodem (8) z rozdzielaczem sprężonego powietrza, a z drugiej strony poprzez nastawny dławik (9) z atmosferą.

Przestrzeń powyżej słupa **(K_2)** pyłu węglowego jest połączona z przestrzenią poniżej filtra (3) za pomocą przewodu (20), a w zbiorniku (11) dozującym są umieszczone dwie sondy niwelacyjne (13, 14).

Fig.1

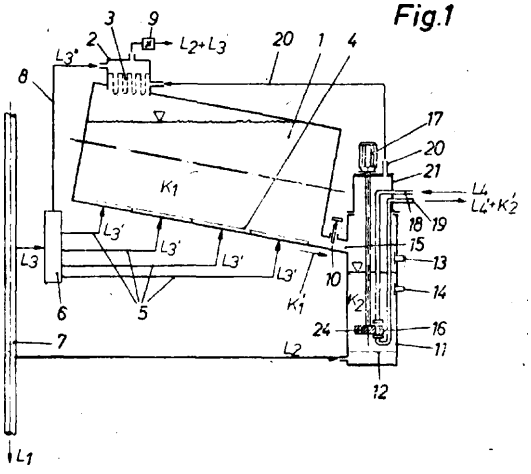

Zbiornik z urządzeniem do dozowanego wyładowywania może być stosowany do magazynowania i wyładowywania pyłu węglowego oraz wszelkich fluidyzowalnych drobnoziarnistych produktów.

(11 zastrzeżeń)

B65D A01F **P. 228432** T 11.12.1980

Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego, Toruń, Polska (Kazimierz Gliwa).

Silos paszowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu sygnalizacyjnego, który zapewniłby bezawaryjną sygnalizację stanu napełnienia, niezależnie od warunków atmosferycznych oraz pozwoliłby na zautomatyzowanie sterowania procesem napełniania i opróżniania silosu.

Silos paszowy przeznaczony do magazynowania zbóż i pasz, który stanowi zbiornik z króćcami do napełniania i opróżniania, charakteryzuje się tym, że w zależności od potrzeby sygnalizacji poziomu napełnienia, do wętrza silosa (1) są wprowadzone elektrody (7 i 8) sond (3 i 4) pojemnościowych, współpracującymi z układem sygnalizacyjnym, który po otrzymaniu impulsu z sygnalizatorów (5 i 6) powoduje poprzez przekaźniki (P1, P2, P3, P4, P5) uruchomienie sygnałów (Bu, LS1 lub LS2) akustycznego i świetlnego. Układ sygnalizacyjny jest wyposażony w wyłącznik (PUB) sygnału akustycznego. (1 zastrzeżenie)

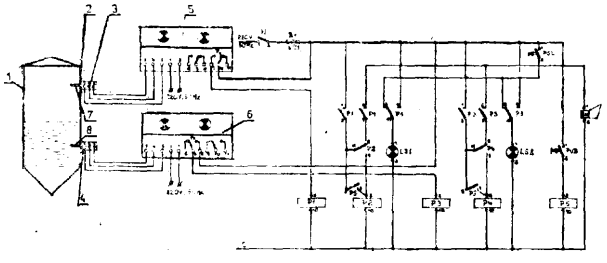

B65G **P. 222873** 19.03.1980

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych, Biuro Projektów Górniczych, Kraków, Polska (Erwin Sądaj, Andrzej Wardas).

Przesuwne przykrycie rynny przenośnika

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania przykrycia rynny przenośnika ze zmechanizowanym odsłanianiem odcinków rynny przenośnika, przystosowanego szczególnie do współpracy z poziomym zbiornikiem górniczym.

Przesuwne przykrycie rynny przenośnika składa się z dwóch mechanizmów płaskich. Pierwszy mechanizm płaski umieszczony w płaszczyźnie nad górną powierzchnią rynny (1) przenośnika (10) składa się z zasuw (3) przykrywających rynnę i z prowadnic (2) zasuw zestawionych poprzecznie do bocznej ściany

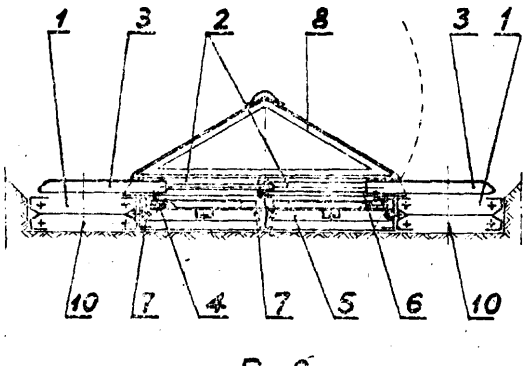

Fig. 2

rynny przenośnika. Na zasuwach od strony prowadnic zamocowane są rolkowe prowadniki (4).

Drugi mechanizm płaski usytuowany w płaszczyźnie równoległej do pierwszego mechanizmu płaskiego składa się z prowadnic (7) zestawionych równolegle do osi trasy przenośnika oraz z suwaka (5) zaopatrzonego w dwie krzywki (6) współpracujące z prowadnikami rolkowymi. Zależnie od kierunku ruchu suwaka krzywki wywierając nacisk na prowadniki rplkowe powodują odsuwanie względnie zasuwanie zasuw nad rynną przenośnika. (1 zastrzeżenie)

B65G **P. 223014** 26.03.1980

Centrum Naukowo-Produkcyjne Systemów Sterowania - Zakład Projektowania Systemów Sterowania, Katowice, Polska (Alojzy Klęczar, Antoni Smędzik).

Wózek z napędem jazdy i obrotu stołu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wózka realizującego jazdę i obrót stołu, nadającego się do zastosowania w pomieszczeniach zagrożonych pożarem lub wybuchem.

Wózek według wynalazku składający się z silnika mechanizmu jazdy, stołu obrotowego, jarzma wahliwego, przekładni zębatej, mechanizmu sprężynowo-palcowego, charakteryzuje się tym, że ma silnik (1), z którego napęd jest przenoszony na przekładnię zębatą (5) mechanizmu jazdy bądź obrotu stołu przy pomocy wahliwego jarzma (4) wykorzystując siły powstające na zębach przekładni zębatej (5).

(1 zastrzeżenie)

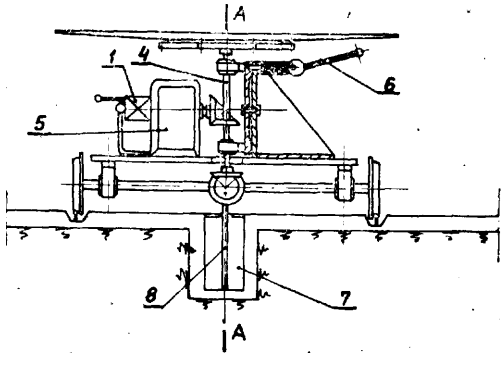

B65G **P. 223104** 27.03.1980

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „BIPROHUT", Gliwice, Polska (Józef Piernikarczyk, Piotr Kożuszek).

Wóz transportowy z samoczynnym rozładunkiem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego wozu, który miałby małe opory przetaczania oraz po rozładunku samoczynnie przestawiałby się do kolejnego załadunku. Wóz transportowy charakteryzuje się tym, że w dolnej ramie (1) z belką poprzeczną osadzona jest w osi (11) za pomocą ramion (4) rama górna (2) z przeciwciężarem (12), wsparta z przeciwnej strony czopami (5) na zapadkach (3) osadzonych obrotowo w osiach (10). Zapadka (3) ma ramię (15) stanowiące zarazem przeciwciężar utrzymujący tą zapadkę (3) w pozycji pionowej i współpracujące

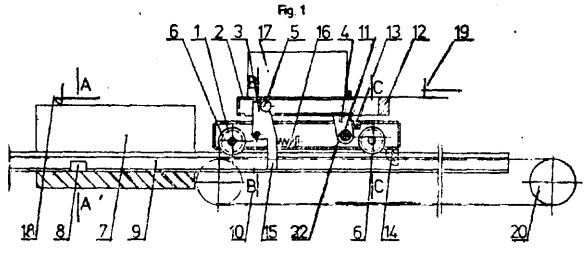

z odbojem (8) zamocowanym na jezdni (9) ograniczającym skrajny dojazd w obrębie rusztu zdawczego (7).
Wóz transportowy jest przydatny do transportu technologicznego pomiędzy halami przemysłowymi.
(3 zastrzeżenia)

B65G P. 223133 28.03.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 221097

Biuro Projektowo-Badawcze Przemysłu Ceramiki Budowlanej „CERPROJEKT" Oddział w Poznaniu, Poznań, Polska (Tadeusz Ziółkowski).

Przenośnik odśrodkowy do przemieszczania materiałów sypkich i tym podobnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie równomiernego zasypywania składowisk na całej jego długości i szerokości.
Opracowany przenośnik odśrodkowy, złożony z bębna ułożyskowanego na konstrukcji wsporczej i napędzanego silnikiem poprzez przekładnię, charakteryzuje się tym, że na całej długości każdej jego łopatki (4) zawiera przynajmniej dwa takie punkty albo dwa takie obszary, w których odległość roboczej krawędzi (5) od przeciwległej krawędzi (6) tej łopatki (4) połączonej z bębnem (1) są różne od siebie. Każda łopatka (4) ma w przybliżeniu kształt trójkąta, trapezu albo szeregu czworokątów o różnej wysokości rozmieszczonych jeden za drugim.
Wynalazek ma zastosowanie w technice transportu bliskiego materiałów sypkich i tym podobnych.
(1 zastrzeżenie)

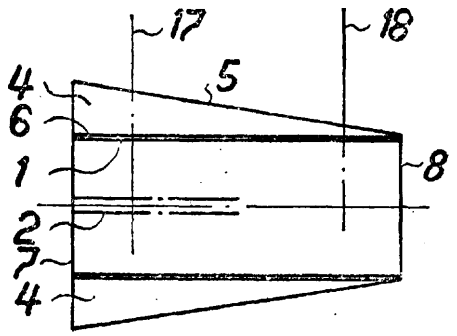

B65G **P. 223146** 29.03.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 222585

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Jan Imiołczyk, Edward Gonet, Zdzisław Rawski, Hubert Winkler, Wiesław Głowacz).

Wieloczerpakowa kołowa wyładowarka materiałów sypkich z barek lub podobnych środków transportowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania stałego pionowego ustawienia koła czerpakowego przy wychylaniu wysięgników.

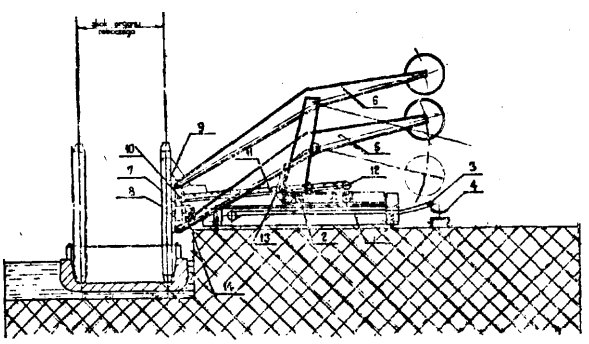

Wyładowarka według wynalazku charakteryzuje się tym, że jest wyposażona w dwa wysięgniki (5) i (6), ułożone równolegle do siebie, jeden nad drugim, osadzone wychylnie na wsporniku ramy (2) nadwozia, przy czym w końcowych ich członach zamocowane jest wychylnie w płaszczyźnie przesuwu ramy (2) nadwozia, jarzmo (7).
Wyładowarka przeznaczona jest do stosowania w portach morskich i rzecznych, przejezdna wzdłuż nabrzeża. (1 zastrzeżenie)

B65G G05B **P. 228302** T 04.12.1980

Centralne Laboratorium Przemysłu Obuwniczego, Kraków, Polska (Rafał Grohs, Ludomir Dutka).

Elektroniczny układ sterowania adresowego zwłaszcza dla przenośników realizujących transport między stanowiskami

Przedmiotem wynalazku jest układ sterowania i sygnalizacji, zwłaszcza przenośników transportujących pojemniki (materiały, półfabrykaty) z jednego stanowiska (dyspozytorskiego) na wiele stanowisk (roboczych).

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie sterowania dźwigniami przenośnika.
Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera tyle sterowników dwustronnych ile par stanowisk prawych i lewych ma przenośnik. Sterownik dwustronny ma dwa elementy dotykowe (1 i 2) oraz dwa wyjścia połączone przewodami, poprzez styki wyłączników krańcowych (12 i 15) znajdujących się na półkach stanowisk z bramkami tyrystorów (13, 16) członów napędowych zapór.
(3 zastrzeżenia)

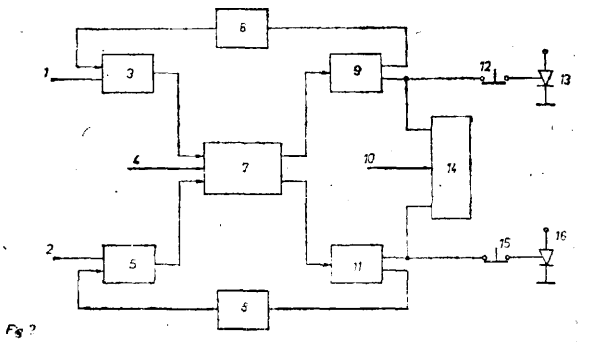

Fig. 2

B65H **P. 222944** 21.03.1980

Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex-Stilon", Gorzów Wlkp., Polska (Andrzej Drobnik, Marian Piotrowski, Henryk Jarmołowicz, Eugeniusz Cytlak, Maria Stawińska, Lech Nowak).

Przewijarka do żyłek z tworzyw syntetycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania przewijarki umożliwiającej uzyskanie równych nawojów na szpulach o żądanym małym naprężeniu bez kaleczenia przewijanej żyłki.
Przewijarka do żyłek z tworzyw syntetycznych wyposażona jest w zespół podający składający się z elektroindukcyjnej przekładni (1), ciernego sprzęgła (8) usytuowanego na wale (3) przekładni (1), samo ustawiającej się rolki (4) z przeciwwagą (10) usytuowanej na trzpieniu (3) obrotowo osadzonym w łożysku (11), amortyzującej rolki (6) usytuowanej na trzpieniu (12) osadzonym obrotowo w łożysku (13) mocowanym do korpusu maszyny poprzez cięgno (14) i płaską sprężynę (15) oraz zestaw rolek (7), przy czym elektroindukcyjna przekładnia (1) sterowana jest zespołem (16) poprzez impuls z licznika metrów (5) oraz zespół odbierający, składający się

z wrzeciona (17) napędzanego przez zespół napędowy (19) poprzez łańcuch (20) z amortyzującym napinaczem (21), który składa się z korbowego wałka (22), na którym osadzone jest z jednej strony łańcuchowe koło (24), a z drugiej strony sprężyna (25) napinana przez jednokierunkowe sprzęgło (26).

(1 zastrzeżenie)

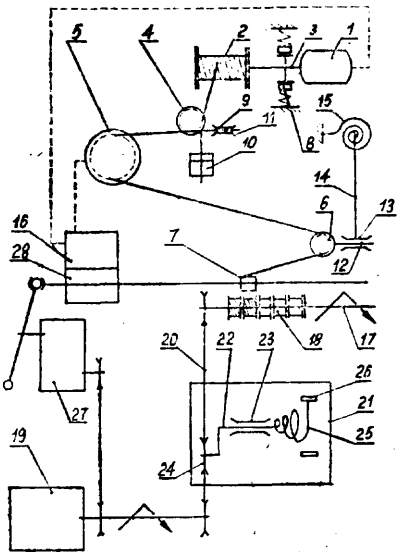

B66B H02H P. 222897 21.03.1980

Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Kopalnictwa Surowców Chemicznych **„BIPROKOP”,** Chorzów, Polska (Jacek Kłeczka, Ludwik Bardorsz).

Układ blokady wyłączników krańcowych zabezpieczający przed jazdą naczynia wyciągowego w fałszywym kierunku dla maszyn wyciągowych pracujących w układzie Leonarda

Układ blokady wyłączników krańcowych zabezpieczający przed jazdą maszyny wyciągowej w fałszywym kierunku według wynalazku charakteryzuje się tym, że w obwód bezpieczeństwa włączone są styki łączników krańcowych (WKW1; **WKW2)** zbocznikowanych łącznikiem blokady (PB2) i łącznikami krańcowymi (DS1) i (DS2) od dźwigni sterowniczej.

(1 zastrzeżenie)

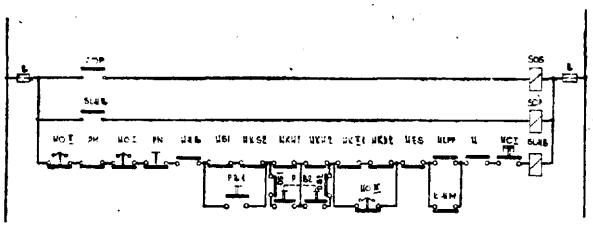

B86B P. 227998 T 21.11.1980

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych, Biuro Studiów i Typizacji, Katowice, Polska (Kazimierz **Parkosz,** Edmund Spyra).

Urządzenie do napędu pomostu wahadłowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego urządzenia napędowego, w którym elektryczny silnik liniowy nie pracowałby pod stałym obciążeniem lecz tylko dorywczo i służyłby tylko do przesterowania pomostu wahadłowego.

Urządzenie do napędu pomostu wahadłowego, wyposażone w przekładnię samohamowną, charakteryzuje się tym, że składa się ze śruby (1) z gwintem samohamownym i z nakręconej na niej śruby (2) w formie bębna, do którego zamocowana jest na stałe tarcza (3). Do śruby (1) zamocowany jest przegubowo łącznik (4), w którego podłużnym otworze tkwi trzpień (5), łączący pomost wahadłowy. Na belkach wsporczych (6) zamocowane są **wsporniki** (7) pod silnik liniowy (8), który obejmuje swoimi biegunami tarczę (3).

Do wieszaka (9) zamocowany jest elektromagnes (10) utrzymujący tarcze **(3)** w stanie spoczynku. Na śrubie-bębnie (2) nawinięta jest linka (11), na której zawieszony jest ciężar (12). (3 zastrzeżenia)

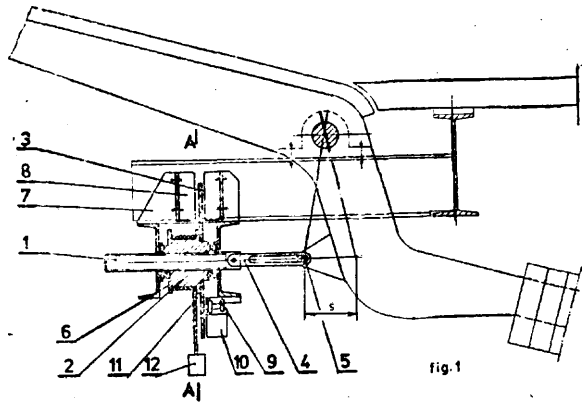

B66C E01B P. 222877 19.03.1980

Polskie Koleje Państwowe **Centralne** Biuro Konstrukcyjne, Poznań, Polska (Władysław Kowalski).

Belka chwytowa do urządzeń dźwigowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zdalnego sterowania belką chwytową do urządzeń dźwigowych.

Belka chwytowa według wynalazku charakteryzuje się tym, że do belki (1) mocowany jest zwalniak elektrohydrauliczny (2) z osadzonym na nim jarzmem (6) mającym przestawne widełki otwierające kleszcze.

(1 zastrzeżenie)

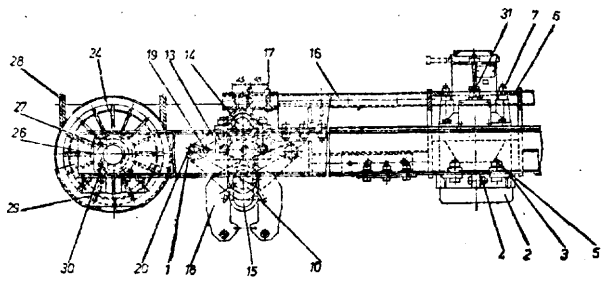

B66C P. 228195 T 01.12.1980

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych, Biuro Projektów Górniczych, Kraków, Polska (Kazimierz Nalepa).

Podnośnik hydrauliczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia kosztów wytwarzania i zwiększenia bezpieczeństwa użytkowania podnośnika, przeznaczonego do stosowania w górnictwie głębinowym do podnoszenia naczyń wydobywczych.

Podnośnik hydrauliczny składa się z cylindra hydraulicznego (1) zamocowanego na podporze (2) oraz ze wspornika (3) zamocowanego na górnym końcu tłoczyska (5). Przez otwór wydrążony w tłoczysku przepuszczony jest łańcuch sworzniowy (8), na którym podwieszone jest naczynie wydobywcze. Przesuw łańcucha w górę lub w dół realizowany jest za pomocą podnośnika hydraulicznego przemieszczającego

tłoczysko (5) po odpowiednim zablokowaniu łańcucha przez zespół blokujący zamocowany na konstrukcji wspornika (3) lub na konstrukcji podpory (2). Obydwa zespoły stanowią analogiczne konstrukcje złożone z usytuowanych po obu stronach łańcucha zaczepów (4) wykonanych jako dźwignie zamocowane obrotowo, z siłowników sprężynowych (6) dociskających ramiona dźwigni do ograniczników (7) oraz z siłowników hydraulicznych dwustronnego działania (9). **Ramiona** zaczepów (4) blokujących sworznie łańcucha są tak ukształtowane, że w położeniu zamkniętym tworzą gniazdo dla sworznia łańcucha.

(1 zastrzeżenie)

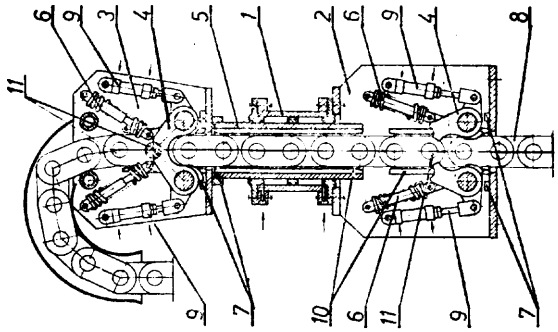

B66C **P. 228225** T 01.12.1980

Kombinat Urządzeń Mechanizacji „Bumar-Łabędy", Zakład Doświadczalny Dźwigów Samochodowych i Samojezdnych „BEDES", Bielsko-Biała, Polska (Bogdan Mista, Krzysztof Bogusławski, Piotr Okrzesik).

Urządzenie do samoczynnego poziomowania osprzętu przeładunkowego żurawia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie samoczynnego poziomowania osprzętu niezależnie od długości wysięgnika żurawia oraz pochyłości terenu.

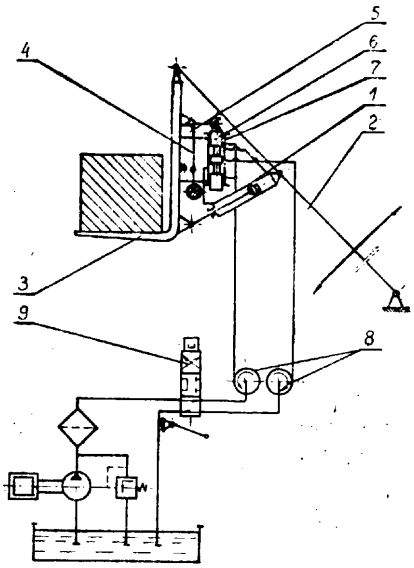

Urządzenie charakteryzuje się tym, że na poziomowanym osprzęcie zamocowany jest układ sterujący dopływem czynnika roboczego do poziomującego siłownika (1), składającego się z wahadła (4) grawitacyjnego, połączonego dźwignią (5) z suwakiem (6) hydraulicznego rozdzielacza (7), sterującego przepływem czynnika roboczego do siłownika (1) poziomującego. (1 zastrzeżenie)

Dział C
CHEMIA i METALURGIA

C01B **P. 222815** 19.03.1980

Uniwersytet Marii **Curie-Skłodowskiej**, Lublin, Polska (Anna Barcicka, Anna Kozioł, Aleksander Padewski, Stanisław Pikus).

Sposób otrzymywania kationowych form zeolitów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania kationowych form zeolitów charakteryzujących się wysoką trwałością termiczną, stosowanych w przemyśle chemicznym jako katalizatory podstawowych procesów chemicznych.

Sposób według wynalazku polega na wymianie jonowej w zeolitach kationu NH_4^+ na kation metalu, na drodze suchej, w wyniku **bezpośredniej** wymiany w mieszaninie formy amonowej zeolitu z azotanem metalu przy ogrzewaniu, korzystnie dwustopniowym, najpierw w temperaturze odpowiadającej temperaturze topnienia azotanu metalu we własnej wodzie hydratacyjnej, a następnie w temperaturze zapewniającej wydzielenie produktów rozkładu powstałego w wyniku wymiany azotanu amonu. (2 zastrzeżenia)

C01B **P. 228089** T 25.11.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Bogumiła **Cwynar**, Elżbieta Słupska).,

Sposób odzysku dwutlenku siarki z gazów poabsorpcyjnych fabryki kwasu siarkowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia procesu oczyszczania emitowanych w powietrze gazów z komina fabryki kwasu siarkowego oraz umożliwienie odzyskania dwutlenku siarki z tych gazów.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do wychwytywania dwutlenku siarki z gazów odlotowych stosuje się sorbent cząsteczkowy 13X w specjalnym układzie sorpcyjnym, który zawiera dwie kolumny sorpcyjne oraz instalację ogrzewania i oczyszczania powietrza, przy czym sorpcję i regenerację kolumn prowadzi się na przemian. (2 zastrzeżenia)

C02F P. 222787 18.03.1980
B03B

Bydgoskie Biuro **Projektowo-Badawcze** Budownictwa Przemysłowego, Bydgoszcz, Polska (Lech Zabłocki, Marek Roman, Witold Olszewski, Jerzy Zaręba).

Osadnik wielostrumieniowy poziomy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji osadnika wielostrumieniowego poziomego, która umożliwia zintensyfikowanie sedymentacji zawiesin zawartych w wodzie lub ściekach.

Osadnik wielostrumieniowy poziomy, **montowany** w komorach, składający się z wielu przewodów sedymentacji w których ciecz przepływa poziomo, ma równoległe ścianki (1) między którymi umieszczone są w sposób uporządkowany płytki (2) poziome wzdłuż długości, a przechylone pod kątem nie mniejszym od 40° do poziomu wzdłuż ich szerokości, **przy** czym przy dolnej krawędzi każdej płytki (2) wykonana jest szczelina (4) o szerokości powyżej 5 mm, a długość (5) tak utworzonych przewodów sedymentacyjnych jest większa od dziesięciu odległości między najbliższymi równoległymi płytkami (2). (3 zastrzeżenia)

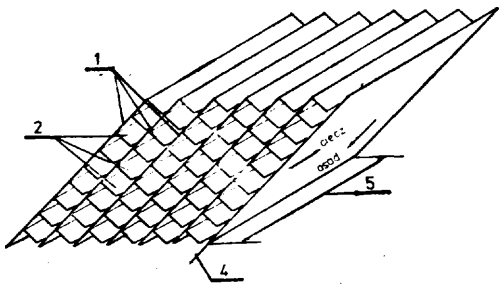

Fig. 1.

C03C **P. 223124** **28.03.1980**

Instytut Szkła i Ceramiki - Filia w Krakowie, Kraków, Polska (Władysław Kapera, Roman Tymoszuk, Małgorzata **Feill,** Michał Bartula, Zbigniew Sadowski, Zygmunt Strzeszewski, Henryk Pieczarowski, Maciej Rybka, Maria Zygadło, Tadeusz Sobotowski).

Fryta ceramiczna mącona O

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia poszerzenia gamy barw szkliwa i stosowania nowych technik zdobienia, zwłaszcza z zastosowaniem szkliw i farb reaktywnych.

Fryta według wynalazku składa się z SiO_2 w ilości 50,0-59,0% wagowych, B_2O_3 w ilości 8,0-12,0% wagowych, Al_2O_3 w ilości **4,0—8,0%** wagowych, CaO w ilości 3,5-7,0% wagowych, BaO w ilości 3,0-5,0% wagowych, ZnO w ilości **0,5—2,5%** wagowych, Na_2 w ilości 2,0-8,0% wagowych, ZrO_2 w ilości 7,5-**—13,0%** wagowych, PbO w ilości 1,0-6,0% wagowych i K_2 w ilości do 6,0% wagowych, przy czym suma N_2O+K_2 nie przekracza 8,0% wagowych. Stosunek zawartości molowych SiO_2 do B_2O_3 wynosi korzystnie nie mniej niż 6, a stosunek zawartości molowych Al_2O_3 do PbO wynosi korzystnie około 5,8.

(1 zastrzeżenie)

C04B P. 222836 18.03.1980

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia", **Kędzierzyn-Koźle,** Polska (Lucjan Kierat, Zdzisław Olszowy, Marian Gryta, Bronisław Kałędkowski, Józef Juraszczyk, **Tadeusz** Kostka, Werner Janusz, Jerzy Majchrzak, Andrzej Głowacki, Włodzimierz Cop).

Sposób wytwarzania płyt z wełny mineralnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania płyt z wełny mineralnej o zwiększonej wytrzymałości na rozrywanie, stosowanych w instalacjach przemysłowych.

Sposób wytwarzania płyt z wełny mineralnej przez uformowanie nasyconej lepiszczem syntetycznym wstęgi runa i termiczne utwardzenie wiążącego runo lepiszcza, polega na tym, że przemieszczająca się z określoną prędkością w komorze polimeryzacyjnej wstęgę runa po osiągnięciu temperatury **160—200°C** nakłuwa się wykonując otwory o średnicy **0,5—3,5** mm na całej szerokości przez całą grubość wstęgi lub też z dwu stron na głębokość **1/2—3/4** grubości wstęgi, w ilości 2000-10 000 na 1 m^2 wstęgi.

(1 zastrzeżenie)

C04B **P. 223079** 27.03.1980

Dolnośląskie Zakłady Magnezytowe, **Świdnica,** Polska (Michał Elsner, Ewa Ząbek).

Sposób otulania kształtek ogniotrwałych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu otulania kształtek, który zapobiegałby infiltracji szkodliwych czynników w głąb wyrobu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na powierzchnie boczne zbrojonej wewnętrznie kształtki ogniotrwałej nakłada się hermetyczną otulinę (4), a następnie od strony niepracującej (9) uszczelnia się ją nakładką (5) mocowaną do otuliny (4) metodą zgrzewania ciągłego lub spawania. (3 zastrzeżenia)

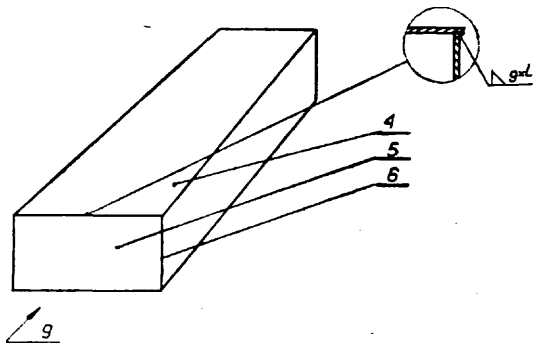

C04B P. 223081 27.03.1980

Gliwickie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Gliwice, Polska (Józef Gruca, Elżbieta **Witkowska-Wolnik,** Irena Olbrychtowicz, Alicja Pawełek).

Kit ogniotrwały odporny na korozyjne działanie płynnej stali

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania kitu ogniotrwałego odpornego na działanie korozyjno-erozyjne płynnej stali, szczególnie przeznaczonego do uszczelniania kształtek ceramicznych, regulujących wypływ stali z kadzi.

Kit ogniotrwały według wynalazku charakteryzuje się tym, że jego podstawowym składnikiem jest korund topiony o uziarnieniu **0—90 μm** w ilości **65—90%** wagowych, składnikiem dodatkowym natomiast jest mieszanina w stosunku 1:1 technicznego tlenku glinu i gliny lub kaolinu w ilości **10—20%** wagowych. Ponadto kit zawiera mieszaninę w stosunku 2:5 TiO_2 i Cr_2O_3 w ilości stanowiącej uzupełnienie do 100% wagowych substancji, a także organiczny plastyfikator roztwarzamy w wodzie oraz związki fosforu.

(2 zastrzeżenia)

C04B **P. 227965** T 18.11.1980

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Janina Dmochowska, Janina Ostapiuk).

Sposób wytwarzania zapraw i betonów o zwiększonej wodoszczelności

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania zapraw i betonów, który nie powodowałby rozkładu niektórych produktów uwodnienia oraz nie powodowałby obniżenia mrozoodporności przez jednoczesne prowadzenie procesu hydratacji i sieciowania.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do mieszaniny betonu lub zaprawy cementowej wprowadza się ciekłą kompozycję epoksydową dianową o lepkości od 4 do 6 **Pa·S** w temperaturze 293 K w ilości od 1 do 30% wagowych w stosunku do masy cementu a następnie dokładnie miesza, po wylaniu do form przechowuje w warunkach uniemożliwiających odparowanie wody. (5 zastrzeżeń)

C04B **P. 228036** T 21.11.1980

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Maria Lewicka, Janusz Moroz).

Beton odporny na korozję

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania betonu posiadającego zwiększoną odporność na czynniki korozyjne.

Beton odporny na korozję składa się z zaprawy przygotowanej znanym sposobem do której dodany jest roztwór sporządzony z rozpuszczonej w wodorotlenku sodu kalafonii w ilości 0,25% w stosunku wagowym do **pozostałych** składników zaprawy.

(1 zastrzeżenie)

C05C **P. 223039** 27.03.1980

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Witold Pągowski, Andrzej Tarnowski, Bernard Dyrda, Wojciech Wolski, Ryszard Chojnacki, Stanisław Serafinowicz, Bohdan Subocz, Andrzej Drygulski).

Sposób wytwarzania granulowanej saletry amonowej z **dodatkami** glinu w postaci jego związków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania granulowanej saletry amonowej charakteryzującej się zwiększoną wytrzymałością i twardością, stosowanej jako rolniczy nawóz mineralny.

Sposób wytwarzania granulowanej saletry amonowej z dodatkiem glinu w postaci jego związków, takich jak: tlenek, siarczan, azotan lub ałuny, charakteryzuje się tym, że związki te wprowadza się do stopu saletry amonowej rozpuszczone lub zdyspergowane w stężonym kwasie siarkowym w ilości co najmniej 0,0005% w przeliczeniu na czysty glin, a powstały stop poddaje się znanej obróbce.

(2 zastrzeżenia)

C06B **P. 223130** 28.03.1980

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Witold Pągowski, Bohdan Subocz, Andrzej Drygulski, Stanisław Serafinowicz, Jan Dąbski, Szymon Modrzejewski, Jerzy Marcinek).

Sposób wytwarzania granulowanych materiałów wybuchowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania granulowanych materiałów wybuchowych o dobrych własnościach strzałowych.

Sposób według wynalazku polegający na mieszaniu porowatej saletry z ciekłym paliwem, charakteryzuje się tym, że ciekłe paliwo przed wprowadzeniem do wnętrza granul porowatej saletry amonowej emulguje się, a następnie emulsję miesza się dowolnym sposobem z porowatą saletrą amonową. Dla otrzymania emulsji z ciekłym paliwem stosuje się ciecze niemieszające się z tym paliwem, takie jak woda lub wodne roztwory soli nieorganicznych, najkorzystniej soli utleniających.

Granulowany materiał wybuchowy wytworzony sposobem według wynalazku przeznaczony jest do użytku w górnictwie. (2 zastrzeżenia)

C06B **P. 227996 T** 21.11.1980

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Witold Pągowski, Bohdan Subocz, Andrzej Niksiński, Stanisław Serafinowicz, Marian Ambrożek, Zygmunt Borosz, Maria Szarama).

Sposób otrzymywania wodoodpornych amonowo-saletrzanych materiałów wybuchowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania materiałów wybuchowych o zwiększonej **wodoodporności.**

Sposób otrzymywania takich materiałów wybuchowych zawierają saletrę amonową, nitrozwiązki, węglowodory, proszki metali, mączki roślinne i jako uczulacze ciekłe nitroestry polega według wynalazku na tym, że do uczulacza, przed zmieszaniem go z pozostałymi składnikami **materiału** wybuchowego, dodaje się olej silikonowy w ilościach **0,5—10%** w przeliczeniu na wagę uczulacza. (1 zastrzeżenie)

C07C A01N **P. 222990** 25.03.1980

MONSANTA COMPANY, St. Louis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych **orto-alkoksypodstawionych 2-chlorowcoacetanilidów** i środek chwastobójczy

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych **orto-alkoksypodstawionych 2-chlorowcoacetanilidów** o wzorze 1, w którym X oznacza atom chlorowca, R i R_1 niezależnie od siebie oznaczają atom wodoru, grupą alkilową o **1—10** atomach **węgla, alkoksymetylową** ewentualnie podstawioną jedną lub dwiema grupami alkilowymi o **1—4** atomach **węgla,** R_2 i R_3 niezależnie od siebie oznaczają atom wodoru, grupę alkilową lub alkoksylową o **1—4** atomach węgla, R_4 oznacza atom wodoru, grupę alkilową o **1—10** atomach węgla, grupę alkenylową, fenylową ewentualnie podstawioną grupę alkilową lub alkoksylową o **1—5** atomach węgla, atomem chlorowca lub grupą nitrową, zaś n oznacza liczbę całkowitą **0—4** włącznie.

Sposób według wynalazku związek o wzorze 2, w którym X, R, R_1, R_2, R_3 posiadają wyżej podane znaczenie, zaś X_1 oznacza atom chloru, bromu lub jodu poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze R_4OH, w którym R_4 posiada poniżej podane znaczenie.

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest również środek chwastobójczy zawierający te związki.

Środki chwastobójcze według niniejszego wynalazku są szczególnie użyteczne jako środki do zwalczania niepożądanej roślinności w uprawach roślin jednoliścieniowych, takich jak pszenica, sorgo i ryż oraz roślin dwuliścieniowych, takich jak burak cukrowy i soja. (11 zastrzeżeń)

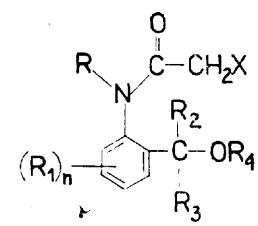

Wzór 1

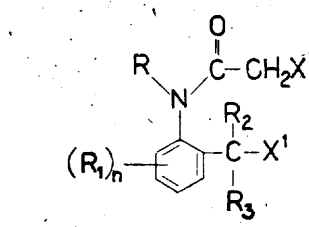

Wzór 2

C07C **P. 222991** 25.03.1980

MONSANTO COMPANY, St. Louis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania pochodnych orto-(chlorowcoalkilo)-2-chlorowcoacetanilidu

Sposób wytwarzania związków o ogólnym wzorze 1, w którym n oznacza liczbę 0 lub 1, przy czym gdy n oznacza 1 wówczas X oznacza atom chloru, bromu lub jodu, R oznacza atom wodoru, grupę metylową, chlorometylową lub bromometylową, R_1 oznacza atom wodoru, chlorowca, grupę metylową, **III-rzęd.-butylową, trójfluorometylową** lub grupę o wzorze Ia, R_2 oznacza atom wodoru, chloru, bromu lub prosty łańcuch alkilowy o **1—4** atomach węgla, Y_1 i Y_2 niezależnie oznaczają atom wodoru, chlorowca, grupę **metylo-**

wą, III-rzęd.-butylową, trój fluor omety lową lub grupę o wzorze 1a, X_1 i X_2 niezależnie oznaczają atom wodoru, chloru lub bromu, przy czym jeżeli R_2 oznacza prosty łańcuch alkilowy o 1—4 atomach węgla wówczas tylko jeden z podstawników X_1 i X_2 może oznaczać atom wodoru, chloru lub bromu, a ponadto R_2, X_1 i X_2 nie mogą równocześnie oznaczać atomu chloru lub bromu, natomiast gdy n oznacza 0 wówczas R oznacza grupę chlorometylową, R_1 oznacza atom wodoru, chlorowca lub grupę trójfluorometylową, Y_1 i Y_2 niezależnie oznaczają atom wodoru lub chlorowca a R_2 oznacza atom wodoru, polega na tym, że związek o ogólnym wzorze 2, w którym n oznacza liczbę 0 lub 1, przy czym gdy n oznacza 1 wówczas R, X, Y_1 i Y_2 mają wyżej podane znaczenie, R" oznacza atom wodoru, chlorowca, grupę metylową, III-rzęd.-butylową, trójfluorometylową lub grupę o wzorze 2a, R"' oznacza atom wodoru lub prosty łańcuch alkilowy o 1—4 atomach węgla, natomiast gdy n oznacza 0 wówczas R oznacza grupę metylową, R" oznacza atom wodoru, chlorowca lub grupę trójfluorometylową, Y_1 i Y_2 niezależnie oznaczają atom wodoru lub chlorowca a R"' oznacza atom wodoru, poddaje się działaniu środka chlorowcującego w obecności obojętnego rozpuszczalnika, napromieniając światłem ultrafioletowym i/lub białym.

Związki te wykazują działanie chwastobójcze. Są one również przydatne jako związki pośrednie do wytwarzania orto-(alkosymetylo)-2-chlorowcoacetanilidów o selektywnym działaniu chwastobójczym.

(26 zastrzeżeń)

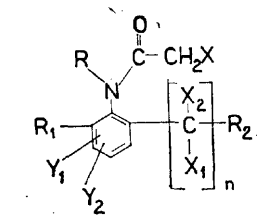

Wzór 1

Wzór 1a Wzór 2a

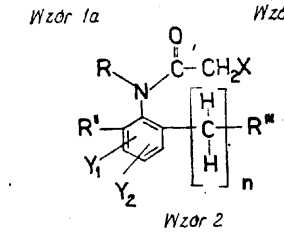

Wzór 2

C07C P. 223017 26.03.1980

Polska Akademia Nauk, Instytut Chemii Organicznej, Warszawa, Polska (Andrzej Cichowlas, Krystyna Kinsner, Marek Malinowski, Aleksander Wielopolski).

Sposób wytwarzania węglowodorów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania metody wytwarzania węglowodorów bogatych nie tylko w izoparafiny i olefiny, ale również w węglowodory aromatyczne.

Węglowodory wytwarza się na drodze przemiany katalitycznej alkoholi i/lub eterów wobec katalizatora w postaci żelu krzemionkowo-glinowego, krzemionkowo-tytanowego, krzemionkowo-magnezowego lub krzemionkowo-cyrkonowego, modyfikowanego metalem lub metalami III i/lub VIII grupy układu okresowego pierwiastków.

Produkty przemiany zawierające izoparafiny, olefiny i związki aromatyczne odpowiadają właściwościom benzyn i nadają się do stosowania jako paliwo w silnikach. (7 zastrzeżeń)

C07C **P. 223034** 27.03.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Włodzimierz Ratajczak, Kazimierz Zięborak, Antoni Masiewicz, Andrzej Muskała, Stefan Włoczyk, Benedykt Marciszewski).

Sposób oczyszczania rektyfikowanego metanolu syntetycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie pełnego oczyszczania metanolu nie tylko od związków żelaza i innych zanieczyszczeń metalicznych ale również od zasad organicznych i amoniaku.

Przedmiotem wynalazku jest sposób oczyszczania rektyfikowanego metanolu syntetycznego, zwłaszcza od śladowych ilości związków żelaza przy zastosowaniu do oczyszczania mieszanego złoża kationitu, zawierającego 30—95% sulfokationitu w formie wodorowej i 5—70% w formie żelazowej. Korzystnie stosuje się trójwarstwowe złoże kationitu, w którym warstwę górną i dolną stanowi kationit w formie wodorowej, zaś warstwę środkową stanowi kationit w formie żelazowej. (4 zastrzeżenia)

C07C **P. 223038** 27.03.1980

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia", Kędzierzyn-Koźle, Zakłady Azotowe „Kędzierzyn", Kędzierzyn-Koźle, Polska (Ernest Fabisz, Jakub Dębski, Konstanty Chmielewski, Andrzej Jakubowicz, Andrzej Mańkowski, Janusz Cieślar, Zbigniew Gortel).

Sposób wytwarzania alkoholi tłuszczowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności i selektywności wytwarzania alkoholi tłuszczowych oraz obniżenia stosowanych w tym procesie temperatur reakcji.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania alkoholi tłuszczowych przez uwodornienie kwasów tłuszczowych lub ich estrów w fazie ciekłej w obecności drobnoziarnistego katalizatora zawieszonego w cieczy.

Rozwiązanie polega na tym, że gaz wodorowy przepuszcza się wewnątrz reaktora przez dystrybutor gazu posiadający więcej niż 2000 otworków na 1 m^2 powierzchni reaktora. (1 zastrzeżenie)

C07C **P. 225939** 24.07.1979
C07D

Pierwszeństwo:
24.07.1978 - St. Zjedn. Am. (nr 927 212);
22.06.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 050 233)

Merck a Co., Inc., Rahway, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania inhibitorów dipeptydazy

Sposobem według wynalazku wytwarza się inhibitory dipeptydazy o wzorze 1, w którym R^2 i R^3 oznaczają rodniki węglowodorowe o odpowiednio 3—10 i 1—15 atomach węgla, R^1 - oznacza atom wodoru lub grupę niskoalkilową o 1—6 atomach węgla, dialkiloaminoalkilową lub farmaceutycznie dozwolony kation, poprzez reakcję chlorku kwasowego o wzorze 25, w którym R^2 ma wyżej podane znaczenie z estrem III-rzęd. butylowym α-aminokwasu o wzorze 26, w którym R^3 ma wyżej podane znaczenie, w obecności zasady. Po reakcji tej następuje utleniająca addycja metanolami sodowego, a otrzymany związek pośredni poddaje się reakcji z bezwodnym chlorowodorem. Nowe związki chemiczne selektywnie hamują metabolizm dipeptydazy i w związku z tym są użyteczne w połączeniu z produktami antybakteryjnymi.

(12 zastrzeżeń)

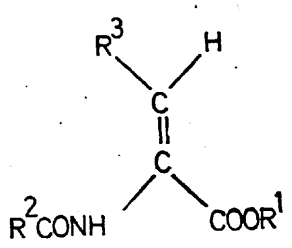

WZÓR 1

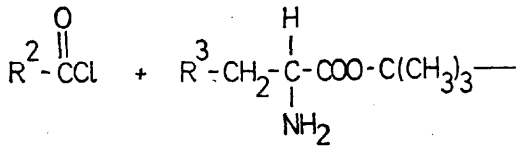

WZÓR 25 WZÓR 26

C07C **P. 226704 T** 10.09.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Aleksy Pasternak, Zbigniew Krasoń, Ryszard Późniak, Marian Dul, Zdzisław Mukulski, Jergijusz Goryanowicz).

Sposób wytwarzania nowych eterów **alkilo-poli (2-chlorometylooksyetylowych)** gliceryny

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych eterów alkilo-poli **(2-chlorometylooksyetylenowych)** gliceryny o ogólnym wzorze 1, w którym **R oznacza** prosty lub rozgałęziony rodnik alkilowy C_4—C_{22}, zaś n oznacza liczby całkowite o wartości średniej zawierającej się w granicach **0,2—4,** przeznaczone zwłaszcza do stosowania jako niejonowe środki powierzchniowo czynne.

Istota wynalazku polega na tym, że etery glicydowe alkilopoliepiechlorohydryny o ogólnym wzorze 2, w którym R oznacza prosty lub rozgałęziony rodnik alkilowy C_4—C_{22}, zaś n oznacza liczby całkowite o wartości średniej zawierającej się w granicach **0,2—4,** poddaje się reakcji hydrolizy wodą zawierającą kwas siarkowy lub kwas nadchlorowy albo kwas fosforowy, przy czym na 1 część molową eterów **glicydowych** alkilopoliepichlorohydryny stosuje się **2—50** części molowych wody i **0,005—0,3** części **molowej** kwasu siarkowego lub kwasu nadchlorowego albo kwasu fosforowego, a reakcję hydrolizy prowadzi się w temperaturze 300-373 K aż do całkowitego przereagowania eterów glicydowych, w wyniku czego otrzymuje się nowe etery alkilo-poli **1-chlorometylo**oksyetylenowych) gliceryny o ogólnym wzorze 1, w którym R i n mają wyżej podane znaczenie.

(2 zastrzeżenia)

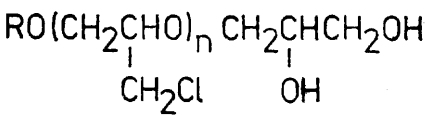

wzór 1

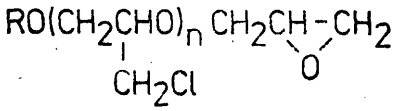

wzór 2

C07C **P. 227577** 30.10.1980

Pierwszeństwo:
31.10.1979 - St. **Zjedn.** Ameryki (nr 089827)
31.10.1979 - St. Zjedn. Ameryki (nr 089828)

Merck and Co., Inc., Rahway, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych, cyklicznych heksapeptydów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania cyklicznych heksapeptydów, który pozwalałby na uzyskanie produktu o bardziej selektywnym działaniu niż samotostatyna oraz produktu, który zachowuje swą aktywność w dłuższym okresie czasu.

Sposób wytwarzania nowych, cyklicznych heksapeptydów o ogólnych wzorach la lub **1b,** w których Y oznacza grupę o wzorze $(CH_2)_m$, w którym m oznacza liczbę zero, 1 albo 2, lub też Y oznacza atom siarki, który może znajdować się w dowolnej pozycji wzdłuż łańcucha, R_1 i R_2 są jednakowe lub różne i oznaczają niższe rodniki alkilowe, rodniki benzylowe, rodniki benzylowe zawierające 1 lub 2 podstawniki, takie jak niższe rodniki alkilowe, atomy chlorowców, grupy hydroksylowe, aminowe lub nitrowe albo niższe grupy **alkoksylowe,** lub też R_1 i R_2 oznaczają niższe rodniki alkilowe podstawione pięcio- lub sześcioczłonowym pierścieniem heterocyklicznym, R_3 oznacza grupę **3-inolilometylową,** ewentualnie podstawioną niższym rodnikiem alkilowym lub alkoksylowym albo atomem chlorowca, R_4 oznacza niższy rodnik alkilowy, hydroksyalkilowy, karboksyalkilowy lub aminoalkilowy albo rodnik benzylowy, ewentualnie podstawiony **niższym** rodnikiem alkilowym lub alkoksylowym, grupą hydroksylową, aminową lub nitrową albo atomem chlorowca, R_5 we wzorze la oznacza niższy rodnik alkilowy lub rodnik benzylowy, ewentualnie podstawiony niższym rodnikiem alkilowym lub alkoksylowym, atomem chlorowca lub grupą hydroksylową, aminową albo nitrową, a X we wzorze **1b** oznacza grupę o wzorze $(CH_2)_n$, w którym n oznacza liczbę zero, 1 lub 2, albo też X oznacza atom siarki, według wynalazku polega na tym, że wytwarza się odpowiedni zabezpieczony peptyd liniowy przyłączony do żywicy w fazie stałej, selektywnie odszczepia się grupę zabezpieczającą N-końcową grupę aminową, usuwa liniowy peptyd **z** żywicy, traktuje ten liniowy peptyd środkiem cyklizującym, powodując utworzenie wiązania amidowego i wytworzenie cyklicznego heksapeptydu.

Związki otrzymywane sposobem według wynalazku są użyteczne przy zwalczaniu akromegalii, cukrzycy, retinopatii cukrzycowej i wrzodów trawiennych.

(5 zastrzeżeń)

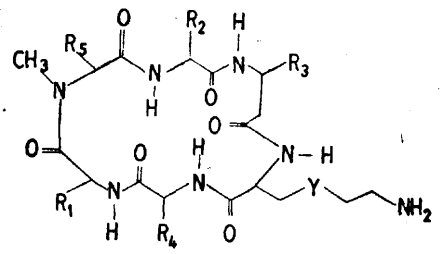

Wzór 1a

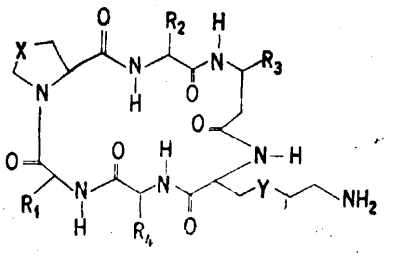

Wzór 1b

C07C P. 228669 22.12.1980
A01N

Pierwszeństwo:
26.12.1979 - Stany Zjedn. Ameryki (nr 106739)

Union Carbide Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Roztwory estrów bromoxynilu i ioxynilu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uniknięcia niewygodnej krystalizacji w roztworach zawierających aktywne ugrupowanie 2,6-dwuchlorowco-4-cyjano-fenoksylowe obecne w bromoxynilu i ioxynilu.

Roztwory według wynalazku zawierają wysokie stężenia estru kwasu n-masłowego i estru kwasu n-kaprylowego bromoxynilu (3,5-dwubromo-4-hydroksybenzonitrylu) lub ioxynilu **(3,5-dwujodo-4-hydroksybenzonitrylu).** Roztwory te mają temperatury krystalizacji niższe od temperatur krystalizacji podobnych roztworów zawierających zbliżone ilości dowolnego, jednego z wymienionych estrów. (76 zastrzeżeń)

C07C **P.** 229211 T 14.01.1981

Pierwszeństwo:
16.011980 - Rep. Feder. Niemiec (P. 3001303.7)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania optycznie czynnych pochodnych **fenylopropanu**

Sposób wytwarzania wykazujących konfigurację S nowych pochodnych fenylopropanu *6* wzorze ogólnym 2, w którym R^1 oznacza grupą alkilową, arylową lub alkoksylową, R^2 oznacza atom wodoru albo ma znaczenia podane dla R^1, a R^8 oznacza zestryfikowaną grupę karboksylową, zacetalowaną grupę formylową albo ewentualnie zestryfikowaną grupę hydroksymetylową, polega na tym, że związek o wzorze ogólnym 3, w którym R^1 i R^8 mają wyżej podane znaczenia, a R^4 oznacza grupę —CHO albo ma znaczenia podane dla R^8, poddaje się mikrobiologicznemu uwodornieniu. Związki otrzymywane sposobem według wynalazku wykazują działanie grzybobójcze. (1 zastrzeżenie)

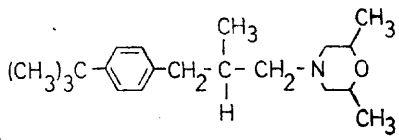

WZÓR 1

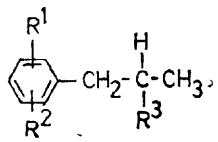

WZÓR 2

C07C **P.** 229241 16.01.1981

Pierwszeństwo:
21.01.1980 - St. Zjedn. Am. (nr 113945)

Pfizer Inc., Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób **wytwarzania** kwasu 2-keto-L-gulonowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **zwiększenia** wydajności wytwarzania kwasu 2-keto-L-gulonowego lub jego soli.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że hoduje się produkujący kwas **2-keto-L-gulonowy** mikroorganizm z rodzaju Citrobacter w wodnej pożywce, w obecności kwasu **2,5-dwuketo-D-glikonowego** lub jego **soli.**

Kwas 2-keto-L-gulonowy jest cennym związkiem przejściowym w syntezie kwasu askorbinowego. (8 zastrzeżeń)

C07D P. 222790 18.03.1980

Polska Akademia Nauk, Instytut Chemii Organicznej, Warszawa, Polska (Paweł Nantka-Namirski, Marian Mordarski, Łukasz Kaczmarek).

Sposób wytwarzania **9H-pirydo** (2,3-b) indolu i jego pochodnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania 9H-pirydo (2,3-b) indolu i jego pochodnych, który umożliwiłby uzyskanie znacznie szerszej grupy związków niż dawały to metody dotychczasowe.

Sposobem według wynalazku wytwarza się związki o wzorze ogólnym 1, w którym R znajduje się w pozycji 6 lub 8 i oznacza wodór, pierwszo-, drugo- **lub trzeciorzędową** grupę alkilową albo alkoksylową o liczbie węgli 1-4, grupę fenylową podstawioną lub **niepodstawioną,** atom chlorowca, grupę karboksylową albo trójfluorometylową, kondensując 2-chloro-3--nitropirydynę z pochodnymi aniliny podstawionymi w pozycji 2 lub 4 podstawnikiem R o wyżej podanym znaczeniu, po czym otrzymaną pochodną nitrową najpierw redukuje się $SnCl_2$ w kwasie solnym, a następnie dwuazuje i otrzymaną w tych warunkach pochodną triazolu poddaje się rozkładowi termicznemu w temperaturze **140—350°C** w środowisku kwasu polifosforowego lub oleju parafinowego. Związki o wzorze 1 wykazują działanie cytostatyczne oraz niską toksyczność. Można je stosować podczas zwalczania chorób nowotworowych. (3 **zastrzeżenia)**

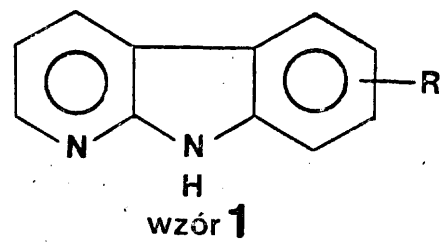

wzór 1

C07D P. 225380 01.07.1980

Pierwszeństwo: 02.07.1979 - Węgry (nr Cl 1944)

Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek **Cyára** R.T., Budapeszt, Węgry.

Sposób wytwarzania pochodnych izochinoliny zawierających atom siarki

Sposób wytwarzania nowych pochodnych izochinoliny zawierających atom siarki o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza atom wodoru, grupę wodorotlenową lub grupę alkoksylową o 1 do 4 atomach węgla, R^1 oznacza atom wodoru lub grupę cyjanową, R^2 oznacza rodnik fenylowy, ewentualnie podstawiony jednym lub większą liczbą atomów chlorowca, lub grup karboksylowych, rodnik fenylowy, a przerywana linia oznacza dalsze wiązanie między atomami węgla lub atomy wodoru w położeniach 3 i 4 pierścienia, oraz ich soli polega na tym, że na pochodną izochinoliny o wzorze 2, w którym R, R^1 i przerywana linia mają wyżej podane znaczenie, a Hal oznacza atom chlorowca, działa się **tiolem** o wzorze R^8 SH, w którym R^2 ma wyżej podane znaczenie.

Nowe pochodne izochinoliny wykazują czynności: moczopędną, przeciwastmatyczną, przeciwzapalną i obniżającą ciśnienie krwi. (3 **zastrzeżenia)**

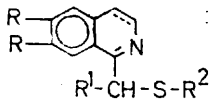

WZÓR 1

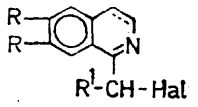

WZÓR 2

C07D **P. 225714** T 15.07.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Zbigniew Kamiński).

Sposób wytwarzania 2-acyloksy-1,3,5-triazyn

Sposób otrzymywania nowych 2-acyloksy-1,3,5-triazyn o wzorze ogólnym 1, w którym R, R' i R" oznaczają podstawioną lub niepodstawioną grupę alkilową, cykloalkilową, arylową, arylowoalkilową albo też podstawioną lub niepodstawioną grupę heterocykliczną, a ponadto R' i R" oznacza grupę alkoksylową, aryloksylową, podstawioną lub niepodstawioną grupę aminową lub pojedynczy atom chlorowca, polega na tym, że na sole kwasów karboksylowych działa się 2-halogeno-1,3,5-triazyną o wzorze ogólnym 2, w którym R' i R" mają wyżej podane znaczenie, zaś X oznacza atom chlorowca, przy czym korzystnie jest stosować sole kwasów karboksylowych z aminami trzeciorzędowymi.

Triazyny otrzymane sposobem według wynalazku mogą mieć zastosowanie jako herbicydy, w przemyśle barwnikarskim i farmaceutycznym. (2 zastrzeżenia)

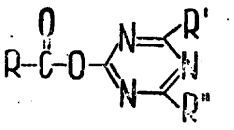

wzór 1

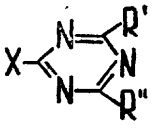

wzór 2

C07D **P. 227972** T 19.11.1980

Akademia Medyczna we Wrocławiu, Wrocław, Polska (Zdzisław Machoń, Ryszard Jasztold-Howorko, Marian Wilimowski).

Sposób wytwarzania nowego cykloheksyloamidu kwasu 2,4-dihydroksy-
-5-p-chorobenzoiloaminopirymidyno-
-6-karboksylowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania nowego cykloheksyloamidu kwasu 2,4-diohydroksy-5-p-chlobenzoilaminopirymidyno-6-karboksylowego, który prowadziłby do uzyskania związku wykazującego działanie na ośrodkowy układ nerwowy i zarazem działanie przeciwzapalne, przy znikomej toksyczności.

Według wynalazku związek o wzorze 1 wytwarza się działając na kwas 2,4-dihydroksy-5-aminopirymidyno-**-6-karboksylowy** chlorkiem kwasu **p-chlorobenzoesowego** i otrzymuje kwas o wzorze 2, na który działając chlorkiem tionylu otrzymuje się odpowiedni laktam albo działając bezwonikiem octowym otrzymuje się lakton. Na laktam albo lakton działa się cykloheksyloaminą, co prowadzi do wytworzenia nowego cykloheksyloamidu kwasu 2,4-dihydroksy-5-p-chlorobenzoiloaminopirymidyno-6-karboksylowego o wzorze 1. Amid o wzorze 1 można otrzymać także bezpośrednio z reakcji kwasu o wzorze 2 z cykloheksyloaminą w dimetyloformamidzie lub pirydynie w obecności dicykloheksylokarbodiimidu, po odsączeniu wydzielonego dicykloheksylomocznika.

(3 zastrzeżenia)

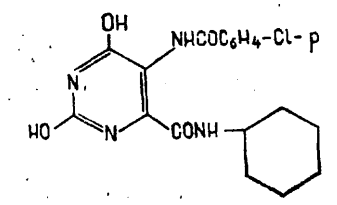

Wzór 1

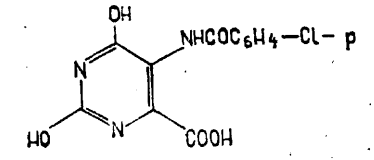

Wzór 2

C07D **P. 227973** T 19.11.1980

Akademia Medyczna we Wrocławiu, Wrocław, Polska (Tadeusz Zawisza, Barbara Siwińska, Tadeusz Jakóbiec, Marian Wilimowski).

Sposób wytwarzania nowych
N_2 i N_3 podstawionych pochodnych estru
kwasu 3E-2-imino-4-ekso-7-metylopirydo-
-[3,2-e]-1,3-tiazyno-5-karboksylowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania nowych związków, które wykazywałyby działanie deprymujące ośrodkowy układ nerwowy, przy jednoczesnym znikomym działaniu toksycznym.

Według wynalazku sposób wytwarzania związków o wzorze przedstawionym na rysunku, w którym gdy R oznacza atom wodoru to R_1 oznacza grupę metylową lub allilową, a gdy R oznacza grupę metylową to R_1 oznacza grupę metylową, allilową, lub butylową, polega na kondensacji estru dwumetylowego kwasu 2-chloro-6-metylopirydyno-3,4-dwukarboksylo-

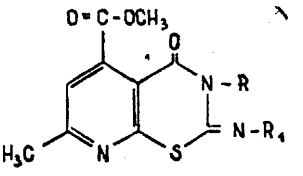

Gdzie:

R = -H, $-CH_3$

R_1 = $-CH_3$, $-CH_2-CH=CH_2$, $-CH_2-CH_2-CH_2-CH_3$

wego z tiomocznikiem odpowiednim do rodzaju podstawników R i R_1, w bezwodnym metanolu w obecności etanolowego roztworu chlorowodoru, w temperaturze wrzenia rozpuszczalnika.

(1 zastrzeżenie)

C07D P. 227974 T 19.11.1980

Akademia Medyczna we Wrocławiu, Wrocław, Polska (Zdzisław **Machoń,** Ryszard Jasztold-Howorko, Marian **Wilimowski).**

Sposób wytwarzania nowych amidów, pochodnych kwasu **2,4-dihydroksy-5-benzoiloaminopirymidyno-6-karboksylowego**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania nowych amidów, który pozwalałby uzyskać związki działające na ośrodkowy układ nerwowy, przy jednoczesnej niskiej toksyczności oraz działaniu przeciwzapalnym.

Związki o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza rodnik cykloheksylowy lub **p-chlorofenylowy** otrzymuje się działając na kwas 2,4-dihydroksy-5-benzoiloaminopirymidyno-6-karboksylowy o wzorze 2 chlorkiem tionylu i otrzymuje odpowiedni laktam, który następnie poddaje się reakcji z cyloheksyloaminą lub p-chloroaniliną w bezwodnym środowisku alkoholowym.

Związki te można wytworzyć także działając na kwas o wzorze 2 bezwodnikiem octowym, zaś otrzymany odpowiedni lakton poddaje się reakcji z **cyklo**heksyloaminą lub p-chloroaniliną.

Działając na kwas o wzorze 2 cykloheksyloaminą lub p-chloroaniliną w dimetyloformamidzie lub pirydynie w obecności dicykloheksylokarbodiimidu otrzymuje się od razu związki o wzorze ogólnym 1, po odsączeniu wydzielonego dicykloheksylomocznika.

(3 zastrzeżenia)

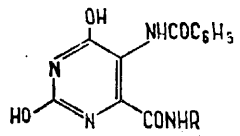

Gdzie: R = C_6H_{11}

lub C_6H_4 - Cl - p

Wzór 1

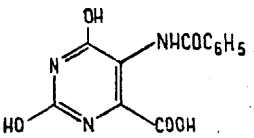

Wzór 2

C07D **P. 229457** 30.01.1981

Pierwszeństwo: 01.02.1980 - Szwajcaria (nr 836/80-3)

Ciba - Geigy AG, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania nowego krystalicznego chlorowodorku lub **bromowodorku** 7|3-[2-(2-aminc-4-tiazolilo)-2-metoksyiminoacetamido]--3-cefemokarboksyianu-4 piwaloioloksymetylowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania nowej soli estru piwaioiloksymetylowego, który pozwoliłby uzyskać produkt krystaliczny o dużej czystości i łatwej przyswajalności przez organizm.

Sposób według wynalazku polega na tym, że 7β-[2--(2-amino-4-tiazolilo)-2-metoksyiminoacetamido]-3 - ce**femokarboksylan-4** piwaloiloksymetylowy traktuje się chlorowodorem lub bromowodorem i przeprowadza się w chlorowodorek lub bromowodorek, który doprowadza się do krystalizacji. (1 zastrzeżenie)

C07F **P. 223019** 26.03.1980

Polska Akademia Nauk, Zakład Polimerów, Zabrze, Polska (Wiesław Sułkowski, Roman **Szylwański).**

Sposób wytwarzania **sześciochlorocyklotrójfosfazenu** o wysokim stopniu czystości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia selektywności i wydajności wytwarzania sześciochloro**cyklotrójfosfazenu.**

Syntezę prowadzi się na drodze reakcji pięciochlorku fosforu z chlorkiem amonowym w obecności pirydyny, przy czym do środowiska reakcyjnego wprowadza się adsorbent.

Otrzymany produkt może znaleźć szerokie zastosowanie np. przy wytwarzaniu powłok ochronnych, materiałów wiążących jak też w hydrometalurgii do wydzielania różnych metali. (5 zastrzeżeń)

C07F P. 223761 T 24.04.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jan Sylwester Wieczorek, Bogdan Boduszek, Roman Gancarz, Grażyna Żukiewicz).

Sposób wytwarzania nowych estrów kwasów **9-hydroksy-azafluorenofosfonowych-9**

Sposób według wynalazku polega na reakcji azafluorenonu o ogólnym wzorze 2, w którym N oznacza atom azotu w pozycji pierwszej albo w pozycji czwartej albo w pozycjach czwartej i piątej pierścienia azafluorenowego, z fosforynem dwualkilowym w obecności trójetyloaminy.

Nowe estry o ogólnym wzorze 1, w którym N ma podane wyżej znaczenie, R_1 oznacza grupą hydroksylową, a R_2 oznacza prostą albo rozgałęzioną grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, znajdują zastosowanie jako regulatory wzrostu roślin. (3 zastrzeżenia)

Wzór 1

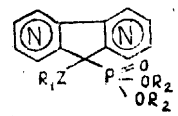

Wzór 2

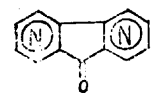

C07J **P. 217024** 11.07.1979

Polska Akademia Nauk, Instytut Chemii Organicznej, Warszawa, Polska (Jerzy Wicha, Sabina Piekut, Umurzak Baltaev, Tadeusz Januszewski).

Sposób otrzymywania **21-fluoro-25-hydroksycholesterolu**

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania nowych 21-fluoro-25-hydroksycholesteroli.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na 3,5-cyklo-6-alkoksy-25-etyloenodioksy-27-norcholestan - -21-ol o wzorze 2, w którym R oznacza grupę metylową lub etylową działa się chlorkiem kwasu alkilo- lub ary losulf on owego w roztworze aminy, korzystnie chlorkiem kwasu p-toluenosulfonowego w roztworze pirydyny, a otrzymany ester sulfonowy fluoruje się fluorkiem potasowym w bezwodnym rozpuszczalniku organicznym, po czym uzyskany 21-fluoro-25-etylenodioksy-6β-alkoksy-3α, 5a-cyklo-27-norcholestan poddaje reakcji z bezwodnym octanem cynkowym i lodowatym kwasem octowym do octanu 21-fluoro-3|3- -hydroksy-27-norcholest-5-en-onu-25, który na drodze alkilowania za pomocą metylohalogenku magnezu w absolutnym eterze przeprowadza się w produkt końcowy.

Otrzymany 21-fluoro-25-hydroksycholesterol może być stosowany jako substrat do syntezy fluorowych analogów witaminy D_3 jak też czynnych metabolitów 25-hydroksy witaminy D i la, 25-dihydroksy witaminy D_3. (1 zastrzeżenie)

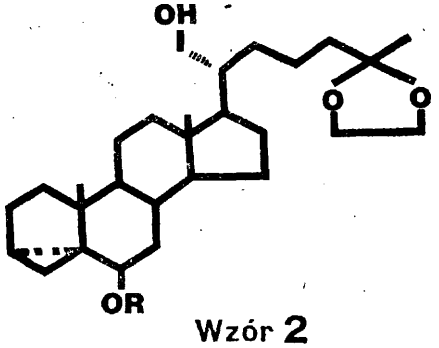

Wzór 2

C08F P. 222900 21.03.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Danuta Maria Janovna Filippienko, Piotr Penczek, Ewa Kicko-Walczak, Vladimir Mikhaylovich Diomikin, Lubov Vasilievna Koval).

Sposób przeprowadzania izomeryzacji cis-trans poliestrów nienasyconych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia stopnia izomeryzacji cis-trans poliestrów nienasyconych.

Sposobem według wynalazku izomeryzację cis-trans nienasyconych poliestrów prowadzi się w obecności katalizatora o wzorze ogólnym $[R_1R_2NC(=S)]_mS_nR_3$, w którym R_1 i R_2 są jednakowe lub różne i oznaczają grupę alkilową, arylową, cykloalkilową lub razem pięciometylenową, m wynosi 1 lub 2, a n wynosi 1, 2 lub 4, R_3 oznacza atom wodoru, grupę o worze ogólnym $[R_1R_2NC(=S)]_p$, w którym p wynosi 1 lub 2, lub atom metalu I, II, V lub VI grupy układu okresowego, w temperaturze 130—260°C, przy czym katalizator wprowadza się w ilości 0,001—1 mola w przeliczeniu na jedno wiązanie podwójne w poliestrze nienasyconym. (1 zastrzeżenie)

C08F P. 223161 01.04.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Józef Obłój, Jerzy Polaczek, Zygmunt Lisicki, Jan Obrzut, Ryszard Chrząszcz, Jan PielichowSki).

Sposób wytwarzania poli-9-winylokarbazolu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania poli-9-winylokarbazolu o wysokiej jakości, dużych masach cząsteczkowych i równomiernej granulacji.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania poli-9-winylokarbazolu z 9-winylokarbazolu poprzez suspensyjną polimeryzację rodnikową. Polimeryzację prowadzi się w obecności koloidu ochronnego w ilości od 0)01 do 1% wagowych dwustopniowo: najpierw w temperaturach 65—80°C, a następnie 80—100°C. Jako inicjator stosuje się mieszaniny nadtlenku benzoilu i azobisizobutyronitrylu w stosunku wagowym odpowiednio od 1:5 do 5:1 w ilości od 0,01 do 1% wagowych a najkorzystniej od 0,01 do 0,3% wag. (3 zastrzeżenia)

C08F C08K P. 229210 14.01.1981

Pierwszeństwo: 16.01.1980 - Holandia (nr 8000260)

Akzo N.V., Arnhem, Holandia.

Nadtlenkowa emulsja wodna oraz sposób polimeryzacji i kopolimeryzacji etylenowo nienasyconych związków nadtlenkową emulsją wodną

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania niewygodnych do stosowania zamrożonych emulsji nadtlenkowych.

Nadtlenkowa emulsja wodna zawierająca organiczny nadtlenek ciekły w temperaturze −5°C, środek powierzchniowo czynny i/lub koloid ochronny według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera ponadto 2—20% wagowych alkanolu o 1—4 atomach węgla i/lub alkanodiolu o 2—4 atomach węgla.

Sposób polimeryzacji lub kopolimeryzacji charakteryzuje się tym, że stosuje nadtlenek organiczny w postaci emulsji wodnej według wynalazku. (6 zastrzeżeń)

C08G P. 222814 19.03.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Piotr Penczek, Grażyna Cynkowska, Elżbieta Wardzińska, Elżbieta Michalczyk, Jadwiga Andrzejewska, Adam Nowotarski, Edward Płatek, Barbara Łoś-Kuchta, Jan Berecki, Krystyna Wiaduch, Henryk Bohater, Stanisław Jędryka).

Sposób wytwarzania lakierniczych żywic poliestroimidowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia technologii procesu.

Sposób wytwarzania lakierniczych żywic poliestroimidowych przez katalityczną polikondensację i imidyzację bezwodnika trójmelitowego, tereftalanu dwumetylowego, glikolu etylenowego, 4,4'-dwuaminodwufenylometanu i izocyjanuranu trój-(2-hydroksyetylowego) lub gliceryny, polega na tym, że mieszaninę substratów ogrzewa się do temperatury 160°C z jednoczesnym oddestylowaniem wody kondensacyjnej i metanolu w ilości od 1 do 3 części wagowych na 100 części wagowych wyjściowej mieszaniny reakcyjnej, przy czym ogrzewanie prowadzi się tak, aby w zakresie temperatury od 130 do 160°C temperatura wzrastała z szybkością co najmniej 0,4°C/minutę, a następnie podnosi się temperaturę do 210—230°C z jednoczesnym oddestylowaniem mieszaniny woda - metanol w ilości od 7 do 15 części wagowych na 100 części wagowych wyjściowej mieszaniny reakcyjnej, przy czym ogrzewanie w tej temperaturze prowadzi się do uzyskania żywicy o temperaturze topnienia od 85 do 115°C według wskazań aparatu Boëtiusa, po czym przerywa się gwałtownie dalszą polikondensację przez dodanie od 50 do 90 części wagowych trójkrezolu na 100 części wagowych wyjściowej mieszaniny reakcyjnej w ciągu najwyżej 30 minut.

(1 zastrzeżenie)

C08G B01J P. 223002 25.03.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Betonów „Cebet", Warszawa, Polska (Stanisław Gębarowski, Franciszek Laudy).

Urządzenie do wytwarzania wieloskładnikowych mieszanin związków chemicznych zwłaszcza lanych mas poliretanowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji urządzenia, która zwiększy wydajność i bezpieczeństwo prowadzonego procesu.

Urządzenie wyposażone jest w układ dozujący składniki masy w postaci cylindrów (1, 2, 3) z tłokami ssąco-tłoczącymi (4, 5, 6). Cylindry (1, 2, 3) połączone są przewodami sztywnymi z kolektorem (21) mieszadła turbinkowego (22). Przepływ składników masy ze zbiorników do cylindrów dozujących (1, 2, 3) oraz z cylindrów (1, 2, 3) do kolektora (21) mieszadła (22) realizowany jest poprzez zawory trójdrożne (20) sterowane równocześnie. Tłoki (4, 6) wyposażone są w bezstopniowy układ regulacji ich względnej prędkości wzajemnie powiązany mechanicznie, który składa się z dźwigni kątowych (11, 12) i listew nastawczych (13, 14). (6 zastrzeżeń)

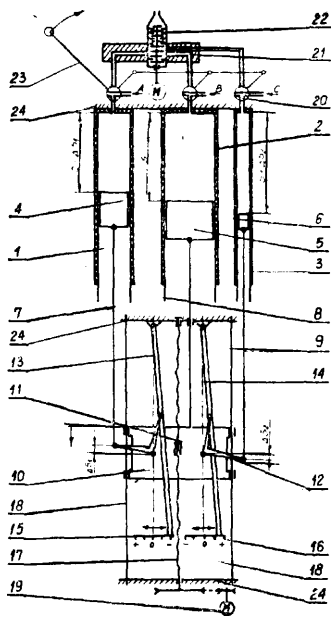

C08K **P. 222793** 18.03.1980

Southwest Research Institute San Antonio, Stany Zjednoczone Ameryki).

Sposób modyfikowania elementarnej siarki w celu wytworzenia tworzywa o właściwościach umożliwiających stosowanie go zamiast asfaltu lub cementu portlandzkiego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu modyfikowania elementarnej siarki w celu otrzymania tworzywa o właściwościach umożliwiających stosowanie go zamiast asfaltu lub cementu portlandzkiego do wyrobu powłok, nawierzchni dróg, pokryć dachowych i innych wyrobów zwykle zawierających asfalt lub cement portlandzki.

Sposób według wynalazku polega na tym, że elementarną siarkę poddaje się reakcji z co najmniej dwoma węglowodorami, stosowanymi w ilości po 5—20% wagowych w stosunku do ilości siarki. Jako pierwszy z nich stosuje się węglowodór polinienasycony, którego nienasycona część cząsteczki jest zdolna do reagowania z siarką i który poddawany sam reakcji z elementarną siarką wytwarza żel. Jako drugi stosuje się węglowodór o jednej lub większej liczbie nienasyconych grup zdolnych do reagowania z elementarną siarką, a który poddawany sam reakcji z siarką nie tworzy żelu lecz produkt kruchy, ale który reagując z siarką równocześnie z pierwszym węglowodorem zapobiega wytwarzaniu żelu.

Reakcję obu tych węglowodorów z siarką inicjuje się przez ogrzanie mieszaniny do temperatury 120—200°C, to jest do temperatury, w której zaczyna się egzotermiczna reakcja, przy czym można też stosować dodatek katalizatora, takiego jak organiczne wielosiarczki. (19 zastrzeżeń)

C08L P. 223102 27.03.1980
C08K

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Kauczuków i Tworzyw Winylowych, Oświęcim, Polska (Marian Starzak, Wiesław Krzemień, Erwin Krótki, Jan Babiarz).

Sposób wytwarzania kauczukowej kompozycji lateksowej do impregnacji nietkanych wyrobów włókienniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania lateksowej charakteryzującej się dużą stabilnością mechaniczną i nadającej się do impregnowania przez napawanie w formie spienionej i nietkanych wyrobów włókienniczych.

Sposób wytwarzania kauczukowej kompozycji lateksowej do impregnacji nietkanych wyrobów włókienniczych, zwłaszcza wykładzin dywanowych, polega na tym, że sporządza się emulsję na bazie lateksów butadienowo-styrenowych w postaci kompozycji o składzie: 60—95 cz. wag. karboksylowego lateksu butadienowo-styrenowego, 5—40 cz. wag. lateksu butadienowego wysokostyrenowanego i/lub do 10 cz. wag. lateksu butadienowego, w której stosuje się 0,3—6,0 cz. wag. synergicznie działającej mieszaniny emulgatorów na 100 cz. wag. polimerów zawartych w kompozycji lateksowej, składającej się z soli sodowych lub potasowych kerylobenzenosulfonianów, alkiloarylosulfonianów, alkilobursztynianów, alkilosulfonianów, alkilosiarczanów i siarczanów oksyetylowanego alkoholu laurylowego oraz soli sodowych lub potasowych kwasów tłuszczowych. (1 zastrzeżenie)

C08L **P. 223149** 31.03.1980
H01B

Zakład Polimerów PAN, Zabrze, Polska (Lidia Kurzeja, Witold Pradellok, Zbigniew Jedliński).

Kompozycja z żywic epoksydowych do izolacji lub hermetyzacji podzespołów elektrycznych i elektronicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania kompozycji charakteryzującej się korzystnymi właściwościami wytrzymałościowymi oraz odpornością na zmiany temperatury.

Kompozycja stanowi układ żywicy epoksydowej z środkiem sieciującym i korzystnie ze znanymi dodatkami jak plastyfikatory, rozcieńczalniki i wypełniacze, przy czym jako żywicę epoksydową zawiera żywicę o wzorze ogólnym przedstawionym na rysunku, w którym Ar oznacza naftyl, antracyl lub fenantryl, Ar' = Ar lub oznacza resztę —CHRAr, w której Ar ma wyżej podane znaczenie, a R oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy lub arylowy, zaś jako środek sieciujący zawiera związek kompleksowy trójfluorku boru z aminami, korzystnie z benzyloaminą. Powyższa kompozycja może być zmieszana dodatkowo z inną znaną żywicą epoksydową. (2 zastrzeżenia)

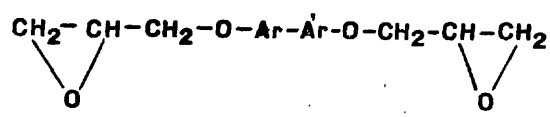

Wzór

C08L P. 228038 T 21.11.1980

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Andrzej Błędzki, Ewa Pabrycy, Irena Strumik).

Utwardzalna kompozycja epoksydowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia płynności prasowniczej kompozycji epoksydowej bez skłonności utwardzonych kompozycji do rozwarstwiania się.

Przedmiotem wynalazku jest utwardzalna kompozycja epoksydowa, zawierająca składnik polepszający płynność prasowniczą kompozycji - polipropylen ataktyczny i/lub polipropylen taktyczny i/lub kopolimery propylenu z olefinami.

Kompozycja epoksydowa zawiera od 0,01 do 15 części wagowych składnika polepszającego płynności na 100 części wagowych kompozycji. (1 zastrzeżenie)

C09B **P.** 228303 T 04.12.1980
D06P

Tadeusz Andrzejewski, Łódź, Andrzej Antczak, Zgierz, Bernard Stefański, Zgierz, Jan Zimnicki, Łódź, Polska (Tadeusz Andrzejewski, Andrzej Antczak, Bernard Stefański, Jan Zimnicki).

Reaktywny środek barwiący do włókien celulozowych

Celem wynalazku było opracowanie środka barwiącego o dobrej zdolności krycia, wysokiej wydajności kolorystycznej i dobrej wypieralności.

Środek barwiący według wynalazku zawiera 3 części wagowe technicznego barwnika będącego produktem kondensacji chlorku cyjanuru z kwasem 3-(4'--amino-6') 7'-sulfonaftyloazo-(-1,5-naftalenod wusulfonowym) i kwasem aminometanosulfonowym oraz 1—2 części wagowych kompleksu kobaltowo-chromowego lub tylko chromowego będącego produktem kondensacji chlorku cyjanuru z amoniakiem i kwasem 1-amino- 7 -(5'-nitro-2-hydroksyfenyloazo)-8-hydroksynaftaleno-3,6-dwusulfonowym.

Środek barwiący daje wybarwienie materiałów celulozowych na kolor oliwkowy. (1 zastrzeżenie)

C09D P. 223068 28.03.1980
C09K

Wyższa Szkoła Inżynierska, Radom, Polska (Adam Łuksą, Tomasz Sajdak, Bogdan Magiera, Michał Hebda, Anna Noworytko, Helena Masiarczyk, Tomasz Szczurek, Jan Guzik, Michał Słupczyński).

Masa głuszące i izolacyjna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania składu masy głuszącej i izolacyjnej, która miałaby lepszą przyczepność, elastyczność, odporność na zmiany temperatury niż masy stosowane dotąd.

Według wynalazku masa taka składa się z 10—80% wagowych lepiszcza, które stanowi produkt rozkładu odpadów gumowych po ogrzaniu ich do temperatury 250—400°C w środowisku ciekłego asfaltu naftowego, oleju mineralnego o dużej zawartości węglowodorów aromatycznych i temperaturze wrzenia powyżej 350°C, ciężkich olejów z przeróbki smoły lub w samym produkcie rozkładu odpadów gumowych w postaci 35—60% roztworu w asfalcie, 1-30% wagowych plastyfikatora, który stanowi zaolejona ziemia odbarwiająca i/lub koncentrat oleju przepracowanego oraz 20—79% wagowych wypełniacza, który stanowi mieszanina mączki wapiennej pyłów z elektrofiltrów i/lub sadzy technicznej.

Masa o składzie według wynalazku stosowana jest do tłumienia drgań, izolacji termicznej, do hydrolizacji w różnych dziedzinach techniki oraz do izolacji różnego rodzaju budowli. (1 zastrzeżenie)

C09D **P.** 227165 T 09.10.1980

Zakłady Graficzne „Dom Słowa Polskiego", Warszawa, Polska (Michał Wysocki, Sława Wróblewska, Andrzej Janowski, Maria Szawara).

Lakier do wykrywania form drukowych w technice offsetowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego składu lakieru, który zapewniałby jego rozpuszczalność w wodzie i jednocześnie byłby on odporny na działanie roztworów trawiących.

Lakier do wykrywania form drukowych w technice offsetowej według wynalazku stanowi mieszaninę 10—25% wagowych mydła kalafoniowego, 10—25% wagowych kalafonii i 80—50% wagowych 96% alkoholu etylowego. (1 zastrzeżenie)

C09J P. 223087 27.03.1980

Wyższa Szkoła Inżynierska im. Jurija Gagarina, Zielona Góra, Polska (Kazimierz Appelt).

Sposób łączenia porowatych materiałów węglowych z metalami

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu łączenia porowatych materiałów węglowych z metalami, który pozwoliłby uzyskać złącze przewodzące ciepło i elektryczność i jednocześnie zachowana zostałaby porowatość materiału węglowego.

Taki sposób łączenia porowatych materiałów węglowych z metalami w postaci blachy lub folii polega na tym, że materiał węglowy pokrywa się warstwą pasty zawierającej ziarna metalu i grafitu o średnicy 10—40 μm zmieszane w proporcji 3÷4:1, a następnie przykrywa się blachą metalową i podgrzewa w piecu w atmosferze redukującej w czasie 0,5—4 godz. w temperaturze dyfuzję metalu w graficie.

Porowate materiały węglowe można stosować jako nośniki mas czynnych w akumulatorach, jako filtry do oczyszczania gazów lub cieczy, jako nośniki katalizatorów oraz można zastępować nimi spieki metalowe. (3 zastrzeżenia)

C09K P. 222406 01.03.1980

Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa, Polska (Grzegorz Wieczorek, Jolanta Gust, Grażyna Staszewska).

Sposób otrzymywania inhibitora korozji stali zbrojeniowej

Celem wynalazku było opracowanie sposobu otrzymywania inhibitora korozji zapewniającego ochronę zbrojenia z punktu widzenia technologii uzyskiwania mieszanki betonowej.

Sposób otrzymywania inhibitora polega na tym, że 100 części wagowych stałego, sproszkowanego ekstraktu dębowego ekstrahuje się roztworem wodno-acetonowym zawierającym 60—100 części wagowych wody i 80—180 części wagowych acetonu w temperaturze 293—318 K, a następnie do otrzymanego roztworu poddanego mieszaniu wprowadza się 80—180 części wagowych alkoholu etylowego, po czym oddziela się wytrącony osad i ekstrahuje się go roztworem wodno--acetonowym zawierającym 16—33 części wagowych wody i 25—60 części wagowych acetonu w temperaturze 293—318 K. Z otrzymanego roztworu wytrąca się osad przez wprowadzenie podczas mieszania 25—60 części wagowych alkoholu etylowego, po czym oddziela się wytrącony osad i rozpuszcza się go w 130—200 częściach wagowych wody lub w roztworze wodno-glicerynowym zawierającym 80—130 części wagowych wody i 35—65 części wagowych gliceryny lub suszy się go w temperaturze 293—373 K i rozdrabnia. (1 zastrzeżenie)

C09K P. 222644 11.03.1980

Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa, Polska (Grzegorz Wieczorek, Zbigniew Sciślewski, Jolanta Gust, Anna Sokalska).

Inhibitor korozji stali zbrojeniowej zwłaszcza w betonie

Celem wynalazku jest opracowanie takiego inhibitora korozji stali zbrojeniowej, który skutecznie przeciwdziałałby korozji w obecności niewielkich ilości chlorku wapnia.

Inhibitor według wynalazku składa się z 20—40 części wagowych quercitanin, 20—40 części wagowych kwasu elagowego, 2—15 części wagowych związków fenolowych o ciężarze cząsteczkowym poniżej 400, zawierających 3-8 grup fenolowych, 5—20 części wagowych kwasów organicznych, zwłaszcza hydroksykwasów lub kwasów fenolokarboksylowych lub ich soli lub mieszaniny wymienionych kwasów i ich soli, 2—6 części wagowych soli nieorganicznych, zwłaszcza siarczanów metali alkalicznych lub metali ziem alkalicznych, 5—10 części wagowych cukrów, zwłaszcza heksoz lub pentoz lub ich mieszaniny, 7—300 części wagowych wody, 0—5 części wagowych alkoholu etylowego i 0—150 części wagowych gliceryny. (1 zastrzeżenie)

C09K P. 222855 20.03.1980

Instytut Technologii Elektronowej, Warszawa, Polska (Eliana Kamińska, Anna Piotrowska).

Mieszanina trawiąca fosforek galu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania mieszaniny trawiącej o regulowanych i powtarzalnych własnościach trawienia.

Według wynalazku mieszanina taka składa się z kwasów: solnego o stężeniu min. 36%, azotowego o stężeniu min. 62% i octowego lodowatego w proporcjach objętościowych: (1+2) : (1+2) : (2+3).

Mieszaninę według wynalazku stosuje się do preparatyki powierzchni fosforku galu w technologii wytwarzania przyrządów półprzewodnikowych z fosforku galu. (1 zastrzeżenie)

C09K P. 222958 22.03.1980
C08L

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia", Kędzierzyn-Koźle, Polska (Dominik Nowak, Norbert Hałaburdo, Henryk Wojtal, Marian Pepera, Krzysztof Węgrzyn, Czesław Kosno).

Mrozoodporny środek adhezyjny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego środka adhezyjnego, który byłby odporny na mróz a jego własności nie ulegałyby zmianie mimo zamrożenia i ponownego rozmrożenia.

Według wynalazku środek taki składa się z 30—50 części wagowych 40—60% dyspersji wodnej polimerów winylowomaleinowo-akrylowych, 30—45 części wagowych anhydrytu i 7—15 części wagowych metoksymetylomoczników w postaci 37—80% roztworu wodnego lub 10 części 55—60% roztworu wodnego metoksymetylomoczników z mocznikiem w stosunku wagowym 7:5—7 oraz 10—13 części wagowych stopu żywicy maleinowej z ftalanem dwubutylu w stosunku wagowym 13:14, oraz zawiera ewentualnie substancje grzybobójcze i bakteriobójcze.

Środek ten stosowany jest do przyklejania wykładzin podłogowych z polichlorku winylu do podkładów cementowych, gipsowych i anhydrytowych. (1 zastrzeżenie)

C09K **P.** 227166 T 09.10.1980

Zakłady Graficzne „Dom Słowa Polskiego", Warszawa, Polska (Sława Wróblewska, Michał Wysocki).

Roztwór trawiący do offsetowych form drukowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego składu roztworu trawiącego, który nie krystalizowałby w dyszach urządzenia do automatycznego trawienia form drukowych oraz odznaczał się wysoką jakością i wydajnością trawienia.

Roztwór trawiący do offsetowych form drukowych stanowi według wynalazku mieszanina chlorku cynku o gęstości 1,7—2,0 g/cm³ w ilości 1 dcm³, chlorku amonu w ilości 50—200 g, podfosforynu sodu w ilości 50—150 g, kwasu solnego o gęstości 1,14 g/cm w ilości 50—200 cm*. (1 zastrzeżenie)

C09K P. 230877 25.04.1981
C23F

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Lubin, Polska (Marek Cieliński, Kazimierz Grys, Wiesław Wyrwa, Ryszard Sojka, Mirosław Lachowski, Włodzimierz Koźmiński, Jadwiga Borowy, Włodzimierz Bajsa).

Roztwór trawiąco-pasywujący

Celem wynalazku jest opracowanie takiego układu chemicznego roztworu trawiąco-pasywującego, który umożliwiałby równocześnie trawienie i zabezpieczenie przed korozją, przy zastosowaniu bezpiecznych z punktu widzenia bhp i ochrony środowiska składników oraz nie pozostawiających szkodliwych dla dalszego procesu technologicznego produktów reakcji chemicznych na powierzchni wyrobu.

Roztwór trawiąco-pasywujący zawiera w procentach wagowych: 0,1% do 3,0% mieszaniny alkoholi alifatycznych, 0,1% do 1,0% wodorotlenku sodowego lub potasowego oraz według wynalazku 0,01% do 0,3% kwaśnego lub obojętnego winianu potasowego lub sodowego bądź pirofosforanu sodowego lub potasowego lub ich mieszaniny i rzesztę wody. (3 zastrzeżenia)

C10C P. 223035 27.03.1980
C10G

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Zygmunt Lisicki, Wiesław Majewski, Józef Obłój).

Sposób otrzymywania związków aromatycznych z węgla, łupków bitumicznych, piasków smolistych, roponośnyeh i ciężkich pozostałości z przerobu ropy naftowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania z dużą wydajnością związków aromatycznych z węgla, łupków bitumicznych piasków smolistych, roponośnych i ciężkich pozostałości z przerobu ropy naftowej.

Sposób według wynalazku polega na działaniu na surowce parami rozpuszczalnika w stanie nadkrytycznym w temperaturze 700—1200°C, pod ciśnieniem 45-200 at ($45 \times 0{,}980665 \times 10^2 - 200 \times 0{,}980665 \times 10^2$ kPa), w czasie 0,1—100 sekund. Jako rozpuszczalniki stosuje się związki organiczne o temperaturze krytycznej wyższej od 9°C i ciśnieniu krytycznym wyższym od 30 at ($30 \times 0{,}980665 \times 10^2$ kPa) oraz mieszaniny gazów CO, H_2, CO_2, H_2O, CH_4. (3 zastrzeżenia)

C11D **P.** 223036 27.03.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Wiesław Szelejewski, Barbara Cybulska, Halina Pasternak, Stanisław Kucharski, Janusz Pluciński).

Środek do prania o zwiększonej zdolności ochronnej

Środek według wynalazku zawierający 6—20% składników aktywnych, 30—60% aktywnych wypełniaczy, 20—50% wypełniaczy nieaktywnych, szereg dodatków oraz 0,5—2,5% składnika zapobiegającego szarzeniu tkaniny podczas prania, charakteryzuje się tym, że jako składnik zapobiegający szarzeniu tkaniny zawiera mieszaninę karboksymetylocelulozy oraz oksyetylenowanego i oksypropylenowanego alkoholu alifatycznego, przy czym stosunek wagowy karboksymetylocelulozy do pochodnej alkoholu wynosi 10:1 do 1:10. (3 zastrzeżenia)

C14C P. 222941 21.03.1980

Zakłady Garbarsko-Kuśnierskie Spółdzielnia Pracy „Garbarz", Kraków, Polska (Marek Pawski, Włodzimierz Kowalski).

Sposób dogarbowania i natłuszczania skór licowych odzieżowych zwłaszcza cielęcych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wykańczania skór licowych odzieżowych, zwłaszcza cielęcych, który pozwalałby uzyskać skóry dobrze wypełnione w miejscach luźnych, co powoduje zwiększenie powierzchni wykroju wykończonej skóry.

Sposób według wynalazku polega na tym, że wstępne natłuszczanie kationowe, dogarbowanie chromowe oraz dogarbowanie roślinne prowadzi się w jednej kąpieli, przy czym zobojętnienie następuje po procesie dogarbowania chromowego i roślinnego przed barwieniem i natłuszczaniem. (1 zastrzeżenie)

C21D P. 222816 19.03.1980

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Tadeusz Żółciak, Andrzej Zwoliński, Stanisław Sołtan, Jan Sutuła).

Sposób odwęglania wyrobów stalowych uprzednio utlenionych zwłaszcza ciasno zwiniętych bednarek ze stali prądnicowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu odwęglania wyrobów stalowych, który umożliwia automatyzację procesu, przy jednoczesnej nietoksyczności i wyeliminowaniu zagrożenia wybucnem.

Sposób według wynalazku polega na tym, że odwęglanie prowadzi się w piecu elektrycznym próżniowym z zimną komorą w temperaturze powyżej 800°C, przy ciśnieniu 13 mPa do 13 Pa, w czasie zależnym od gatunku materiału i grubości bednarki. (1 zastrzeżenie)

C21D **P.** 223099 27.03.1980
C22C

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Andrzej Bylica, Antoni Orłowicz, Andrzej Kozik).

Sposób otrzymywania niestopowego żeliwa sferoidalnego o dużej odporności na ścieranie

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie skutecznego i prostego sposobu uzyskiwania niestopowego żeliwa sferoidalnego o wysokich własnościach mechanicznych i dużej odporności na ścieranie.

Sposób według wynalazku polega na tym, że wytworzone w znany sposób paliwo sferoidalne zawierające w ilościach wagowych: 3,1—3,5% C, 0,1—1,3% Mn, 2,2—3,2% Si oraz około 0,02% P, 0,01% S, 0,15% Ni, 0,5% Cu i 0,07% Mg poddaje się nagrzewaniu do temperatury początku przemiany eutektoidalnej (Ac_1P), izotermicznemu wytrzymaniu w tej temperaturze w czasie 2—8 godzin - zależnie od zawartości krzemu i manganu, a następnie chłodzeniu w wodzie lub oleju. (1 zastrzeżenie)

C22B P. 223085 27.03.1980

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Robert Szeliga, Włodzimierz Woźniczko, Stanisław Sobierajski, Adam Leśniak, Zbigniew Śmieszek, Witold Kowal, Stanisław Musiał, Seweryn Pluciński, Edward Plaskacewicz, Zbigniew Greniuch).

Sposób przetapiania koncentratów miedzi w piecu zawiesinowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy kinetyki reakcji utleniania koncentratu miedzi w szybie reakcyjnym pieca zawiesinowego.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do szybu reakcyjnego obok koncentratu miedzi i powietrza technologicznego wzbogaconego w tlen doprowadza się dodatkowo gaz palny, który wyprowadza się równocześnie z koncentratem za pomocą palnika koncentratu, przy czym gaz ten wprowadza się tak, że powoduje on aerację koncentratu. (2 zastrzeżenia)

C22C P. 220514 19.12.1979
C23C

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Stanisław Socha, Piotr Adamski, Władysław Piaskozub, Jerzy Turoń, Danuta Chomicz).

Stop cynkowy oraz sposób wytwarzania ze stopu cynkowego powłok ochronnych na rurach stalowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nowego stopu cynkowego oraz technologii wytwarzania z tego stopu powłok ochronnych o podwyższonej odporności na korodujące działanie gorącej wody.

Stop zawiera magnez w ilości 0,12—0,28% wagowych oraz według wynalazku kadmu w ilości 0,002—0,05% wagowych, ołów w ilości 0,2—0,5% wagowych, resztę stanowi cynk.

Zgodnie ze sposobem według wynalazku odtłuszczone lub bardzo mało zatłuszczone rury stalowe przeznaczone do powlekania stopem cynkowym trawi się w kąpieli kwasowej o temperaturze 60—70°C zawierającej kwas siarkowy w ilości 15—18% wagowych, chlorek sodu w ilości 2—5% wagowych, azotan sodu w ilości 0,05—0,2% wagowych i żelazo w ilości 1—6% wagowych. Zanurzone rury utrzymuje się w kąpieli przez 5 minut, następnie wyjmuje się je, wylewa z nich roztwór trawiący i ponownie zanurza na 5 minut. Operację tę powtarza się kilkakrotnie aż rury na całej powierzchni będą całkowicie zwilżalne. Łączny czas utrzymywania rur w kąpieli kwasowej wynosi 15—35 minut. Po wytrawieniu w kąpieli kwasowej rury płucze się najpierw w zimnej wodzie celem usunięcia nadmiaru kwasu, a następnie w wodzie gorącej w celu usunięcia możliwie największej ilości soli żelaza. Wypłukane rury zanurza się w wodnym roztworze zawierającym 25% wagowych rozpuszczonego topnika o składzie podanym w % wagowych chlorek cynku w ilości 78—85%, chlorek amonu w ilości 12—15%, kwas solny w ilości 2—5%, gliceryna w ilości 1—2% oraz glikol w ilości 0,5—1%. Trawienie rur w roztworze topnikowym prowadzi się przez 5—10 minut w temperaturze 35—40°C. W uzasadnionych przypadkach czas trawienia wydłuża się o dalsze 15 minut podnosząc jednocześnie temperaturę kąpieli topnikowej do 50°C. Wytrawione rury suszy się w temperaturze 110—120°C tak długo, aż zawartość wody w wysuszonym na ich powierzchni topniku osiągnie wartość 5—10% wagowych. Tak przygotowane rury zanurza się w kąpieli metalowej utworzonej ze stopu cynkowego według wynalazku. Temperaturę kąpieli metalowej utrzymuje się w zakresie 450—460°C, a czas zanurzania rur w tej kąpieli wynosi 2—5 minut. Rury wyjęte z kąpieli metalowej, po usunięciu z ich powierzchni zewnętrznej i wewnętrznej nadmiaru ciekłego stopu, studzi się w wodzie i powietrzu. (5 zastrzeżeń)

C22C P. 221376 14.01.1980

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Wacław Sakwa, Stanisław Jura, Józef Gawroński, Mariusz Łabęcki, Jerzy Sokołowski, Bernard Krajczy, Barbara Pluta, Michał Nosiła, Alojzy Sołtysek, Adam Golob, Zdzisław Fazan, Bogusław Szemiel, Ernest Wieszołek).

Żeliwo stopowe odporne na zużycie udarowo-ścierne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania takiego żeliwa stopowego, które miałoby lepsze własności użytkowe w warunkach zużycia udarowo-ściernego w środowisku suchym i mokrym.

Żeliwo takie według wynalazku zawiera wagowo 1,2—3,0% węgla, 0-0,8% krzemu, 0,5-1,0% manganu, 15—30% chromu, 0,01-0,5% wanadu, 0,1-0,2% tytanu, 0,1-0,2% aluminium, 0-0,5% fosforu i 0-0,5% siarki oraz dodatek modyfikatora złożonego z 50% aluminium i 50% tytanu w ilości 0,1—0,4% w stosunku do ciężaru ciekłego metalu.

Żeliwo stopowe stosuje się głównie na odlewy płyt pancernych i inne elementy wyłożenia młynów do rozdrabniania rud metali, klinkieru i innych materiałów. (2 zastrzeżenia)

C22C **P. 223056** 26.03.1980

Kombinat Metalurgiczny „Huta Katowice", Dąbrowa Górnicza, Polska (Stanisław Struk, Leopold Sikora, Stanisław Bednarczyk, Henryk Najgebauer, Łucja Cieślak, Wojciech Ozgowicz).

Stal stopowa do wytwarzania szyn kolejowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego składu stali stopowej, z której wykonania szyny kolejowe charakteryzowałyby się wysoką wytrzymałością na rozciąganie, wysoką granicą plastyczności oraz równocześnie wysokim wydłużeniem, przewężeniem i udarnością w zakresie temperatur do 233 K.

Stal stopowa według wynalazku zawierająca w ilościach wagowych: 0,30—45% węgla, 1,2—2,0% manganu, 0,2-0,9% krzemu, 0,4-0,8% chromu, do 0,035% fosforu, do 0,03% siarki oraz dodatki rozdrabniające ziarno w ilości 0,06-0,2% tytanu, 0,015-0,09% aluminium, 0,08-0,016 i do 0,06% niobu, charakteryzuje się tym, że stosunek zawartości węgla do sumy zawartości manganu, krzemu i chromu, wynosi 1 do 4÷12, natomiast suma zawartości aluminium, tytanu i niobu jest co najmniej w stosunku stechiometrycznym do zawartości azotu. (2 zastrzeżenia)

C22C P. 223098 27.03.1980
C21D

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Andrzej Bylica, Antoni Orłowicz, Andrzej Kozik).

Sposób otrzymywania niestopowego ferrytycznego żeliwa sferoidalnego na drodze obróbki cieplnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu trwania procesu obróbki cieplnej żeliwa sferoidalnego.

Sposób według wynalazku polega na tym, że surowy odlew z żeliwa sferoidalnego zawierającego w ilościach wagowych: 3,1-3,5% C, 0,1-1,3% Mn, 2,2--3,2% Si oraz około 0,02% P, 0,01% S, 0,15% Ni, 0,5% Cu i 0,07% Mg austenityzuje się w temperaturze 900—950°C w czasie 20 minut, po czym chłodzi się z szybkością 500—700°C/h do temperatury początku przemiany eutektoidalnej (Ar_1P), wytrzymuje izotermicznie w tej temperaturze w czasie 3—6 godzin w zależności od składu chemicznego i chłodzi w powietrzu. (1 zastrzeżenie)

C23C **P. 223061** 26.03.1980

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Kazimierz Szczeciński, Mieczysław Ustasiak).

Retorta do obróbki cieplno-chemicznej metali

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia intensywności chłodzenia układu napędowego retorty co pozwoliłoby na znaczne zmniejszenia gabarytów oraz ciężaru retorty.

Retorta według wynalazku ma chłodnicę (31) wału, wewnątrz której usytuowana jest metalowa tuleja (32) osadzona ciasno na wale (34) wentylatora, chłodnicę (17) gazów odlotowych, chłodnicę (9) kołnierza oraz tuleję dwukołnierzową (5) z pyłoszczelnymi łożyskami, między którymi utworzona jest gazoszczelna tuleja (13) w postaci gęstego smaru, przy czym chłodnica (31) wału, chłodnica (9) kołnierza i chłodnica (17) gazów odlotowych połączone są ze sobą wymuszonym obiegiem wodnym, korzystnie szeregowo, a część przewodów łączących zaopatrzona jest w szybkorozłączne złączki (25). (5 zastrzeżeń)

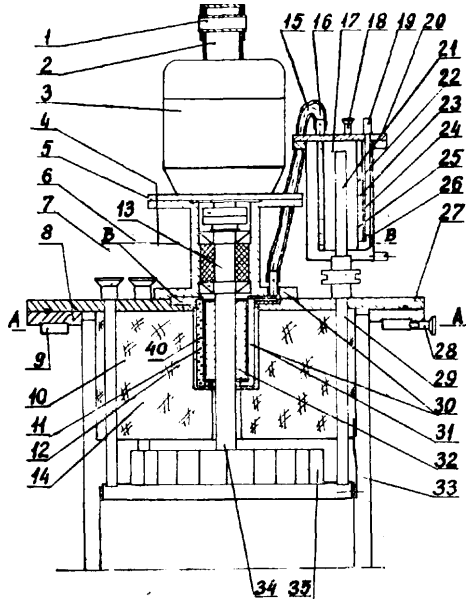

C23C **P. 223166** 31.03.1980

Centrum Naukowo-Produkcyjne Podzespołów i Urządzeń Elektronicznych „Unitra-Dolam", Wrocław, Polska (Katarzyna Gizicka, Józef Cichosz, Jerzy Lewicki).

Nośnik podłoży naparowywarki próżniowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji takiego nośnika podłoży naparowywarki próżniowej stosowanego przy wytwarzaniu układów cienkowarstwowych przeznaczonych dla przemysłu elektronicznego, który charakteryzowałby się dobrym wykorzystaniem powierzchni, zwłaszcza przy pokrywaniu podłoży kształtu prostokątnego oraz zapewniałby skuteczną eliminację luzów wzdłużnych i poprzecznych.

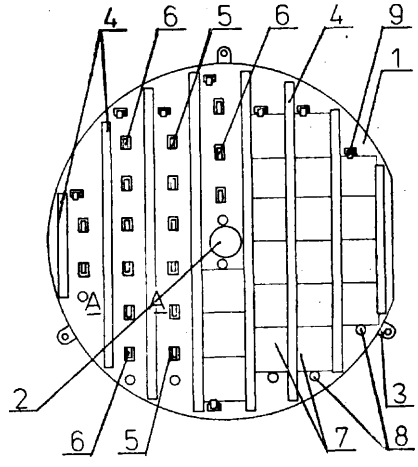

Nośnik według wynalazku ma kształt płaskiej tarczy (1), która od strony zwróconej ku źródłom par ma szereg równolegle względem siebie usytuowanych nośnych szyn (4) o profilowanym kształcie, których boczne powierzchnie stanowią prowadnice dla krawędzi podłoży (7). Pomiędzy szynami (4) w tarczy (1) wykonany jest rząd otworów (5), w obrębie których umieszczone są płaskie sprężyny (6), mocowane na drugiej powierzchni tarczy (1). Wokół obwodu tarcza (1) ma szereg elementów eliminujących wzdłużny przesuw podłoży (7), np. z jednej strony bazowe kołki (8) a z drugiej dociskowe sprężyny (9) mocowane nastawnie. (2 zastrzeżenia)

C25D **P. 223080** 27.03.1980

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Władysław Rekość, Tadeusz Horoszkiewicz).

Kąpiel do galwanicznego **osadzania powłok indu**

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie stabilnej, łatwej w preparowaniu i nie zawierającej cyjanków kąpieli do galwanicznego osadzania powłok indu.

Kąpiel do galwanicznego osadzania powłok indu zawierająca w roztworze wodnym jony indu i wodorotlenki metali alkalicznych, charakteryzuje się tym, że jako substancję stabilizującą jony indu zawiera glukonian metalu alkalicznego w ilości od 0,05 do 1,0 mola na dm^3 kąpieli (1 zastrzeżenie)

C25D **P. 223171** 31.03.1980
C22C

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Władysław Rekość, Tadeusz Horoszkiewicz).

Kąpiel do galwanicznego osadzania stopowych powłok ze srebra z indem

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie receptury stabilnej i łatwej w preparowaniu kąpieli do galwanicznego osadzania stopowych powłok srebra z indem, stosowanej między innymi do pokrywania styków elektrycznych.

Kąpiel do galwanicznego osadzania stopowych powłok srebra z indem zawierająca w roztworze wodnym jony srebra i indu oraz cyjanki i wodorotlenki metali alkalicznych, jak również będące z nimi w równowadze chemicznej jony zespolone tych substancji, charakteryzuje się tym, że jako substancję stabilizującą jony indu zawiera glukonian metalu alkalicznego w ilości od 0,05 do 0,25 moli/dm^3 kąpieli. (1 zastrzeżenie)

Dział D
WŁÓKIENNICTWO I PAPIERNICTWO

D01H **P.** 222830 18.03.1980
B65H

Łódzka Fabryka Maszyn Jedwabniczych „Polmatex-Majed", Łódź, Polska (Władysław Mączyński).

Ogranicznik i łamacz **balonu**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego ogranicznika i łamacza balonu, który zmniejszałby naprężenie wirującej nitki podczas procesu odwijania z nawoju w maszynach włókienniczych, a zwłaszcza w przewijarkach.

Ogranicznik i łamacz balonu stanowiący pierścień (1) kołowy ze szczeliną. (5), którego część (4) pierścienia (1), oparta na kącie wierzchołkowym a mniejszym od 180°, jest zdeformowana i ma kształt trzech półpierścieni (a, b, c) kołowych połączonych szeregowo linią ciągłą. Półpierścień środkowy (a) odwrócony jest do wewnątrz pierścienia (1) a dwa pozostałe półpierścienie (b, c) usytuowane są w przeciwnych kierunkach względem niego przy czym oś półpierścienia środkowego (a) leży na prostej stanowiącej oś symetrii pierścienia (1). (2 zastrzeżenia)

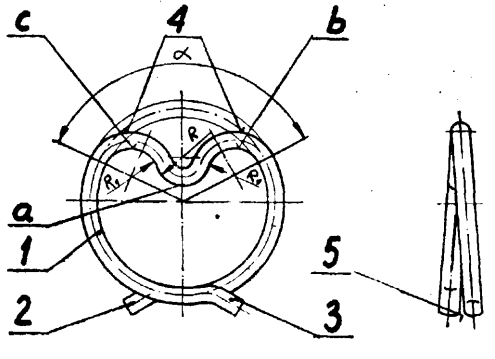

D01H **P.** 223174 31.03.1980

Instytut Włókien Chemicznych, Łódź, Polska (Stanisław Rybiałek, Stefan Bulik, Eugeniusz Drzymulski, Zdzisław Jakiel, Tadeusz Marczyk).

Urządzenie do przecinania biegnących nitek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego urządzenia do przecinania nitek, które nadawałoby się do instalowania na ruchomych częściach maszyn oraz urządzenie to umożliwiałoby jednocześnie przecinanie dwóch nitek biegnących w pewnej odległości od siebie.

Urządzenie do przecinania biegnących nitek z prędkością powyżej 600 m/min. według wynalazku składa się z cylindra (2) i umieszczonego w nim przesuwnego tłoka (1) polegającego działaniu sprężyny (8), gdzie cylinder (2) i tłok (1) mają wycięcie dla biegnącej nitki usytuowane prostopadle do osi i wykonane na

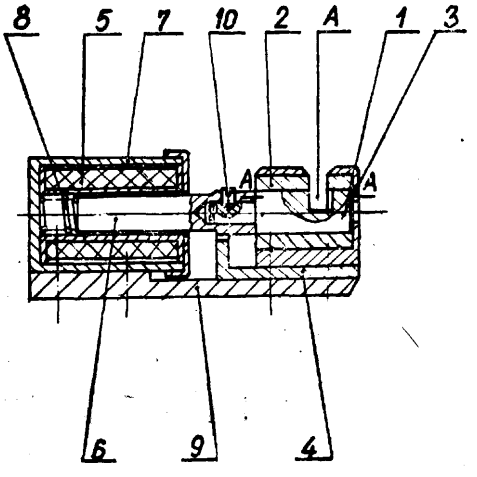

głębokości około połowy średnicy każdego z nich, przy czym płaszczyzny wycięcia w cylindrze (2) są w stosunku do siebie równoległe, a wycięcie w tłoku (1) ma jedną płaszczyznę prostopadłą do osi, a drugą - która stanowi płaszczyznę natarcia ma skośną tak, że tworzy z pierwszą płaszczyzną $\measuredangle \alpha$, którego tg = **0,1—0,2.** (1 zastrzeżenie)

D04B
G01B **P. 223138** 28.03.1980

Instytut Włókiennictwa, Łódź, Polska (Wojciech Winiarski, Czesław Stachowiak).

Urządzenie do wykrywania złamanych haczyków igieł cylindrycznych maszyn dziewiarskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania niezawodnego urządzenia, które eliminowałoby możliwość przekazywania fałszywych danych.

Urządzenie do wykrywania złamanych haczyków igieł w czasie pracy cylindrycznych maszyn dziewiarskich ma czujnik połączony z elektronicznym układem zatrzymującym maszynę i akustyczną **lub** optyczną sygnalizację. Czujnik ma element oporowo-ślizgowy (26) przykładany z naciskiem do obwodowego toru poruszających się haczyków igieł oraz obwód elektryczny **zwierany** przy sprężonym odchylaniu się elementu oporowo-ślizgowego (26) w przypadku złamania haczyka tworzącego przerwę w obwodowej linii poruszających się haczyków igieł (31). Zwarcie obwodu czujnika daje impuls do wyłączenia zasilania maszyny i uruchomienia sygnalizacji.

(4 zastrzeżenia)

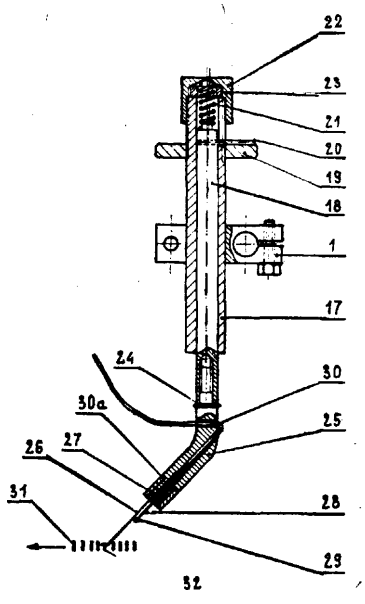

D06F P. 228292 05.12.1980

Pierwszeństwo: 06.12.1979 - Dania (nr 5191/79)

Vølund Vaskerimaskiner A/S, Tommerup, Dania.

Pralka bębnowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej pralki bębnowej, która nie posiadałaby wad znanych pralek, w szczególności wykazywałaby bardziej wydajny efekt wymiany ciepła.

Pralka bębnowa ma zbiornik (2) podzielony na dwa przedziały, przy czym przestrzeń (6) pomiędzy przedziałami zbiornika (2) w położeniu roboczym pralki jest połączona u góry z wlotem (7) zimnej wody roboczej, zaś po drugiej stronie przegrody (8), łączącej przedziały zbiornika, jest usytuowany wylot (9) dla podgrzanej wody roboczej. Przestrzeń (6) pomiędzy przedziałami jest zaopatrzona w spustowy króciec (11), usytuowany w dolnej części. Ponadto pralka zawiera przechowujący zbiornik (10), dla podgrzanej wody roboczej. (3 zastrzeżenia)

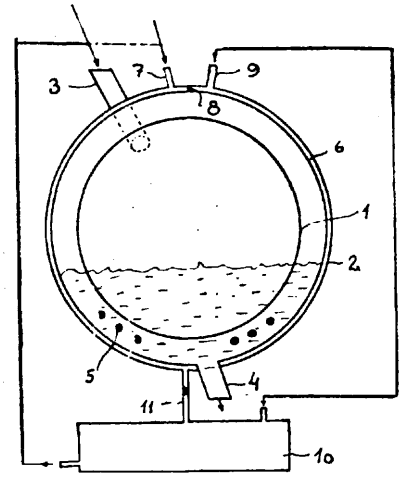

DOGL **P.** 228128 T 26.11.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Zdzisław Adamski, Jerzy **Grygielewicz,** Edward Kubicki, Edward Rybicki).

Sposób bielenia nadtlenkowego wyrobów z włókien celulozowych oraz celulozowo-poliestrowych

Sposób bielenia nadtlenkowego wyrobów z włókien celulozowych oraz celulozowo-poliestrowych polega na tym, że do znanej kąpieli bielącej dodaje się związek o wzorze ogólnym 1, w którym A oznacza grupę metylową, etylową, fenylową, hydroksylową, **meto**ksylową lub etoksylową, B oznacza grupę metylową, etylową, fenylową, hydroksylową, metoksylową, etoksylową lub fenyloiminową, przy czym dodatek związku o wzorze 1 wynosi **1—15** części wagowych na 1000 części objętościowych kąpieli bielącej. Wprowadzony związek zapewnia zmniejszenie osłabienia bielonego włókna, przy jednoczesnym uzyskaniu wysokiego stopnia bieli. (2 zastrzeżenia)

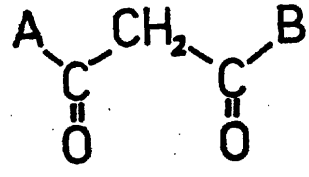

Wzór 1.

D06M **P. 222834** 18.03.1980

Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. J. Marchlewskiego **„POLTEX",** Łódź, Polska (Jerzy Grygielewicz, Lidia Jackiewicz-Kozanecka, Kazimierz Poręda, Wacław Perski, Jerzy **Żołnierkiewicz,** Teresa Komorowska, Zbigniew Skowroński).

Sposób wielofunkcyjnego wykończenia wyrobów włókienniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie jednoczesnego uzyskania efektów przeciwkurczliwych, niemnących i brudnospieralnych wyrobów włókienniczych.

Sposób wielofunkcyjnego wykończenia wyrobów włókienniczych z włókien celulozowych i ich mieszanek z włóknami syntetycznymi, w których procent

składnika celulozowego wynosi co najmniej 50, polega na jednoetapowym napawaniu w roztworze apreterskim składającym się z 50—160 g/l 35% wodnego roztworu dwumetoksymetylomocznika, lub 50% wodnego roztworu dwuhydroksydwumetylocykloetylenomocznika, lub 40% wodnego roztworu dwuhydroksydwumetylodwuhydroksycykloetylenomocznika, lub łącznie tych trzech składników, 20—50 g/l 40% wodnej dyspersji kopolimeru akrylanu butylu — metakrylanubutyluhydroksymetylometakrylamidu — dwuwinylobenzenu, 5—25 gA emulsji polietylenowej, 0,5—1,5 g/l polioksyetylenoalkilofenolu, lub mieszaniny zawierającej oksyetylowany 7 molami tlenku etylenu alkohol izotridecylowy z oksyetylowanym 2 molami tlenku etylenu etanolem, 10—20 gA mieszaniny amidu kwasu tłuszczowego i eteru poliglikolowego, 10—30 gA chlorku magnezowego lub azotanu cynkowego, 40—120 gA składnika ułatwiającego wypieranie brudu, zawierającego 365 g poliestru tereftalowego przypada 2,25 mola glikolu etylenowego, 0,43 mola gliceryny, 0,29 mola poliglikolu o średnim ciężarze cząsteczkowym 1540, 29 g polimetoksymetylomelaminy, do której otrzymywania używa się 1 mol melaminy, 9 moli formaldehydu, 38 moli metanolu, 0,3 monoeteru etylowego glikolu etylenowego, 29 g glikolu etylenowego i 577 g wody, odżęciu 80% w stosunku do ciężaru suchej tkaniny, suszeniu i dogrzewaniu w znany sposób. (3 zastrzeżenia)

D06P **P.** 222980 24.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „ORGANIKA", Zgierz, Polska (Maria Hencel, Wojciech Sójka, Henryk Łęcki, Wiesław Kiepiel, Władysław Jęrzejewski, Czesław Górka).

Wodna pasta pigmentowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia własności wodnych past pigmentowych jak np. rozdrobnienie, zdolność kryjąca, odporność na zmiany temperatury itp.

Wodna pasta pigmentowa przeznaczona do sporządzania farb kryjących do skór syntetycznych i naturalnych oraz do sporządzania farb do druku na tkaninach z włókien naturalnych, sztucznych i syntetycznych, zawiera w swoim składzie: 20—50 części wagowych pigmentu organicznego lub sadzę, 0,5—5 części wagowych środka anionowego, 0,5—5 części wagowych środka niejonowego, 0,2—5 części wagowych aminy trzeciorzędowej, 3—10 części wagowych alkoholu wielowodorotlenowego, 0,05—2 części wagowych środka konserwującego, ewentualny dodatek 0,1—10 części wagowych zagęstnika naturalnego lub syntetycznego oraz wodę do 100 części wagowych. Ilość użytej mieszaniny środków pomocniczych w stosunku do ilości suchego pigmentu wynosi co najwyżej 35%. (1 zastrzeżenie)

D06P **P.** 222981 24.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „ORGANIKA", Zgierz, Polska (Marian Hancel, Wojciech Sójka, Henryk Łęcki, Wiesław Kiepiel, Władysław Jędrzejewski, Czesław Górka).

Wodna pasta pigmentowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia własności wodnych past pigmentowych jaka np. rozdrobnienie, stabilność, odporność na zmiany temperatury itp.

Wodna pasta pigmentowa przeznaczona do wykończania powierzchniowego skór syntetycznych i naturalnych oraz do drukowania tkanin z włókien naturalnych sztucznych i syntetycznych przy zastosowaniu druku benzynowego lub bezbenzynowego, zawierająca w swoim składzie 30—80 części wagowych pigmentu nieorganicznego, 0,5—5 części wagowych środka anionowego i/lub 0,5—5 części wagowych środka niejonowego, 0,2—5 części wagowych amin trzeciorzędowych, 3—10 części wagowych alkoholu wielowodorotlenowego, 0,05—2 części wagowych środka konserwująco-bakteriobójczego, ewentualny dodatek 0,1—10 części wagowych środka zagęszczającego oraz wodę, przy czym ilość użytej mieszaniny środków pomocniczych w stosunku do ilości suchego pigmentu wynosi co najwyżej 30%. (1 zastrzeżenie)

D21C P. 222979 24.03.1980

Instytut Celulozowo-Papierniczy, Łódź, Polska (Halina Stupińska, Irena Łapińska, Halina Nowak, Zofia Ulaska, Henryk Bieńkowski, Jerzy Zieliński).

Sposób regulacji gotowania siarczanowego w warnikach okresowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie regulacji procesu gotowania siarczanowego w wirnikach okresowych, bez zastosowania komputera.

Sposób według wynalazku polega na tym, że gotowanie przerywa się gdy H got = $H_{zał}+\Delta H$, czyli kiedy współczynnik H osiągnie wartość skorygowaną, która obejmie poprawkę uwzględniającą zmiany stężenia alkaliów czynnych w ługu warzelnym w temperaturze 150°C. $H_{zał}$ ustala się, dla założonego stopnia roztworzenia masy, w serii próbnych gotowań, wychodząc z zależności:

$$L \text{ kappa} = f(h)$$

a AH odczytuje się z tabeli poprawek, sporządzonej na podstawie następnej serii gotowań, która zawiera wartości AH w zależności od wyników oznaczania, metodą miereczkową lub konduktometrycznie, stężenia alkaliów czynnych w ługu warzelnym w 150°C.

Do pomiaru współczynnika H stosuje się dowolnej konstrukcji miernik H lub integrator do stałego pomiaru pola pod krzywą temperaturowo-czasową oznaczonego H_T, sporządzoną według wzoru:

$$H = (k \; T \; max^2 - 1 \; T \; max + m) \; H_T$$

gdzie k = 0,03275, 1 = 9,88000, m = 755,45100. (3 zastrzeżenia)

Dział E
BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E01B **P.** 229839 24.02.1981

Pierwszeństwo: 25.02.1980 - Austria (nr A 1043/80)

Franz Plasser Bahnhaumaschinen - Industriegesellschaft m.b.H., Wiedeń, Austria.

Przejezdna maszyna do oczyszczania podsypki torów z urządzeniem do podnoszenia toru oraz sposób oczyszczania podsypki tłuczniowej toru

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania przejezdnej maszyny oraz opracowania sposobu, któ-

re zapewnią w jednym przejeździe roboczym maszyny oczyszczenie podsypki, nawet o małej wysokości bez spowodowania trwałych odkształceń szyn.

Przejezdny zestaw (1) maszyny według wynalazku ma pomiędzy urządzeniem (6) do oczyszczania i urządzeniami (8) do przeładowywania, urządzenie (7) do podbijania z przynajmniej jednym dodatkowym urządzeniem (22) do podnoszenia toru, przy czym urządzenie (56) do podbijania i/lub agregat (60) do podbijania wykonane dla przerywanego odcinkowego ruchu posuwowego są połączone z urządzeniem (26) do przesuwania, zaś urządzenie (7) do podbijania ma urządzenie (32) do przenoszenia przesianego miału, które z jednej strony jest połączone z urządzeniem (6) do oczyszczania, a z drugiej strony prowadzi do urządzenia (35) przenoszącego przesiany miał do przejezdnego urządzenia (8) do przeładowywania.

Sposób polega na podniesieniu toru maszyny do oczyszczania poruszającą się do przodu w sposób ciągły przez przynajmniej jedno dodatkowe urządzenie do podnoszenia toru oraz podniesienie toru na stały wyższy poziom przez podbicie podkładów poprzez przynajmniej jeden czasowo umiejscowiony przestawny na wysokość agregat do podbijania.

Uprzednio podniesiony i podbity tor w obrębie urządzenia zgarniakowego podnosi się urządzeniem do podnoszenia toru, a wychodzący z maszyny do oczyszczania na skutek oczyszczenia pobranego tłucznika przesiany miał przenosi się w kierunku roboczym na wózki do przeładowywania, które usytuowane są przed maszyną do oczyszczania.

(7 zastrzeżeń)

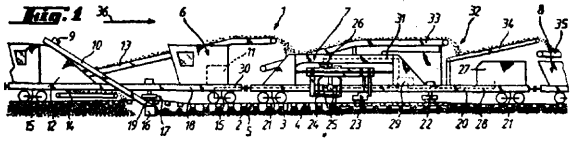

E01F **P. 228062 T** 24.11.1980

Biuro Projektów Kolejowych, Kraków, Polska (Antoni Gara).

Kolejowa ścianka peronowa z płytą krawędziową o przekroju kątownika

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia torowych prac remontowych w przypadku konieczności wprowadzenia ciężkich maszyn.

Kolejowa ścianka peronowa z płytą krawędziową o przekroju kątownika składająca się z dwóch elementów konstrukcyjnych to jest podpory fundamentowej i płyty krawędziowej charakteryzuje się tym, że podpora fundamentowa (1) ścianki peronowej od strony przyległego toru kolejowego (2) ma półkę (3) dla podparcia końca (4) pionowego ramienia (5) płyty krawędziowej (6), natomiast bezpośrednio pod poziomym ramieniem (8) płyty krawędziowej (6) o kształcie odwróconej litery „L", są kotwy dla śrub (9).

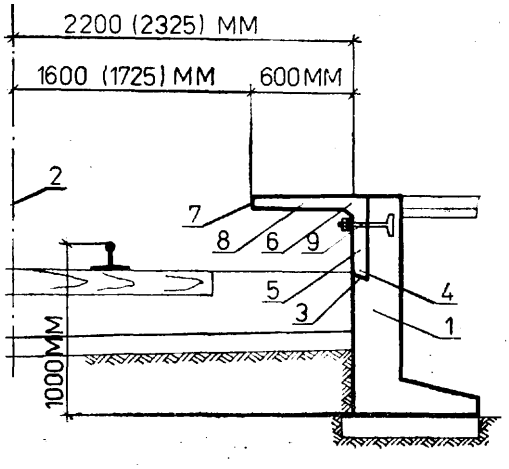

Dla umożliwienia oczyszczania podsypki w torach przyperonowych przy użyciu ciężkich maszyn, odłącza się płytę krawędziową (6) od podpory fundamentowej (1) ścianki peronowej poprzez odkręcanie śrub (9) przytwierdzających płytę krawędziową do podpory fundamentowej ścianki peronowej. Płyty krawędziowe układa się na peronie. (1 zastrzeżenie)

E02B **P. 222758** 15.03.1980

Akademia Rolnicza, Kraków, Polska (Bolesław Janowski).

Sposób zabezpieczenia przed powodzią i urządzenie do stosowania sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia kosztów oraz czaso- i pracochłonności budowy urządzeń przeciwpowodziowych.

Sposób według wynalazku polega na układaniu urządzenia na wale przeciwpowodziowym o obniżonej niwelecie na zakładkę ślizgowo z biegiem nurtu rzeki lub równolegle do warstwic w przypadku retencjonowania wody.

Urządzenie według wynalazku składa się z powłoki (1) wykonanej korzystnie z folii tworzyw sztucznych, szpuli (2), walca ażurowego (4) wraz z poduszką powietrzną (5) i zacisku zamykającego (6), okrywy amortyzującej (7) mającej komory (10) i wentyle (11), która to okrywa (7) nawijana jest na szpulę (8), świdrów kotwiących (9), przy czym dodatkowo w powłoce (1) zamocowany jest przewód (12) z zaworem (13) i złączem (14). (2 zastrzeżenia)

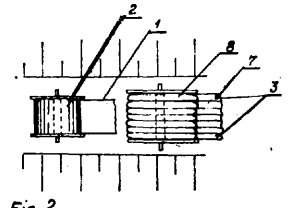

Fig. 2

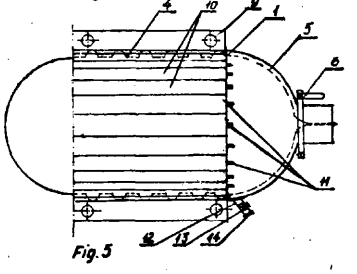

Fig. 5

E02D **P. 222940** 21.03.1980

Politechnika Rzeszowska im. J. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Jacek Stróżecki).

Urządzenie do wykonywania poszerzonych stóp o malej średnicy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego wykonywanie w sposób kontrolowany mikro-pali z poszerzoną stopą przeznaczonych do wzmacniania fundamentów lub posadowienia lekkich budowli.

Urządzenie ma osłonę (1) rurową połączoną w górnej części z tuleją (2), wewnątrz której osadzona jest żerdź (3) zakończona uchwytem (4). W górnej części tulei (2) osadzony jest gwintowy popychacz (5) skojarzony rozłącznie z żerdzią (3). Wewnątrz osłony (1) rurowej umieszczone są dwie listwy (6) i (7) skrawające. Dolna listwa (6) zamocowana jest jednym końcem przegubowo do wewnętrznej ściany osłony (1) rurowej, a druga do uchwytu (4) żerdzi. Luźne końce obu listew (6) i (7) połączone są przegubowo ze sobą. Dolna część osłony (1) rurowej zamknięta pokrywką (16) tworzy zbiornik przeznaczony dla urob-

ku gruntu skrawanego przez listwy (6 i 7). Popychacz (5) jak i tuleja (2) wyposażone są w uchwyty (14 i 15) do ich obracania. (5 zastrzeżeń)

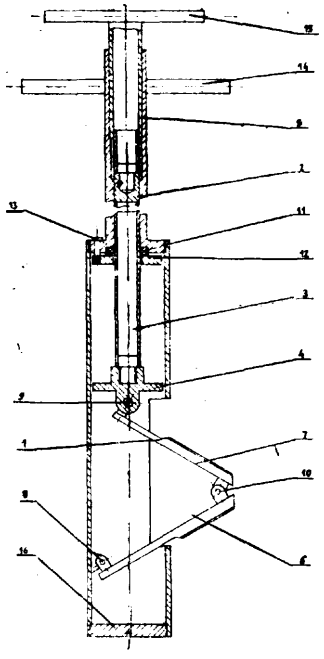

E02D **P. 223208** 01.04.1980

Akademia Rolnicza, Kraków Polska (Bolesław Janowski).

Sposób biologicznej zabudowy skarp nasypów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu, który umożliwi szybką dynamikę ukorzeniania oraz wzrostu roślin.

Sposób według wynalazku polega na tym, że skarpy nasypów obsiewa się podkiełkowanymi nasionami żyta w ilości 50 kg/ha wraz z mieszanką nasion traw i roślin motylkowych, przy czym skiełkowane nasiona żyta mają kiełki korzystnie o długości około 1 cm. (1 zastrzeżenie)

E02F P. 228872 19.03.1980
B23P

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego **„Poltegor”,** Wrocław, Polska (Ferdynand John, Hubert Winkler, Edward Nowak, Stanisław Deka, Ryszard Borkowski, Józef Francikiewicz).

Sposób demontażu ładowarko-zwałowarki w celu wymiany łożyska oporowego nadwozia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu demontażu ładowarko-zwałowarki w celu wymiany zużytego lub zniszczonego łożyska oporowego nadwozia, który byłby bezpieczny, nie

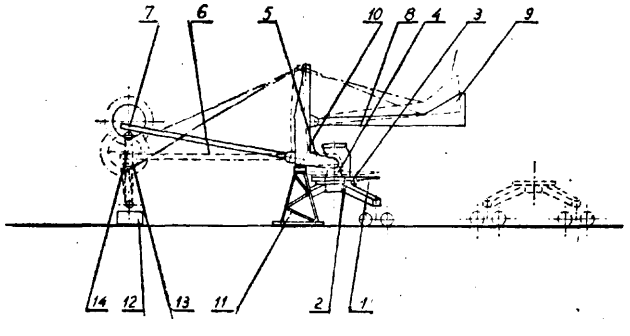

stwarzał zagrożenia uszkodzenia maszyny, oraz zdecydowanie skracałby czas jej przestoju.

Sposób według wynalazku polega na tym, że od dołu masztu (5) mocuje się co najmniej jedno łożysko oporowe (10) za pośrednictwem którego opiera się nadwozie na wsporniku (11) opartym na podłożu. Na końcu wysięgnika (6) koła czerpakowego (7) mocuje się ciężar (12) za pośrednictwem cięgna (13) o regulowanej długości. Następnie skraca się długość cięgna (13) przez co unosi się nadwozie nad podwoziem (1). (3 zastrzeżenia)

E03F P. 222896 21.03.1980

Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Kopalnictwa Surowców Chemicznych **„Biprokop”,** Chorzów, Polska (Adam Rzewniś, Sylwia **Hilarowicz).**

Sposób odprowadzenia fekalii z dołu kopalni i instalacja do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu odprowadzania fekalii z dołu kopalni oraz instalacji do stosowania tego sposobu, które wykorzystywałyby tylko jedną przepompownię główną, zamiast kilku **pośrednich.**

Sposób odprowadzenia fekalii z dołu kopalni polega na tym, że ścieki sanitarne powstające na dole kopalni są rozdrabniane i wtłaczane przy pomocy pomp do uprzednio opróżnionego rurociągu tłoczonego, następnie są wytłoczone na powierzchnię ściekami czystymi przy pomocy pomp o odpowiedniej wysokości podnoszenia.

Instalacja do stosowania tego sposobu składa się z rurociągu zasilającego (8), komory rozdrabniającej (9), pomp tłocznych (5), rozdrabniacza (6), rurociągu tłocznego (7), komory ścieku sklarowanego (10) i odbiornika (11). (2 zastrzeżenia)

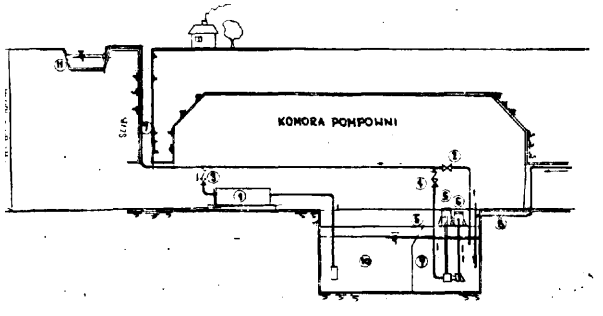

E04B **P. 228188** T 29.11.1980
E04H

Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego i Specjalnego **„Metroprojekt”,** Warszawa, Polska (Stanisław Piasecki).

Przegroda ruchoma

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej przegrody, którą można będzie uszczelniać i zablokować od strony chronionej przy użyciu małych sił a przegląd i konserwacja będą dokonywane bez konieczności wydzielenia dodatkowego pomieszczenia.

Przedmiotem wynalazku jest przegroda ruchoma dla oddzielenia strefy chronionej od zagrożonej, w której **gródź** (1) wyposażona jest rozłącznie w zespoły jezdne (2) i w boczne rolki podtrzymujące (3) mocowane rozłącznie na jej bokach. W pozycji otwarcia (6) **gródź** (1) usytuowana jest przy ścianie oporowej (11) najlepiej we wnęce od strony zagrożonej (15), zaś w pozycji zamkniętej (12) i doszczelnionej na przejściu komunikacyjnym płyta oporowa dociskaczy (5) wsparta jest na powierzchni oporowej po stronie zagrożonej (15). Pokrętło dociskacza (5) znajduje się po stronie chronionej (14). Uszczelka (4) grodzi (1) opiera się o powierzchnię oporową również po stronie chronionej (14). Element oporowy z uszczel-

ką (4) ustala odległość grodzi (1) od powierzchni oporowej. Zespół jezdny (2) składa się z ułożyskowanego koła jezdnego na osi. Oś osadzona jest w korpusie i w pokrywie. Od dołu korpus posiada płytę uszczelniającą. Boczne rolki (3) składają się z obudowy mocowanej rozłącznie do grodzi (1) oraz z rolek osadzonych na osiach w obudowie. (2 zastrzeżenia)

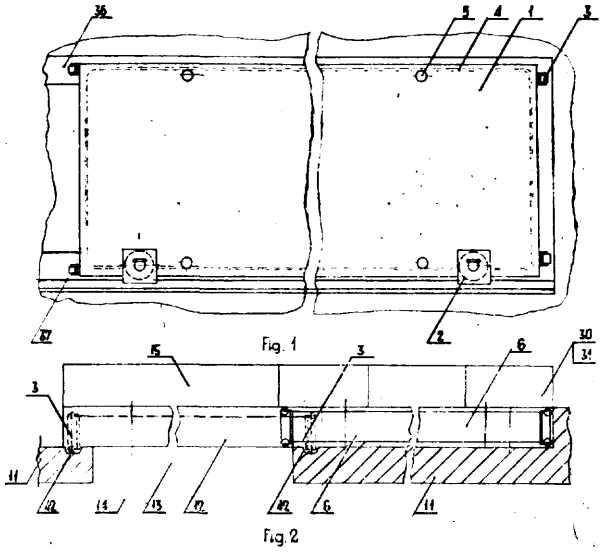

E04B P. 228189 T 29.11.1980
E01H

Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego i Specjalnego **„Metroprojekt",** Warszawa, Polska (Jędrzej Kozłowski, Stanisław Piasecki).

Przegroda ruchoma

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej przegrody ruchomej, w której fala uderzeniowa będzie przenoszona przez **gródź** bezpośrednio na samą konstrukcję przegrody.

Przegroda ruchoma według wynalazku składa się z grodzi (1), wyposażonej w jezdne zespoły (2), boczne rolki podtrzymujące (3), uszczelki (4) oraz dociskacze (5). Uszczelka (4) usytuowana jest po stronie chronionej przegrody, najlepiej mocowana do grodzi (1). Dociskacze (5) wsparte są na powierzchniach oporowych po stronie zagrożonej konstrukcji przegrody. (1 zastrzeżenie)

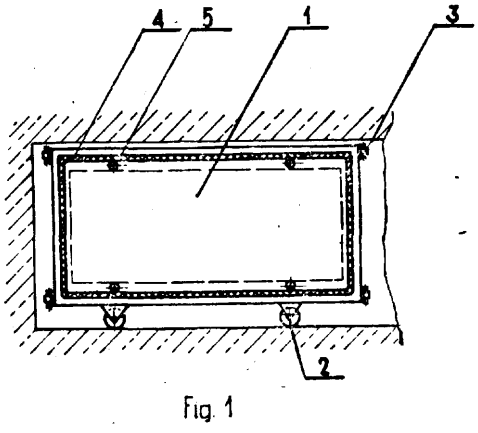

E04G **P. 222839** 18.03.1980
B28B

Przedsiębiorstwo Robót , Budowlanych Przemysłu Węglowego, Katowice, Polska (Jan Gumiński, Edward **Długaj,** Tomasz Radomski).

Sposób i elastyczna forma
do kształtowania elementów betonowych
i żelbetowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu kształtowania elementów betonowych i żelbetowych przy pomocy elastycznej formy bez stosowania tradycyjnych, sztywnych szalunków.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na wyrównanym i wypoziomowanym podłożu (5) ustawia się na podkładkach (4) zbrojenie (3). Na przygotowane zbrojenie (3) nakłada się formę (1), po czym kotwi się jej dolne krawędzie do podłoża (5) przy pomocy prętów (2). Następnie, po sprawdzeniu szczelności dolegania dolnych krawędzi formy **(1)** do podłoża (5) podwiesza się górne krawędzie formy (1) do poprzeczki (7) za pośrednictwem cięgien (6). Tak przygotowaną formę (1) wypełnia się płynnym betonem otrzymując po związaniu betonu żądany element.

Elastyczna forma (1) jest to worek bez dna z materiału elastycznego przybierający po wypełnieniu go betonem kształt formowanego elementu.

Sposób i elastyczna forma według wynalazku znajduje zastosowanie przy wykonywaniu elementów betonowych i żelbetowych stosowanych w robotach fundamentowych oraz przy produkcji drobno i średniowymiarowych elementów prefabrykowanych. (3 zastrzeżenia)

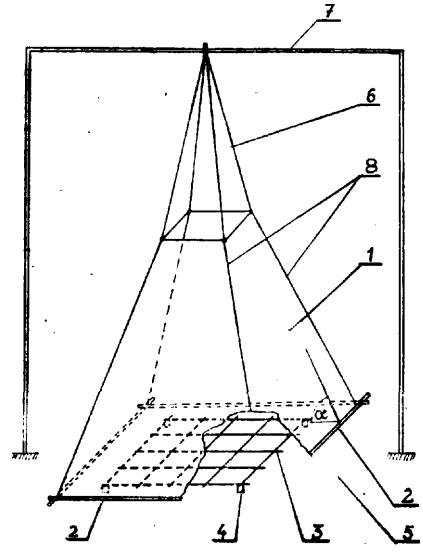

E04G **P. 228176 T** 28.11.1980

Biuro Projektów Przemysłu Skórzanego, Kraków, Polska (Tadeusz Augustyn, Zbigniew Wajda).

Zestaw elementów deskowania budowlanego wielokrotnego użytku i sposób jego montażu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia funkcjonalności i użyteczności deskowania.

Zestaw elementów deskowania budowlanego zawiera płyty (1) o płaszczyznach roboczych pokrytych warstwą melaminy (2), które są łączone ze sobą w płaszczyźnie poziomej dystansowymi płaskownikami dolnymi (3) oraz dystansowymi płaskownikami (4), a w płaszczyźnie pionowej łączone są po stronie zewnętrznej deskowania pojedynczymi klinami (6) oraz podwójnymi klinami (7). Sposób montażu zestawu elementów deskowania budowlanego polega na tym, że przeznaczoną do wypełniania betonem przestrzeń, ogranicza się płaszczyznami, które tworzą przez szeregowe łączenie ze sobą płyt (1) dystansowymi płaskownikami dolnymi (3) oraz dystansowymi płaskownikami (4), przy czym stabilizowanie i dociskanie styków krawędzi poziomych i pionowych **płyt** (1) następuje przy pomocy pojedynczych klinów (6) oraz podwójnych klinów (7). (4 zastrzeżenia)

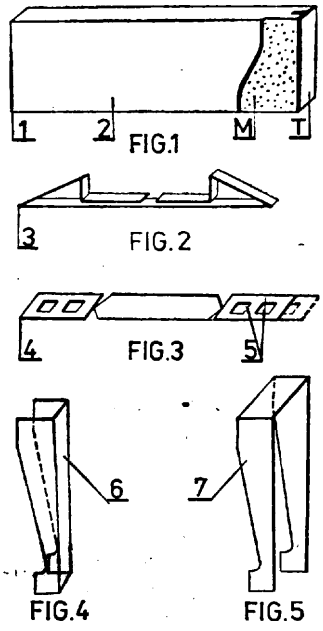

E21C **P. 228163** T 29.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Kazimierz Grzegorzyca, Stefan Zawisza, Józef Roman Chlęch).

Urządzenie zabezpieczające i popychające kombajn chodnikowy pracujący w chodniku o wznosie do 25°

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która poza ciągłym zabezpieczaniem kombajnu przed samostaczaniem umożliwiałaby ciągłe pchanie kombajnu i dociskanie go do czoła wyrobiska.

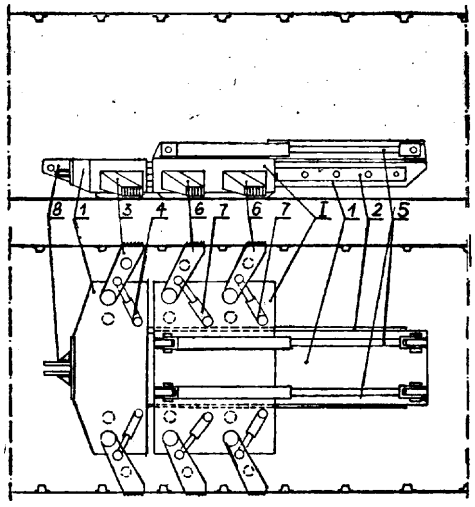

Urządzenie ma jeden korpus (I), który wzdłuż osi podłużnej ma otwory, do których wsunięta jest belka (1) o przekroju poprzecznym odpowiadającym kształtowi otworu. Na bokach korpusu (I) - od strony ociosów - zamontowana jest co najmniej jedna para rozpór (3) rozpieranych siłownikami hydraulicznymi dwustronnego działania (4). Belka (1) ma od strony ociosów symetrycznie zamontowaną co najmniej jedną parę rozpór (6) rozpieranych siłownikami hydraulicznymi dwustronnego działania **(7).** Korpus (I) połączony jest z belką (1) co najmniej jednym siłownikiem hydraulicznym dwustronnego działania (5).

(3 zastrzeżenia)

E21C P. 228361 10.12.1980

Pierwszeństwo: 13.12.1979 - RFN (nr **2950 108.4)**

Halbach und Braun, Wuppertal - **Barmen,** Republika Federalna Niemiec.

Narzędzie wrębowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, w której **imak** nożowy nie byłby narażony na niszczące siły tarcia.

Narzędzie wrębowe zawiera nóż wrębowy **(1),** imak nożowy (2), zespół mocujący (3) oraz osłonę (11). Trzonek (4) noża wrębowego osadzony jest w wybraniu (5) **imaka** nożowego (2) i zawiera wgłębienie (6), w które wchodzi trzpień mocujący (8) zespołu mocującego (3). Osłona (11) zawiera kołnierze (12), za pomocą których osadzona jest na występie (13) imaka nożowego (2) oraz występ przytrzymujący (14), który wchodzi w wybranie (15) w **imaku** nożowym (2). Ponadto osłona (11) ma u góry kanałek zabezpieczający (16), do którego wchodzi nóż wrębowy (1).

Osłona (11) zawiera również występy (17) mające krawędzie tnące (18). (5 zastrzeżeń)

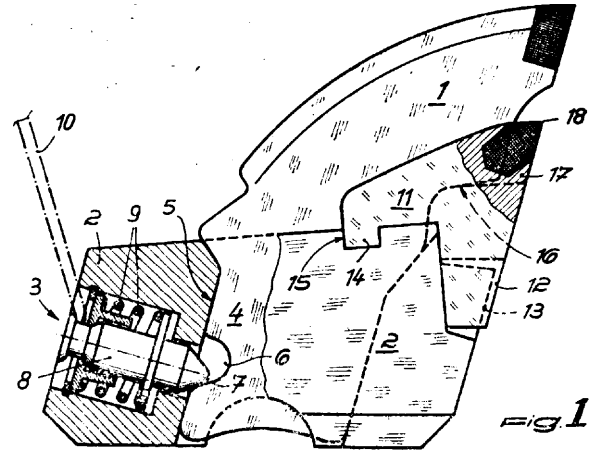

E21D **P. 227948** T 19.11.1980

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych - Biuro Studiów i Typizacji, Katowice, Polska (Zdzisław Damielak).

Obudowa sklepiona wyrobisk górniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania obudowy sklepionej wyrobisk górniczych, która miałaby zwiększoną nośność w stosunku do dotychczas znanych obudów.

Obudowa sklepiona wyrobisk górniczych według wynalazku składa się z segmentów prefabrykowa-

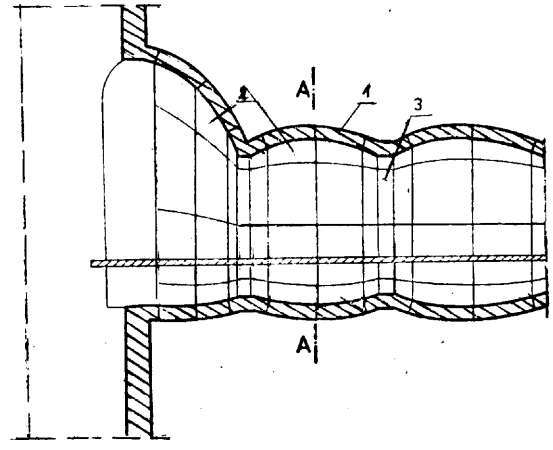

nych (1), mających kształt powłoki dwukrzywiznowej w przekroju poprzecznym i przekroju podłużnym do osi wyrobiska. Z poszczególnych segmentów (1) buduje się pierścienie pośrednie (2) i pierścienie podstawowe (3), z których montuje się obudowę sklepioną. (1 zastrzeżenie)

E21D F16S **P. 229417** 28.01.1981

Pierwszeństwo: 22.03.1980 - RFN (nr P 3011 119.4)

Estel Hoechst Werke Aktiengesellschaft, Dortmund, RFN i Ruhrkohle Aktiengeselschaft, Essen, Republika Federalna Niemiec.

Kształtownik korytkowy do obudowy wyrobisk

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która zapewniłaby podporność równą podporności znanych kształtowników korytkowych przy zmniejszonym polu przekroju poprzecznego.

Kształtownik korytkowy do obudowy wyrobisk, zwłaszcza do zsuwalnej do wewnątrz siebie, podatnej obudowy wyrobisk, mający wzmocnione, wybrzuszone dno oraz krzywoliniowo wybrzuszone środniki, przechodzące w kołnierze zwrócone na zewnątrz, według wynalazku charakteryzuje się tym, że średnia grubość (52) kołnierza kształtownika korytkowego równa się 0,9 do 1,1-krotnej, wysokość (51) kołnierza - 1,25 do 1,50-krotnej, a minimalna grubość (41) środnika przy kołnierzu (5) - 0,30 do 0,35-krotnej grubości (31) dna tego kształtownika, przy czym dno (3) jest po stronie zewnętrznej spłaszczone na szerokość (32) równą grubości (31) dna, a ponadto całkowita szerokość (23) kształtownika wynosi 0,9 do 1,2 całkowitej jego wysokości (22). (5 zastrzeżeń)

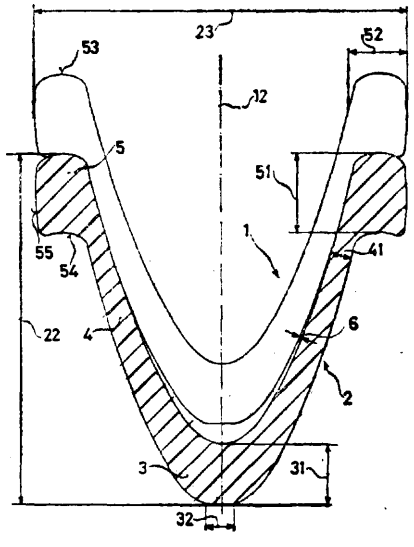

E21F **P. 223029** 25.03.1980

Kopalnia Węgla Kamiennego „Staszic", Katowice, Polska (Henryk Klyta, Leonard Liduchowski, Eugeniusz Żak, Jerzy Szałek, Herbert Marek, Jarosław Malec, Leszek Łunarzewski, Jan Jończak).

Sposób i urządzenie do rurowania otworów wiertniczych do pola pożarowego w podziemnych kopalniach, zwłaszcza węgla

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania konieczności bezpośredniego kontaktu ludzi z atmosferą pola pożarowego, oraz zagadnienie umożliwienia przewiercania zaciskowego otworu w trakcie rurowania.

Sposób według wynalazku polega na tym, że z sąsiednich wyrobisk znajdujących się wokół pola pożarowego wierci się pierwszą część otworu na długości 1—3 m, w której osadza się szczelnie rurę zewnętrzną. Dalsze wiercenie oraz rurowanie otworu prowadzone jest poprzez rurę zewnętrzną (1) z jednoczesnym uszczelnieniem zabezpieczającym przed wypływem gazów pożarowych.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że zewnętrzna rura (1) zacementowana w otworze ma na swym wolnym końcu odcinający zwór (2), do którego mocowana jest manipulacyjna komora (3) wraz z dławikiem (4) uszczelniającym wewnętrzną rurę (5) zaś do wewnętrznej rury (5) doprowadzony jest wiertniczy przewód (9) z uszczelniającym tłokiem (6), zaworem zwrotnym (7) i sprzęgłem (8). (3 zastrzeżenia)

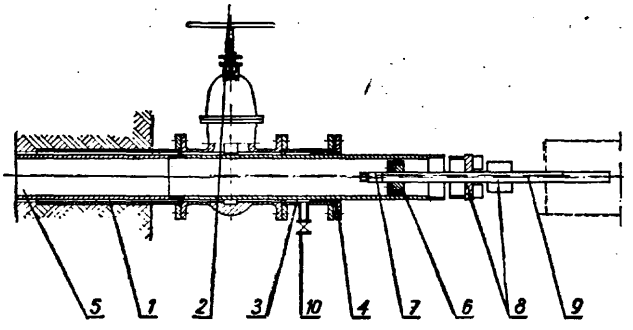

E21F **P. 223203** 01.04.1980

Kopalnia Węgla Kamiennego „Moszczenica", Jastrzębie, Polska (Władysław Chlebik, Maciej Czernicki, Edward Ogiebyło, Stanisław Kusek).

Przesuwna czołowa tama podsadzkowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania postojów awaryjnych oraz powstawania nieszczelności i uszkodzeń trwałych konstrukcji czołowej tamy.

Przesuwna czołowa tama podsadzkowa, wyposażona w nośne stojaki (1) i powtarzalną odsączalną przeponę (7) według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma do stojaków (1) przyłączone przegubowo teleskopowe łączniki (3) z dużą zakładką, sprzęgające je z dwuczłonowymi zespołami rozpór (4, 5) o długości większej od wysokości wyrobiska, a wypukłością skierowane do przestrzeni roboczej wyrobiska. Rozpory (4, 5) połączone są ze sobą na stałe równoległymi linami (6) o długości większej od odległości pomiędzy nimi. Górne rozpory (4) usztywnione są pod stropem naprężającą liną (8), zaś połączone z nośnymi stojakami (1) ograniczającą linką (10). (1 zastrzeżenie)

Fig. 1.

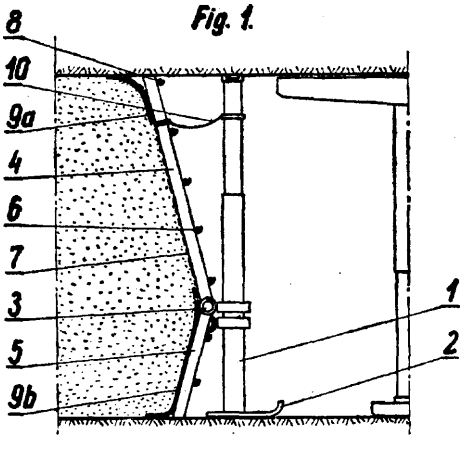

E21F **P.** 229743 18.02.1981

Pierwszeństwo: 19.03.1980 - RFN (nr P 3010415.5)

Gewerschaft Eisenhutte Westfalia, Lunem, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do zwalczania zapylenia w zakresie ściany ubierkowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która umożliwiłaby zwalczanie pyłu w miejscu jego powstawania.

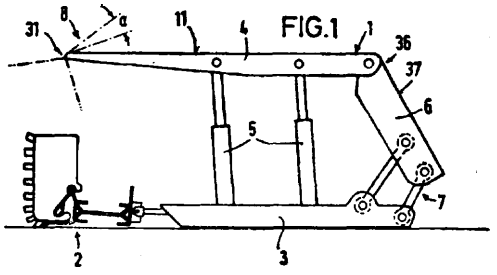

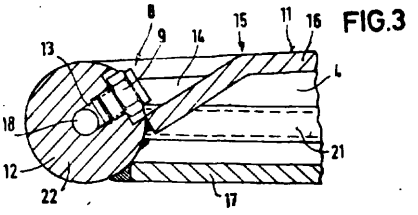

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma dysze zraszające, korzystnie płaskostrumieniowe dysze zraszające (9), umieszczone po górnej stronie (11) stropnicy (4) i/lub po kupodsadzkowej stronie (37) tarcz zawałowych (6), i zwrócone zasadniczo w stroną podsadzki i/lub w stronę stropu.

(20 zastrzeżeń)

DZIAŁ F
MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F01K **P. 228375** T 09.12.1980

Krzysztof Kaznowski, Roman Jasiński, Bydgoszcz, Polska (Krzysztof Kaznowski, Roman Jasiński).

Obieg pary i układ siłowni pracującej według tego obiegu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy bilansu energetycznego obiegu pary wodnej w siłowniach przetwarzających energię pary wodnej na energię mechaniczną.

Obieg pary wodnej według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma źródło ciepłego powietrza oraz mieszalnik, w którym parę wylotową wysysa się i miesza z gorącym powietrzem jako nośnikiem tej pary.

Siłownia według wynalazku charakteryzuje się tym, że końcowy stopień urządzenia (3), przetwarzającego energię pary na energię mechaniczną połączony jest z mieszalnikiem (4), do którego dołączone są, poprzez filtr (8), źródło ciepłego powietrza (1) i poprzez podgrzewacz mieszalnikowy (5), urządzenie różnicujące ciśnienie (6). (3 zastrzeżenia)

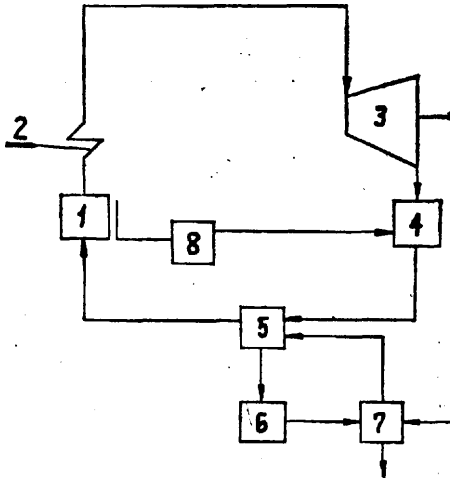

F02B **P. 223043** 27.03.1980

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Tomasz Leżański, Tadeusz Rychter, Rudin Saragin, Stanisław Wójcicki).

Silnik spalinowy z dzieloną komorą spalania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie spalania ubogich mieszanek paliwa zapalanych iskrą elektryczną.

Silnik spalinowy według wynalazku ma komorę (5) wstępną wyposażoną w katalizator (7) intensyfikujący proces utleniania paliwa.

Katalizator (7) stanowi wkładkę umieszczoną w komorze (5) wstępnej lub powierzchnia wewnętrzna komory (5) wstępnej jest pokryta częściowo albo całkowicie warstwą katalizatora (7). (4 zastrzeżenia)

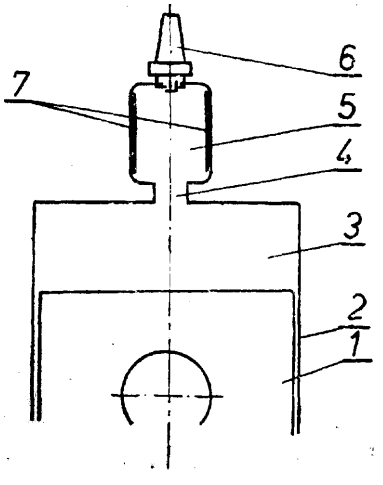

F02F P. 223127 28.03.1980

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Witold Kręglewski, Bolesław Michalak, Janusz Płotkowiak, Ryszard Nosek, Kazimierz Dam).

Tłokowy pierścień uszczelniający

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego tłokowego pierścienia, który zapewniłby całkowicie równomierny rozkład nacisków przy dowolnych grubościach pierścienia rozprężającego.

Tłokowy pierścień uszczelniający o konstrukcji warstwowej, przeznaczony zwłaszcza do sprężarek bezsmarowych, mający pierścień z tworzywa sztucznego o niskim module sprężystości, zawierający zamek zakładkowy i dolegający do gładzi cylindrowej, oraz usytuowany po jego wewnętrznej stronie, rozprężający go pierścień wykonany ze sprężystej taśmy metalowej, charakteryzuje się tym, że pomiędzy pierścieniem (1) z tworzywa sztucznego, a rozprężającym pierścieniem (3) umieszczona jest taśma (2) z tworzywa sztucznego o małym współczynniku sprężystości, przy czym kształt rozprężającego pierścienia (3) spełnia równanie parametryczne

$$x = \int_0^s \cos\left[\frac{s}{r_o} - A\left(\frac{s}{r_o} + \sin\frac{s}{r_o}\right)\right] ds$$

$$y = \int_0^s \sin\left[\frac{s}{r_o} - A\left(\frac{s}{r_o} + \sin\frac{s}{r_o}\right)\right] ds$$

w którym $A = \frac{r_o^3 p_o h}{EJ}$ przy czym r_o oznacza promień osi obojętnej rozprężającego pierścienia (3) w stanie pracy, p_o - założony nacisk jednostkowy, h '- wysokość pierścienia (3), h - wysokość pierścienia (3), s - parametr, którym jest długość łuku osi obojętnej rozprężającego pierścienia (3), E - moduł sprężystości materiału rozprężającego pierścienia (3), a J oznacza moment bezwładności jego przekroju. (5 zastrzeżeń)

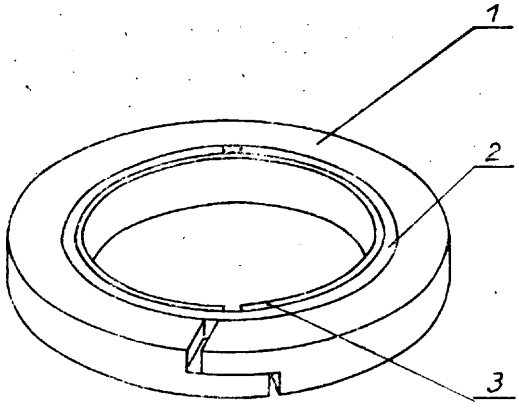

F04B P. 223063 28.03.1980

Zakład Doskonalenia Zawodowego, Toruń, Polska (Bogdan Sawicki).

Głowica przeponowa z przeponą rurową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przenoszenia cieczy chemicznie agresywnych przy zastosowaniu dużych ciśnień.

Głowica przeponowa napędzana za pośrednictwem cieczy hydraulicznej, według wynalazku charakteryzuje się tym, że koszyki (7, 12) i gniazda (8, 11) zaworów, wykonane z tworzywa sztucznego są wzmocnione półpierścieniami (13, 14, 15, 16) metalowymi, a powierzchnie uszczelniające przeponę (6) tworzą między sobą kąt większy od zera w kierunku zewnętrznym. (2 zastrzeżenia)

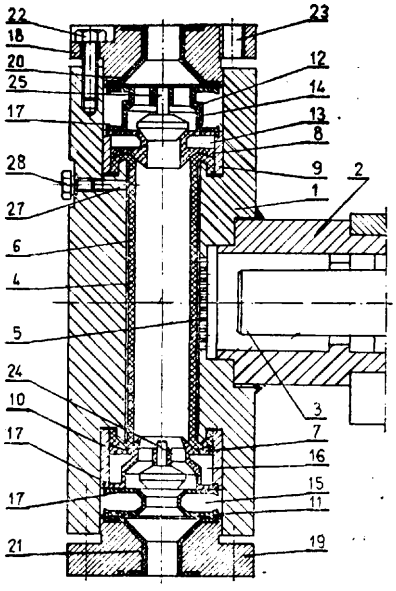

F04B **P. 223066** 28.03.1980

Państwowy Ośrodek Maszynowy, Przedsiębiorstwo Patronackie, Teresin, Polska (Jan Anyszewski).

Głowica sprężarki dwustabilnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji głowicy sprężarki dwustabilnej umożliwiającej przełączenie sprężarki na bieg jałowy.

Głowica sprężarki dwustabilnej mająca zawory wlotowy i wylotowy według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma zawór odciążający (3), który za pomocą siłownika (4) łączy komorę dodatkową (5) z cylindrem (6). .

Komora dodatkowa połączona jest z cylindrem podczas biegu jałowego. (2 zastrzeżenia)

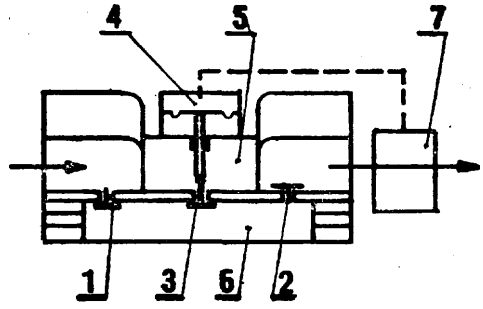

F04D P. 222842 18.03.1980
F16H

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Bogusław Hupa, Jan Rduch).

Pompa wirowa wysokoobrotowa z przekładnią zębatą i silnikiem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej pompy, która miałaby małe gabaryty i mały ciężar oraz nie wymagałaby stosowania silnika w wykonaniu specjalnym.

Pompa wirowa wysokoobrotowa z silnikiem i przekładnią zębatą, w której koło napędzane mocowane jest na wale pompy, a oba koła zębate łożyskowane są w kadłubie i pokrywie przekładni, przy czym pompa z przekładnią stanowią monoblok, charakteryzuje się tym, że wał (10) silnika (C) jest ciasno pasowany w otworze piasty koła napędzającego (7), a pokrywa (3) przekładni (B) jest połączona bez pasowania do kadłuba (11) silnika (C). (1 zastrzeżenie)

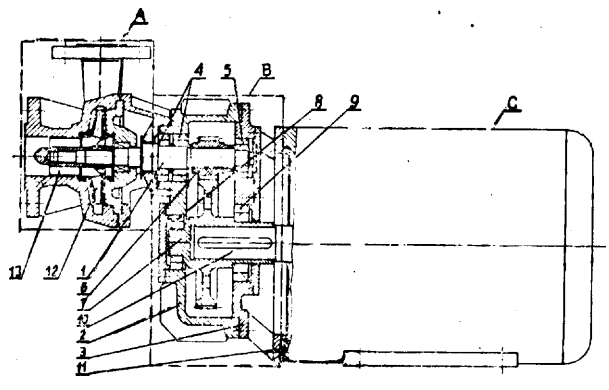

F04D P. 229664 13.02.1981

Pierwszeństwo: 15.02.1980 — NRD (nr WP F04D/219072)

VEB Kombinat Fortschritt Landmaschinen Neustadt in Sachsen, Neustadt in Sachsen, Niemiecka Republika Demokratyczna (Werner Penske, Dieter Pniok, Frank Schattenberg).

Pompa **przetłokowa** do urządzeń grzewczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej pompy, której połączenia kołnierza z kadłubem nie miałyby żadnych elementów mocujących wystających poza średnicę kadłuba pompy oraz możliwe byłoby dokładne wzajemne promieniowe wycentrowanie części konstrukcyjnych i możliwe indywidualne przekręcanie króćca wylotowego w zakresie 360°.

Pompa według wynalazku charakteryzuje się tym, że element uszczelniający (11) jest umieszczony na powierzchni (9) kołnierza (1) w wybraniu **(10),** a powierzchnia (9) kołnierza jest dopasowana do pierścienia oporowego (8) kadłuba (2) pompy, przy czym umieszczone w pierścieniu oporowym (8) elementy zabezpieczające (13) są osadzone w wybraniu (12) kołnierza (1). (4 zastrzeżenia)

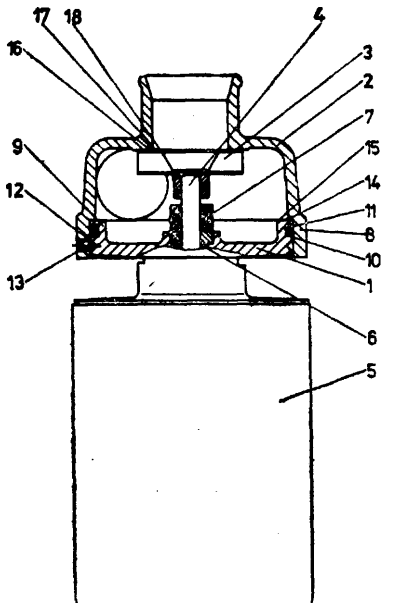

F15B P. 222835 18.03.1980
B63H

Zakłady Mechaniczne im. Gen. Karola **Świerczewskiego,** Elbląg, Polska (Mieczysław Grela, Lechosław Rutkowski, Jacek **Gajek,** Zdzisław Lefelbajn, Tomasz Pietrzak).

Urządzenie do wprowadzania z zewnątrz cieczy pod ciśnieniem do wirującego siłownika, zwłaszcza do okrętowego steru strumieniowego ze śrubą o nastawnym skoku

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i trwałej konstrukcji ułatwiającej jej montaż i demontaż podczas remontów.

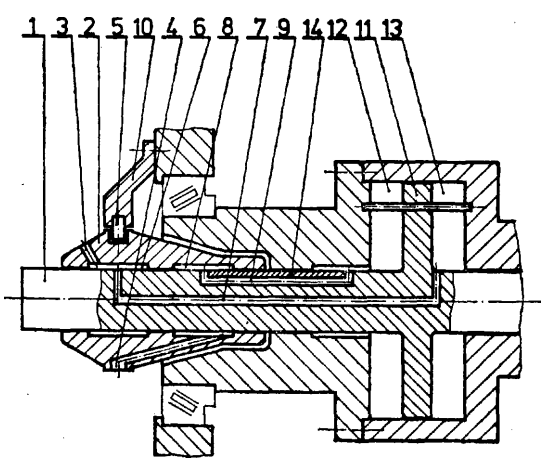

Urządzenie według wynalazku stanowi tuleja (2) osadzona na tłoczysku (1) tłoka siłownika (11) zaopatrzona w kanały doprowadzające (3, 4) ciecz roboczą do przestrzeni roboczych (12, 13) cylindra siłownika, poprzez komory (6, 8) i kanały (7, 9).

Tuleję (2) zabezpieczono przed obrotem i przesuwem względem tłoczyska (1) za pomocą kołka (5), osadzonego luźno jednym końcem we wgłębienie **tulei** (2), albo we wsporniku (10), co pozwala na samonastawne i wahliwe zawieszenie tulei (2) na tłoczysku (1). (3 zastrzeżenia)

F15B **P.** 226096 06.08.1980

Pierwszeństwo: 28.03.1980 - RFN (nr P. 3012219.1)

Siemens Aktiengesellschaft, München, Republika Federalna Niemiec (Hermann Otteni).

Wzmacniacz pneumatyczny rewersyjny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji wzmacniacza, aby uzyskać podwyższenie wydajności wylotowej i zmniejszenie zużycia własnego powietrza oraz aby uzyskać bardziej stromą charakterystykę wzmacniacza, szybką jego reakcję na zmiany ciśnienia wlotowego i bardziej ustabilizowane zachowanie się w okolicy punktu zerowego.

Wzmacniacz według wynalazku cechuje się tym, że w tulei sterującej (8) ma umieszczony element sterujący w postaci cylindrycznej tarczy sterującej (12) o grubości około **1,2** do 2 razy większej od szerokości szczeliny sterującej (9), mogący przesuwać się poosiowo obok niej, przy czym pozostaje on pośrednio pod wpływem sterującego ciśnienia wlotowego, poprzez popychacz (13) siłowo związany ze sprężynująco ruchomą ścianą (4), a w przeciwnym kierunku działania bezpośrednio pod wpływem ciśnienia zaopatrzeniowego **(P_Z).**

Wzmacniacz działa w statycznym zakresie, koło punktu zerowego, jak bezhisterezowy wzmacniacz dławiący z małym wzmocnieniem i z bardzo małym zużyciem własnego powietrza, około 1,5 **nl/min.,** zaś w dynamicznym zakresie pracuje z dużym wzmocnieniem i dostarcza maksymalną wydajność wylotową **100-krotnie** większą.

Wzmacniacz ma zastosowanie przede wszystkim w przyrządach techniki pomiarowej, sterowania i regulacji. (8 zastrzeżeń)

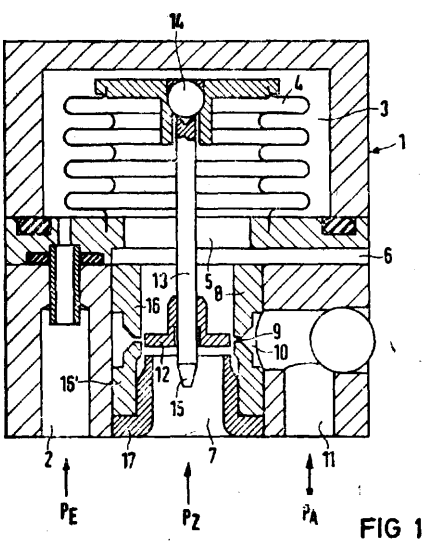

FIG 1

F16C P. 223136 28.03.1980
H02K

Kombinat Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Józef Marciniak, Stanisław **Szul,** Sławomir **Hetmańczyk).**

Górne łożysko pionowej maszyny elektrycznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia smarowania pionowej panewki łożyskowej.

Łożysko według wynalazku charakteryzuje się tym, że jego stopa osadzona na czopie (3) pionowego wału (1) ma wewnętrzny stożek (21) zakończony obwodowym kanałem (22), połączony wypływowymi otworami (23) z zewnętrzną średnicą (24) stopy łożyska ślizgowego (2). (3 zastrzeżenia)

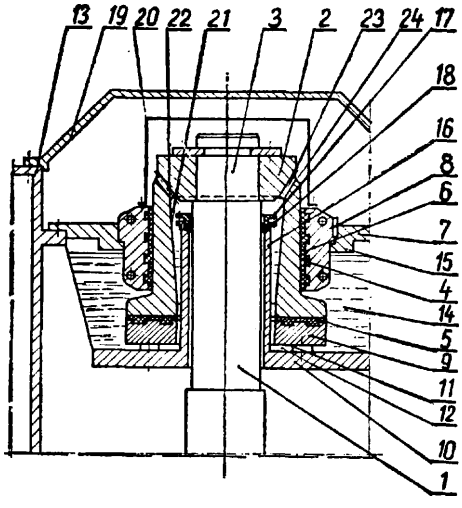

F16D P. 223009 26.03.1980
G01M

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Stanisław Kowalski).

Hamulec hydrauliczny wyporowy, zwłaszcza do badań silników spalinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania hamulca, który umożliwiłby badanie silników pracujących w szerokim zakresie zmian obciążeń i prędkości.

Hamulec ma postać pompy śrubowej przetłaczającej ciecz roboczą przez dwie równoległe gałęzie utworzone przez umieszczenie w korpusie pompy podwójnych króćców wlotowych (27) i (30) oraz podwójnych króćców wylotowych (22) i (23) z dwoma zaworami dławiącymi (24) i (25). Ciecz wypływająca z zaworu dławiącego (24) przepływa przez przewód (26) bezpośrednio do komory ssącej (13) pompy, natomiast ciecz wypływająca z zawodu dławiącego (25) jest kierowana do komory ssącej (13) pompy przez obwód hydrauliczny zawierający chłodnicę. Tarcze odciążające śrub bocznych są umieszczone po przeciwnej stronie niż tarcza odciążająca śruby centralnej. (3 zastrzeżenia)

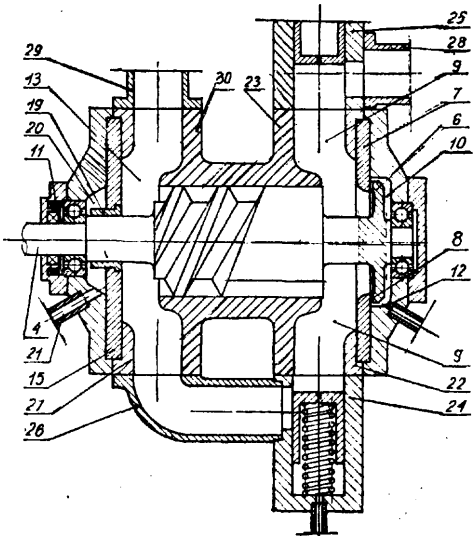

F16H P. 223018 26.03.1980

Polska Akademia Nauk, Zakład Doświadczalny **„MEDIPAN”,** przy Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej, Warszawa, Polska (Jan Gonstał).

Wielostopniowa przekładnia zębata typu zygzakowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia szczelności przekładni oraz ułatwienie dokonywania zmian jej przełożenia.

Wielostopniowa przekładnia według wynalazku wyposażona jest w mechanizm, który składa się z pokrętła umieszczonego na wspólnym wałku z kołem zębatym (3). Koło to współpracuje z zębatką połączoną z przesuwnym korpusem (6) związanym z kołem pośrednim (1) i kołem (2) przenoszącym napęd na wałek wyjściowy przekładni. Korpus przesuwny (6) ma palec (4) dociskany sprężyną do specjalnej listwy (5) mającej odpowiednio ukształtowane wycięcie odpowiadające kolejnym stopniom przekładni.
(2 zastrzeżenia)

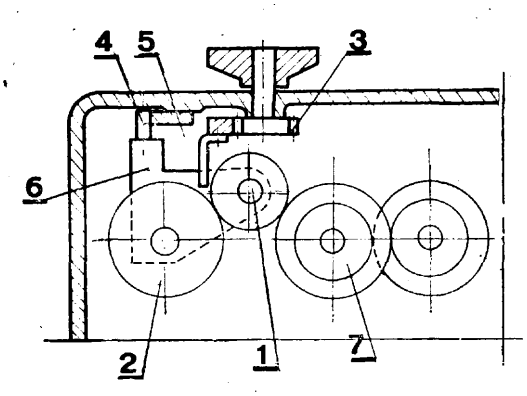

F16H P. 223049 27.03.1980
A01F

Gödölloi Agráttudományi Egyetem, Gödöllő, Węgry (Peter Szendró, János Benkó, Imre Szabó).

Przekładnia do napędu elementów urządzeń pracujących ruchem obrotowym lub drgającym, zwłaszcza rolniczych bębnów rozdrabniających i bębnów młocarni

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która charakteryzowałaby się oprócz odbywającego się ruchu podstawowego także ruchem drgającym jako pomocniczym ruchem bocznym bez dodatkowego nakładu energii. Przekładnia według wynalazku stanowi magazynujący i oddający energię mechanizm, który pobudzony jest w wyniku chwilowej zmiany technologicznego zapotrzebowa-

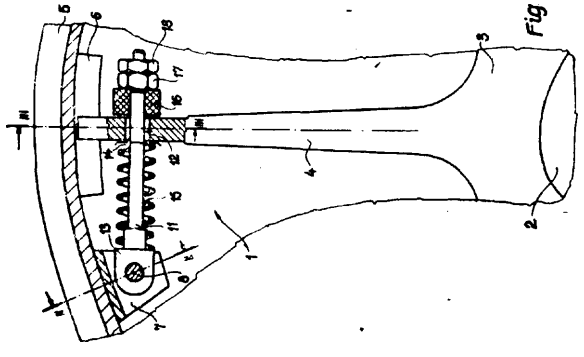

nia energii przez materiał wprowadzony do urządzenia.

Przekładnia zawiera koło pasowe (1) mające piastę (2) i ramię (3) stanowiące jedną część oraz wieniec (5) stanowiący oddzielną część. Wieniec (5) zawiera prowadnice szynowe (6) oraz występ mocujący (7), do którego zamocowana jest za pomocą sworznia (8) główka (13) sworznia prowadzącego (11), który prowadzony jest w otworze (12) ramienia (4).

Między główką **(13),** a podkładką (14) usytuowana jest sprężyna (15). Drugi koniec sworznia (11) ma elastyczną podkładkę (16) oraz nakrętkę (17) i przeciwnakrętkę (18). (2 zastrzeżenia)

F16J E06B **P.** 226013 **T** 31.07.1980

Akademia Rolnicza, Kraków, Polska (Stanisław Ryś).

Urządzenie do uszczelnienia **otworów włazowych do** komór **ciśnieniowych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania łatwej i szybkiej wymiany uszczelki oraz wyeliminowania możliwości uszkodzeń mechanicznych uszczelki.

Urządzenie ma uszczelkę swobodną (1) umieszczoną nad otworem włazowym, w czasie korzystania z włazu, nawijaną na rolkę (2) mechanizm napinająco-powrotnym **(3),** oraz poprzeczkę napinającą (5) kołki oporowe (7) i prowadnicę rolkową (4).

(1 zastrzeżenie)

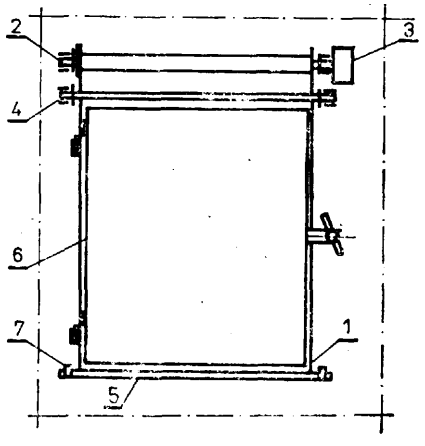

F16J **P. 228159** T 29.11.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Donat Lewandowski, Ryszard Przybył).

Tłok

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która miałaby zmniejszone opory ruchu, a tym samym eliminowałyby szybkie zużycie cylindra i tłoka.

Tłok, przeznaczony szczególnie do urządzeń pneumatycznych i hydraulicznych napędu i sterowania obrabiarek, według wynalazku charakteryzuje się tym, że jego powierzchnię zewnętrzną stanowią cztery powierzchnie walcowe, z których po dwie mają równe średnice, przy czym od strony wyższego ciśnienia powierzchnię tłoka (1) stanowi powierzchnia walcowa o mniejszej średnicy, zaś w połowie długości tłoka (1), między powierzchnią walcową o większej średnicy **a** powierzchnią walcową o mniejszej średnicy jest rowek (4). (1 zastrzeżenie)

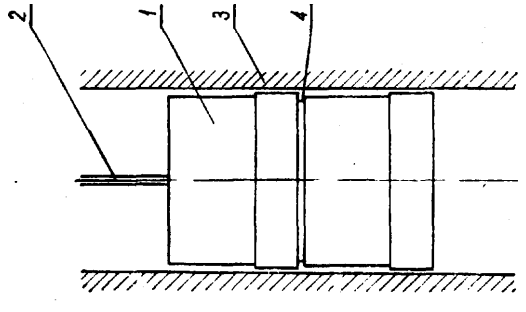

F16K E21D **P.** 222891 21.03.1980

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „GLINIK", Gorlice, Polska (Jerzy Moskal, Bogumił Brzozowski, Józef **Domasik,** Stanisław Zimowski, Anzelm Gościmiński, Leszek Serafin).

Bateria zaworowa

Przedmiotem wynalazku jest bateria zaworowa indywidualnych stojaków hydraulicznych centralnie zasilanych służących do podpierania stropu w wyrobiskach górniczych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania baterii cechującej się prostą budową i łatwą obsługą.

Bateria zaworowa ma wkład (10) wyposażony w co najmniej dwa kulowe zawory rabowania (12), (13), **(14),** osadzony nieruchomo w osłonie baterii i dociśnięty czołem osłony rabownika (18) oraz ma popychaki (16) umieszczone przesuwnie we wkładzie (10) pomiędzy kulką (13), a czołem oporowym obudowy zaworu przelewowego (17). O obudowę zaworu przelewowego (17) poprzez wkład oporowy (29) oparta jest sprężyna (28) przylegająca drugim końcem do wkręta dociskowego (6). Osie zaworów rabowania (12), (13), (14) są przesunięte względem osi baterii zaworowej. Obudowa zaworu przelewowego (17) jest osadzona przesuwnie we wkładzie (10).

(3 zastrzeżenia)

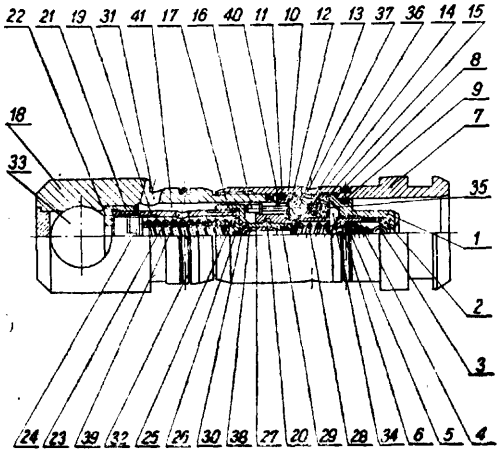

F16K F. 222959 22.03.1980

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Czesław **Druźny).**

Przepustnica zaporowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia właściwego uszczelnienia zaporowej przepustnicy pracującej w ośrodku chemicznie czynnym, z zawiesiną ciał stałych.

Przepustnica składająca się z kadłuba mającego gniazdo w formie ściętego stożka lub czaszy kulistej, z umieszczoną wewnątrz obrotowo w płaszczyźnie prostopadłej do osi gniazda, płyta zaporowa, według wynalazku charakteryzuje się tym, że płyta zaporowa (2) ma na powierzchni zamykającej pierścieniowy występ (3), na który nałożona jest odpowiednio ukształtowana uszczelka (4). Uszczelka (4) dociskana jest do płyty zaporowej (2) sprężyną talerzową (6) umocowaną w środku tej płyty (2). (2 zastrzeżenia)

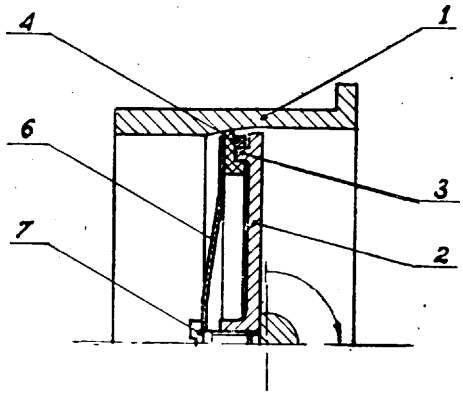

F16K **P. 223011** 26.03.1980

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych **„HUTMASZPROJEKT”,** Katowice, Polska (Bronisław Lewandowski, Zbigniew Makarewicz).

Element **przemieszczająco-rozpierający,**
zwłaszcza dla przepustnicy zaporowej okularowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zużycia materiałów oraz zużycia energii.

Element według wynalazku wyposażony jest w łącznik (1), w którym znajduje się szczelina dla widełek (2) oraz cztery punkty obrotowe (3) mocujące cztery zawierające dźwignie (5) związane ze sobą przegubowo poprzez dźwignie (4) tak, że tworzą dwa równoległoboki, przy czym równoległoboki związane są ze sobą połączonymi przegubowo dźwigniami rozpierającymi (6). (1 zastrzeżenie)

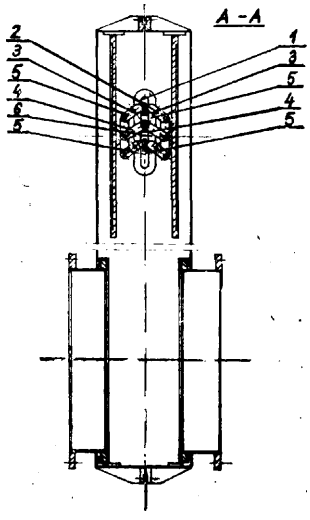

F16K P. 223067 22.03.1980
F25B
F04B

Państwowy Ośrodek Maszynowy, Teresin, Polska (Jan Gnyszewski).

Zawór sterujący,
zwłaszcza do sprężarek dwustabilnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zaworu sterującego pracą sprężarek dwustabilnych w celu przełączenia ich na bieg jałowy poprzez dołączanie komory dodatkowej do komory sprężania za pomocą obwodu sterowania w funkcji ciśnienia panującego w instalacji. Zawór sterujący według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma zawór zwrotny (1) łączący sprężarkę z instalacją, a przepływ medium w obwodzie sterowania (6) sprężarki zapewniają zawór maksymalnego ciśnienia (2) i zawór minimalnego ciśnienia (3). (1 zastrzeżenie)

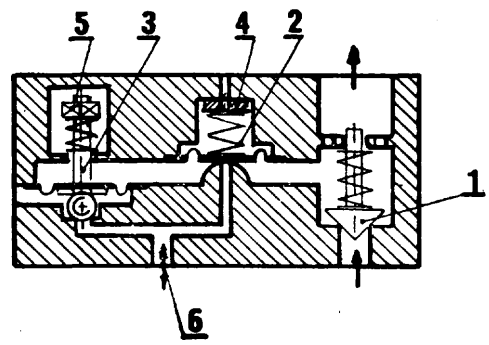

F16K P. 223200 01.04.1980
A01K

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej MEPROZET, Gdańsk, Polska (Mieczysław Chróstowski, Radosław Czub, Teodozy Durkiewicz, Zbigniew Marcinkiewicz, Jerzy Wichowski)..

Zawór paszowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która wyeliminowałaby możliwość zacinania się jej wskutek niemożności utrzymania stałego nadciśnienia w instalacjach transportujących płynną paszę zanieczyszczoną materiałem włóknistym i stałym.

Zawór paszowy z ręcznym lub pneumatycznym sterowaniem, osadzony na transportowym przewodzie, charakteryzuje się tym, że wypływowa komora (8) oddzielona jest od komory (10) sterowania przeponą (3) osadzoną na prowadzącym trzpieniu (4). Ciśnienie robocze w transportowym przewodzie (9) i wypływowej komorze (8) utrzymywane jest poprzez przeponę (3) i sprężynę (5). (1 zastrzeżenie)

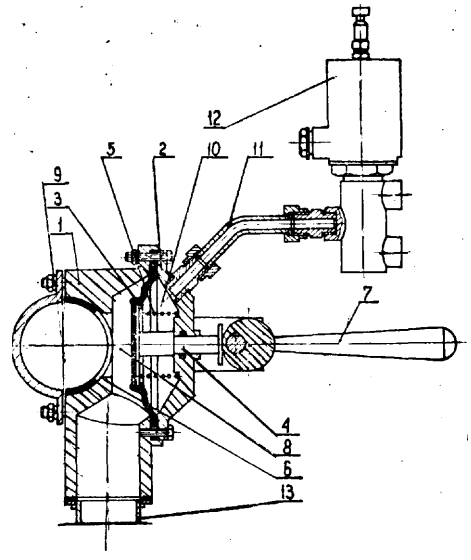

F16K **P. 228104** T 27.11.1980

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Kompletnych Obiektów Przemysłowych **„Chemadex”** w Warszawie - Oddział Kraków, Kraków, Polska (Józef Strzelski, Michał Gazda, Zygmunt Bojan).

Zawór wielodrogowy do gazu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej w wykonaniu i montażu oraz niezawodnej konstrukcji umożliwiającej łatwe i wielofunkcyjne przełączenia gazu zależnie od potrzeb eksploatacyjnych.

Wynalazek nadaje się do stosowania w instalacjach, gdzie występują równoległe ciągi technologiczne

współpracujące ze wspólnym urządzeniem odbiorczym.

Zawór według wynalazku ma zawieradło wykonane z czaszy kulistej (7) zaopatrzone w układ jego obracania i dociskania do wylotów króćców (2) w płaszczu (1) zaworu oraz do poosiowego przemieszczania. Układ ten stanowią dźwignie (12) i (13) oraz wrzeciono (16) i tuleja (15). Wrzeciono (16) współpracuje z siłownikiem (19) do poosiowego przesuwu, a tuleja (15) z przekładnią stożkową (21) do obracania.

(3 zastrzeżenia)

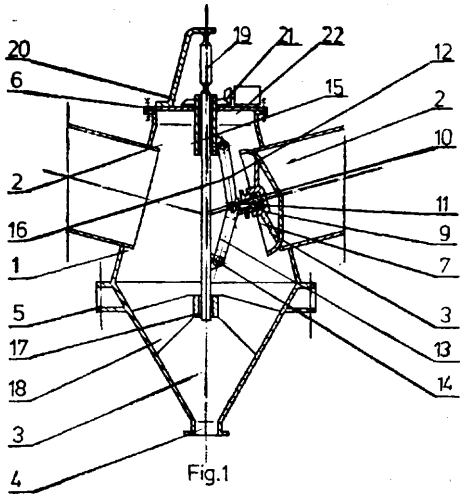

Fig.1

F16L P. 223077 27.03.1980

Spółdzielnia Inwalidów „Postęp", Zabrze, Polska (Jan Frumaniak, Józef Harwig, Otto Meinhardt, Józef Ziebura, Jerzy Kostarek, Brunon Kula).

Szybkozłącze zwłaszcza dla rur elastycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która zapewniałaby szczelność i trwałość połączenia oraz umożliwiałaby wielokrotne jej stosowanie.

Szybkozłącze zwłaszcza dla rur elastycznych składa się z odcinków węży gumowych bądź tworzyw sztucznych (1, 2), z odpowiednio wyprofilowanego i nagwintowanego łącznika (3) z metalu lub tworzywa sztucznego oraz współpracujących z nim nakrętek (4, 5) i pierścieni zaciskowych (6, 7). (1 zastrzeżenie)

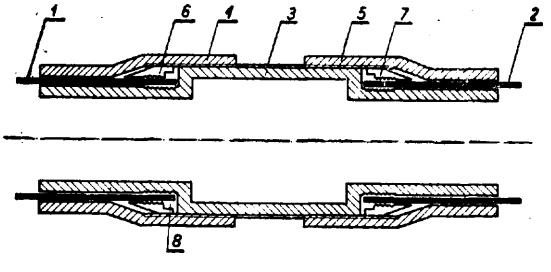

F16L P. 223148 31.03.1980
F15B

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Danuta Janczewska, Jerzy Janczewski, Włodzimierz Golik, Czesław Kruszyński).

Urządzenie zabezpieczające instalacje hydrauliczne, zwłaszcza dla chłodni wentylatorowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji zapobiegającej wystąpieniu znacznego wzrostu ciśnienia w instalacji hydraulicznej i charakteryzuje się łatwym montażem.

Urządzenie zabezpieczające instalacje hydrauliczne, jest zbudowane z odcinka rury (1) przyłączonej dolnym końcem do doprowadzającego ciekły czynnik pionowego rurociągu (4) i wydłużającej ten rurociąg ponad odpływ (5) ciekłego czynnika do chłodni (6). Górny, otwarty koniec rury (1) jest wprowadzony w otwarty dyfuzor (2), mający w dolnej części spustowy otwór, połączony z rurką (3), wsuniętą w elastyczny wąż (7) wpuszczony do basenu (8) chłodni.

(1 zastrzeżenie)

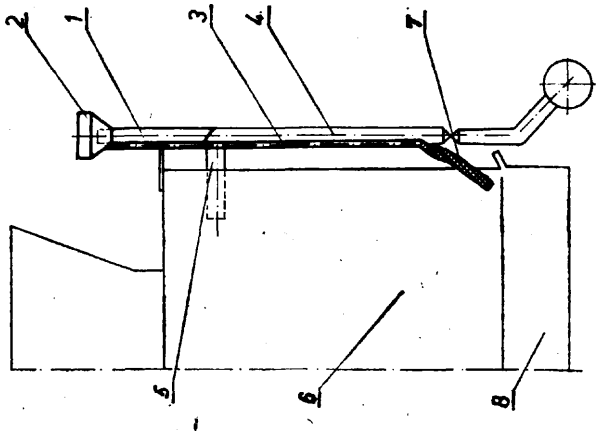

F16L **P.** 227990 T 20.11.1980
E04B

Biuro Projektów Ciepłownictwa, Wodociągów i Kanalizacji „Cewok". Warszawa, Polska (Eugeniusz Tarczyński, Jerzy Cypel).

Podpora

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji dla jednokierunkowego tocznego przesuwu.

Podpora według wynalazku ma postać segmentu walcowego, którego powierzchnie walcowe (1 i 1') zespolone są ze sobą przewiązką (2), przy czym powierzchnie te zaopatrzone są w kształtowe czopy (3 i 3') usytuowane w otworach (4) płyty górnej (5) oraz w otworze (4') płyty dolnej (5').

Płyta górna (5) połączona jest z rurociągiem, zaś dolna (5) z fundamentem tejże podpory.

(1 zastrzeżenie)

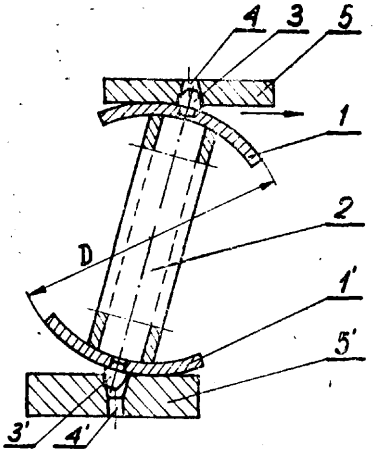

F16L P. 227995 T 20.11.1980
E04B

Biuro Projektów Ciepłownictwa, Wodociągów i Kanalizacji „Cewok". Warszawa, Polska (Eugeniusz Tarczyński, Jerzy Cypel).

Podpora

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji dla dwukierunkowego tocznego przesuwu.

Podpora według wynalazku ma postać segmentu kulistego, którego powierzchnie kuliste (1 i 1') zespolone są ze sobą przewiązką **(2),** przy czym powierzchnie te zaopatrzone w kształtowe czopy (3 i 3') usytuowane w otworach (4) płyty górnej (5) oraz w otworze (4') płyty dolnej (5'). Płyta górna (5) zintegrowana jest z rurociągiem, a dolna (5') z fundamentem tejże podpory. (1 zastrzeżenie)

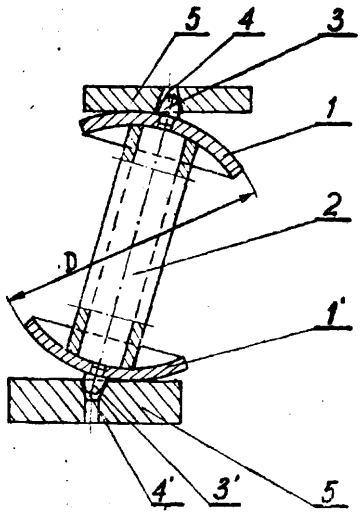

F21V P. 223093 27.03.1980

Zakłady Sprzętu Oświetleniowego „POLAM--Gdańsk", Gdańsk, Polska (Jerzy Kaczyński).

Lampa przeciwwybuchowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uniwersalnej lampy przeciwwybuchowej, możliwej do stosowania zarówno w górnictwie, tankowcach, przemyśle chemicznym, jak i do oświetlania podwodnych akwenów.

Lampa przeciwwybuchowa zawierająca znane układy połączeń i zabezpieczenie /siatką ochronną charakteryzuje się tym, że **wewnętrzna** przestrzeń przeciwwybuchowej oprawy (1) wypełniona jest izolacyjnym płynnym chłodziwem (5), na powierzchni którego znajduje się pływakowy wyłącznik (6) **napięcia,** zaś na dowolnej głębokości umieszczony jest termiczny wyłącznik (7) napięcia. (2 zastrzeżenia)

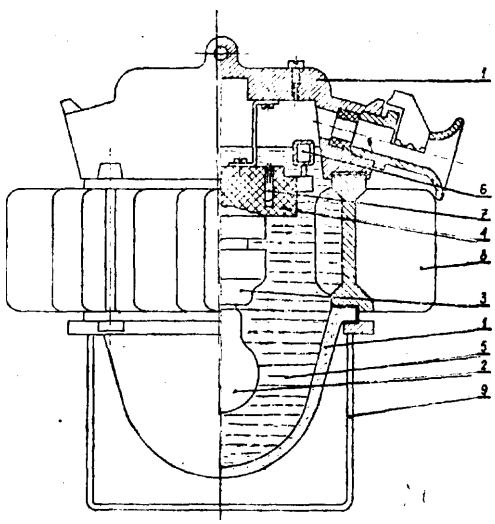

F23D **P. 222949** 22.03.1980

Biuro Projektów Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych **„BIPROMAG",** Gliwice, Polska (Zbigniew Wędrychowicz).

Sposób spalania pyłu węglowego i palnik do spalania pyłu węglowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i konstrukcji palnika wysokotemperaturowego, które pozwolą na bezpośrednie spalanie węgla, przy równoczesnym maksymalnym ograniczeniu przedostawania się płynnego żużlu do wsadu a tym samym zabezpieczenia **wsadu** przed szkodliwym działaniem **żużlu.**

Sposób spalania pyłu węglowego polega na tym, że temperaturę spalania w cyklonowej komorze spalania reguluje się wtryskiem pary lub rozpylonej wody.

Palnik do spalania pyłu węglowego charakteryzuje się tym, że cyklonowa komora (1) spalania połączona jest z zespołem dysz (2) i (3) przeznaczonych do mieszania z powietrzem i spalania gazu wytworzonego w cyklonowej komorze (1). Do komory cyklonowej (1) doprowadzony jest przewód (9) wprowadzający wodę w postaci pary lub cieczy.

Wynalazek przeznaczony jest dla pieców wysokotemperaturowych, szczególnie do wypalania materiałów ogniotrwałych. (3 zastrzeżenia)

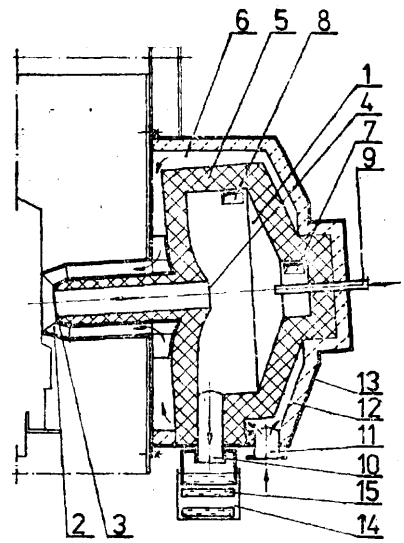

F25B **P. 228047** T 24.11.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Józef Januszewski, Władysław Tomczak).

Wentylator-chłodnia powietrzno-wodna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia intensywności wymiany ciepła pomiędzy chłodzoną wodą a chłodzonym powietrzem.

Chłodnia **według** wynalazku charakteryzuje się tym, że w zewnętrznym cylindrycznym płaszczu (1) umieszczony jest centralny przewód (2) wypełniony szczelnie złożem (3) w postaci wielokanałowego elementu z otworami przelotowymi o heksoidalnym przekroju poprzecznym. Złoże (3) opiera się na siatce (4) zamocowanej na obręczy (5) centralnego przewodu (2). Nad złożem (3) usytuowane są pionowo do jego górnej powierzchni, zespoły natryskowych głowic (7) przymocowanych do przewodu (9) doprowadzającego gorącą wodę i przechodzącego przez środek pokrywy cylindrycznego płaszcza (1). Pod złożem (3) umieszczony jest zbiornik (9), do którego spływa schłodzona woda i przez środek którego przechodzi przewód (10) doprowadzający zimne powietrze. Wylot tego przewodu (10) jest osłonięty kapturem (11) w kształcie stożka, o średnicy większej od tego przewodu. Między cylindrycznym płaszczem (1) chłodni a centralnym przewodem (2) osadzone są pod kątem $\alpha = 45°$ taśmy: wewnętrzna taśma (13) i zewnętrzna taśma (14), z tym że wewnętrzna taśma (13) osadzona jest na zewnętrznej powierzchni centralnego przewodu (2), zaś zewnętrzna taśma (14) na wewnętrznej powierzchni

płaszcza (1). Do cylindrycznego płaszcza (1), poniżej otworów (6) z żaluzjami, przymocowane są rurowe przewody (15), którymi spływa wykroplona z powietrza woda do zbiornika (9). (3 zastrzeżenia)

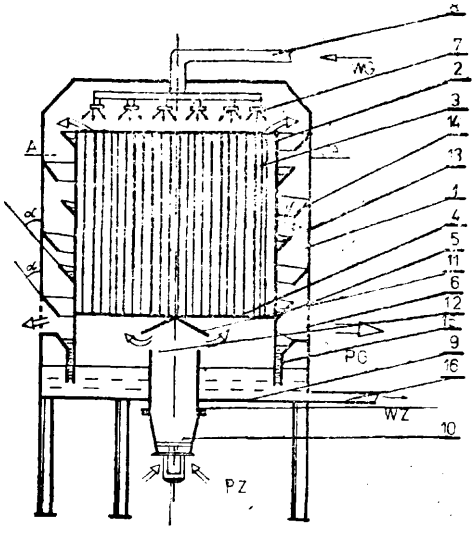

F26B P. 222943 21.03.1980

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia", Kędzierzyn-Koźle, Polska (Maria Kierat, Ryszard Jagiełło, Grzegorz Zobel, Jerzy Pacha, Józef Pieczyk, Emil Kremer).

Sposób suszenia **wilgotnych materiałów ulegających zbryleniu w trakcie suszenia**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu pneumatycznego suszenia materiałów ulegających zbrylaniu w procesie suszenia, który pozwalałby uzyskać produkt końcowy o wymaganej granulacji i stopniu suchości.

Sposób według wynalazku polega na tym, że strumień gazu suszącego (1) wraz z suszonym materiałem z pierwszej strefy suszenia wprowadza się do drugiej strefy suszenia, w której rura suszarnicza (4) ma średnicę większą od średnicy rury doprowadzającej strumień z pierwszej strefy suszenia, przy czym stosunek średnicy rury doprowadzającej strumień z pierwszej strefy suszenia do średnicy rury drugiej strefy suszenia wynosi 1:1,2—4,5. W rurze drugiej strefy suszenia (4) następuje wydzielenie frakcji zbrylonej i gruboziarnistej ze strumienia głównego w wyniku segregacji na skutek oddziaływania siły odśrodkowej. Osadzający się w dolnej części rury drugiej strefy suszenia gruboziarnisty materiał wyprowadza się z układy przy pomocy przenośnika (5) i wraz z dodatkowym strumieniem zimnego lub ogrzanego gazu doprowadza przewodem (3) do mechanicznego urządzenia rozdrabniającego (6) a po rozdrobnieniu doprowadza z powrotem do rury drugiej strefy suszenia (4) w punkcie, leżącym powyżej doprowadzania strumienia z pierwszej strefy suszenia, stycznie do tej rury i zgodnie z kierunkiem zawirowania w rurze drugiego stopnia suszenia lub z kierunkiem przeciwnym do zawirowania strumienia, jeżeli wymagane jest przedłużenie czasu suszenia.

(2 zastrzeżenia)

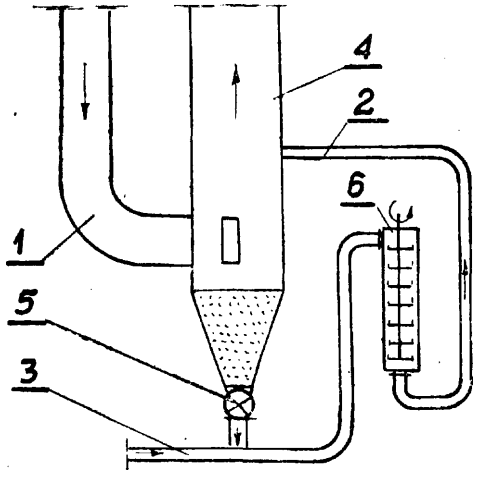

F27B **P.** 223012 26.03.1980

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt", Katowice, Polska (Wiktor Ogrodnik, Ginter Tokarski, Edward Samek, Walter Wilczek, Andrzej Maślankiewicz).

Piec oporowo-łukowy do topienia materiałów ceramicznych, a zwłaszcza materiałów ceramicznych trudnolejących się

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji takiego pieca do topienia materiałów ceramicznych, w którym spust materiału z pieca nie wymaga przegrzewania całości wsadu.

Piec według wynalazku ma kadź posiadającą dwie wydzielone komory topielną (1) i spustową (2). Do każdej z komór wprowadzone są niezależne elektrody, a ściany pionowe kadzi, dno komory spustowej i pokrywa chłodzone są wodą. (1 zastrzeżenie)

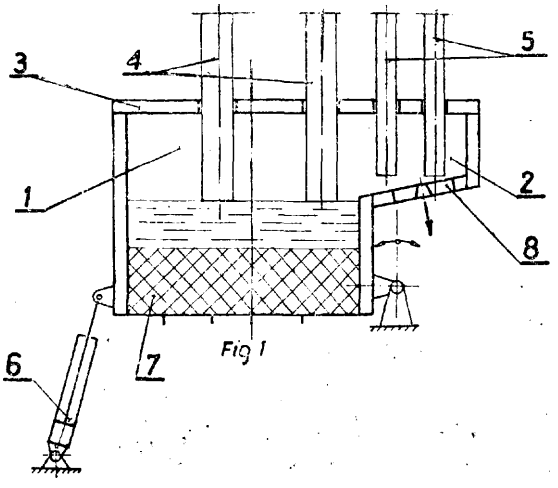

Fig 1

F27D **P. 228031 T** 21.11.1980

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Kompletnych Obiektów Przemysłowych „CHEMADEX" w Warszawie, Oddział Kraków, Kraków, Polska (Ignacy Kracik, Rosław Wojtowicz, Stefan Jucha, Andrzej Tasior).

Układ odbioru gazów z **konwertorów miedzi**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie bezpośredniego odbioru gazów prażalnych z konwertorów miedzi. Gazy te zawierające SO_2 są stosowane do produkcji kwasu siarkowego.

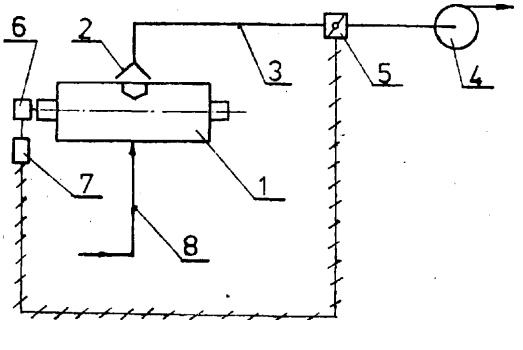

Układ odbioru polega na tym, że przepustnica (5) zainstalowana na gazociągu <3) między okapem odciągowym (2) a dmuchawą (4) - jest sprężona za pomocą znanego układu przekaźnikowo-sterującego (7) z zespołem załączania (6) konwertora (1), wywołującego jej zamykanie w czasie obrotu konwertora (1). W innym wykonaniu przepustnica (5) jest sprzężona za pomocą znanego układu przekaźnikowo-sterującego , z przewodem doprowadzania powietrza do dysz konwertora. (4 zastrzeżenia)

F28C **P. 228073 T** 24.11.1980

Instytut Szkła i Ceramiki w Warszawie, Filia w Krakowie, Kraków, Polska (Henryk Bieda, Mieczysław Nawara, Janusz Wartnik, Franciszek Wolanin, Mieczysław Czerwiak).

Sposób wymiany ciepła i wymiennik regeneracyjny ciepła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia objętości regeneratorów, zwiększenia trwałości materiałów wypełniających oraz zwiększenia sprawności energetycznej regeneracyjnego sposobu wymiany ciepła.

Sposób wymiany ciepła metodą regeneracyjną, przy użyciu metalowego czynnika akumulującego, polega na tym, że podczas cyklu regeneracyjnego czynnik akumulujący zmienia swój stan skupienia ze stałego na ciekły i odwrotnie. Wymiennik regeneracyjny posiada w zamkniętej termoizolacyjnej obudowie czynnik akumulujący (1) o zmiennym stanie skupienia, wypełniający przestrzeń pomiędzy kanałami (2) i (3) utworzonymi przez system ścianek dobrze przewodzących ciepło. W kanałach tych przepływa medium ciepłonośne i medium ogrzewane. (5 zastrzeżeń)

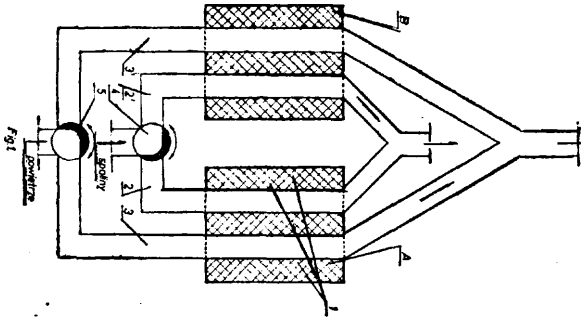

Dział G
FIZYKA

G01D **P. 222986** 25.03.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P-211485

Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska (Krzysztof Tabaszewski).

Chronograf

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania działania sił poprzecznych oraz zagadnienie umożliwienia mechanicznego napędu posuwu taśmy i ukierunkowania posuwu taśmy.

Chronograf, czyli aparat do zapisywania odstępów czasowych, przeznaczony do stosowania zwłaszcza przy demonstrowaniu różnych rodzajów ruchu, według wynalazku składa się z korpusu (1) z boczną przystawką (2) z mechanizmem napędu posuwu taśmy (3) i przystawką (4) ze szpulą magazynową taśmy (3) papierowej, a ponadto z elastycznej przepony (7) zamocowanej w otworze (5), która nie dopuszcza do powstawania sił poprzecznych, wywoływanych ruchem taśmy (3) papierowej, a także z prowadnic (8) taśmy. (3 zastrzeżenia)

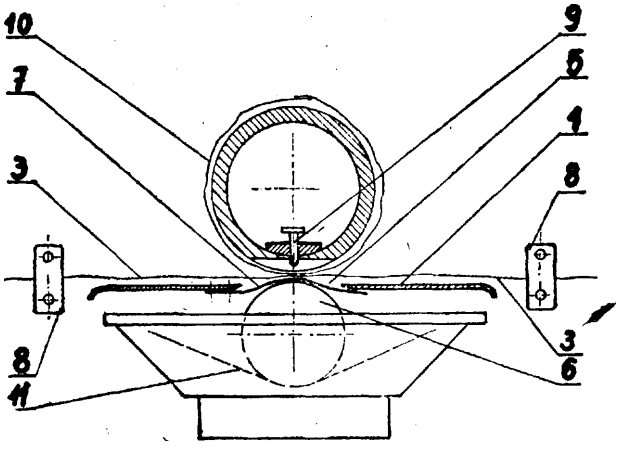

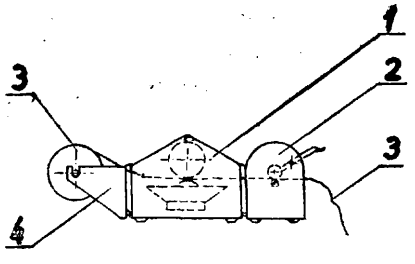

G01D **P.** 223097 27.03.1980
G01R
G01L

Centrum Techniki Okrętowej i Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Ryszard Gryszkiewicz, Krzysztof Łutowicz, Bolesław Pempera).

Układ wejściowy **tensometrycznego systemu zbierania danych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego kompensację temperaturową przy zastosowaniu minimalnej ilości tensometrów.

Układ wejściowy tensometrycznego systemu zbierania danych składający się z tensometrycznych mostków pomiarowych, różnicowych wzmacniaczy, tensometrycznego mostka kompensacyjnego, źródła zasilania oraz przewodów, łączących poszczególne elementy układu, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wejścia ffi.,,^) odwracające fazę różnicowych wzmacniaczy $(W_{1....n})$ są zwarte ze sobą i przyłączone do wejściowej końcówki (B_k) kompensacyjnego mostka (M_k), a wejścia $(V_{1....n})$ nieodwracające fazy różnicowych wzmacniaczy $(W_{1....n})$ są zwarte ze sobą i przyłączone są do wejściowej końcówki (B_k) kompensacyjnego mostka (M_k), a wejścia $(V_{1....n})$ nieodwracające fazy różnicowych wzmacniaczy $(W_{1....n})$, połączone są z końcówkami $(B_{1....n})$ pomiarowych mostków $(M_{1....n})$ znajdujących się w każdym kanale pomiarowym. (1 zastrzeżenie)

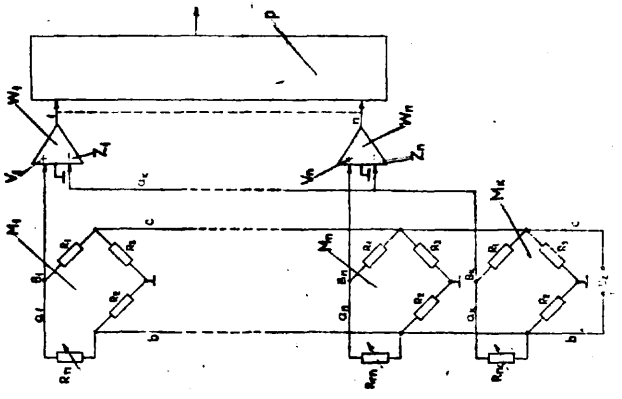

G01F P. 227895 T 29.11.1980

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Jerzy Sokołowski, Tadeusz Błaszczyk, Jan M. Czajkowski).

Przetwornik elektromagnetyczny do pomiaru natężenia przepływu gazu i płynów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przetwornika elektromagnetycznego do pomiaru natężenia przepływu gazów i płynów, umożliwiającego precyzyjny pomiar natężenia przepływu cieczy, a zwłaszcza gazów, w urządzeniach napędowych, na przykład samochodowych i urządzeniach automatyki przemysłowej.

Przetwornik ma w komorze (1) czujnik (5) skrzydełkowy umieszczony na osi (4) obrotowej, z tym, że dolna część (6) robocza czujnika umieszczona jest na drodze przepływu medium, a część górna (7) stykowa ma nakładkę ferromagnetyczną, która znajduje się w polu magnetycznym elektromagnesu (8). Uzwojenie elektromagnesu (8) dołączone jest przez miernik (9) natężenia prądu uśredniającego wyjścia układu (10) sterującego.

Sposób sprzężenia czujnika (5) z układem (10) sterującym może być elektryczny przez styk (11) i oś (4), lub optoelektryczny przez fotodetektor (13) i wygięcie (14) przesłaniające czujnik (5). (3 zastrzeżenia)

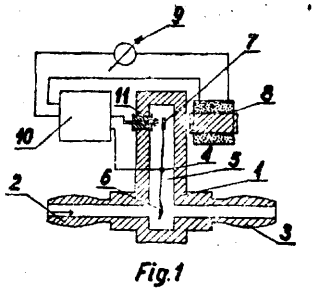

Fig.1

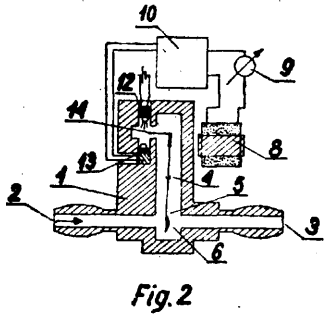

Fig.2

G01G **P.** 222938 21.03.1980

Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Bolesława Bieruta - Zakład Oprzyrządowania i Urządzeń Specjalnych, Lublin, Polska (Władysław Wieluński, Ludomir Gągała).

Podpora samonastawna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która zapewniłaby przyleganie ostrzy noża dźwigni wagi na całej długości kanałka łożyska bez względu na położenie noża w stosunku do osi dźwigni.

Podpora, mająca widełki, w których osadzone są wahliwie łożyska, według wynalazku charakteryzuje się tym, że podstawę (4) widełek (3) tworzy powierzchnia kulista, która przylega do kulistej powierzchni (2) oporowej stojaka (1). Miejsca geometryczne powierzchni kulistej podstawy (4) widełek (3) i stojaka (1) położone jest na prostej przechodzącej przez oś lub powierzchnie oprowe łożysk (6), korzystnie w osi symetrii widełek. (2 zastrzeżenia)

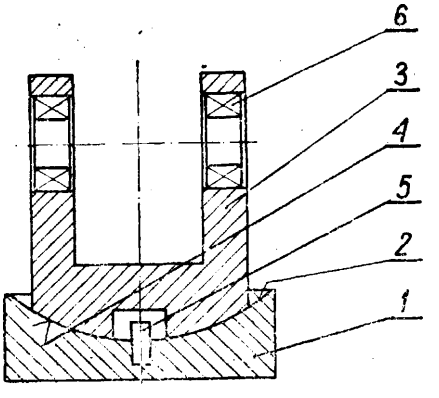

G01J **P. 228160** T 29.11.1980

Akademia Techniczno-Rolnicza, Bydgoszcz, Polska (Stanisław Chojnacki, Stefan Kruszewski).

Sposób redukcji błędu rejestracji widm w spektrometrach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu zapewniającego ciągłą, automatyczną i niezależną od czasu trwania pomiarów oraz od jakości urządzeń optycznych, redukcję błędów wywoływanych prądem ciemnym fotopowielacza i światłem rozproszonym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że część czasu przypadającego na jeden cykl pomiarowy przeznacza się na pobranie próbki sygnału wyjściowego z detektora promieniowania (1), proporcjonalnego do aktualnej wartości prądu ciemnego i promieniowania rozproszonego, którą zapamiętuje się w pamięci (3) i sumuje ze znakiem ujemnym w sumatorze pomiarowym (4), i sumatorze referencyjnym (5) odpowiednio z sygnałem pomiarowym i referencyjnym w pozostałej części czasu przypadającego na jeden cykl pomiarowy.

Wynalazek może znaleźć zastosowanie zwłaszcza w spektrometrach wykorzystywanych do rejestracji widm całkowych i różniczkowych współczynnika odbicia lub absorpcji światła. (1 zastrzeżenie)

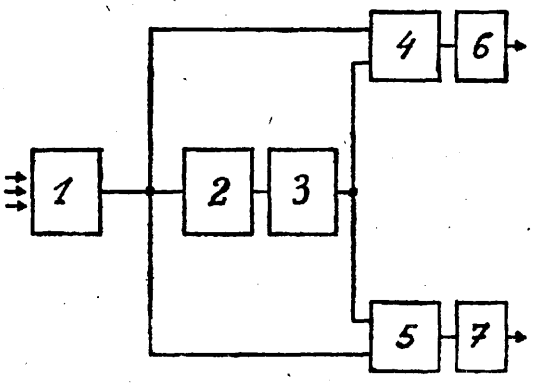

G01N **P. 222999** **24.03.1980**

Instytut Systemów Sterowania, Katowice, Polska (Andrzej Smętkiewicz, Romuald Jakóbiec, Wojciech Napierała, Bożena Hebrowska, Andrzej Chrzanowski).

Sposób wykonania czujnika gazów redukujących

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wykonania czujnika, który umożliwiałby precyzyjne nakładanie warstwy tlenkowej przy ścisłym określeniu obszaru i grubości nałożonej warstwy oraz pozwoliłby na zminimalizowanie wymiarów czujnika.

Sposób według wynalazku polega na wykonaniu płaskich elektrod na przykład równoległych meandrów lub zazębiających się elementów grzebieniowych w procesie napylania lub wytrawiania fotochemicznego, a następnie na naniesieniu na tak wytworzone elektrody warstw tlenkowych poprzez maski określające ich rozmieszczenie. (1 zastrzeżenie)

G01N **P. 223159** 01.04.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Stefan Waszak, Olgierd Łapot).

Sposób ciągłego automatycznego oznaczania chloru w gazowym fosgenie oraz analizator do ciągłego automatycznego oznaczania chloru w gazowym fosgenie

Sposób według wynalazku polega na kontaktowaniu fosgenu zawierającego znaczne ilości chloru rzędu 1000 ppm, z krążącym w obiegu zamkniętym elektrolitem ogniwa galwanicznego. Jako elektrolit stosuje się stężony wodny roztwór kwasu solnego z dodatkiem bromku sodowego i ewentualnie chlorku sodowego, a jako wypełnienie pochłaniające chlor z fosgenu stosuje się rozdrobniony metaliczny antymon.

Analizator według wynalazku w części elektrochemicznej zawiera elektrodę złotą (13) oraz elektrodę srebrową (14) wykonaną z gęstej siatki srebrnej ściśle zwiniętej w rolkę, dzięki czemu uzyskuje się znaczne zwiększenie powierzchni elektrody. Analizator zawiera ponadto układ śledzący przesuwanie się zaciemnienia powierzchni elektrody i włączający prąd regeneracji. (4 zastrzeżenia)

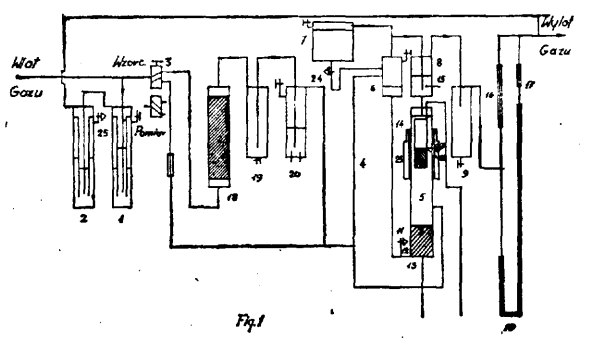

Fig.1

G01N **P. 223160** 01.04.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Stefan Waszak, Olgierd Łapot).

Sposób automatycznie kontrolowanej regeneracji elektrody ł urządzenie do automatycznie kontrolowanej regeneracji elektrody

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia, pozwalających w sposób prosty, niezależny od subiektywnej obserwacji na automatyczną regenerację elektrody ulegającej wizualnym zmianom podczas procesu elektrochemicznego zachodzącego w ogniwie.

Sposób według wynalazku polega na tym, że regenerowaną elektrodę oświetla się światłem o stałej intensywności i na podstawie natężenia odbitego od niej światła, proporcjalnego do stopnia zaciemnienia elektrody przesyła impuls regulujący natężenie prądu regeneracji.

Urządzenie według wynalazku składa się z układu elektrycznego zawierającego dodatkową elektrodę połączoną ze źródłem prądu stałego i z elektrodą regenerowaną, oraz z nasuniętej na ogniwo osłony (8), w której umieszczona jest żarówka oświetlająca (6) oraz fototranzystor (7) śledzący przesuwanie się zaciemnienia regenerowanej elektrody.

(3 zastrzeżenia)

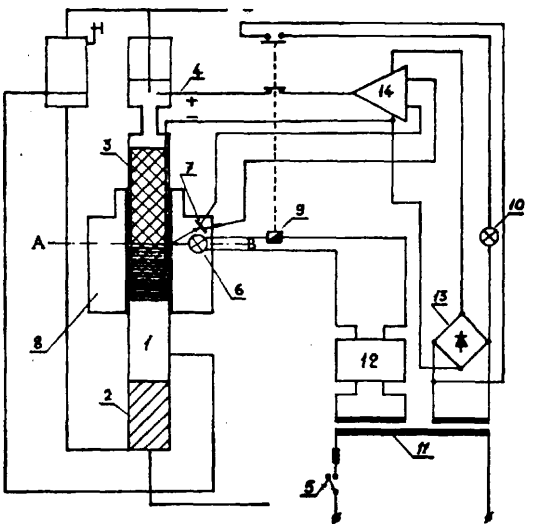

G01N **P. 223168** 31.03.1980

Zakłady Azotowe im. Feliksa Dzierżyńskiego, Tarnów, Polska (Józef Zabłocki, Henryk Jasiak).

Urządzenie do pomiaru gęstości cieczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego pomiar gęstości cieczy w sposób uproszczony i w szerokim zakresie.

Urządzenie służące do pomiaru gęstości cieczy, także przy zmieniającym się poziomie cieczy w zbiorniku, zawiera pływakową sondę hydrostatyczną (3) o stałej głębokości zanurzenia w cieczy i mającą doprowadzenie stabilnej ilości powietrza względnie innego gazu obojętnego, i odprowadzenie sygnału ciśnieniowego do przetwornika ciśnienia (5) względnie bezpośrednio do urządzenia wskazującego gęstość cieczy.

(1 zastrzeżenie)

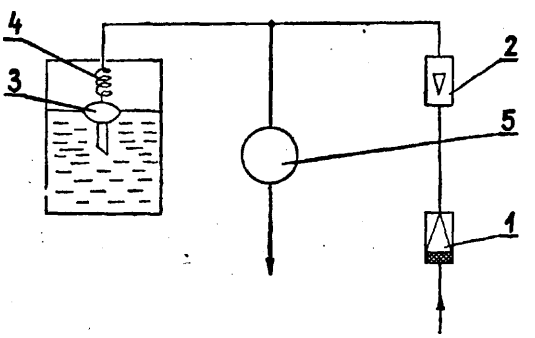

G01N **P. 223169** 31.03.1980

Zakłady Azotowe im. F. Dzierżyńskiego, Tarnów, Polska (Józef Zabłocki, Henryk Jasiak).

Urządzenie do pomiaru poziomu cieczy o zmiennym ciężarze właściwym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, urządzenia która umożliwiłaby

w prosty sposób i w szerokim zakresie pomiar poziomu cieczy w zbiorniku.

Urządzenie według wynalazku składa się ze stałej sondy hydrostatycznej (3) zanurzonej głęboko w cieczy i z sondy pływakowej (4), utrzymującej się na powierzchni cieczy i zanurzonej w niej na niewielką stałą głębokość. Do obu sond doprowadzana jest stabilna ilość powietrza względnie innego gazu obojętnego, a sygnał ciśnieniowy z obu sond jest odprowadzany do przetworników ciśnienia (6) i elementu liczącego (7), w którym następuje dzielenie ciśnienia z sondy stałej przez ciśnienie z sondy pływakowej, w wyniku czego otrzymuje się wielkość proporcjonalną do wysokości poziomu cieczy. (1 zastrzeżenie)

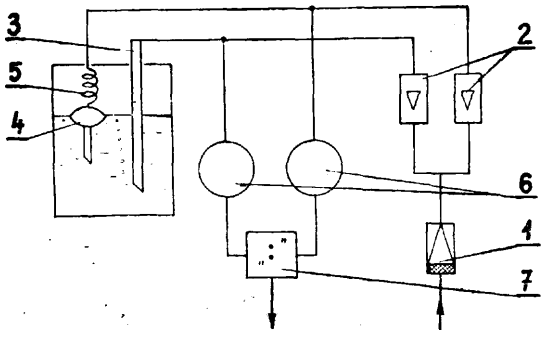

G01N P. 228035 T 21.11.1980
G08B

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Tadeusz Błaszczyk, Jan Maciej Czajkowski, Jerzy Sokołowski).

Układ połączeń do wykrywania niewłaściwej pracy potencjostatu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu przeznaczonego do sygnalizacji błędnych stanów napięciowych i prądowych potencjostatu, na przykład nasycenia napięciowego lub prądowego, zwarć, wzbudzeń itp. oraz do automatycznej kompensacji wzbudzeń i zabezpieczenia potencjostatu przed przeciążeniem prądowym.

Układ według wynalazku ma blok (11) sygnalizacji i kompensacji wzbudzeń połączony z wyjściami sumy napięć programujących i napięcia elektrody odniesienia potencjostatu od strony filtrów górnoprzepustowych (13) i (12) i mający detektory (15) i **(14),** komparator (16) sygnalizujący, układ (17) formujący i regulator (18) charakterystyki **częstotliwościowo-fazowej,** połączony dodatkowo z wejściem regulacyjnym charakterystyki potencjostatu.

Ponadto układ ma dwa identyczne bloki (25) i (3) sygnalizacji przekroczenia napięciowego połączone odpowiednio z wyjściem napięcia elektrody pomocniczej i z wyjściem wtórnika prądowego potencjostatu oraz ma blok (10) przekroczeń prądowych połączony z wejściami napięć zasilających stopień mocy potencjostatu. , (3 zastrzeżenia)

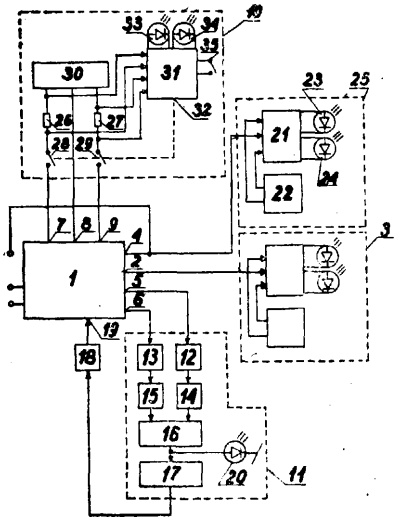

G01N P. 228068 T 24.11.1980
G05F

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Tadeusz Błaszczyk, Jan M. Czajkowski).

Układ połączeń do szybkiego przełączania potencjostatu na **galwanostat**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu do szybkiego przełączania potencjostatu na galwanostat, przeznaczonego do badań elektrochemicznych wymagających szybkiego przełączania układu pomiarowego ze stabilizacji dowolnej wartości potencjostatu na stabilizację dowolnej, zaprogramowanej wcześniej wartości prądu.

Układ według wynalazku ma operacyjny wzmacniacz (6) o regulowanej charakterystce częstotliwo**ściowo-fazowej,** mający wyjście połączone z wejściem wzmacniacza różnicowego potencjostatu, a wejście odwracające połączone niezależnie przez cztery klucze (4), (8), (16), (5) i rezystory odpowiednio: (9), (10), (15), (7) z wyjściem wtórnika prądowego potencjostatu, wejściem (11) programującym prąd, wejściem (14) programującym napięcie i wyjściem wzmacniacza (6), którego wejście nieodwracające jest uziemione. Ponadto klucze (4), (8), (16), (5) połączone są ze sterującym blokiem (12), a wejście (13) logiczne tego bloku jest wejściem sterującym rodzajem pracy.

Układ może znaleźć zastosowanie w automatycznych systemach pomiarowych. (2 **zastrzeżenia)**

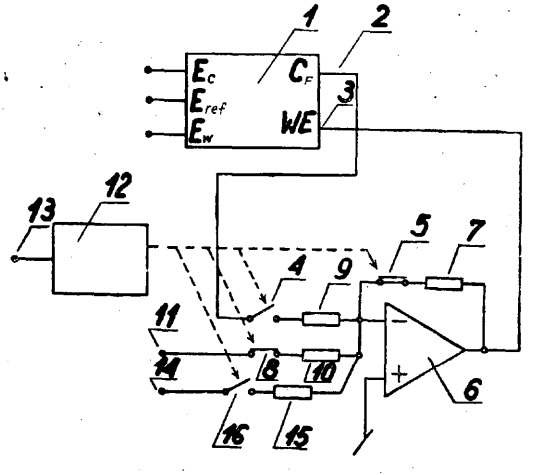

G01P P. 223110 28.03.1980

Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawa, Polska (Jan Kuśnierz, Edward Dzięcioł, Sędzimir Preckajło).

Sposób oraz układ do określania prędkości liniowej obiektu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie optymalizacji środków stosowanych do określenia prędkości liniowej obiektu za pomocą wydzielenia i pomiaru częstotliwości dopplerowskiej.

W sposobie według wynalazku sygnał odniesienia poddaje się modulacji prostokątnej, a następnie, wraz z sygnałem odbitym od obiektu poddaje detekcji homodynowej oraz wydziela przebiegi o częstotliwościach dopplerowskich.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że do toru odniesienia detektora homodynowego **(4),** połączonego z generatorem (1) fali ciągłej i anteną **nadawczo-odbiorczą** (9) włączony jest modulator **(8).** (2 zastrzeżenia)

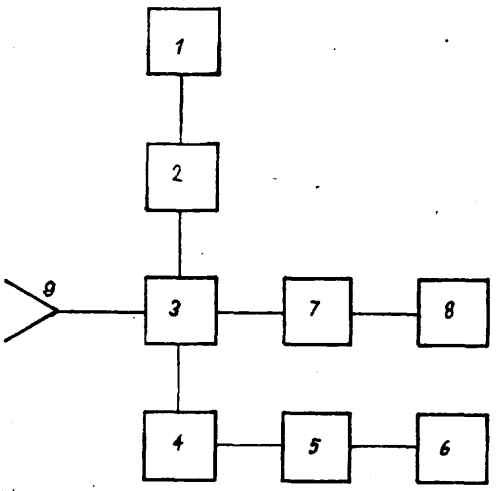

G01P **P. 228000 T** 21.11.1980
G01F

Akademia Techniczno-Rolnicza, Bydgoszcz, Polska (Janusz **Wełnowski,** Jerzy Kalwaj).

Przyrząd do pomiaru prędkości przepływu gazów i mieszanin **gazowo-pyłowych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji przyrządu, który umożliwiałby pomiar prędkości przepływu mieszanin gazowo-pyłowych w układach pneumatycznych przy rzeczywistych warunkach tego procesu.

Przyrząd taki według wynalazku posiada układ pomiarowy składający się z umieszczonej w rurce ochronnej (4) belki (1) zamocowanej **z** jednej strony w uchwycie (3), **a** z drugiej strony zakończonej tarczą (2), przy czym belka (1) przy uchwycie (3) oklejona jest tensometrami oporowymi (5). (1 zastrzeżenie)

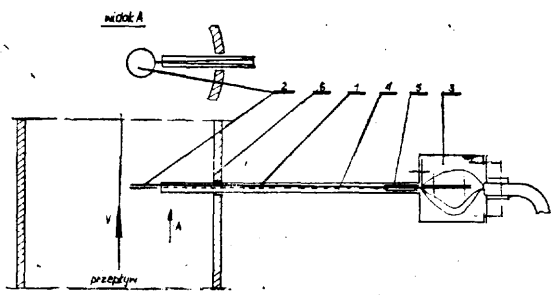

G01R **P. 223111** 29.03.1980

Instytut Łączności, Warszawa, Polska (Jerzy Miłek).

Sposób i układ do pomiaru częstotliwości i okresu sygnału analogowego, reprezentowanego przez sygnał cyfrowy, zwłaszcza przez cyfrowy sygnał PCM

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie pomiaru częstotliwości i okresu sygnału analogowego, występującego w postaci sygnału cyfrowego, utworzonego przez zakodowanie wartości próbek tego sygnału analogowego, **z** pominięciem przetwarzania sygnału cyfrowego na sygnał analogowy.

Sposób według wynalazku polega na tym, że wydziela się z sygnału cyfrowego te jego elementy **(I_s),** które reprezentują polaryzację próbek sygnału analogowego, a **z** tych wydzielonych elementów **(I_s)** wybiera się tylko elementy, reprezentujące moment zmiany polaryzacji próbek i formuje się ciąg impulsów **(I_z)** pomiarowych o okresie powtarzania równym sumie dwóch kolejnych okresów powtarzania elementów sygnału cyfrowego, reprezentujących moment zmiany polaryzacji próbek, po czym mierzy się częstotliwość i okres powtarzania impulsów **(I_z)** pomiarowych.

Układ według wynalazku zawiera detektor **(DI)** mający cztery wejścia, połączone **z** wyjściami znanego zespołu odbiorczego (ZO) oraz mający wyjście połączone z pierwszym wejściem miernika (M) częstotliwości i okresu, przy czym drugie wejście tego miernika (M) połączone jest z wyjściem zegara kanałowego **(I_k)** zespołu odbiorczego (ZO).

Wynalazek znajduje głównie zastosowanie przy badaniu telekomunikacyjnych kanałów cyfrowych, zrealizowanych w systemie PCM. (13 zastrzeżeń)

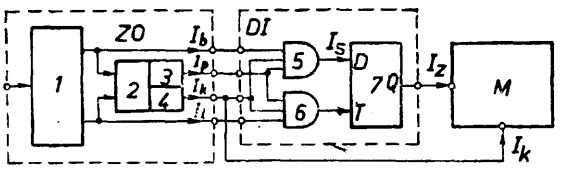

G01R **P. 223178** 31.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pojazdów Szynowych, Poznań, Polska (Jan Kubalewski, Michał Smogór).

Układ do pomiaru wysokiego **napięcia stałego**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu do pomiaru wysokiego napięcia stałego z galwanicznym oddzieleniem strony wysokiego napięcia stałego od napięcia niskiego, który charakteryzowałby się niskimi stratami mocy oraz małą ilością elementów, a także małym ciężarem i wymiarami.

Układ według wynalazku ma dwa oddzielne obwody. Obwód wysokiego napięcia stałego stanowią rezystory szeregowe **(R_s)** podłączone do mierzonego napięcia wysokiego oraz do kondensatora (C), który połączony jest z masą. Kondensator (C) w miejscu połączenia z rezystorami szeregowymi **(R_s)** połączony jest ponadto poprzez klucz sterujący (XL) i diodę świecącą (D) z masą, oraz z pierwszym wejściem komparatora (K), sterującym kluczem (KL). Między drugie wejście komparatora (K), a masę włączony jest układ napięcia zadanego **(N_{nz}),** zasilany **z** wysokiego napięcia mierzonego poprzez szeregowe rezystory zasilające **(Rz).** Obwód niskiego napięcia stanowi fotodioda połączona ze wzmacniaczem (W) i układem monostabilriym **(M),** i z drugiej strony z masą. Dioda świecąca (D) i fotodioda (F) skojarzone są optycznie poprzez światłowód (S). Układ jest przeznaczony do układów pomiarowo-kontrolnych automatyki w trakcji elektrycznej. (3 zastrzeżenia)

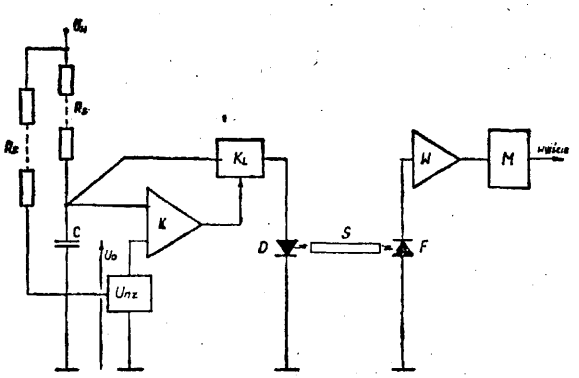

G01R **P. 228192** T 29.11.1980

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Jan. M. Czajkowski, Tadeusz Błaszczyk).

Cyfrowy przetwornik amplitudy napięcia sinusoidalnie zmiennego na napięcie stale

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania cyfrowego przetwornika amplitudy napięcia sinusoidalnie zmiennego na napięcie stałe, przeznaczonego do szybkich i dokładnych pomiarów wartości amplitudy napięć harmonicznych, zwłaszcza przy niskich i bardzo niskich częstościach.

Cyfrowy przetwornik amplitudy napięcia sinusoidalnie zmiennego na napięcie stałe ma dwa identyczne bloki (28) i (29) cyfrowego przetwarzania. Blok (28) przetwarzania dodatniej wartości napięcia zawiera bramkę cyfrową połączoną z wejściem tego bloku i drugostronnie połączoną z licznikiem (8) binarnym, który przez szynę danych (25) połączony jest z rejestrem (9) przesuwnym, a wyjściowa szyna (23) danych tego rejestru dołączona jest do jednego z wejść komparatora (15) cyfrowego, do którego drugiego wejścia dołączona jest szyna danych (24) bloku (29). Dodatkowo blok (28) ma układ (10) sterujący.

(2 zastrzeżenia)

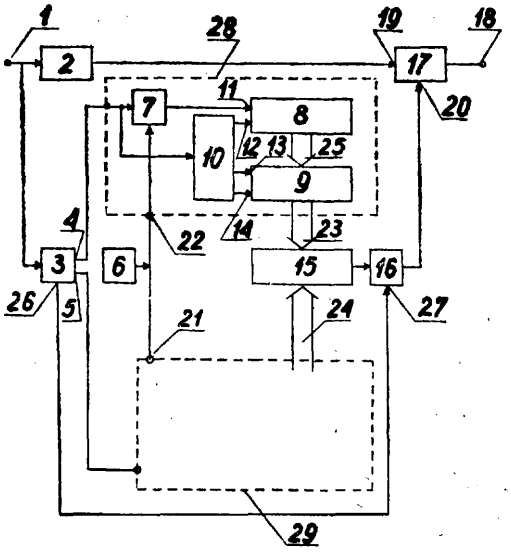

G02B **P. 222902** 21.03.1980

Polskie Zakłady Optyczne, Warszawa, Polska (Wacław Kozłowski).

Ziemska luneta obserwacyjna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia skrócenia długości lunety oraz zmniejszenia jej ciężaru.

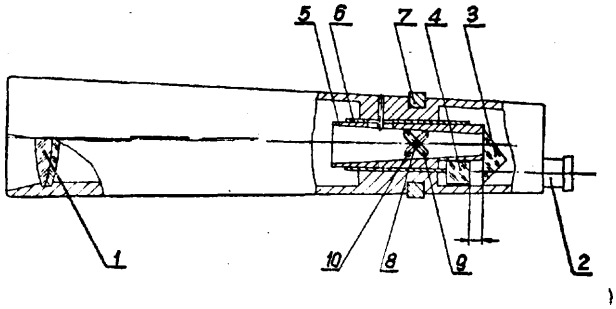

Luneta z wewnętrznym ogniskowaniem, według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się z obiektywu (1) i okulara (2), między którymi umieszczony jest układ odwracania obrazu i ogniskowania, który ma pryzmaty (3) i (4) zamocowane na tulejach (5) i (6) współosiowo względem siebie przemieszczalnych obrotowym pierścieniem (7) i kołkiem (8) współpracującym z krzyżującymi się kanałkami (9) i (10) tulei (5) i (6). (3 zastrzeżenia)

G03C C09D **P. 222892** 21.03.1980

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Ireneusz Szczerek).

Fotograficzny lakier ochronny

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie lakieru ochronnego, stosowanego do pokrywania nadruku na opakowaniach błon fotograficznych, eliminującego niekorzystne oddziaływanie nadruku na emulsję fotograficzną.

Fotograficzny lakier ochronny stanowi roztwór bezbarwnego polistyrenu plastyfikowanego olejami silikonowymi z dodatkiem 1-chloro-benzotriazolu-1,2,3 jako stabilizatora w chloroparafinach takich jak chlorek metylenu, etylenu, trójchloroetylen, czterochloroetan, 1,1-dwuchloropropan. (1 zastrzeżenie)

G04C **P. 222833** 18.03.1980

Fabryka Tansformatorów i Aparatury Trakcyjnej „ELTA" im. Bojowników PPR, Łódź, Polska (Tadeusz Ptaszyński, Apolinary Bor).

Elektroniczny przekaźnik czasowy o natychmiastowym zadziałaniu, zwłaszcza dla trakcji

Elektroniczny przekaźnik czasowy zawierający stabilizator parametryczny, przekaźnik elektromagnetyczny, człon czasowy oraz separator prądu w postaci wtórnika emiterowego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zacisk wejściowy (Z) przekaźnika czasowego jest połączony z anodą diody (Dl), której katoda jest połączona' z rezystorem (R1) stabilizatora parametrycznego, zawierającego ponadto diody Zenera (DZ1, DZ2). Jednocześnie ten zacisk (Z) jest połączony z rezystorem (R2), którego drugi koniec jest połączony z punktem łączącym emiter ostatniego tranzystora (T3) wtórnika emiterowego w układzie Darlingtona, cewkę przekaźnika elektromagnetycznego (P) oraz anodę diody (D2), której katoda jest połączona z wspólnym punktem łączącym kondensator (C) i rezystor (R3) członu czasowego, bazę pierwszego tranzystora (Tl) wtórnika emiterowego, rezystor (Rl) i katodę diody Zenera (DZ1) stabilizatora parametrycznego. (1 zastrzeżenie)

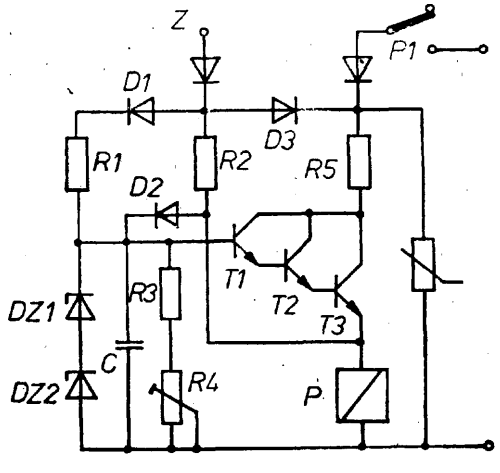

G05B **P. 223059** 26.03.1980

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Marian Lipiński, Witold Woyke).

Układ sterowania zautomatyzowanym procesem doju

Układ rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu sterowania, który umożliwiałby automatyczne zdejmowanie aparatu udojowego z wymion przy jedno-

czesnym zastosowaniu zmiennego podciśnienia w procesie doju.

Układ sterowania charakteryzuje się tym, że do jednego bieguna łącznika kontaktronowego (3) urządzenia (1) podłączony jest szeregowo sterujący zaworami przekaźnik (6), który poprzez styki **8—5** połączony jest z cewką elektromagnetycznego zaworu (7) doprowadzającego powietrze z atmosfery do siłownika pneumatycznego (10) a poprzez styki **8—6** i przekaźnik opóźniający z cewką zaworu elektromagnetycznego **(8)** wyprowadzającego podciśnienie z rurociągu (9) do siłownika (10), a ponadto do drugiego bieguna kontaktronu (3) podłączony jest ręcznie sterowany przekaźnik blokujący (5) i cewka sterująca zaworami przekaźnika (6). (2 zastrzeżenia)

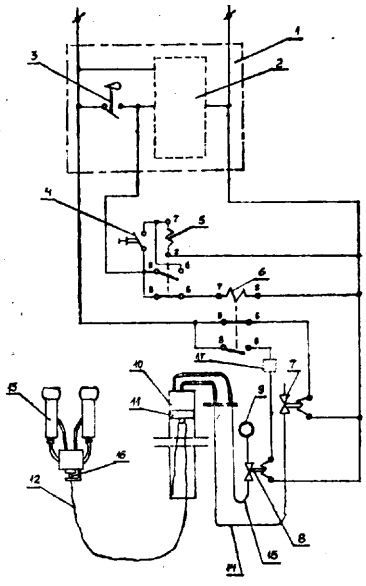

G05D **P. 228022** T 20.11.1980
E21B
GC8C

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Tadeusz **Hudyma,** Wiesław Małecki).

Sposób i układ
do bezprzewodowego sterowania urządzeń
w warunkach **dużych** zakłóceń,
zwłaszcza o charakterze elektromagnetycznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia bezzakłóceniowego sterowania urządzeniami, szczególnie tymi, które same stanowią źródło szumów elektromagnetycznych i akustycznych.

Sposób sterowania polega na tym, że jako nośnik informacji stosuje się fale promieniowania podczerwonego modulowanego impulsowo przez sygnał elektryczny w postaci fali impulsów, które koduje się nadając wielokrotnie cykl transmisji, składający się z kolejnych etapów, z których środkowy stanowi nośnik informacji użytecznej, zaś pierwszy i ostatni ma charakter znacznika początku i końca transmisji, przy czym etapy te steruje się logicznie, wprowadzając na diodę luminescencyjną. Tak uformowany sygnał odbiera się za pomocą detektora podczerwieni, z którego sygnał wyjściowy wzmacnia się selektywnie i dekoduje, sterując logicznie przez porównanie, adekwatnie do etapów nadawania.

Układ według wynalazku ma w członie nadawczym dwa szeregowo połączone liczniki (2, 3), z których pierwszy (2) ma wejście połączone z zegarowym generatorem (1), a wyjście z ostatniej dekady połączone ze sterującym układem **(6),** natomiast drugi licznik (3) połączony jest poprzez deszyfrator (4) z członem (5) zadawania informacji o wyjściu połączonym ze sterującym układem (6), do którego jest przyłączone ponadto wyjście zegarowego generatora (1). Sterujący układ (8) ma do wyjścia przyłączoną luminescencyjną diodę (8). Człon odbiorczy ma na wejściu diodę stanowiącą detektor podczerwieni, połączoną przez zespół liczników z szeregowym wejściem przesuwanego rejestru i zarazem połączoną z zegarowym generatorem. Generator połączony jest poprzez dwa liczniki z układem porównania, połączonym wejściami z przesuwnym rejestrem, zaś wyjściem ze statycznym rejestrem, do wyjść którego dołączony jest drugi deszyfrator. (3 zastrzeżenia)

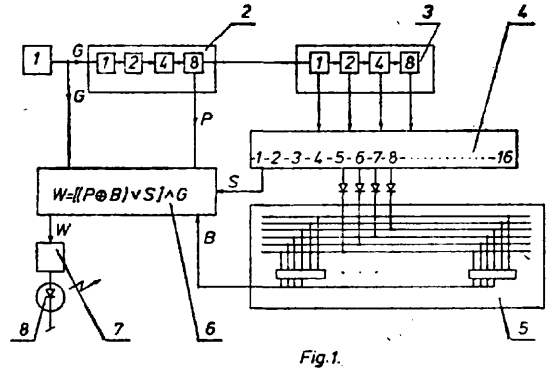

Fig.1.

G05F P. 222852 T 20.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technik Komputerowych i Pomiarów, Warszawa, Polska (Adam Marciniak, Tadeusz Jasiński).

Układ niezależnej regulacji wartości maksymalnej
i wartości minimalnej napięcia zmiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia układu niezależnej regulacji wartości maksymalnej i wartości minimalnej napięcia zmiennego.

W układzie niezależnej regulacji wartości maksymalnej i wartości minimalnej napięcia zmiennego wyjście generatora (G) wytwarzającego napięcie zmienne [u(t)] o wartościach chwilowych zawartych między poziomami napięć odniesienia **(U_1)** i **(U_2)** dołączonych do wejść sterujących (1) i (2) generatora (G) i do końców potencjometrów **(P_1)** i **(P_2)** połączone jest ze zwartymi ze sobą początkami potencjometrów **(P_1)** i **(P_2),** przy czym ich ślizgacze połączone są z wejściem nieodwracającym (+) i wejściem odwracającym (-) wzmacniacza operacyjnego (W).

Układ według wynalazku znajduje zastosowanie w stopniach końcowych generatorów funkcyjnych i w torach sygnału wobulującego generatorów wobulowanych. (1 zastrzeżenie)

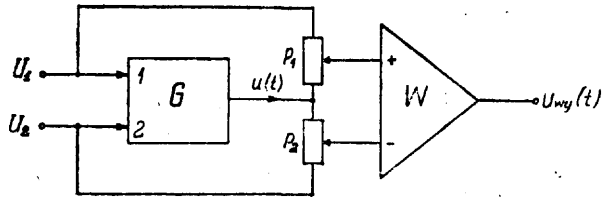

G06F P. 227977 T 20.11.1980

Instytut Maszyn Matematycznych, Warszawa, Polska (Jan Wrona).

Układ umożliwiający synchroniczną pracę
pamięci operacyjnej z procesorem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu komputerowego umożliwiającego synchroniczną pracę pamięci operacyjnej zbudowanej z półprzewodnikowych rejestrowych pamięci dynamicznych z procesorem.

Układ ma komparator (4), którego wejście jest połączone z szyną adresową, a kolejne wyjścia z procesorem (1) oraz układem sterowania (5). Drugie wejście układu sterowania (5) jest połączone z procesorem (1), a wyjścia są połączone z licznikiem (6) adresów, licznikiem (7) rejestrów, przełącznicą (8), a także bezpośrednio z pamięcią (3). Natomiast licznik (7) rejestrów jest połączony także z przełącznicą (8) umieszczoną na szynie adresowej. Zegar (2) jest wspólny dla procesora (1) oraz pamięci (3).

(2 zastrzeżenia)

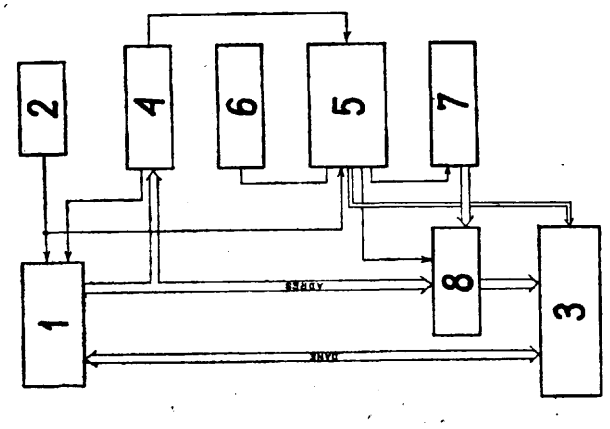

G06F **P. 228149** T 27.11.1980

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Marian Budka, Bogdan Łent).

Stanowisko mikrokomputerowe
do badania i uruchamiania
systemów mikroprocesorowych
w laboratoriach dydaktycznych,
bazujące na mikroprocesorze Intel 8080
i jego odpowiednikach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego stanowiska mikrokomputerowego do badania i uruchamiania systemów mikrokomputerowych w laboratoriach dydaktycznych, które eliminowałoby niekontrolowane efekty w systemie minimalnym oraz zapewniałoby możliwość pracy krokowej przy realizacji programu użytkownika.

Stanowisko mikrokomputerowe według wynalazku ma bufory pośredniczące (F) pomiędzy sygnałami zewnętrznymi (MS) a sygnałami wewnętrznymi (MW) oraz podzespoły kalkulatora (E) jako układy pośredniczące w wymianie informacji z operatorem, połączone z minimalnym systemem mikroprocesorowym poprzez programowalny interfejs Intel 8279. (2 zastrzeżenia)

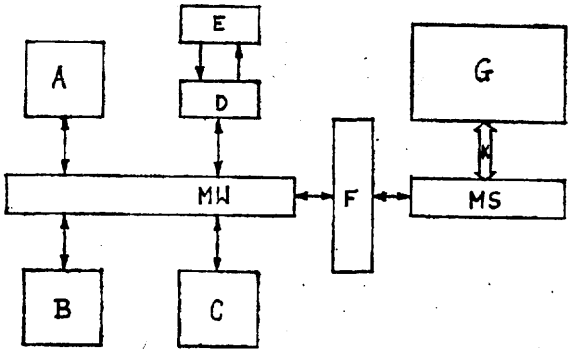

G06G **P. 223092** 27.03.1980

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Jan Raubiszko, Zenon Harasym, Kazimierz Lewandowski, Eligiusz Chmielowiec).

Sposób pomiaru
stałej czasu całkowania regulatorów PI i PID

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia bezpośredniego wyznaczenia w funkcji czasu kształtowania się odchyłki stałej całkowania od wartości nominalnej tej wielkości.

W sposobie według wynalazku jednocześnie z podaniem sygnału skoku jednostkowego na wejście badanego regulatora podaje się na układ (5) porównania wyjściowy sygnał z tego regulatora (1) sygnał skoku jednostkowego z sygnałowego generatora oraz sygnał o przebiegu trójkątnym z generatora przebiegu trójkątnego i w wymienionym układzie porównania wyznacza się wartość algebraicznej sumy wymienionych trzech sygnałów stanowiącą wartość bezwzględną błędu stałej czasu całkowania badanego regulatora. (3 zastrzeżenia)

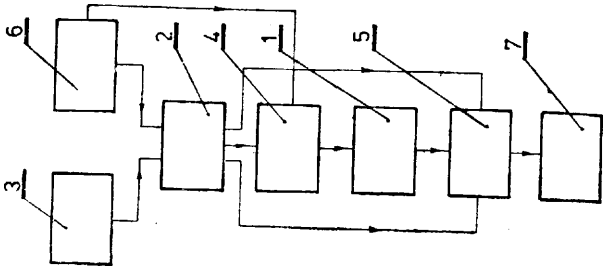

G06K **P. 228032** T 21.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radiofonii Odbiorczej „UNITRA-Diora", Dzierżoniów, Polska (Antoni Kolosko).

Wskaźnik

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego wskaźnika elektronicznego, który byłby prosty w budowie, odznaczałby się dobrą symetrią układową i nie wymagałby żadnej regulacji.

Wskaźnik taki według wynalazku zawiera tranzystorowy dzielnik napięciowo-prądowy, mający środek symetrii, który jest wejściem dla sygnału z detektora częstotliwości, czerwone diody Dlc i Dpc, które przyłączone są do emiterów tranzystorów końcowych dzielnika, oraz ma zieloną diodę Dsz, włączoną do połączonych ze sobą kolektorów dwóch ostatnich tranzystorów, które znajdują się po obu stronach tranzystorowego dzielnika napięciowo-prądowego.

Wskaźnik elektroniczny, według wynalazku stosowany jest w urządzeniach telekomunikacyjnych, zwłaszcza w odbiornikach radiofonicznych, przeznaczony może być też do sygnalizacji dostrojenia charakte-

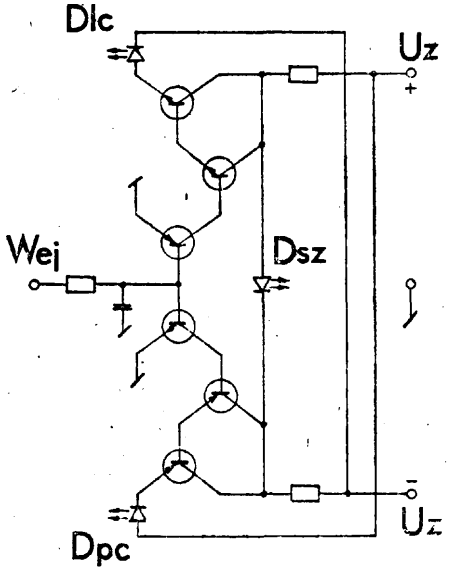

rystyki selektywności toru sygnałów z modulacją fazy, w odniesieniu do krzywej „S" detektora częstotliwości. (1 zastrzeżenie)

G08B P. 222791 18.03.1980
G01H

Polska Akademia Nauk - Zakład Doświadczalny „Techpan" Instytutu Podstawowych Problemów Techniki, Warszawa, Polska (Ryszard Wawrzyniak).

Czujnik wibracyjny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania czujnika wibracyjnego o prostej konstrukcji, dużej niezawodności działania, nie reagującego na efekty akustyczne, których źródło nie znajduje się w bezpośredniej bliskości czujnika.

Czujnik wibracyjny składa się z cylindrycznej obudowy (1) z wgłębieniem (2), w którym osadzony jest przetwornik piezoceramiczny (3) mocowany do obudowy (1) wkrętami (4) i do kontrolowanego obiektu wkrętami (9). Wewnątrz obudowy umieszczona jest okrągła płytka obwodu drukowanego z układem elektronicznym.(6), na której umieszczony jest też mikrowyłącznik (7) uruchamiany pokrywą obudowy (8).

Czujnik znajduje zastosowanie w systemach sygnalizacji przeciwwłamaniowej do zabezpieczania ścian, stropów, drzwi skarbców i szaf pancernych, a ponadto może służyć do sygnalizacji przekroczenia dopuszczalnych amplitud i częstotliwości drgań maszyn, obudów, fundamentów itp. obiektów.
(3 zastrzeżenia)

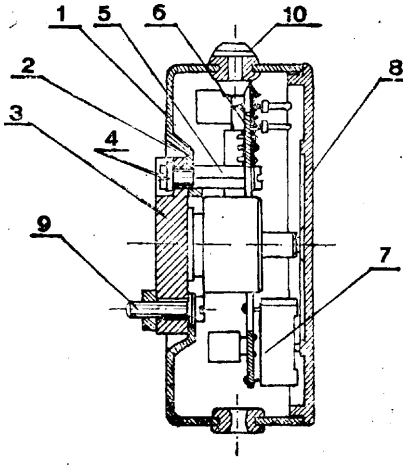

FIG.1

G08B P. 222817 19.03.1980

Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych, Kobyłka, Polska (Zbigniew Kurek, Jerzy Galas).

Czujnik sygnalizacyjny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania czujnika sygnalizacyjnego do wskazywania różnicy potencjałów, zwłaszcza pomiędzy korpusem urządzeń budowlanych na podwoziu kołowym ogumionym a podłożem.

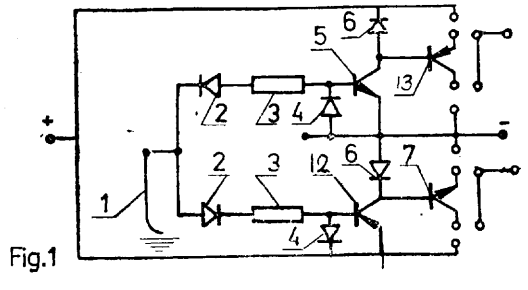

Fig.1

Czujnik według wynalazku ma dwa tranzystory wejściowe jeden (5) o przewodnictwie typu n-p-n, a drugi (12) o przewodnictwie typu p-n-p, których bazy przez oporniki (3) i diody (2) połączone są z elementem wleczonym (1), stanowiącym dobry przewodnik prądu elektrycznego oraz przez diody (4) i (6) z układem zasilania.

Tranzystory (5) i (13) oraz (7) i (12) tworzą parami układ kaskadowy. (1 zastrzeżenie)

G08C **P. 231088** 08.05.1981

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektroniki Profesjonalnej „Unitra-Radwar", Warszawskie Zakłady Radiowe „Rawar", Warszawa, Polska (Witold Pietkiewicz).

Sposób i układ do przetwarzania sygnału nadajnika selsynowego żyrokompasu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu przetwarzania sygnału nadajnika selsynowego żyrokompasu na formę cyfrową, mających zastosowanie w nawigacji morskiej.

Sposób według wynalazku wyróżnia się tym, że amplitudzie sygnału podanego na każde z trzech wyjść selsyna nadawczego przyporządkowuje się dwa stany logiczne jeden powyżej poziomu Uo, gdzie Uo jest wartością napięcia w przedziale o V do 1/2 wartości maksymalnej amplitudy napięcia selsyna nadawczego, drugi zaś poniżej tego poziomu. Przejście z jednego stanu do drugiego rejestruje się w logice dwustanowej oraz mnoży się ze stanami logicznymi odpowiadającymi amplitudom każdego z dwóch pozostałych sygnałów wyjściowych selsyna nadawczego.

Układ według wynalazku zawiera: trzy uni wibratory (MV1, MV2, MV3), trzy rejestry (P1, P2, P3) oraz sześć układów iloczynu logicznego (I1-I6), odpowiednio połączone. (2 zastrzeżenia)

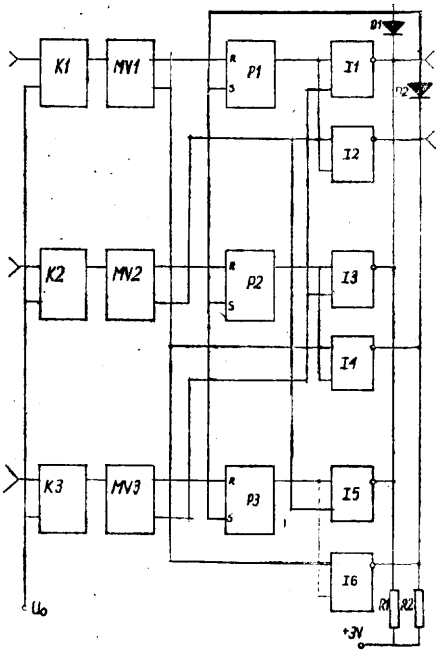

G10K **P. 223154** 31.03.1980

Przemysłowy Instytut Telekomunikacji, Warszawa, Polska (Andrzej Kostecki, Alicja Biwan).

Sposób wyciszania podzespołów elektromagnetycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia stopnia wyciszenia pracy podzespołów elektromagnetycznych przy równoczesnej poprawie zdolności odprowadzania ciepła strat.

Sposób wyciszania podzespołów elektromagnetycznych, zwłaszcza transformatorów i dławików impulsowych, charakteryzuje się tym, że rdzeń osadzony w cewce podzespołu oblewa się masą tłumiącą akustycznie, korzystnie kauczukiem silikonowym, wypełniając wolne przestrzenie okien rdzenia i pokrywając części rdzenia nie objęte cewką.

(1 zastrzeżenie)

G11B P. 223153 31.05.1980

Zakłady Radiowe im. M. Kasprzaka, Warszawa, Polska (Antoni Konikowski).

Regenerator sygnałów cyfrowych binarnych odczytywanych z taśmy magnetycznej zakodowanych kodem **MFM**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie regeneracji sygnałów odczytywanych z taśmy magnetofonowej, zapisanych z dużą gęstością liniową i powierzchniową.

Regenerator według wynalazku ma na wyjściu korektora amplitudy (UKA) włączony układ rozdzielający impulsy pod względem polaryzacji (URI), do którego wyjścia dołączone są dwa równolegle połączone układy różniczkujące (UR1) i (UR2) połączone z wejściem układu sumatora (US), a następnie poprzez dyskryminator aplitudy (DA) z układem logicznym dyskryminatora (ULD). (2 zastrzeżenia)

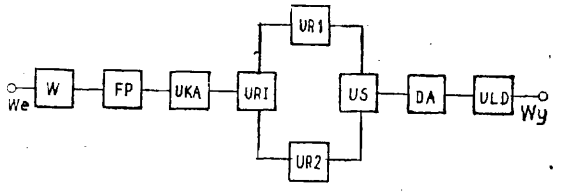

G11C **P. 222932** 21.03.1980

Instytut Systemów Sterowania, Katowice, Polska (Witalij Skoropacki, Henryk Bartodziej, Wojciech Napierała).

Urządzenie pamięci analogowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia zapewniającego większą dokładność i dłuższy czas pamiętania niż urządzenia stosowane dotychczas.

Urządzenie pamięci analogowej, zawierające kondensatory pamiętające, dwa klucze i tranzystor polowy według wynalazku charakteryzuje się tym, że zacisk wejściowy (la) urządzenia połączony jest przez klucz (4) z górną okładką kondensatora (Cl) i bramką tranzystora polowego **(6),** a poprzez dzielnik napięcia (3) i klucz (5) z górną okładką kondensatora (C2), która przez opornik (R3) połączona jest ze źródłem tranzystora polowego. Drugi zacisk wejściowy (1b) połączony jest z dolnymi okładkami kondensatorów (Cl i C2). Wejścia sterujące kluczy (4 i 5) połączone są z zaciskami sterującymi (7) i zaciskami wyjściowymi dren (2a) i źródło (2b) tranzystora polowego (6). (1 zastrzeżenie)

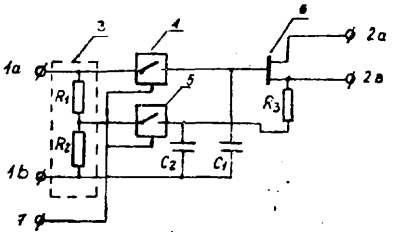

G11C P. 223055 26.03.1980

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Wawrzyniec Uramek, Lech Piasecki, Jadwiga Tyralska).

Tester pamięci ferrytowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania testera umożliwiającego równoległe ciągłe testowanie zestawu „n" pamięci w warunkach wstępnej eksploatacji. Tester według wynalazku ma adresowy licznik (2) połączony poprzez licznik modulo „n" (3) z przerzutnikiem „odczyt-zapis" (4). Licznik modulo „n" (3) jest połączony z wejściami sterującymi komutatora (6), którego „n" zespołów wejść informacyjnych jest połączonych z przynależnymi im wyjściami „n" zespołów odbiorników $(O_1 \div O_n)$ informacji odczytanych z „n" testowanych jednocześnie ferrytowych pamięci $(P_1 \div P_n)$. Wyjścia komutatora (6) są połączone z drugim zespołem wejść cyfrowego komparatora (10). Generator (1) jest połączony z adresowym licznikiem (2) oraz z wejściami „n" zespołów nadajników $(N_1 \div N_n)$, które są również połączone z wyjściami adresowego licznika (2) oraz wyjściami układu wzorcowej informacji (9). (1 zastrzeżenie)

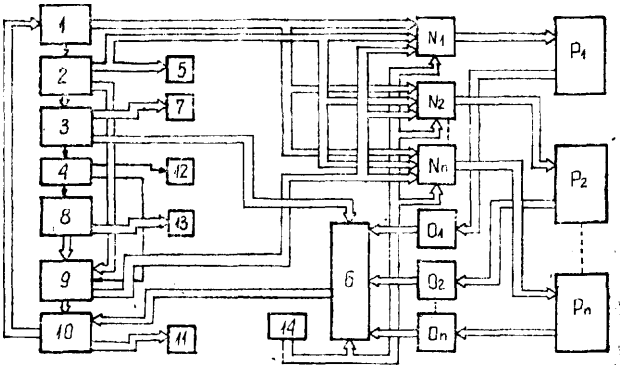

Dział H
ELEKTROTECHNIKA

H01F **P. 222039** 14.02.1980

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Stanisław Nurek).

Przyrząd do nawijania uzwojeń na zamkniętych rdzeniach magnetycznych, o prostokątnym kształcie okna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu umożliwiającego maszynowe nawijanie uzwojeń na nieprzecinanych lub innych bezszczelinowych, zamkniętych rdzeniach magnetycznych o prostokątnym kształcie okna.

Przyrząd według wynalazku ma postać karkasu lub szablonu, podzielonego na co najmniej dwie części **(1,** 2) tak, że po zestawieniu ich w całość, w dowolnym przekroju poprzecznym wykonanym płaszczyzną prostopadłą do osi przyrządu znajdują się co najmniej dwie jego części. (2 zastrzeżenia)

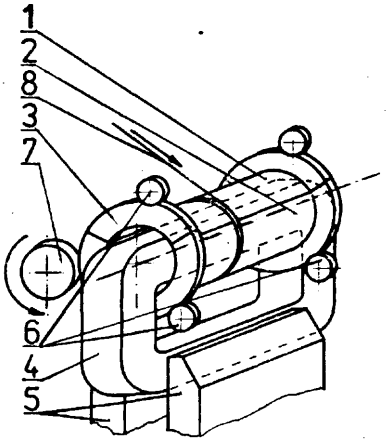

Fig. 2

H01F P. 222976 24.03.1980
H02P

Zakłady Elektrotechniki Motoryzacyjnej „ZELMOT", Warszawa, Polska (Stanisław Wojtanowski, Sławomir Łasiewicki, Ryszard Wierzejski, Ryszard Demidowicz, Karol Jurczak, Jerzy Niebuda, Eugeniusz Rybiński).

Cewka zapłonowa do silników spalinowych, zwłaszcza silników z zapłonem elektronicznym oraz sposób jej wytwarzania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia cewki zapłonowej, stosowanej w elektronicznych układach zapłonowych, przed wybuchowym jej rozszczelnieniem.

Cewka według wynalazku wyposażona jest w bezpiecznik topikowy (3), stykający się co najmniej jednostronnie z uzwojeniem pierwotnym (1) i połączony szeregowo z tym uzwojeniem (1). Wolne końcówki bezpiecznika (3) i uzwojenia pierwotnego (1) dołączone są do zacisków niskiego napięcia (2') i (2"). Bezpiecznik (3) wykonany jest z niskotopliwego, spłaszczonego drutu stopowego, składającego się z cyny i ołowiu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do uzwojenia wtórnego (4) mocuje się bezpiecznik topikowy (3), końcówkami skierowanymi w tą samą stronę co końcówki uzwojenia (1) i osłania się go cienką warstwą izolacji, a następnie na tak zamocowany bezpiecznik (3) nawija się uzwojenie pierwotne (1), po czym jeden z końców uzwojenia pierwotnego (1) łączy się z jednym z końców bezpiecznika (3) i kolejno wolny koniec uzwojenia (1) i wolny koniec bezpiecznika (3) łączy się z zaciskami niskiego napięcia (2' i 2"). (10 zastrzeżeń)

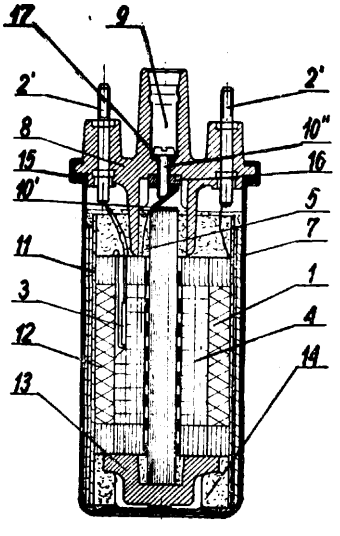

H01H P. 223007 25.03.1980

Przemysłowy Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Janusz Orłowski, Janusz Markiewicz).

Styki dźwigniowe samoczyszczące

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania styków dźwigniowych, o takiej konstrukcji, która zapewniałaby niezawodne pomiary elementów półprzewodnikowych w czasie produkcji i kontroli parametrów elektrycznych wyrobów gotowych.

Styki dźwigniowe wyposażone w dźwignie (2) spełniające rolę kontaktów pomiarowych są zamocowane obrotowo na osiach (4) prostopadłych do kierunku ruchu korpusu, których ruch powoduje tarcie styków pomiarowych o wyprowadzenia elementu (9) półprzewodnikowego zapewniając dobry kontakt elektryczny. (1 zastrzeżenie)

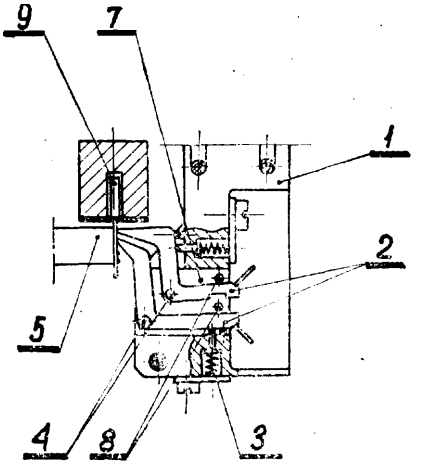

H01L **P. 223041** 27.03.1980
H01G

Politechnika Warszawska, Warszaw; Polska (Janusz Ziętek, Jerzy Lemanowicz).

Sposób i urządzenie do korekcji wartości elektrycznych elementów warstwowych zawierających podłoże dielektryczne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności korygowanych wartości elektrycznych elementów warstwowych, zwłaszcza przy dużej wydajności korygowania.

Sposób według wynalazku polega na tym, że z chwilą uzyskania żądanej wartości elektrycznej korygo-

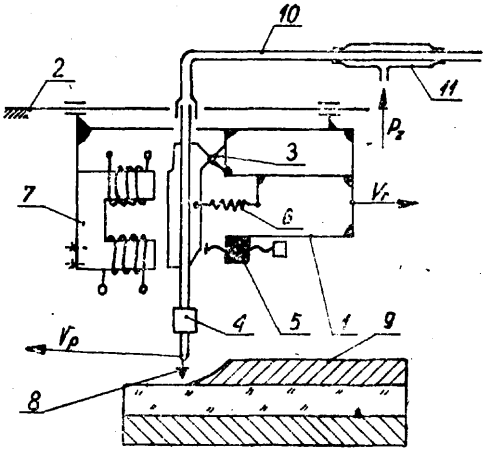

wanego elementu (9) warstwowego, erodujący strumień piasku odchyla się poza obszar elementu (9) warstwowego.

Korzystne jest jeśli erodujący strumień piasku kieruje się na przesłonę (12) zmieniającą kierunek tego erodującego strumienia piasku.

Urządzenie według wynalazku wyróżnia się tym, że dysza (4) natryskowa osadzona jest przesuwnie względem korpusu (1), w którym umieszczony jest element (7) napędowy dyszy (4) korzystnie elektromagnes, odchylający wylot (8) dyszy (4) w chwili uzyskania żądanej wartości elektrycznej korygowanego elementu (9) warstwowego poza obszar tego elementu. (10 zastrzeżeń)

H02G
H05B **P. 223103** 27.03.1980

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „BIPROHUT", Gliwice, Polska (Wacław Matła, Jan Sobczak).

Instalacja przewodów impulsowych w układach pomiarowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania instalacji przewodów impulsowych w układach pomiarowych, w których punkt pomiarowy jest oddalony od elementu pomiarowego, zapewniającej ekonomiczne ogrzewanie przewodów impulsowych. Instalacja charakteryzuje się tym, że wzdłuż przewodów impulsowych (3) znajdują się elektryczne przewody grzewcze (4) zasilane z transformatora (6), a wykonane z przewodników oporowych. (1 zastrzeżenie)

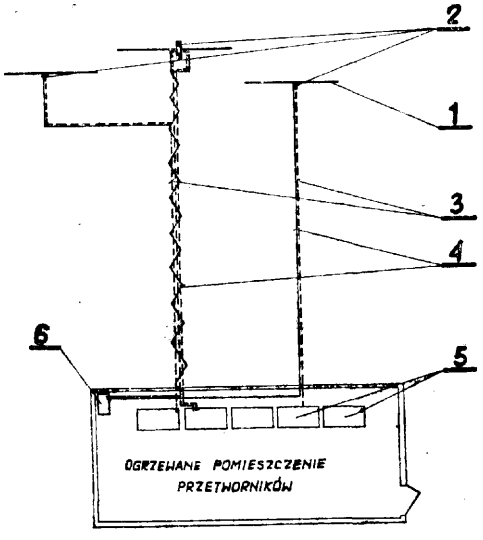

H02K **P. 226004** 30.07.1980

Akademia Techniczno-Rolnicza im. J. J. Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Ryszard Borowski, Zbigniew Rębacz).

Układ połączeń silnika łukowego symetrycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego na uzyskanie łagodnego rozruchu silnika, zmniejszenie zużycia energii elektrycznej przez napęd oraz na skompensowanie siły przyciągania wycinków stojana do wirnika.

Układ połączeń silnika ma dwa lub większą liczbę wycinków (Ł1 i Ł2) stojana rozmieszczonych symetrycznie względem osi silnika i połączonych wspólnym jarzmem. Początek uzwojenia jednego wycinka może być połączony z siecią zasilającą, koniec z początkiem uzwojenia drugiego wycinka stojana, którego koniec połączony jest z kolei z siecią zasilającą lub początki uzwojeń dwóch wycinków stojana mogą być połączone z jednym zaciskiem sieci zasilającej a końce uzwojeń z drugim zaciskiem sieci zasilającej.

Wynalazek może znaleźć zastosowanie w budowie silników elektrycznych. (2 zastrzeżenia)

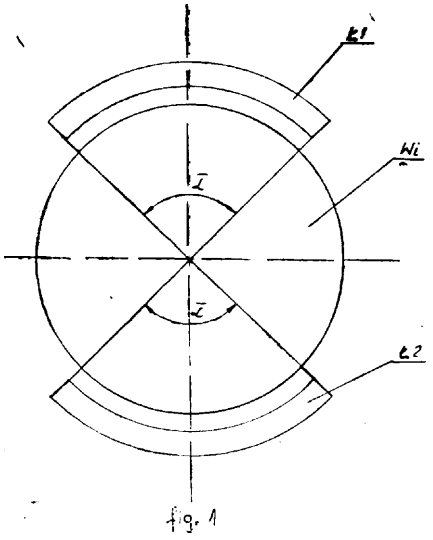

fig. 1

H02P **P. 222152** 21.02.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Piotr Krauze, Zbigniew Moroz).

Układ zasilania silnika skokowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zasilania silnika skokowego umożliwiającego znaczne zwiększenie prędkości granicznej silnika skokowego przy prawie niezmiennym momencie obrotowym.

Układ zawierający zasilacz o napięciu zmieniającym się w funkcji częstotliwości według wynalazku charakteryzuje się tym, że w szereg z zasilaczem i uzwojeniem (F) fazowym silnika skokowego włączony zespół rezystorów (R1, R2, R3) połączonych z zespołami przełączającymi (S1, S2, S3) te rezystory i dołączonymi do nich zespołami sterującymi, do których przez dzielniki napięcia jest przyłączane źródło napięcia zasilającego. (2 zastrzeżenia)

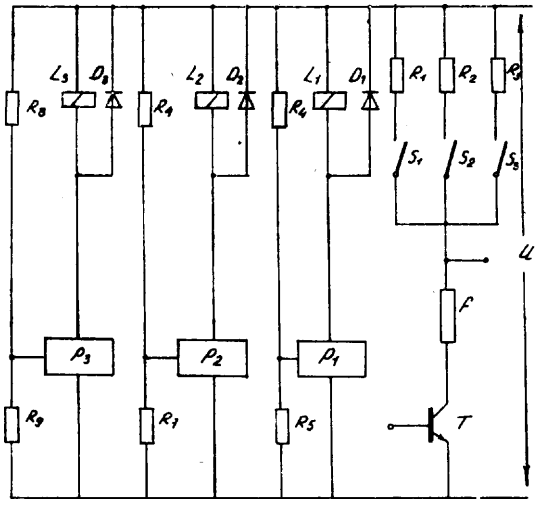

H02P **P. 222914** 20.03.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 221440

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Informatyki „MERA-Błonie", Błonie k/Warszawy, Polska (Jan Nazarewicz, Stanisław Kalinka, Kazimierz Krzywiński, Jan Solarz).

Układ do sterowania silnika elektrycznego do napędu dwukierunkowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego podanie sygnału wyłączenia ze zwłoką zależną od wartości prądu przeciążenia.

Układ ma w obwodzie zasilania silnika (8) rezystor (1) z włączonym równolegle złączem emiter-baza tranzystora (2). W szereg z emiterem tego tranzystora (2) włączony jest drugi rezystor (3). Kolektor tranzystora (2) jest połączony z bazą drugiego tranzystora (4) oraz trzecim rezystorem (5) i kondensatorem (6). Drugie końce trzeciego rezystora (5) i kondensatora (6) oraz emiter drugiego tranzystora (4) są połączone z masą. Kolektor tego tranzystora (4) jest połączony z zaciskiem wyjściowym (7) sygnału przeciążenia.

Układ podaje na zacisk wyjściowy (7) sygnał przeciążenia w celu wyłączenia silnika (8) po czasie odwrotnie proporcjonalnym do wartości przeciążenia. (1 zastrzeżenie)

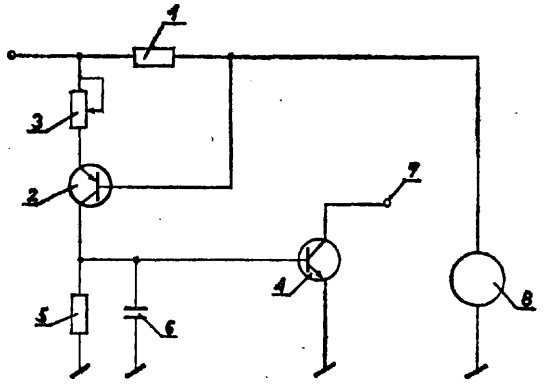

H02P **P. 222915** 20.03.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 221440

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Informatyki „MERA-BŁONIE", Błonie k/Warszawy, Polska (Stanisław Kalinka, Jan Nazarewicz, Kazimierz Krzywiński, Jan Solarz, Henryk Swirski, Mieczysław Kamiński, Stanisław Jagura).

Układ do sterowania silnika elektrycznego do napędu dwukierunkowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego realizację funkcji znanego układu przy mniejszej ilości tranzystorów mocy.

Układ ma pracujące w układzie mostkowym elementy przełączające (11, 12) oraz tranzystory mocy (6, 9) sterowane z zacisków (10, 13) sygnałami włączającymi silnik w jednym lub w drugim kierunku. Jeden z tych tranzystorów (6) jednocześnie pracuje wraz z rezystorem (4) i stabilizatorem (3) w układzie szeregowego stabilizatora kompensacyjnego włączanego przez inny tranzystor (1) z zacisku sygnału forsowania (2).

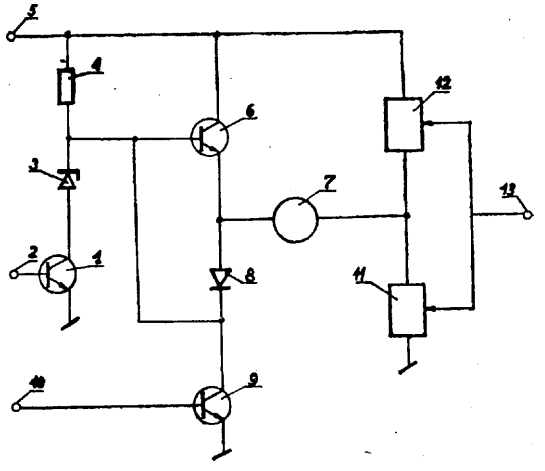

Układ nadaje się szczególnie do sterowania silnika elektrycznego do napędu urządzeń peryferyjnych elektronicznych maszyn cyfrowych. (2 zastrzeżenia)

H02P P. 223084 27.03.1980

Politechnika Poznańska, Poznań i Zakłady Elektronowe „Unitra-Lamina", Piaseczno k/Warszawy, Poznań, Polska (Leszek Frąckowiak, Romuald Łuczkowski, Ryszard Porada).

Układ tyrystorowy do hamowania odzyskowego i rozruchu silników spalinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o korzystnej charakterystyce sprawności w funkcji obciążenia zapewniającej odzyskanie znacznej części energii hamowania, układu umożliwiającego realizację badań silnika spalinowego w warunkach udarowo-zmiennego obciążenia na wale.

Układ tyrystorowy do hamowania odzyskowego i rozruchu silników spalinowych składa się z generatora (1) prądu stałego, który jest sprzęgnięty z badanym silnikiem spalinowym, przełącznika (2) rodzaju pracy i tyrystorowego falownika sieciowzbudnego (3), przyłączonego do szyn zbiorczych (4) rozdzielni, równolegle z kompensatorem (5) mocy biernej oraz blokiem filtrów LC (6) do kompensacji wyższych harmonicznych układu. (8 zastrzeżeń)

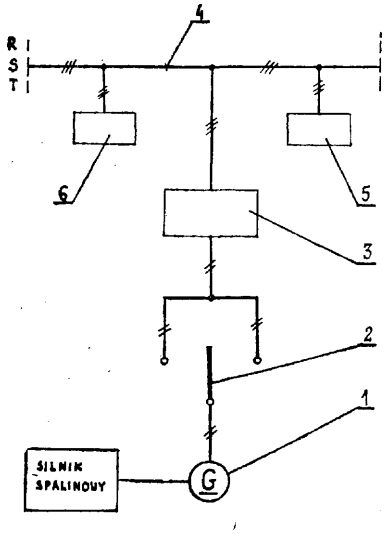

H03F **P. 222874** 19.03.1980

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Julian Studnicki, Waldemar Kajko).

Wzmacniacz mocy w układzie mostkowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wzmacniacza mocy, który mógłby być zastosowany w układach stałoprądowych automatyki.

Wzmacniacz mocy w układzie mostkowym zawiera różnicowy stopień wejściowy (1), stanowiący pierwszy stopień różnicowego wzmacniacza mocy, z przyłączonym do jego wejścia symetryzatorem (2), zbudowanym na dwóch wzmacniaczach operacyjnych.

Wyjścia różnicowego stopnia wejściowego (1) są połączone z symetrycznym układem sterującym (21) zawierającym między innymi różnicowy stopień wzmacniający (22) o wyjściu wtórnikowym, wyposażony w układ automatycznego utrzymania poziomów statycznych napięć wyjściowych (24), stanowiący drugi stopień różnicowy wzmacniacza mocy. Wyjścia symetrycznego stopnia sterującego (21) są połączone po-

przez dwa quasiprzeciwsobne stopnie sterowania (53) ze stopniem końcowym w układzie mostkowym (10). Stopnie wzmacniacza, poza symetryzatorem (2) są objęte dwoma symetrycznymi gałęziami ujemnego sprzężenia zwrotnego, wpiętymi pomiędzy wyjścia stopnia końcowego (10) a wejścia różnicowego stopnia wejściowego (1), a ponadto wszystkie stopnie wzmacniacza mocy zawierają elementy półprzewodnikowe, służące do uniezależniania parametrów elektrycznych tych stopni od zmian temperatury otoczenia.

(4 zastrzeżenia)

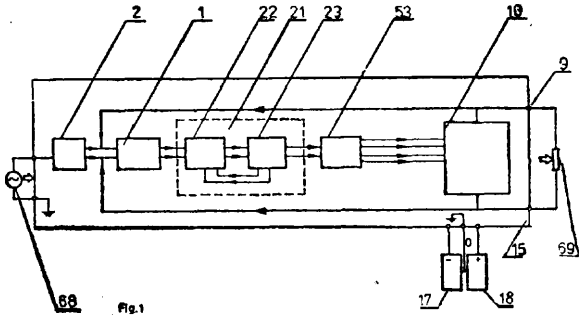

Fig.1

II03K
G05B **P. 221321** 09.01.1980

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów **„MERA-PIAP"**, Warszawa, Polska (Tomasz Wański, Grzegorz Heszen, Bolesław Wierzbicki, Witold Rzepka).

Bramkowany cykliczny **układ przełączający**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego bramkowanego cyklicznego układu przełączającego umożliwiającego poprawne sterowanie odczytem z. matrycy diodowej nie wrażliwego na zakłócenia sygnału taktującego.

Układ według wynalazku składa się z bramkowanego generatora zegarowego (1), którego wyjście jest połączone z licznikiem elektronicznym (2). Wyjścia tego licznika połączone są z dekoderem elektronicznym (3), sygnały z którego sterują odczytem kolejnych instrukcji z matrycy diodowej. (1 zastrzeżenie)

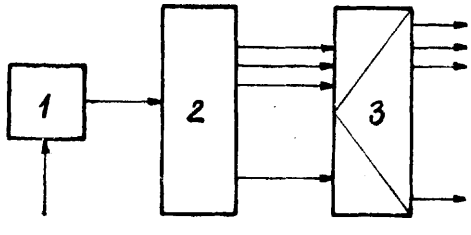

H03K **P. 222890** 21.03.1980

Zakłady Telewizyjne **„Unitra-Polkolor"**, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Telewizyjnej, Warszawa, Polska (Bogusław Kibort).

Sensor piezoelektryczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sensora piezoelektrycznego, nie zawierającego ruchomych styków, bezpiecznego w obsłudze.

Sensor piezoelektryczny według wynalazku zawiera przetwornik piezoceramiczny (1) mieszczony w korpusie (2) i przesłonięty izolującą elektrycznie przesłoną (3) wykonaną z materiału izolacyjnego. Sensor piezoelektryczny według wynalazku steruje zespół załączająco-programujący w sprzęcie radiowo-telewizyjnym pod wpływem przyłożenia nacisku do powierzchni czołowej przetwornika (1). (2 zastrzeżenia)

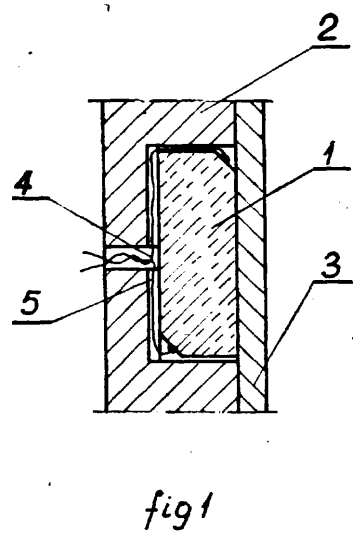

fig1

H04B **P. 223151** 31.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elektronicznego Sprzętu Powszechnego Użytku, Warszawa, Polska (Tomasz Bogdan).

Układ elektronicznego przełącznika zakresów fal odbiornika radiofonicznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu elektronicznego przełącznika zakresów fal odbiornika radiofonicznego, pozwalającego na zmniejszenie liczby elementów manipulacyjnych na płycie czołowej odbiornika.

W układzie przełączającym zawierającym wielosekcyjny przełącznik elektroniczny (10) powiązany z obwodami wejściowymi odbiornika (12) w ten sposób, że poszczególnymi sekcjami formuje obwody wejściowe do odbioru odpowiednich zakresów falowych znajduje się sekwencyjny układ sterujący (1) w postaci elektronicznego licznika pierścieniowego lub rewersyjnego, o ilości stanów odpowiadającej liczbie zakresów falowych odbiornika. Układ sterujący (1) jest połączony z generatorem impulsów zegarowych (7) oraz z zespołem uruchamiającym (2) zawierającym elementy manipulacyjne (5, 6) umieszczone w płycie czołowej odbiornika.

Dotykowe elementy manipulacyjne (5, 6) służą do dokonywania sekwencyjnego przełączania zakresów falowych w jednym lub drugim kierunku kolejności przełączania.

Układ według wynalazku znajduje również zastosowanie w systemach zdalnego sterowania odbiorników radiofonicznych. (1 zastrzeżenie)

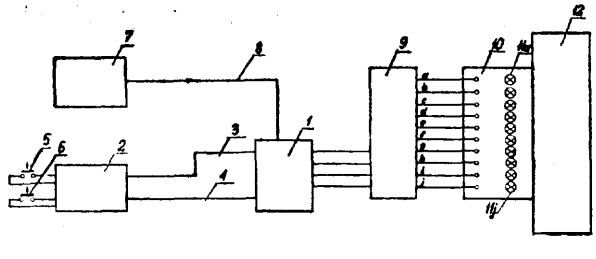

H04L **P. 222998** 24.03.1980

Instytut Systemów Sterowania, Katowice, Polska (Witalij Skoropacki, Romuald Jakóbiec, Wojciech Napierała, Henryk Bartodziej, Tadeusz Miler).

Sposób dwukierunkowej transmisji informacji cyfrowej przy pomocy linii dwuprzewodowej i urządzenie do realizacji tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia nie wymagającego sztywnej synchronizacji pracy stacji końcowych.

Sposób według wynalazku polega na naprzemiennym podłączeniu obwodu liniowego do nadajnika i odbiornika na każdej stacji przy częstotliwości przełączania na jednej stacji określonej zgodnie z twierdzeniem o próbkowaniu, a nie przeciwległej stacji przy częstotliwości przełączania co najmniej dwa razy większy.

Urządzenie według wynalazku ma dwie stacje nadawczo-odbiorcze połączone ze sobą dwuprzewodową linią (9) poprzez komutator sterowany (3, 4), przy czym komutator (3) którego wejście połączone jest z wyjściem generatora (7) połączony jest z nadajnikiem (1) i odbiornikiem (5), a komutator (4) którego wejście połączone jest z wyjściem generatora (8) połączony jest z nadajnikiem (2) i odbiornikiem (6).

Wynalazek znajduje zastosowanie w telegrafii transmisji danych oraz transmisji informacji w lokalnych sieciach komputerowych. (2 zastrzeżenia)

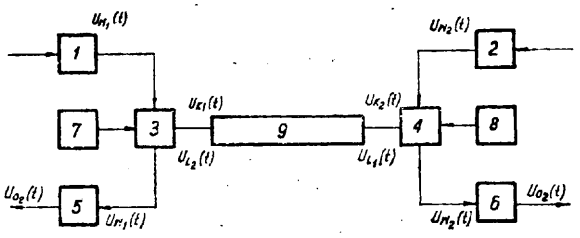

H04N P. 222985 25.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technik Komputerowych i Pomiarów, Warszawa, Polska (Adam Marciniak, Edward Sameryt).

Układ generatora obrazu okręgu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zbudowania układu generatora obrazu okręgu, znajdującego zastosowanie zwłaszcza w generatorach sygnałów testowych do badania i regulacji odbiorników telewizyjnych, zapewniającego niezależność regulacji grubości linii, którą rysowany jest okręg od regulacji promienia okręgu, oraz niezależność położenia okręgu na ekranie od jego zniekształceń.

Układ według wynalazku składa się z przełączników elektronicznych **(P_L)** i **(P_p)** połączonych poprzez kondensatory (CL) i **(C_p)** z wejściami integratorów **(I_L)** i **(I_p),** których wyjścia połączone są poprzez (2) z wejściem **dyskryminatora** okienkowego (DO). Wejścia górnego i dolnego progu dyskryminacji (WGD) i (WDD) dyskryminatora okienkowego (DO) połączone są między sobą poprzez rezystor (R_1) oraz odpowiednio poprzez potencjometr regulacji grubości linii okręgu **(R_2),** dzielnik napięcia **(DN_2)** i rezystancyjny układ regulacji promienia okręgu **(DN_1)** z napięciem odniesienia (U). Wyjście dyskryminatora okienkowego (DO) stanowi wyjście całego układu.

(2 zastrzeżenia)

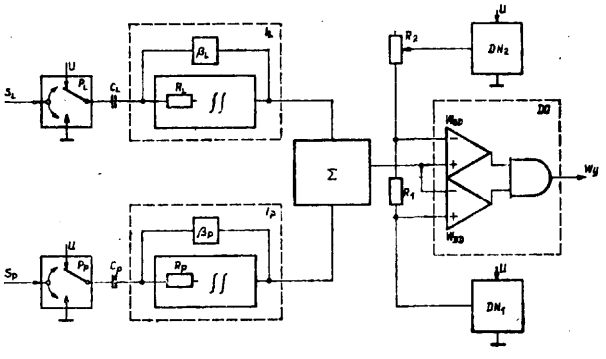

H05C P. 222854 20.03.1980

Instytut Przemysłu Mięsnego i Tłuszczowego, Warszawa, Polska (Stefan Kien, Eugeniusz Piotrowski).

Urządzenie do elektrycznego oszałamiania świń

Wynalazek **rozwiązuje** zagadnienie opracowania urządzenia pozwalającego na zmniejszenie pracochłonności i uciążliwości pracy, poprawę bezpieczeństwa pracy oraz na ujednolicenie czasu oszałamiania świń.

Urządzenie zawierające transporter, który **stanowią** przenośniki taśmowe ustawione w kształcie litery V, według wynalazku charakteryzuje się tym, że nad transporterem znajduje się ruchoma elektroda (2) połączona z siłownikiem (3), połączonym z układem sterującym (7), który zawiera wyłącznik krańcowy (8), współpracujący z **odchylną** klapą (9), usytuowaną na wysokości głowy świni. Elektroda (2) widełkowa połączona jest z zasilaczem elektrycznym (6).

(3 zastrzeżenia)

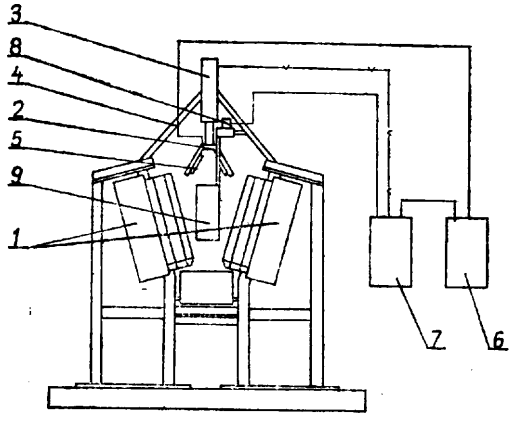

H05K **P. 229439** 29.01.1981

Pierwszeństwo: 29.01.1980 - Francja (nr 80 01891)

Thomson - Brandt, Paryż, Francja (Gérard Dongois, Georges Ptaillot, Max Hascoet, Louis Canon).

Sposób wytwarzania połączeń płytek z obwodami drukowanymi i układ połączeń płytek z obwodami drukowanymi

Przedmiotem wynalazku jest połączenie co najmniej dwóch płytek z obwodami drukowanymi oraz sposób wytwarzania tego połączenia.

Sposób wytwarzania połączenia charakteryzuje się tym, że na jednej płytce (3) kształtuje się obwody każdej płytki (1, 2), wycina się podłużne otwory, zakłada klamry, a następnie łamie się płytę (3) wzdłuż linii (7) o mniejszej wytrzymałości mechanicznej.

Połączenie przynajmniej dwóch płytek z obwodami drukowanymi, złączonych ze sobą przez połączenie zarazem mechaniczne i elektryczne, obejmujące klamry zachodzące na przyległe brzegi płytek, według wynalazku **charakteryzuje** się tym, że część środkowa każdej klamry znajduje się przynajmniej częściowo w gnieździe (26, 27) utworzonym w płytkach (1, 2) w sąsiedztwie przyległych brzegów.

Gniazda są wycięciami **(26_1, 27_1)** wydłużonymi prostopadle do przyległych brzegów. (14 zastrzeżeń)

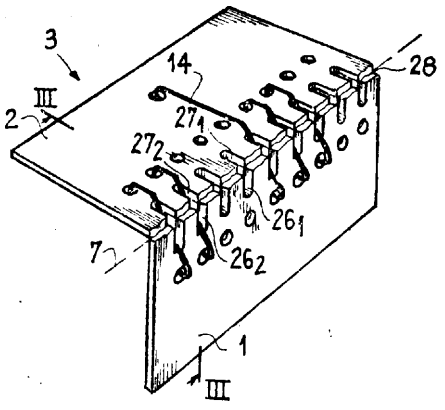

. WZORY UŻYTKOWE

Dział A
PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01G **W.** 65895 22.12.1980

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego - Akademia Rolnicza, Warszawa, Polska (Gabriel Janowski, Tomasz Acher).

Urządzenie do jednoczesnego wietrzenia cieplarni foliowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia do jednoczesnego wietrzenia kilku lub kilkunastu cieplarni foliowych **z** jednego lub lub kilku stanowisk.

Urządzenie do jednoczesnego wietrzenia cieplarni foliowych zbudowane jest z płatów wietrznikowych (2) przykrywających otwór (1) zakończonych listwami krańcowymi (6), do których zamocowane są linki robocze (12) połączone poprzez amortyzator (11) z linkami sterującymi (7), które umocowane są na kołowrocie (8) i bloku (9). Płaty wietrznikowe (2) stanowią pasma folii wzmocnione listwami (3). (3 zastrzeżenia)

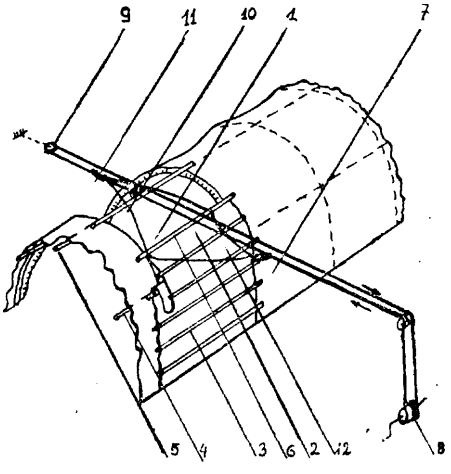

A01G **W. 65936** 30.12.1980
F16K

Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska (Piotr Kowalski, Wiesław Araczewski).

Zawór iglicowy do kroplowego nawadniania roślin

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji zaworu uniemożliwiającej osadzanie się na połączeniu gwintowym kamienia i zanieczyszczeń oraz funkcjonalną regulacją intensywności nawadniania.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest zawór iglicowy do kroplowego nawadniania roślin, zwłaszcza sadowniczych, warzywnych i doniczkowych.

Zawór iglicowy do kroplowego nawadniania roślin złożony **z** korpusu i połączonego z nim gwintowo trzpienia zakończonego z jednej strony iglicą a z drugiej pokrętłem, odznacza się tym, że trzpień (11) posiada co najmniej jeden kołnierz uszczelniający (14) umiejscowiony poniżej otowru przelewowego (19) **i** powyżej części nagwintowanej (15). Trzpień (14) stanowi jednolitą całość wykonaną **z** elastycznego tworzywa sztucznego. Korpus (1) zaopatrzony jest w podziałkę (5) intensywności nawadniania i wykonany jest **z** przezroczystego tworzywa sztucznego. (3 zastrzeżenia)

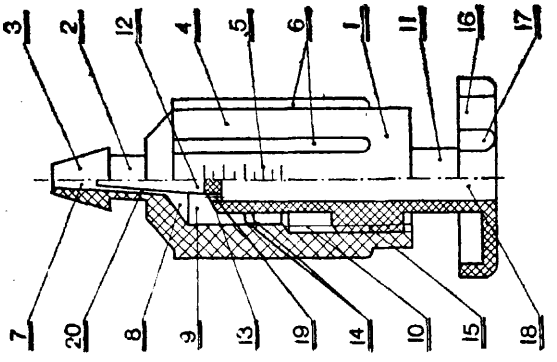

A01G **W. 65972** 30.12.1980

Akademia Rolnicza im. Hugona Kołłątaja **w** Krakowie, Kraków, Polska (Stanisław Bałut).

Blok doniczek żeberkowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego bloku doniczek w którym powierzchnia użytkowa wykorzystana byłaby maksymalnie oraz zużycie materiałowe do Wytwarzania tego bloku byłoby mniejsze w porównaniu ze zużyciem materiału na taką samą ilość doniczek klasycznych.

Blok doniczek żeberkowych stanowi płytę (1) jako podstawę bloku doniczek będącą w kształcie prostokąta, przy czym na płycie (1) usytuowane są na trwale ścianki pionowe (2) o długości równej szerokości płyty (1). (1 zastrzeżenie)

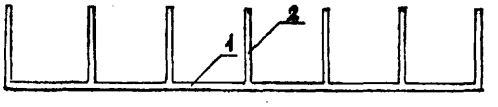

A47J **W. 65921** 23.12.1980

Jan Cieluch, Poznań, Polska (Jan Cieluch).

Podstawka termoizolacyjna

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania podstawki termoizolacyjnej o dużej wytrzymałości mechanicznej na obciążenia, estetycznym wyglądzie i łatwej do utrzymania jej w czystości.

Podstawkę termoizolacyjną stanowi podstawa (1) utworzona przez zagięcie pod kątem prostym krawędzi bocznych powierzchni roboczej (2). Cechą charakterystyczną takich konstrukcji jest to, że ażur powierzchni roboczej (2) tworzy szereg prostopadle do długości podstawki umieszczonych poprzeczek (4), które wydzielają kolejno między sobą wolne po-

wierzchnie o dużym zagęszczeniu w pasie środkowym podstawki zmieniających się w kierunku krawędzi bocznych. Kształt utworzonych powierzchni ażurów jest podobny do naprzemianległych kielichów (6) o kopulastym zamknięciu (7), osadzonych na stożkowych nóżkach (8) o zaokrąglonych zakończeniach (9). (1 zastrzeżenie)

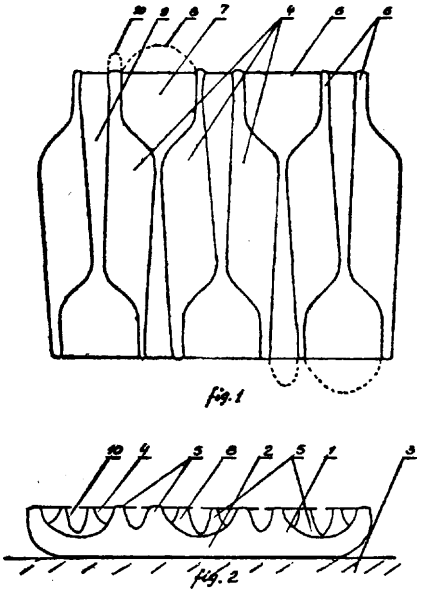

A47K W. 65943 30.12.1980

Wojciech Kałkusiński, Warszawa, Polska (Wojciech Kałkusiński).

Wieszak łazienkowy

Niniejszy wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji wieszaka łazienkowego z przylepcem mocującym ten wieszak do ściany. Zgodnie z wzorem przedmiotowy wieszak zawierający owalną podstawkę (1) charakteryzuje się tym, że w miejscach połączenia dwóch zaczepów wieszakowych (2) ta podstawka ma wytłoczone występy stożkowe (3), a w powstałej szczelinie od spodu tej podstawki jest naniesione spoiwo (4), mocujące trwale te dwa zaczepy (2). (1 zastrzeżenie)

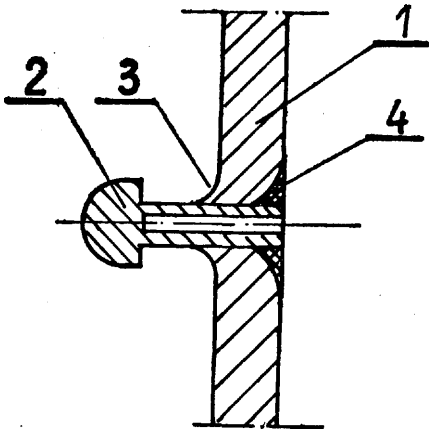

A47K W. 65956 31.12.1980

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Janusz Rutkowski).

Suszarka łazienkowa rozkładana

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej suszarki łazienkowej, która nie zajmowałaby zbyt wiele miejsca w przestrzeni użytkowej i nie wymagałaby wielu skomplikowanych czynności manualnych przy rozkładaniu i składaniu.

Suszarka łazienkowa rozkładana stosowana jest do suszenia upranych przedmiotów w domowych łazienkach zwłaszcza o małej powierzchni użytkowej. Suszarka składa się z konstrukcji wsporczej stanowiącej pojemnik (1) i umieszczonej w nim szczebelkowej drabinki samoczynnie rozkładanej. Czoło pojemnika (1) zamknięte jest drzwiczkami (3) i (4) posiadającymi prowadnice (8) końców szczebelków dolnych (6). Drzwiczki (3) i (4) wyposażone są w spiralne drutowe sprężynki powrotne ułatwiające otwieranie drzwiczek, a szczebelkowa drabinka wysuwa się automatycznie. Szczebelki dolne (6) połączone są ze szczebelkami górnymi (5) za pomocą sztabek łącznikowych (7) rozpieranych automatycznie za pomocą drutowych spiralnych sprężynek powrotnych. (2 zastrzeżenia)

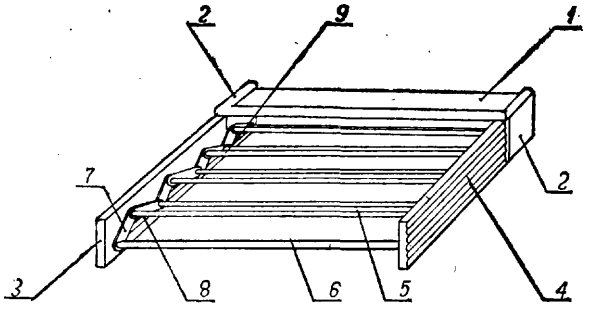

A63H W. 65944 29.12.1980

Bernard Kołecki, Warszawa, Polska (Bernard Kołecki).

Grzechotka w postaci lalki

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania grzechotki w postaci lalki, o prostym rozwiązaniu konstrukcyjnym, której poszczególne elementy są połączone z sobą w sposób elastyczny.

Grzechotka według wzoru składa się z dwudzielnego korpusu kulistego (1, 2), z dwóch rowkowanych gałek (3) imitujących ręce lalki, z dwóch dwudzielnych kulek dolnych (4, 5) imitujących jej nogi oraz z głowy (6) z nasadzonym kapeluszem (7), które to elementy są połączone z sobą elastycznie za pomocą naprężonych gumek, umieszczonych w ich wnętrzach, przy czym górne części tych elementów dwudzielnych mają poobwodowe kołnierze (8, 9), w które umieszczone są krawędzie dolnych ich części (2, 5). (1 zastrzeżenie)

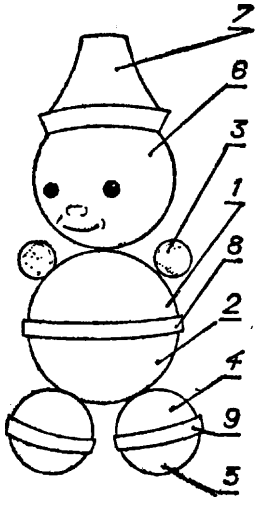

DZIAŁ B
RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01D W. 65888 18.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych **„CEBEA"**, Kraków, Polska (Julian Sułek, **Tadeusz** Onderka, Marek Jakus, Janusz Twardowski).

Półka zbiorcza w aparatach kolumnowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie **opracowania** takiej półki zbiorczej w aparatach kolumnowych, w której jej połączenie z płaszczem jest rozłączne, co w czasie remontów wyklucza możliwość uszkodzenia płaszcza aparatu, a proces oczyszczania półki jest prosty w wykonaniu.

Półkę zbiorczą do aparatów kolumnowych, zwłaszcza aparatów do destylacji próżniowej olejów naftowych, według wzoru tworzą płaskie segmenty (3) ułożone na ramie (1) wsporczej i połączone z nią rozłącznie, przy czym rama (1) jest zbudowana z przecinających **się** wzajemnie, dowolnie ukształtowanych koryt i jest połączona z płaszczem (2) aparatu w sposób rozłączny. Na powierzchni górnej segmentów (3) są usytuowane gniazda (4) na dowolnego typu elementy wypełniające. (2 zastrzeżenia)

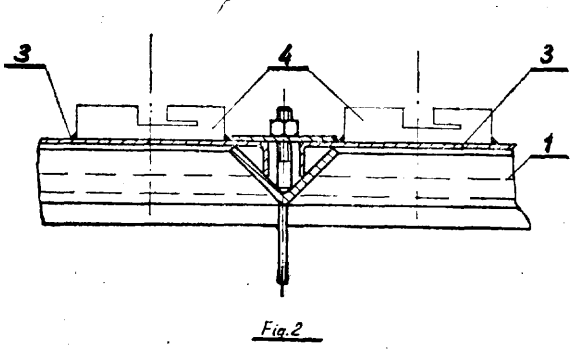

Fig.2

B02C W. 65592 05.11.1980

Instytut Przemysłu Wiążących Materiałów Budowlanych, Opole, Polska (Kazimierz Rosiak, Ryszard Janka, Marcin Bednarz, Józef Okos).

Obwodowa płyta staliwna

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej obwodowej płyty staliwnej, która mogłaby być stosowana niezależnie od wielkości średnich walczaków stosowanych do kulowych młynów obrotowych.

Obwodowa płyta staliwna stanowiąca element pancernej wykładziny w obrotowych młynach kulowych, charakteryzuje się tym, że jej powierzchnia przylegająca jest złożona z dwu różnych powierzchni walcowych, których promienie (R_1 i R_2) są równe największej i najmniejszej średnicy walczaków wchodzących w stosowane zakresy **średnic.** Gniazdo pod

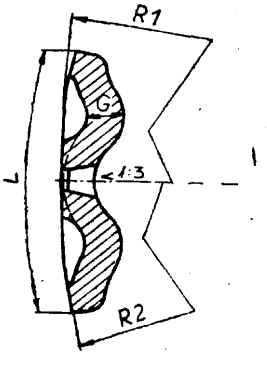

głowę śruby mocującej w płycie **ma** kształt stożka ściętego o zbieżności 1:3. (3 zastrzeżenia)

B02C W. 65647 14.11.1980

Instytut Przemysłu Wiążących Materiałów Budowlanych, Opole, Polska (Ryszard Janka, Kazimierz Rosiak).

Pokrywa włazu do walczaka obrotowego młyna kulowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej pokrywy, którą można by stosować do walczaka obrotowego młyna kulowego o różnej średnicy włazu.

Pokrywa włazu do walczaka obrotowego młyna kulowego według wzoru charakteryzuje się tym, że ma krzywiznę ścianki (2) stanowiącej wycinek płaszcza walczaka (3) jednakową w każdej pokrywie, niezależnie od stosowanego zakresu średnic walczaków.

Pokrywa **ma** także jednakowo grube wszystkie ścianki, a żebra usztywniające są usytuowane na przekątnych pokrywy w przestrzeni stanowiącej ostrosłup ścięty. (1 zastrzeżenie)

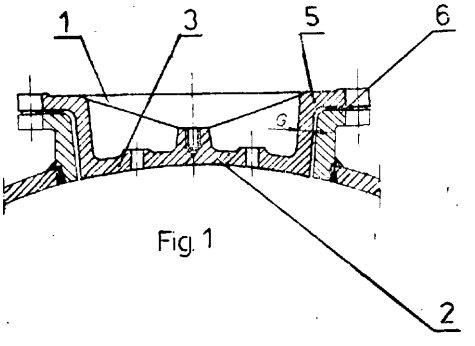

Fig.1

R08B W. 65884 22.12.1980

Zakłady Przemysłu Dziewiarskiego Olimpia, Łódź, Polska (Stefan Kotus, Witold Kuba, Bolesław Kozieł).

Stanowisko do czyszczenia wyrobów

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania zagrożenia dla obsługi przez opracowanie stanowiska zapewniającego całkowitą eliminację oparów.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest stanowisko do czyszczenia wyrobów przy użyciu rozpuszczalników,

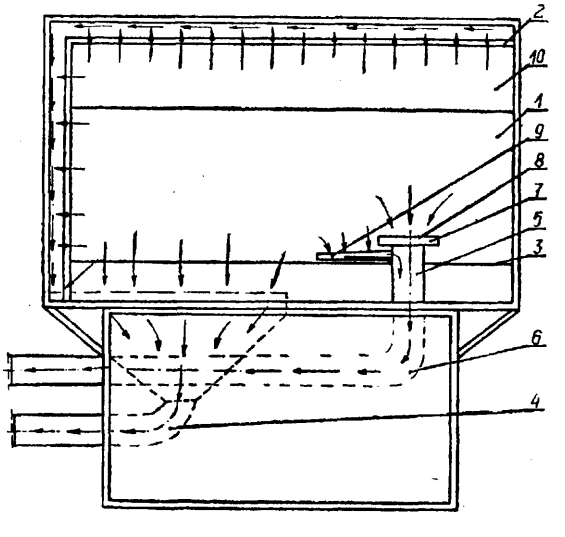

które gwarantuje usuwanie oparów. Stanowisko stanowi komora (1) posiadająca podwójne u góry i z boku perforowane ściany **(2)** oraz częściowo perferowaną płytę (3) stanowiącą dno komory (1). Pod płytą (3) znajduje się kanał wyciągowy (4). W komorze (1) umieszczony jest na rurze (5) kanału wyciągowego (6) stół (7) składający się z dwóch perforowanych płyt (8) i (9). (1 zastrzeżenie)

B08B W. 65965 30.12.1980

Biuro Studiów i Projektów Przemysłu Włókienniczego, Łódź, Polska (Marian Lachowski, Janusz Siewierski, Mieczysław Lorens).

Wieloszczelinowa ssawka odpylająca

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej ssawki odpylającej która byłaby przystosowana do intensywnego pochłaniania kurzu i pyłu włókienniczego, powstającego przy przewijaniu przędzy oraz nadawałaby się do stosowania w istniejących przewijarkach starszego typu jak również przy nowych konstrukcjach tych maszyn.

Ssawka taka składa się **z** blaszanej obudowy, wewnątrz której umieszczone są kanały łączące się w tylnej części w jeden otwór wylotowy. Czołową część obudowy (2) stanowią równolegle względem siebie usytuowane szczeliny (1), przy czym czołowa część obudowy (2) łącznie z podłużnymi szczelinami (1) posiada nachylenie zgodne z linią przewijanej przędzy (6) a tylna część obudowy (2) posiada połączenie z przewodem odsysającym (4) za pośrednictwem przewodu (3). (3 zastrzeżenia)

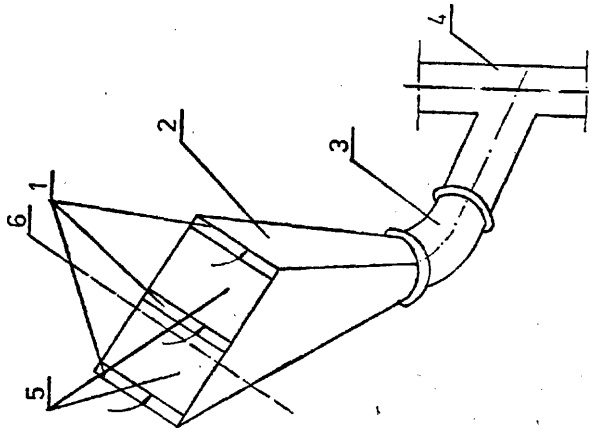

B21D W. 65885 22.12.1980

Kombinat Budownictwa Miejskiego Warszawa-**-Śródmieście,** Warszawa, Polska (Tadeusz Czyżewski, Józef Kuna, Zbigniew Sosnowski).

Nóż tnący, zwłaszcza do prościarki

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia pewności mocowania noża oraz zmniejszenia zużycia stali narzędziowej.

Nóż charakteryzuje się tym, że trzon jest zaopatrzony w dodatkowe ostrze tnące (2) oraz wkładkę wyrównawczą (3), która to wkładka (3) stanowiąca część trzona jest odwzorowaniem kształtu ostrza tnącego (2) noża (1). (2 zastrzeżenia)

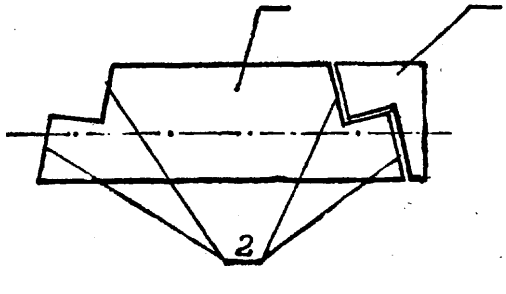

B21F W. 65967 30.12.1980

Zakłady Przemysłu Wełnianego „BAWEŁNA", Bielsko-Biała, Polska (Jan Fiedor).

Przyrząd do wykonywania sprężyn zaczepowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego przyrządu, który umożliwi uproszczenie technologii wytwarzania sprężyn.

Przyrząd stanowią cztery stalowe płytki **(1,** 1, 2, 3) o kształcie prostopadłościanu, przy czym trzy płytki (1, 2, 1) są ze sobą połączone za pomocą śrub zaś płytka (2) jest wysunięta. Do bocznych płytek (1) jest przymocowana górna płytka (3).

Powierzchnia górna środkowej płytki (2) jest równa powierzchni sprężyny zaczepowej i ma w jednym końcu otwór, a w drugim kowadełko o kształcie ząbka zaczepu sprężyny. Boczne płytki (1) mają wyżłobienia w których znajduje się dociskowa płytka (7). W wyżłobieniach płytek (1) po bokach znajdują się otwory (8) w których umieszczone są sprężyny wyciskowe (10). W górnej płytce (3) na sworzniach zamocowane są dźwignie, natomiast w tylnej części bocznej płytki (1) zamocowana jest na sworzniu dźwignia (14), która ma nóż (15). (1 zastrzeżenie)

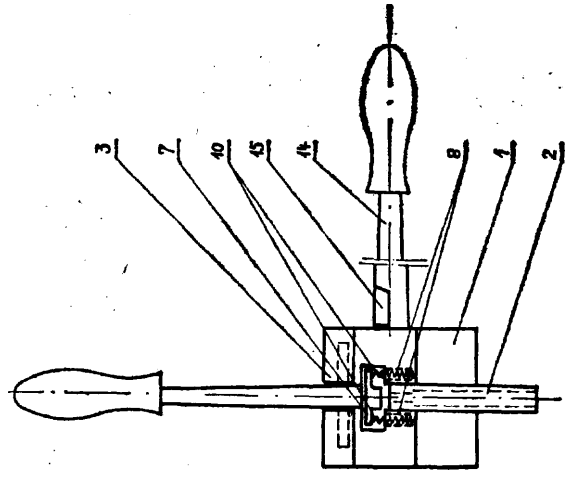

B22D W. 65878 18.12.1980

Zakłady Metali Lekkich „Kęty", Kęty, Polska (Wojciech **Zamarski,** Antoni Karpiński).

Osłona **przeciwodpryskowa**

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania osłony przeciwodpryskowej, zabezpieczającej pracowników

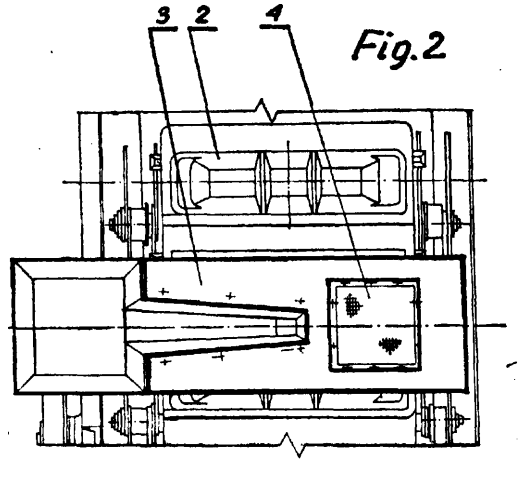

obsługi maszyny odlewniczej przed rażeniem odpryskami ciekłego metalu podczas zalewania wlewnic.

Osłona przeciwodpryskowa według wzoru zamocowana jest od górnej krawędzi dozownika (1) i wykonana z blachy stalowej zagiętej pod kątem 90° do 150° w części przeciwległej do dozownika (1), przy czym szerokość osłony (3) wynosi od 1,5 do 2,5 szerokości wlewnic (2), a długość od 1,0 do 1,5 długości wlewnic (2). Osłona (3) ma okno obserwacyjne zabudowane siatką (4). (2 zastrzeżenia)

B22D W. 65982 31.12.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Michał Idzikowski, Jan Schurłat).

Dozownik ciekłego metalu

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania nowego, ulepszonego sposobu dozowania ciekłego metalu.

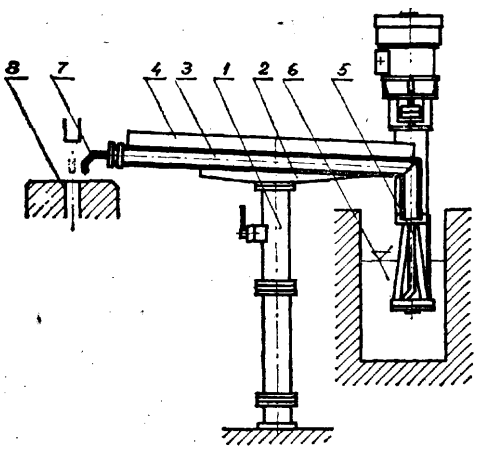

Dozownik ciekłego metalu wyposażony jest w podstawę, którą stanowi pionowo usytuowany siłownik pneumatyczny (1), do którego tłoczyska jest przymocowana pozioma prowadnica (2) rurowego przewodu (3) do transportu roztopionego metalu. Wewnątrz prowadnicy (2) są umieszczone dwa siłowniki, których tłoczyska są złączone z rurowym przewodem (3) otoczonym osłoną termoizolacyjną (4). Do jednego końca rurowego przewodu (3) jest przyłączona promieniowa pompa (5) o osi geometrycznej prostopadłej do osi przewodu (3), zaś drugi koniec przewodu (3) stanowi króciec wylotowy (7) ciekłego metalu. (1 zastrzeżenie)

B23B W. **65887** 18.12.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Dziewiarskiego, Łódź, Polska (Kazimierz Dębowski).

Przyrząd do toczenia kul

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji przyrządu do toczenia kul, która ułatwiałaby toczenie kul, zwłaszcza kul stanowiących zakończenie pręta. Przyrząd taki według wzoru składa się z wałka nośnego (1) posiadającego z jednej strony łukowe ramię (2), na którym umieszczony jest nóż skrawający (3) mocowany śrubą (4) i regulowany śrubą popychającą (5). Z drugiej strony wałka nośnego (1) osadzona jest ślimacznica (6), z którą zazębiony jest ślimak (7) osadzony na wałku (8), którego zakończeniem jest pokrętło (9). (1 zastrzeżenie)

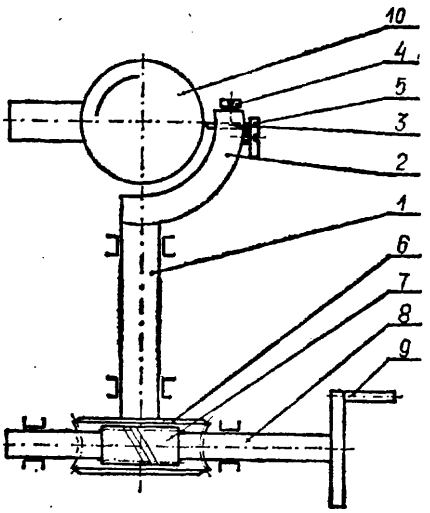

B23B W. 65927 23.12.1980

Fabryka Armatur „Głuchołazy", Głuchołazy, Polska (Józef Machate, Józef Machate).

Oprawka do wierteł krętych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej oprawki do wierteł krętych, która po uszkodzeniu nadawałaby się ponownie do wykorzystania.

Oprawka taka ma w korpusie (1) wykonanym w zależności od gniazda we wrzecionie obrabiarki tulejkę dociskową (3) i tulejkę zabierakową (4): W otworze korpusu (1) w wykonanym otworze przelotowym na gwincie umieszczona jest śruba regulacyjna (5). Osadzone w rowkach wiertła (6) elementy kuliste (7) dociskane są tulejką dociskową (3) do tulejki zabierakowej (4). (3 zastrzeżenia)

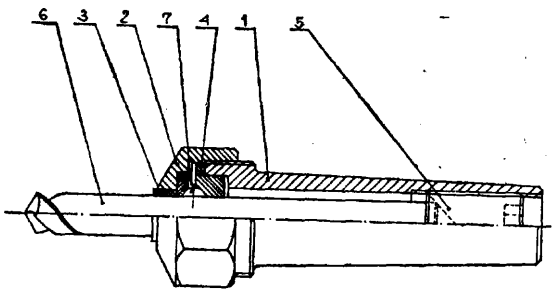

B23C W. 65912 23.12.1980

Fabryka Samochodów Osobowych, POLMO, Warszawa, Polska (Andrzej Sniecikowski, Marek Klaus).

Trzpień z tuleją zaciskową

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego trzpienia z tuleją zaciskową, który eliminowałby możliwość wyboczenia się wałka, a tym samym nie powodowałby błędów w obróbce.

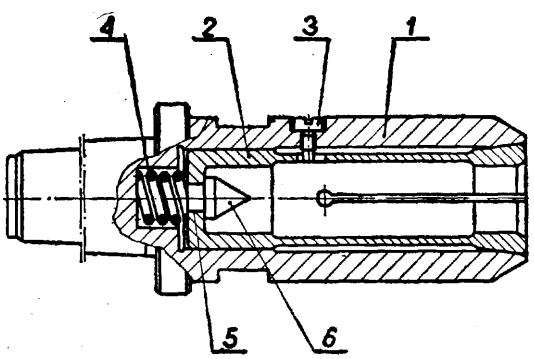

Trzpień według wzoru użytkowego zakończony jest z jednej strony stożkiem Morse'a a z drugiej częścią cylindryczną z osiowym otworem o powierzchni cylindrycznej przy dnie otworu i stożkowej na początku, przy czym w otworze umieszczona jest nieprzelotowa tuleja zaciskowa (2) zabezpieczona przed wysunięciem za pomocą wkręta (3). Pomiędzy trzpieniem (1) i tuleją (2) znajduje się sprężyna (4). W części tylnej tuleja (2) posiada gniazdo (5) na kieł (6).

(1 zastrzeżenie)

B23C W. 65940 30.12.1980

Przedsiębiorstwo Budowy Huty Warszawa, Warszawa, Polska (Zygmunt Nosarzewski, Jerzy Woźniak).

Osłona narzędzia skrawającego frezarki

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia bezpieczeństwa pracy. Osłona według wzoru składa się z dwóch zsuwanych części wykonanych z blachy (1) i (2) w kształcie ceownika i oprawki (5). Mocowana jest do korpusu frezarki za pomocą odpowiednio ukształtowanego płaskownika zaopatrzonego w bolce oporowe (9 i 10) oraz trzpień (7) stanowiący oś obrotu osłony przechodzący przez oprawkę (5) zespoloną z osłoną, w której znajduje się śruba (8) do stabilizowania położenia osłony. (2 zastrzeżenia)

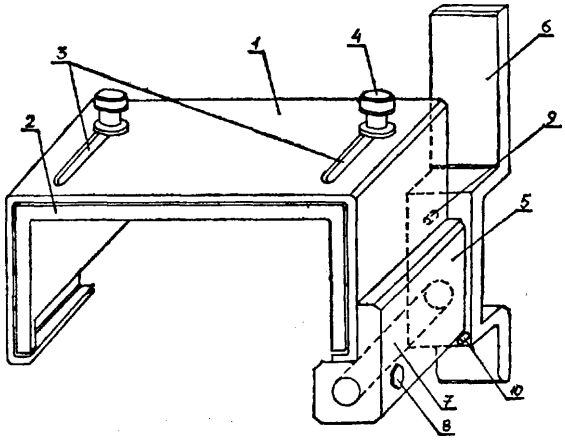

B23K W. 65872 19.12.1980

Zakłady Telewizyjne „Unitra-Polkolor" - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Wojciech Aleksandrowicz, Tadeusz Grzegorczyk).

Lutownica z odsysaczem

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej lutownicy, która umożliwiałaby szybkie usunięcie cyny z punktu lutowniczego przy minimalnym nagrza-

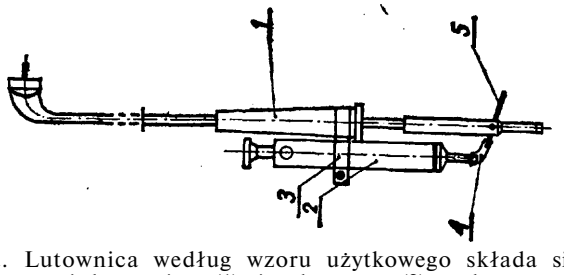

niu. Lutownica według wzoru użytkowego składa się z typowej lutownicy (1) i odsysacza (2) połączonych obejmą mocującą (3), a końcówka odsysacza (3) połączona jest z rurką miedzianą (5) poprzez rurkę teflonową (4). (1 zastrzeżenie)

B24B W. 65916 23.12.1980

Fabryka Obrabiarek Specjalizowanych „Ponar-Tarnów", Tarnów, Polska (Józef Boryczko, Leszek Michałowski, Józef Gądek, Leszek Gawle, Dariusz Maciejewski).

Szlifierka zadaniowa do szlifowania wałków w cyklu półautomatycznym

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie wykorzystania hydraulicznych zespołów napędowych stołu do automatycznego ustalania położenia przedmiotu szlifowanego względem ściernicy.

Szlifierka charakteryzuje się tym, że ma wymienny hydrauliczny zespół napędowy (12) z jednym zakresem posuwów napędu stołu (9), wymienny hydrauliczny zespół napędowy (25) z dwoma zakresami posuwów napędu stołu (9), obrotowy siłownik hydrauliczny (10), urządzenie (16) do kontroli czynnej wymiaru ustawienia przedmiotu względem ściernicy, przesuwną podstawę (15) i płytę z wysięgnikiem (21). Tłok wymiennych hydraulicznych zespołów napędowych (12) i (25) stołu (9) połączony jest ze stołem (9) przesuwnie za pomocą obejmy, dwóch teowych śrub i belki (13) z rowkiem teowym. (5 zastrzeżeń)

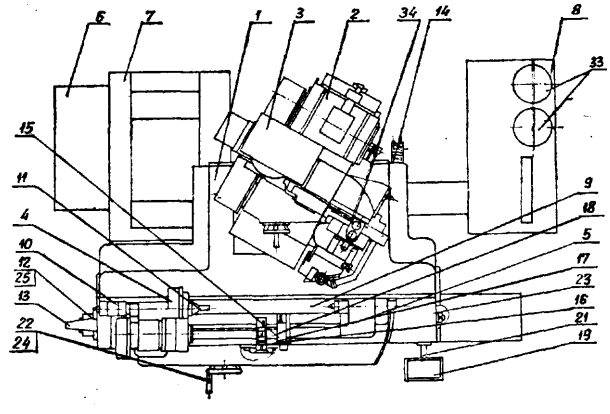

B24B **W. 65924** 29.12.1980

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okrętowego „PROMOR", Gdańsk, Polska (Antoni Górny, Marian Białowąs, Marian Rief).

Urządzenie do czyszczenia krawędzi płaskowników

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie mechanizacji operacji oczyszczenia krawędzi płaskowników oraz polepszenia bezpieczeństwa i higieny pracy.

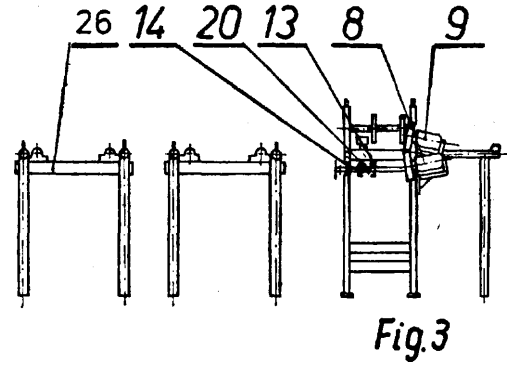

Fig.3

Urządzenie według wzoru składa się z przestawnej ramy, wyposażonej w czołowe szlifierki (9), usytuowane szeregowo i zaopatrzone w druciane szczotki (8) oraz napędowych rolek i bocznych dociskowych rolek, a także przesuwnych stojaków.

(2 zastrzeżenia)

B24B W. 65928 23.12.1980

Fabryka Maszyn Górniczych im. Juliana Leńskiego „FAMUR", Katowice, Polska (Jan Nowak, Jan Jeszonek, Rudolf Kowalec).

Urządzenie do **szlifowania** noży

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia uniwersalności urządzenia oraz ułatwienia obsługi.

Urządzenie do szlifowania noży do obróbki kół **zębatnych** stożkowych o zazębieniu łukowym składa się z tarczy (2) i krzywki (5) osadzonych na wspólnym wałku **(1),** połączonych z silnikiem elektrycznym (10) za pomocą przekładni (9). Tarcza (2) wyposażona jest w uchwyty nożowe (3) przesuwne promieniowo w tarczy (2), która napędzana silnikiem elektrycznym (10) wykonuje ruchy obrotowo-posu**wiste,** dając nożom właściwe parametry ostrza noża szlifowanego. (1 zastrzeżenie)

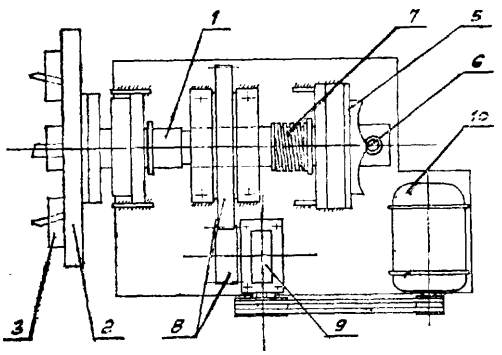

B24B W. 65989 31.12.1980

Fabryka Przekładni Samochodowych „POLMO", Tczew, Polska (Florian Dąbrowski, Piotr Kolasiński).

Urządzenie synchronizujące podział i posuw w szlifierce do ostrzenia frezów ślimakowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego urządzenia, które zapewni synchronizację czynności podziału i posuwu uniemożliwiając wcześniejsze zadziałanie posuwu, zanim nastąpi pełny podział.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że w tarczy podziałowej (1) są zamocowane kołki (2) uruchamiające mikrowyłącznik (3) podłączony przewodami elektrycznymi (4) z elektrozaworem (5), który z kolei jest połączony przewodami hydraulicznymi (6) do cylindra hydraulicznego (7). (1 zastrzeżenie)

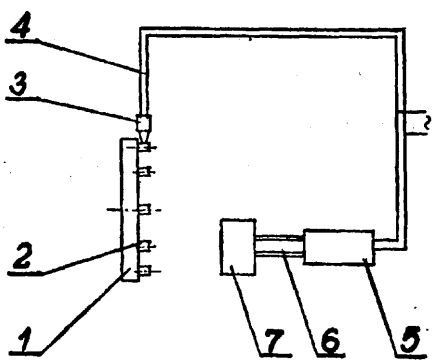

B25B W. 65920 23.12.1980

Fabryka Samochodów Małolitrażowych „POLMO", Bielsko-Biała, Polska (Józef Zahraj).

Kleszcze kowalskie

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia bezpieczeństwa pracy.

Kleszcze charakteryzują się tym, że mają sprężynę (1) rozpierającą, spiralną, umieszczoną między ramionami (3) rękojeści, osadzoną na dwóch czopach (2) mocowanych do ramion (3) w odległości 1/3 długości ramion (3) licząc od miejsca ich krzyżowania się. Na końcach ramion osadzone są chwyty (4) najkorzystniej z tworzywa sztucznego. (1 zastrzeżenie)

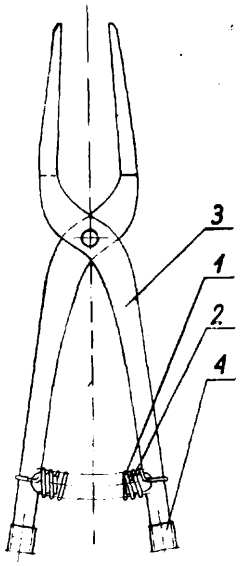

B25B W. 65932 30.12.1980

Warszawskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych Budownictwa Przemysłowego „HYDROCENTRUM 1", Warszawa, Polska (Jerzy Piątek).

Klucz do regulacji zaworów silników spalinowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania narzędzia łączącego w sobie cechy użytkowe klucza płaskiego i wkrętaka.

Klucz składa się z wkrętaka (1) umieszczonego w sposób pozwalający na swobodny obrót i pionowe przesuwanie w korpusie pokrętła (2) o kształcie wydrążonego walca zaopatrzonego w uchwyt (4) oraz z wymiennych nasadek mocowanych w korpusie pokrętła **(2)** ze strony przeciwległej wkrętakowi (1) mających postać walca wydrążonego z jednej strony w kształcie wielokątnej nasadki, a z drugiej mających uskok oporowy z czopem mocującym. (2 zastrzeżenia)

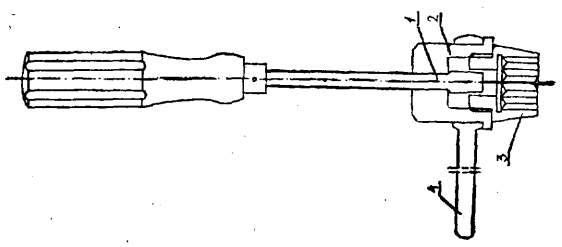

B25H W. 65900 22.12.1980

Państwowy Ośrodek Maszynowy, Gniezno, Polska (Jerzy Wróblewski).

Stolik montażowy ruchomej linii naprawczej

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego stolika, którego konstrukcja pozwoli na przenoszenie go w kanale podpodłogowym w stanie złożonym, i przylegającym do płyty przenośnika.

Stolik montażowy z mechanizmem nastawiającym stanowiący uzupełnienie ciągłej linii montażowej lub

naprawczej, charakteryzuje się tym, że ma ramię bierne (4) skrzyżowane w przegubie z ramieniem czynnym (5) które swym dolnym końcem łączy się przegubowo z przesuwnym przegubem (7) zaopatrzonym w rolkę toczącą się w torze prowadzącym (14), przy czym przegub (7) ma drążek (9) doprowadzony do osi koła zębatego (8) zazębiającego się z górną listwą zębatą (10) przenośnika i dolną nieruchomą listwą zębatą (11). (2 zastrzeżenia)

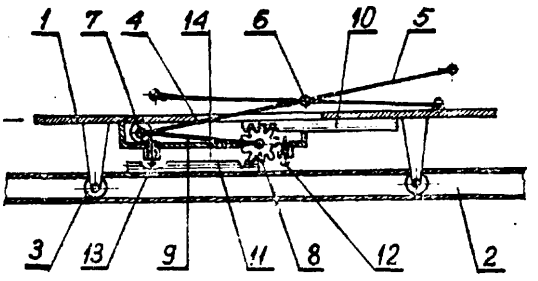

B25H W. 65970 30.12.1980

Akademia Rolnicza im. Hugona Kołłątaja, Kraków, Polska (Stanisław Bałut).

Stół manipulacyjny

Przedmiotem wzoru jest stół manipulacyjny mający zastosowanie zwłaszcza przy sadzeniu siewek w doniczkach typu „blok doniczek żeberkowych" przy produkcji sadzonek drzew leśnych z zakrytym systemem korzeniowym.

Stół według wzoru charakteryzuje się tym, że jeden bok podłużny i oba boki poprzeczne płyty stołu (1) osadzonej na stojaku (6) mają obramowania (2), przy czym wzdłuż drugiego boku podłużnego wykonane jest w płycie stołu (1) wycięcie (7) o szerokości równej szerokości stosowanych doniczek żeberkowych. Od spodniej strony płyty stołu (1) wzdłuż szerokości i wewnętrznego boku podłużnego wycięcie (7) obramowane jest listwami (3), których szerokość razem z grubością płyty stołu (1) jest równa wysokości ścianki pionowej bloku doniczek żeberkowych, natomiast od strony zewnętrznej wycięcie (7) ograniczone jest listwą zewnętrzną z nacięciami (5) o szerokości ścianek pionowych bloku doniczkowego. W listwie (5) od strony górnej w odstępach równych szerokości doniczek są nacięcia na głębokość sięgającą połowy szerokości tych doniczek, zaś oba ograniczniki ścian podłużnych wycięcia (7) mają od spodu, wzdłuż całej swej długości, poziomo przymocowane listwy dodatkowe (4) wystające do wewnątrz na wysokość 2,5 cm. (1 zastrzeżenie)

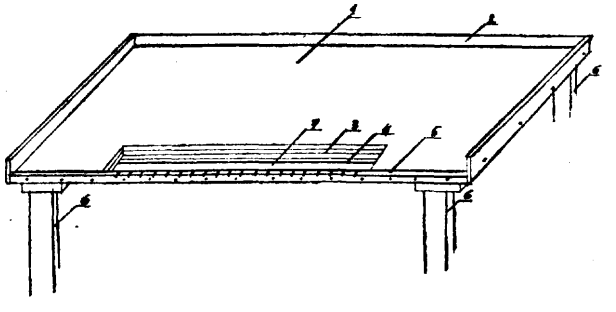

B26B W. 65903 22.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „MEDOM", Kraków, Polska (Roman Dębicki, Jerzy Biel).

Wieloczynnościowe nożyce kuchenne

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia uniwersalności nożyc.

Nożyce składające się z ostrzy i połączonych wkrętem z cylindrycznym podsadzeniem ostrza (1) i (2) charakteryzują się tym, że mają skośne powierzchnie tnące, przy czym, między wkrętem (5) łączącym ostrza (1) i (2) znajduje się wycięcie (3) w kształcie prostokąta o zaokrąglonych rogach i zaostrzoną jedną krawędzią oraz wycięcie owalne (4) o ząbkowanej powierzchni wewnętrznej. (1 zastrzeżenie)

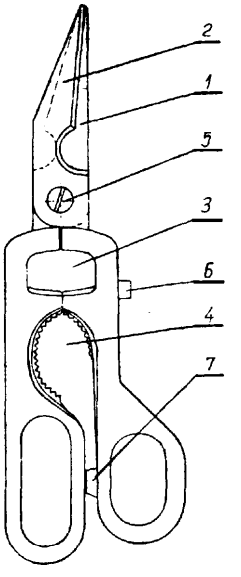

B29F W. 65894 22.12.1980

Zakłady Wytwórcze Głośników „UNITRA-TONSIL", Września, Polska (Ryszard Dopieralski).

Przesuwna tuleja wlewu do form wtryskowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej przesuwnej tulei wlewu do form wtryskowych, która eliminowałaby jedną z płaszczyzn podziału, co pozwoliłoby na zmniejszenie elementów współpracujących.

Przesuwna tuleja wlewu ma podział wzdłuż osi (e) w płaszczyźnie (f) styku z dyszą wtryskarki i tworzy element przesuwny (3) kształtujący układ wlewu znajdujący się między płytami lub wkładkami (1) i (2), będącymi w stałej odległości względem siebie, a przesunięcie tulei wlewu następuje w osi równoległej do osi formy. (1 zastrzeżenie)

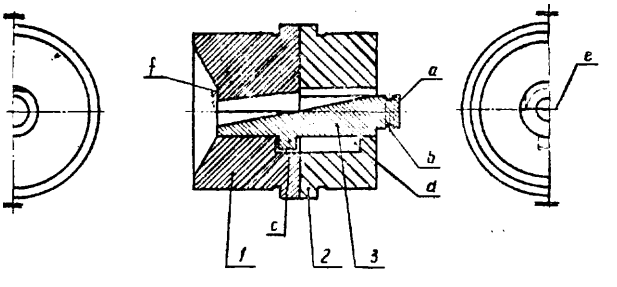

B30B W. 65954 30.12.1980

Fabryka Samochodów Osobowych POLMO, Warszawa, Polska (Józef Bełcikowski, Erazm Giblewski, Henryk Lech, Zdzisław Ziemkiewicz).

Odcinarka ażuru do prac z podajnikami

Odcinarka ma podstawę (1) do której zamocowany jest przesuwny w pionie stół (2). Na stole (2) znajduje się nóż (3) oraz łożysko (4) dla dźwigni (5) do której zamocowany jest drugi nóż (6) współpracujący z nożem (3) umieszczonym na stole (2). Drugi koniec dźwigni (5) ma podłużny otwór (7) stanowiący łożysko

łączące dźwignię (5) z suwakiem prasy. Łożysko (4) ma regulację przesuwania w kierunku do noża (3). Ponadto łożysko (4) połączone jest z dźwignią (5) śrubą (8) oraz nakrętkami (9). (2 zastrzeżenia)

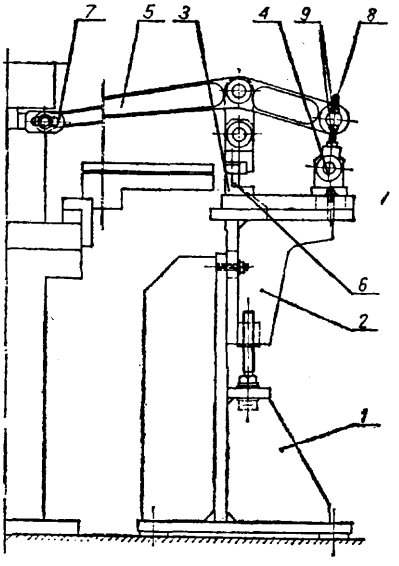

B30B W. 65977 30.12.1980

Instytut Obróbki Plastycznej, Poznań, Polska (Zbyszko Wiśniewski).

Tłocznik do kształtowania promieniowego

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego tłocznika, który umożliwi uzyskanie wyrobów o dużej dokładności bez trwałych śladów powierzchniowych oraz zapewni łatwe usuwanie gotowego wyrobu z przestrzeni roboczej.

Tłocznik do kształtowania promieniowego powłok zamkniętych zwłaszcza grubościennych charakteryzujące się tym, że ma zespół segmentów wewnętrznych (2) rozpęczających promieniowo napędzany klinem środkowym (1) i zespół segmentów zewnętrznych (3) promieniowo obciskających kształtowany detal, napędzane klinami bocznymi (4). Kliny boczne (4) mają kąty pochylenia ścian zbieżnych różne od kąta pochylenia ścian klina środkowego (1) w celu zróżnicowania prędkości segmentów roboczych. Górne powierzchnie klinów bocznych (4) są obniżone względem podstawy klina środkowego (1). (3 zastrzeżenia)

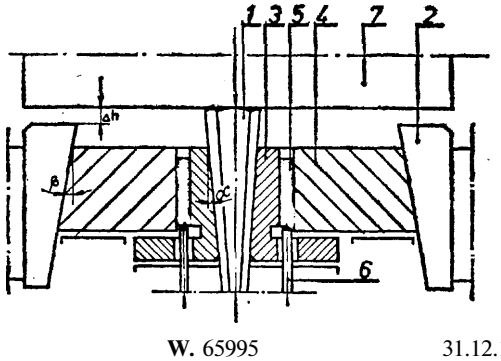

B41K W. 65995 31.12.1980

Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniw, Poznań, Polska (Aleksander Wojciechowski, Jerzy Lulka).

Przyrząd do znakowania cylindrycznych elementów, zwłaszcza chemicznych **źródeł prądu** w pochewce **z** tworzywa **sztucznego**

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu, cechującego się prostą konstrukcją oraz trwałym i czytelnym znakowaniem.

Przyrząd według wzoru składa się z podstawy stalowej (1) oraz elementu stalowego (2), przy czym w elemencie tym wykonany jest otwór gwintowany, w którym usytuowana jest śruba regulacyjna (4) oraz otwór służący do obrotowego zamocowania na trzpieniu (5) obsady znakowników (6). W obsadzie tej wykonane są otwory cylindryczne (7) i otwory gwintowane (8). W otworach cylindrycznych (7) umocowane są wkrętami (10) znakowniki (9). W górnej części obsady (6) przykręcona jest płytka oporowa (11). Od strony zewnętrznej obsady znakowników (6), w otworze gwintowanym (12) zamocowana jest rękojeść (13). (2 zastrzeżenia)

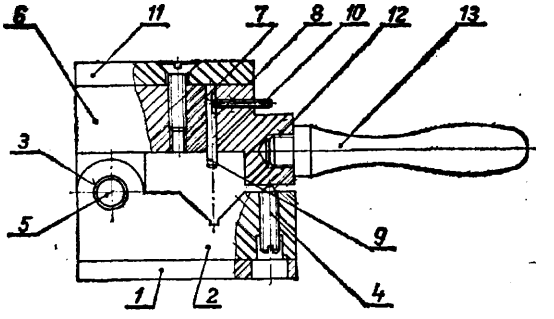

B60J W. 65883 22.12.1980

Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Feliksa Dzierżyńskiego, Starachowice, Polska (Kazimierz Ciszek, Zbigniew Chmielecki, Kazimierz Bzymek, Edward Płusa).

Zespół mocujący pałąki skrzyni ładunkowej samochodu

Przedmiotem wzoru użytkowego jest zespół mocujący pałąki skrzyni ładunkowej samochodu w położeniu ich zestawienia do skrajnego pałąka przedniego osadzonego w gniazdach podłogi pomostu skrzyni.

Zespół składa się, w każdej parze łączonych pałąków (1) z kołków (3) trwale związanych z jednym pałąkiem i z odpowiadających im otworów osadczych w jakie zaopatrzony jest pałąk drugi. Kołki (3) mają postać kątownika i są swobodnymi końcami (7) zwrócone w jedną stronę, zaś otwory osadcze wykonane są w swobodnych ścianach (5) płytek (6) posiadających postać kątownika. Swobodne końce (7) kołków (3) i otwory osadzcze osiami (8, 9) wzdłużnymi są zorientowane w przybliżeniu równolegle i prostopadle odpowiednio do pionowo zorientowanych wzajemnie prostopadłych wyobrażalnych płaszczyzn przechodzących przez oś (10) wzdłużną pałąka (1) i przez oś wzdłużną jego ramienia (12), przy czym kołki (3) i odpowiadające im otwory osadcze są usytuowane w górnej i dolnej strefie ramion (12) pałąków (1). (2 zastrzeżenia)

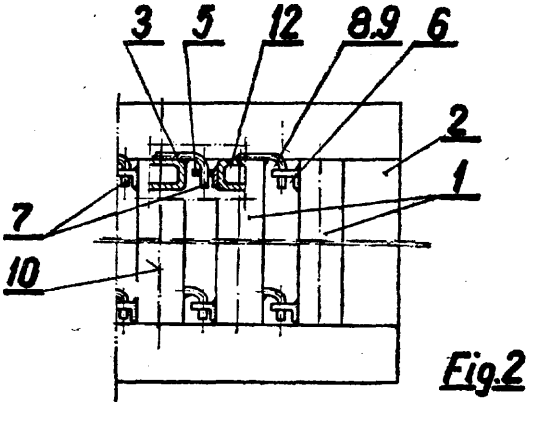

B60N W. 65937 30.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Samochodów Osobowych, Warszawa, Polska (Stanisław Łukaszewicz).

Składany bagażnik samochodowy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest składany bagażnik samochodowy, mocowany do rynienek dachowych zaczepami, nadający się do przewożenia przedmiotów znacznych rozmiarów, łatwy do montażu i demontażu.

Bagażnik według wzoru charakteryzuje się tym, że dwie symetryczne podłużnice (1) mają krawędzie (2) dopasowane do kształtu rynienki dachowej samochodu. Na końcach podłużnic (1) znajdują się okucia z otworami. Podłużnice (1) mają po dwa zaczepy mocujące bagażnik do rynienki dachowej oraz symetrycznie rozmieszczone otwory (5). Dwie symetryczne poprzeczki (6) mają na końcach okucia zaopatrzone w szpilki gwintowane i trzpienie prowadzące, które wsunięte w otwory skręcone są nakrętkami motylkowymi (10). Na poprzeczkach (6) spoczywają listwy (11) połączone ze sobą parcianymi pasami (12). Na końcach pasów (12) znajdują się okucia z otowrami nakładanymi na szpilki pod nakrętkę motylkową (10).

Bagażnik według wzoru użytkowego może być wykonany z drewna, sklejki lub tworzyw sztucznych. (1 zastrzeżenie)

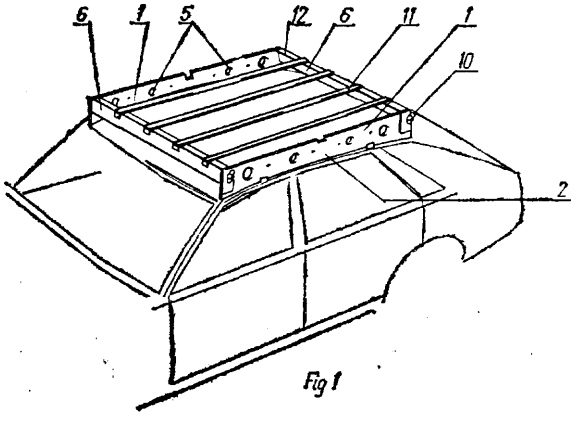

Fig 1

B60R P. 65873 19.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Samochodów Osobowych, Warszawa, Polska (Zbigniew Ostaszewski).

Popielniczka samochodowa podświetlana światłowodem

Przedmiotem wzoru użytkowego jest popielniczka samochodowa podświetlana światłowodem w pozycji zamkniętej i otwarte j.

Wzór rozwiązuje zagadnienie sygnalizacji miejsca popielniczki w złej widoczności, zwłaszcza przy włączeniu świateł zewnętrznych i oświetlenia tablicy rozdzielczej.

Popielniczka według wzoru ma w bocznej ściance otwory (1 i 2). Naprzeciw otworu (2) umieszczony jest światłowód (3), którego soczewka rozpraszająca (4) osadzona jest w otworze (5) na czołowej ściance popielniczki. W obudowie żarówki (6) oświetlającej zapalniczkę umieszczony jest wziernik światłowodu (7), który zakończony jest soczewką rozpraszającą (8) umieszczoną naprzeciw otworu (2). Gdy popielniczka jest zamknięta, światło żarówki (6) poprzez światłowód (3), oświetla soczewkę rozpraszającą (4), która lokalizuje w ciemności pozycję popielniczki. Otwarcie popielniczki powoduje przemieszczenie otworu (1) do pozycji, w której końcówka rozpraszająca (8) światłowodu (7) poprzez otwór (1) oświetli wnętrze popielniczki. (1 zastrzeżenie)

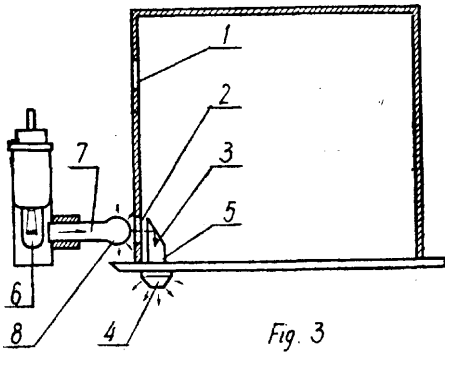

Fig. 3

B62D W. 65953 30.12.1980

Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Feliksa Dzierżyńskiego, Starachowice, Polska (Zygmunt Spytek, Kazimierz Waldemar Grzyb, Maciej Łatała).

Szkielet opończy do samochodów skrzyniowych lub przyczep

Wzór rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania hałasu powstającego od uderzeń sztywnych żeber o pałąki samoczynnego rozpinania się szkieletu oraz niszczenia opończy.

Szkielet składający się z pałąków zaopatrzonych w miejscach ich wygięć w trwale z nim związane czopy, na których osadzone są sztywno żebra, w postaci rur, oraz linek stalowych rozmieszczonych wzdłuż szkieletu symetrycznie pomiędzy żebrami i zaczepionych na skrajnych pałąkach, charakteryzuje się tym, że w każdej parze odpowiadających sobie czopów (2) osadzania żebra (3), jeden z nich wyposażony jest ze strony czołowej w poduszkę gumową, a żebro (3) zaopatrzone jest w kołek oporowy przebiegający promieniowo.

Do zaczepiania linek stalowych (4) służą otwory (10) wykonane na górnych powierzchniach pałąków (1) w zestawach po trzy w miejscach zaczepienia linki. Otwory (10), w każdym zestawie są rozmieszczone symetrycznie wzdłuż wyobrażalnej linii przebiegającej skośnie względem powierzchni bocznych (11) pałąka. (1 zastrzeżenie)

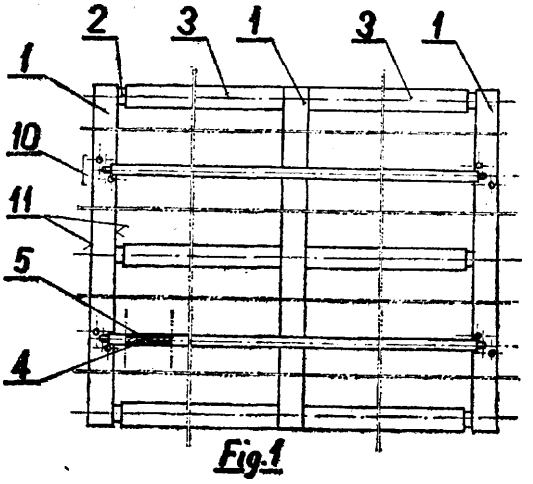

Fig.1

B63B W. 65865 18.12.1980

Zakłady Sprzętu Domowego i Turystycznego „PREDOM-PRESPOL", Niewiadów, Polska (Andrzej Brewiński, Wojciech Jabłoński, Wiesław Wąs, Franciszek Niewiadomski).

Łódź składana

Wzór rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania nitowania, luźnej podłogi w postaci, gretyngu oraz zminimalizowania ilości elementów składowych.

Łódź składana (1) utworzona z powłoki (2) i szkieletu (4) charakteryzuje się tym, że szkielet (4) nośny zbudowany jest z drabinki podłogowej (5) i wzdłużników burtowych (8> biegnących na całej długości szkieletu (4) od dziobnicy (9) do pawęży (10). Powłoka (2) podtrzymywana jest poprzez falochron (11) wyposażony w likszparę. (2 zastrzeżenia)

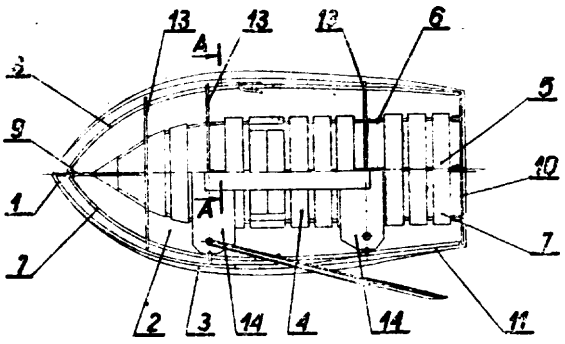

B65D **W. 65923** 24.12.1980

Zakłady Piwowarskie, Okocim, Polska (Marian Włodarczyk, Michał Zwoliński, Zygmunt Skalny, Helena Elget, Julian Zachara).

Zamknięcie otworu pojemnika, zwłaszcza otworu czopowego beczki na piwo

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego zamknięcia, które zapewni jednorazowe i całkowite szczelne zamknięcie napełnionego pojemnika.

Istota rozwiązania według wzoru polega na tym, że do otworu, w którym kolejno znajduje się rowek zaczepowy (4), rowek na uszczelkę (3) z osadzonym w nim pierścieniem uszczelniającym o przekroju okrągłym (2) oraz przewężenie w postaci kryzy (5), wkładana jest miseczka (1) w postaci płytkiej szklanki, której krawędź jest rozkielichowana na średnicę zewnętrzną nieco większą od średnicy wewnętrznej otworu. (3 zastrzeżenia)

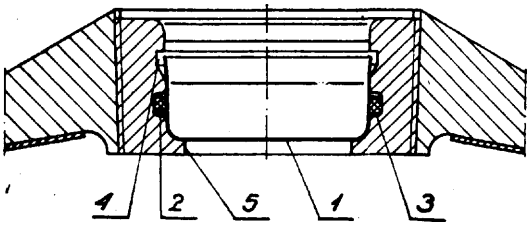

B85G **W. 65869** 18.12.1980

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP", Warszawa, Polska (Krzysztof Skotnicki, Maciej Oleksiuk).

Wózek nożycowy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wózek nożycowy, w którym możliwe jest przechylanie stołu do położenia pionowego wraz z zamocowanym do niego ładunkiem.

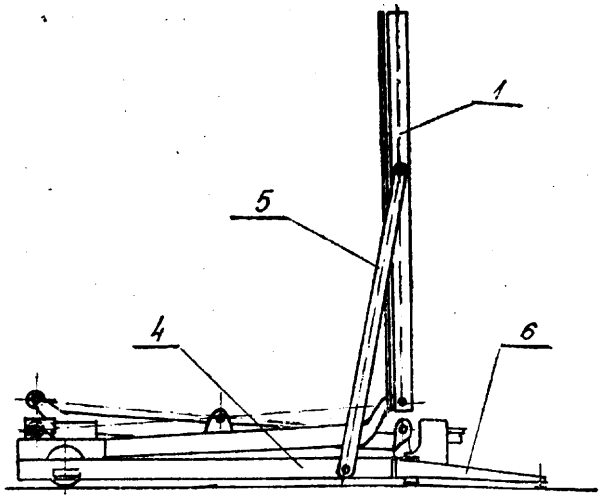

Wózek charakteryzuje się tym, że ma dwa łączniki (5) umieszczone po obu stronach stołu (1), które w położeniu podniesionym stołu (1) są połączone przegubowo ze stołem (1) i podstawą (4), która wyposażona jest w dodatkowe podpory (6) oraz w zderzaki zabezpieczające przed utratą kontaktu między rolkami ramy zewnętrznej (2) a podstawą (4). (1 zastrzeżenie)

B65G **W. 65899** **22.12.1980**
B66C

Zakłady Budowy Maszyn i Aparatury im. St. Szadkowskiego, Kraków, Polska (Andrzej Juszkiewicz, Mieczysław Mrozowski).

Dwucięgnowe zawiesie łańcuchowe

Przedmiotem wzoru użytkowego jest dwucięgnowe zawiesie łańcuchowe przeznaczone do transportu poziomego zespołów i części maszyn posiadających wymuszone konstrukcyjnie punkty zaczepowe i niesymetrycznie rozmieszczone masy w szczególności zaś zespołów, które wymagają dokładnego, poziomego zawieszenia podczas prowadzenia prac montażowych jak na przykład przy montażu wałów lub zespołów wirujących w panewkach korpusu.

Wzór rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia niebezpieczeństwa uszkodzenia elementów podczas prowadzenia prac montażowych jak również zdecydowanie poprawia warunki bezpieczeństwa i higieny pracy.

Dwucięgnowe zawiesie łańcuchowe ma co najmniej jedno cięgno (1) łańcuchowe wyposażone w zamontowany pomiędzy ogniwami łańcucha mechanizm regulacyjny (4) długości cięgna, przy czym mechanizm ten jest wyposażony w oczkowe śruby (5) z prawym i lewym gwintem trapezowym, połączone napinającą nakrętką (6) rzymską, blokowaną w położeniach krańcowych za pomocą pierścieni (7) dzielonych dodatkowo zabezpieczonych wkrętami (8). (1 zastrzeżenie)

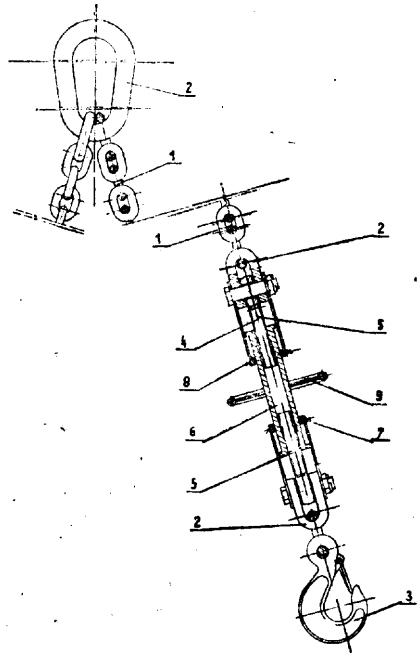

B65G **W. 65960** 30.12.1980
B65D

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol", Tarnobrzeg, Polska (Jan Boniatowski, Józef Kozioł, Bronisław Różycki, Jerzy Gajewski, Adam Rudziński).

Urządzenie do dozowania ziem bielących w procesie rafinacji siarki

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia, które pozwoli na regulację

cyklicznego dozowania ziem odbarwiających w zależności od ilości pracujących filtrów siarkowych.

Urządzenie według wzoru użytkowego, składające się ze zbiornika magazynowego, zespołu dozowników: celkowego i ślimakowego, charakteryzuje się tym, że zespół napędowy (4) tych dozowników sprzężony jest elektrycznie z przekaźnikiem programowym (5), załączającym go cyklicznie, w zależności od ilości pracujących filtrów siarki, zapewniając prawidłowość procesu odbarwiania siarki. (1 zastrzeżenie)

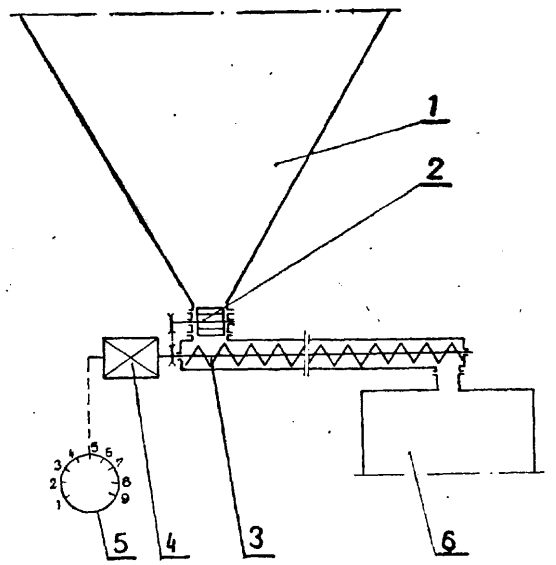

B65G **W.** 65984 31.12.1980

Stocznia Gdańska im. Lenina, Gdańsk, Polska (Zbigniew Bielawski).

Przenośnik rolkowy o regulowanej wysokości

Wzór rozwiązuje zagadnienie ułatwienia podawania materiału, zwłaszcza ciężkiego na stół roboczy obrabiarki, np. piły tarczowej.

Przenośnik rolkowy o regulowanej wysokości, mający bieżnię złożoną z szeregu rolek ułożyskowanych w dwóch równoległych belkach, charakteryzuje się tym, że każdy z jego końców oparty jest na stojaku (5) mającym podstawę rurową, w której osadzona jest nakrętka współpracująca ze śrubą, na której opierają się belki (1) podnośnika, a ponadto na śrubie osadzone jest pokrętło do jej obracania, przy czym ramiona jednego ze stojaków (5) osadzone są w podłużnych otworach (12) belek (1). (4 zastrzeżenia)

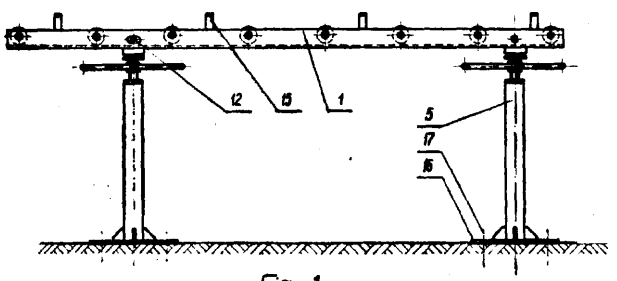

Fig. 1

B65G **W. 66008** 31.12.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Odzieżowego, Łódź, Polska (Tadeusz Pawłowski, Jerzy Nowak, Marek Piotrowski).

Wózek ramowy **łamany**

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania wózka, który mógłby być napędzany zarówno ręcznie jak i mechanicznie.

Wózek według wzoru ma jarzma (3) w kształcie półpierścieni połączonych z przedłużonymi stopkami (5). Stopka (5) jest zakończona przegubem **(6),** w którym jest wycięcie, do którego wchodzi rygiel <8) obrotowo zamocowany na sworzniu, na którym jest założona sprężyna odpychająca.

Wózek jest przeznaczony do przewożenia odzieży. (1 zastrzeżenie)

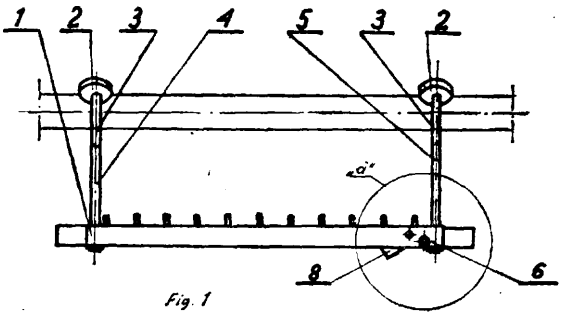

Fig. 1

B65H W. 65896 20.12.1980
E02F

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Andrzej Białecki, Jan Brzeski).

Przyrząd do przewozu materiałów zwojowych i rurowych ładowarką łyżkową

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie przystosowania ładowarki łyżkowej do przewozu materiałów zwojowych bez konieczności demontażu łyżki.

Przyrząd ma belkę (1) nośną o przekroju teowym, utwierdzoną pod kątem do wspornika (2) pionowego zawierającego środki do mocowania przyrządu do łyżki ładowarki, w postaci zaczepów (3) mieszczącymi się w otworach wykonanych w tym celu w pobliżu górnej krawędzi łyżki. Na wolnym końcu belki (1) znajduje się zgrubienie (7) i otwór (8) do mocowania transportowanego materiału zwojowego lub rurowego. (3 zastrzeżenia)

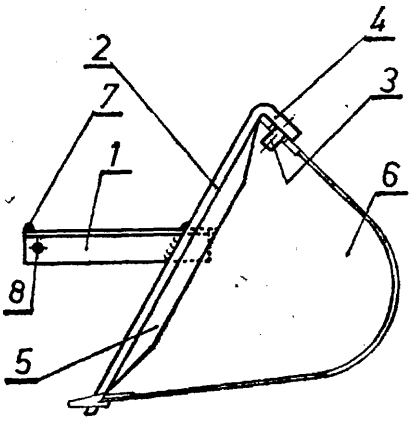

B65H **W. 66003** 31.12.1980

Zakłady Przemysłu Wełnianego „Pledan", Skoczów, Polska (Jerzy Koteja, Tadeusz Dróżdż, Józef Bronowski, Andrzej Janota).

Prowadnica do nawijania taśmy draparskiej na wale

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej prowadnicy która zapewniałaby równomierny naciąg taśmy oraz ścisłe przyleganie sąsiednich zwojów do siebie.

Prowadnicę stanowi blacha stalowa **(1),** w środku której znajduje się otwór (2) o średnicy równej średnicy walca draparskiego oraz wycięcie (3). Z jed-

nej strony otworu (2) na przedłużonym ramieniu są dwa bolce (4) i rolka (5), która umieszczona jest pomiędzy bolcami (4). Na końcu ramienia jest uchwyt (6) tworzący z osią kąt 45°. Z drugiej strony otworu (2) jest tuleja (7), poprzez którą zamocowana jest prowadnica na wsporniku. (1 zastrzeżenie)

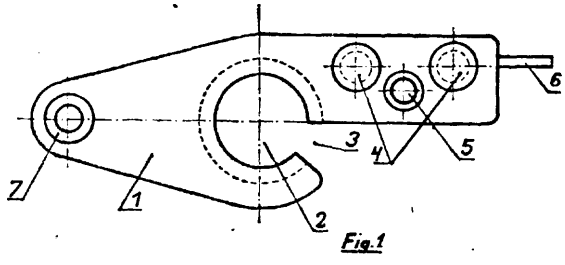

Fig.1

B66F W. 65985 31.12.1980

Stocznia Gdańska im. Lenina, Gdańsk, Polska (Jarosław Terlecki, Hieronim Pasierowski, Zenon Kotwasiński, Ryszard Gończ).

Urządzenie do precyzyjnego unoszenia maszyn i ich elementów, zwłaszcza ciężkich

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia o małych gabarytach.

Urządzenie według wzoru stanowi klin (8) i śruba pociągowa (14), które współpracują z częściami górną (1) i dolną (2) korpusu. Śruba (14) przechodząca przez ściankę tylną (11) przesuwa klin (8) przemieszczając pionowo część górną (1) mającą na swej powierzchni nośnej (3) poprzeczny garb (4). (2 zastrzeżenia)

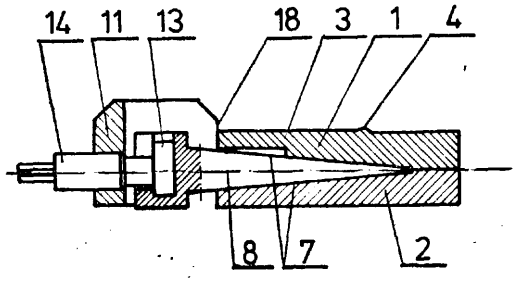

B66F W. 65987 31.12.1980

Stocznia Gdańska im. Lenina, Gdańsk, Polska (Karol Chodakowski).

Podnośnik przejezdny, zwłaszcza do remontu ciężkich pojazdów

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania stabilnej konstrukcji podnośnika przejezdnego umożliwiającej wznoszenie i przemieszczanie części remontowanego pojazdu.

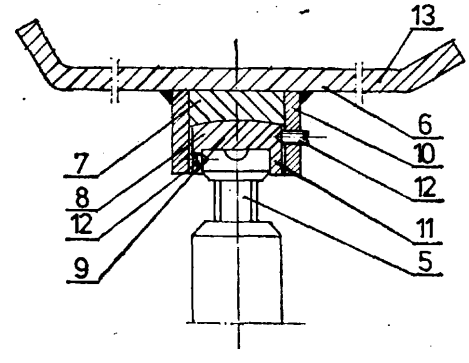

fig.3

Podnośnik przejezdny mający dwuosiowy wózek, na którym umieszczone jest hydrauliczne urządzenie podnoszące, z możliwością zmiany kierunku ruchu według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że ma dźwignik hydrauliczny z tłokiem (5) połączony z łożem (6) za pomocą przegubu o kształcie odpowiadającym kształtowi miski olejowej silnika umieszczonego w złączonej z tym łożem tulei (10). Przegub złożony jest z krążków (7, 8). stykających się z sobą powierzchnią kulistą i zamocowanych do tłoka (5) i tulei (10) za pomocą wkrętów dociskowych (12). Krążek (8) ma obwodowy występ (11) pozwalający na osadzenie przegubu na końcu tłoka (5) dźwignika, zaś boki (13) łoża (6) uniesione są ku górze.

Podnośnik przydatny jest zwłaszcza do remontów silników ciągników. (2 zastrzeżenia)

Dział C
CHEMIA I METALURGIA

C23G W. 65913 23.12.1980

Fabryka Samochodów Osobowych „POLMO", Warszawa, Polska (Kristian Batko).

Urządzenie do wytrawiania **wężownic**

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie takiego urządzenia do wytrawiania wężownic, które pozwoliłoby na intensyfikację procesu trawienia oraz umożliwiałoby wytrawianie dużych wężownic.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że na wózku (1) umieszczony jest kwasoodporny zbiornik (2) i pompa (6) przy czym zbiornik (2) połączony jest z pompą (6) przewodem. Zbiornik (2) wyposażony jest w zawór spustowy (3) i króćce powrotne (4). Pompa (6) połączona jest z rurą (7) wyposażoną w zawory (8). (1 zastrzeżenie)

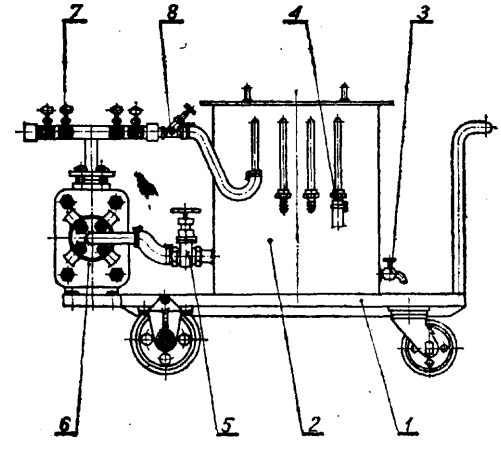

Dział D

WŁÓKIENNICTWO I PAPIERNICTWO

D01G **W.** 65992 31.12.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Jan Krysiński, Michał Krysztof, Zbigniew Makowski, Janusz Trojnarski).

Rozwłókniacz

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania rozwłókniacza o zwiększonej wydajności rozwłókniania przędzy i niezawodności łożyskowania.

Rozwłókniacz taki według wzoru wyposażony jest w cylinder rozwłókniający (1) przymocowany do czoła wałka (2) osadzonego obrotowo w otworze korpusu (3), zaś drugie czoło wałka (2) umieszczone jest naprzeciw czoła tarczy (4) z profilowanymi rowkami, osadzonej w korpusie (3), przy czym naprzeciw drugiego czoła tarczy (4), także z profilowanymi rowkami jest umieszczone czoło koła pasowego (5) złączonego z czopem wałka (2). (1 zastrzeżenie)

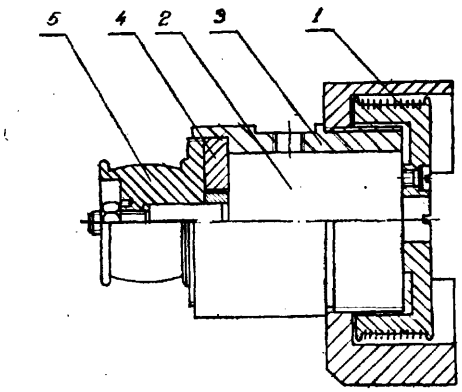

D01H **W. 65980** **30.12.1980**

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych „Polmatex-Cenaro", Łódź, Polska (Edmund Jóźwiak, Ryszard Skonieczny).

Urządzenie dociskające wałki w przędzarce bezwrzecionowej

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania nowego, prostszego w konstrukcji, urządzenia dociskającego wałki w przędzarce bezwrzecionowej.

Urządzenie dociskające według wynalazku stanowi dźwignia (1) z dociskową rolką (3) oraz tuleja (2) z rowkiem (5) przy czym rowek (5) współpracuje z występem (6) kołnierza (7) ustalającego pierścienia (8). Na tulei (2) osadzona jest skrętna sprężyna (9), której jeden koniec jest zamocowany w otworze (13) ustalającego pierścienia (8), natomiast drugi koniec w otworze (12) dźwigni (1). Pierwszy zwój sprężyny (9) opiera się o kołnierz (11) osłony (10) a ostatni zwój o kołnierz (7) pierścienia (8). (1 zastrzeżenie)

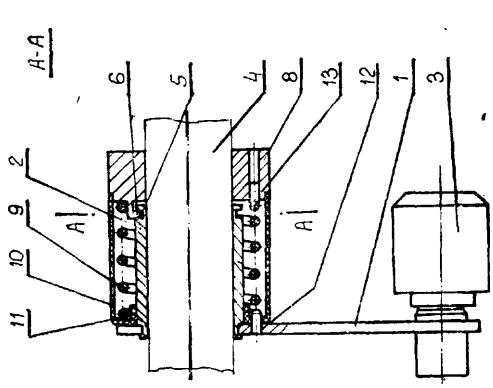

D01B W. 65918 23.12.1980
D05B

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Dziewiarskiego, Łódź, Polska (Karol Trojan, Jan Gocalski, Jerzy Spodenkiewicz).

Przyrząd do zakończania szwu overlockowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy przyrządu do zakończania szwu overlockowego. Przyrząd składa się z płytki dolnej (1) na której umocowana jest płaska sprężyna (2) w przedniej części wygięta ku górze. Z boku płytki przymocowany jest nóż (3). (1 zastrzeżenie)

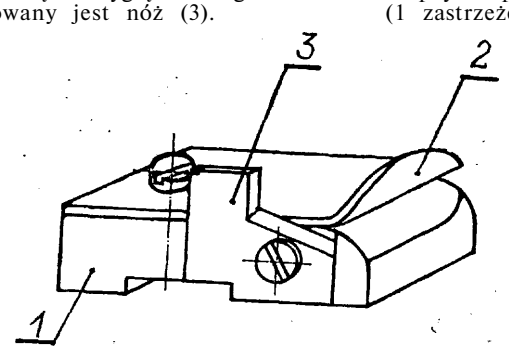

D05B W. 65905 . 22.12.1980

Zakłady Przemysłu Pończoszniczego „Feniks", Łódź, Polska (Eugeniusz Jóźwik, Barbara Mieczyńska, Eugeniusz Banasiak, Stefan Zimnawoda).

Płyta ściegowa

Płytka ściegowa do maszyny szyjącej typu overlock rozwiązuje zagadnienie naszywania cienkiego i równomiernego szwu na krawędzi cienkich wyrobów pończoszniczych. Płytka (1) posiada zamocowaną na stałe prowadnicę (2), która jest umieszczona wzdłuż linii wyznaczonej przez krawędź boczną (4) prowadnicy (2) i czubka języczka (3). (1 zastrzeżenie)

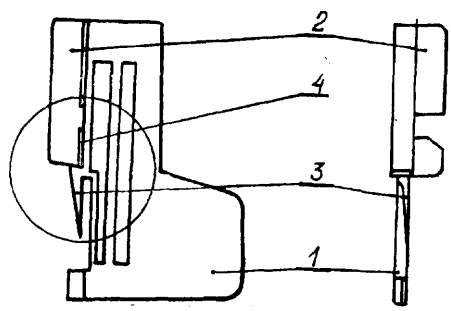

Fig. 1 Fig 2

D06F W. 65968 30.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „Medom", Kraków, Polska (Kazimierz Kończakowski, Roman Dębicki, Antoni Krempa, Marian Smaczny).

Pralka obrotowa

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uzupełnienia asortymentu produkowanych pralek o sprzęt pral-

niczy przeznaczony do prania drobnych sztuk delikatnej bielizny.

Pralka obrotowa charakteryzuje się tym, że ma obrotowy kulisty zbiornik (3) ze spłaszczonym dnem i hermetycznie zamykaną pokrywą (4). Zbiornik (3) jest ułożyskowany w stojaku (1), przy czym do jednej z półośki (2) zbiornika (3) jest przymocowana korba (8) do ręcznego napędu pralki. (1 zastrzeżenie)

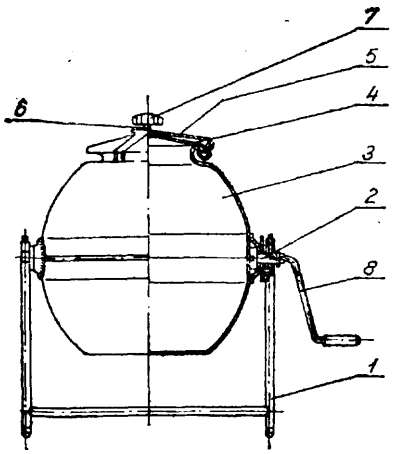

D06M **W.** 65938 30.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Samochodów Osobowych, Warszawa, Polska (Marek Kawczyński).

Urządzenie do nasycania **tkaniny szklanej żywicą**

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie usprawnienia operacji laminowania.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do nasycania tkaniny szklanej żywicą, **zwłaszcza** w produkcji modeli wzorcowych lub podobnych wyrobów.

Przedmiot wzoru użytkowego uwidoczniony jest na załączonym **rysunku.**

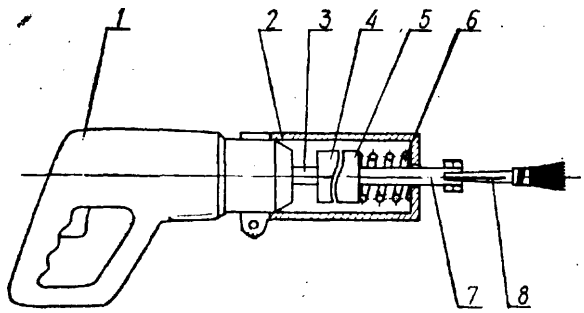

Na korpusie wiertarki (1) w obudowie (2) znajduje się mechanizm zmieniający ruch obrotowy wiertarki na ruch **posuwisto-zwrotny.** Mechanizm składa się z osadzonej na wałku (3) zamocowanym we wrzecionie, krzywki (4) współpracującej z krzywką (5) podpartą sprężyną (6). Trzpień (7) posiada prowadnicę wieloklinową na ściance obudowy, nie pokazaną na rysunku. Na trzpieniu (7) zamocowany jest rozłącznie pędzel (8). (1 zastrzeżenie)

Dział E
BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E21D **W.** 65964 30.12.1980

Kopalnia Węgla Kamiennego „ANNA", Wodzisław-Pszów, Polska (Zygmunt Krakowczyk, Franciszek Lukoszek, Lucjan Siedlok).

Zaczep obudowy tymczasowej wyrobisk korytarzowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości zaczepu.

Zaczep według wzoru składa się z dwóch płaskich klinów (3) ustawionych pionowo mających ukośną szczelinę (4), w której umieszczony jest przesuwnie grzbiet kabłąkowego haka (2) i połączonych ze sobą nierozłącznie z przodu i z tyłu półkami zamykającymi, a z góry półką nośną (6), na której osadzone są dwie poprzeczne pryzmy (7).

Zaczep służy do zawieszania podciągów szynowych, wysuniętych do czoła przodka, a założonych na sąsiednich odrzwiach obudowy korytarzowej. (1 zastrzeżenie)

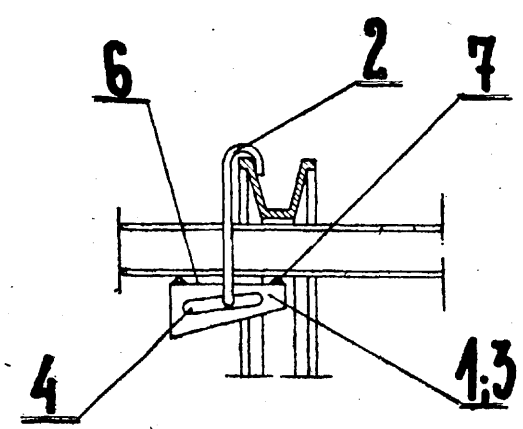

E21F W. 65966 30.12.1980

Centrum Konstrukcyjno-Technologiczne Maszyn Górniczych „KOMAG", Gliwice, Polska (Tadeusz Witt, Marian Bera, Adam Hryb, Juliusz Głowania).

Zębaty wózek samojezdny

Wzór rozwiązuje zagadnienie zapewnienia prawidłowego luzu międzyzębnego pomiędzy kołem zębatym i zębatką.

Zębaty wózek samojezdny zawierający mechanizm jazdy, mechanizm podnoszenia podwieszony do szyny nośnej, wzdłuż której przemieszcza się otrzymując

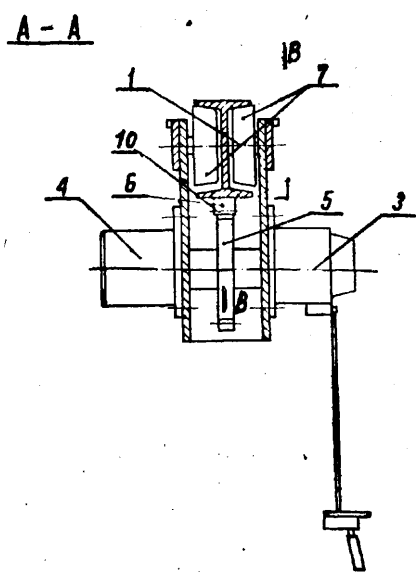

napęd poprzez koło zębate zazębiające się z zębatką charakteryzuje się tym, że koło jezdne (7) jest ułożyskowane przesuwnie względem korpusu (10) i styka się z górną półką szyny jezdnej (1).

Wózek według wzoru może być zastosowany do podnoszenia, przemieszczania wzdłuż szyny jezdnej i opuszczania ciężkich elementów maszyn i urządzeń znajdujących się w górniczych wyrobiskach.

(1 zastrzeżenie)

E03B W. 65162 03.09.1980

Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa „Osiedle Młodych", Poznań, Polska (Eugeniusz Bartczak, Szymon Kornobis, Andrzej Paśka).

Urządzenie zasilające wyższe kondygnacje budynku w wodę

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego urządzenia zasilającego, które w sposób prosty zmniejszy natężenie hałasu oraz wibracje instalacji.

Urządzenie według wzoru ma pompę (4) głębinową zamocowaną wewnątrz cylindrycznego zbiornika (3). Z wypełnionego wodą cylindrycznego zbiornika (3) pompa (4) głębinowa tłoczy wodę do instalacji zasilającej wyższe kondygnacje budynku.

(1 zastrzeżenie)

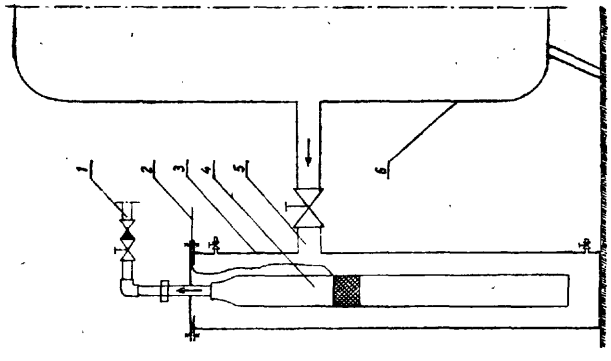

E04B W. 65886 18.12.1980
E06B

Kazimierz Kuciński, Łódź, Polska (Kazimierz Kuciński).

Łącznik zatrzaskowy

Przedmiotem wzoru jest łącznik mający zastosowanie do łączenia ze sobą ram dwudzielnych okien i drzwi.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia regulacji wzajemnej siły docisku ram.

Łącznik ma zakończenie sworznia (1), od strony przeciwnej do łukowo-stożkowego zakończenia (2), regulacyjną śrubą (4) ze wzdłużnymi blokującymi nacięciami (5) na gwincie oraz ma w spinającym elemencie (6) dwa równoległe sprężynujące druty (9).

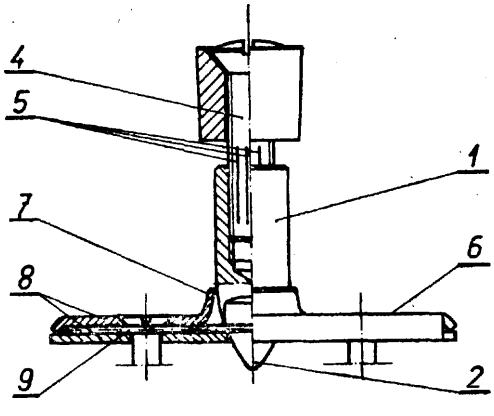

Między tymi drutami jest umieszczone od strony klinowych wybrań stożkowe zakończenie (2) sworznia (1).

(1 zastrzeżenie)

E04D W. 65942 30.12.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Budownictwa Przemysłowego „BISTYP", Warszawa, Polska (Jerzy Bańkowski).

Kosz ściekowego wpustu dachowego

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania kosza ściekowego cechującego się niskimi kosztami wytwarzania oraz łatwym zamocowaniem w kielichu spustowym.

Kosz charakteryzuje się tym, że składa się z pionowego pierścienia dolnego (1) wykonanego ze zwiniętej taśmy stalowej z otworami (2), prętów (3) z drutu stalowego ukształtowanych w formie wydłużonych kropli, które wprowadza się w otwory (2) pierścienia dolnego (1) oraz ze stalowego pierścienia górnego (5) w którym zaciska się wolne końce prętów (3). Środkowe odcinki prętów (3) przełożonych przez otwory (2) pierścienia dolnego (1) kształtuje się w formie poziomych pętli (4) a odcinki prętów (3) znajdujące się wewnątrz pierścienia dolnego (1) wygina się w kształcie kopuły. Pętle (4) tworzą na obwodzie pierścienia dolnego (1) powierzchnię oporowo-ustalającą.

(3 zastrzeżenia)

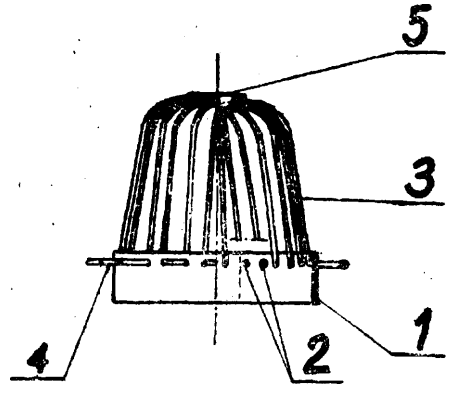

E04G W. 65939 30.12.1980

Przedsiębiorstwo Budowy „HUTY WARSZAWA", Warszawa, Polska (Włodzimierz Szydło, Edward Trzosek).

Pomost roboczy przestawny

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania pomostu, który umożliwi przyspieszenie oraz ułatwienie wykonywania prac montażowych i wykończeniowych oraz komunikacji między kondygnacjami we wszystkich systemach budownictwa wielokondyganacyjnego.

Pomost składa się z trzech segmentów drabinkowych (1, 2, 3) oraz pomostu roboczego (4) połączonego z segmentem górnym (1) i podpartego podwójnym wspornikiem (5). Pomost roboczy ma barierkę ochronną łańcuchową (6), a segment środkowy (2) i górny (1) są połączone wsuwką z kątownika (7) umożliwiającą regulowanie długości drabiny, natomiast segment dolny (3) z segmentem środkowym (2) jest połączony przegubowo z możliwością zmiany wzajemnego położenia o kąt równy 90°.

(2 zastrzeżenia)

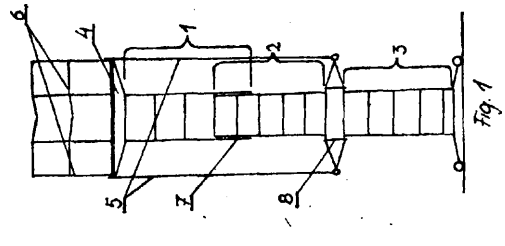

E04G W. 65996 31.12.1980
E04F
E02D

Politechnika Rzeszowska im. J. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Stanisław Majka).

Element prefabrykowany z betonu do wykonywania dekoracyjnego muru oporowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania elementów dekoracyjnych murów oporowych przeciwdziałających osuwaniu się ziemi nasypowej szczególnie przy ciągach pieszych, ciągach ulicznych oraz placach w zróżnicowanym terenie.

Element wykonany jest z niezbrojonego betonu i ma kształt geometrycznej bryły z wydrążeniem tylnej powierzchni. Stosunek długości (A) do szerokości (B) i wysokości (C) wynosi jak 2:1:1. Górna i dolna część elementu ukształtowana jest w postaci wypustów pryzmowych. Część środkowa ma symetrycznie ścięte końcówki tworząc jakby dwie pryzmy złączone podstawami. Kąt ścięć końcówek części środkowej jest identyczny jak kąt pochylenia występów pryzmowych. Występy pryzmowe są nachylone pod niewielkim kątem w kierunku wydrążenia, przy czym nachylenia te są do siebie równoległe. W górnej i dolnej części elementu znajdują się po dwa otwory, leżące w osiach równoległych do płaszczyzny czołowej elementu.

Elementy układane pionowo w stosy tworzą mur oporowy dekoracyjny. Są one montowane na sucho lub na zaprawie cementowej przy pomocy sworzni łączeniowych. (3 zastrzeżenia)

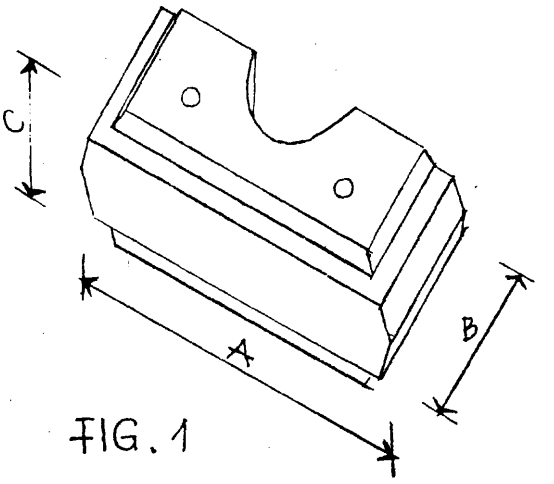

FIG. 1

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F04B W. **65870** 18.12.1980

Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, Warszawa, Polska (Jerzy Wojciech Krześniak).

Ssąco-tłocząca pompa membranowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie zmiany natężenia przepływu powietrza przy niezmienionym spadku ciśnienia na pompie.

Ssąco-tłocząca pompa membranowa służy do otrzymywania niskiej próżni lub sprężonego powietrza i jest przeznaczone do stosowania w laboratoriach do celów ochrony środowiska, a w szczególności do pomiarów zanieczyszczeń powietrza aerozolami i gazami pochodzenia emisyjnego i imisyjnego.

Pompa według wzoru ma prostokątną podstawę mocującą z czterema podkładkami, na której umieszczony jest wspornik, do którego przykręcony jest silnik elektryczny.

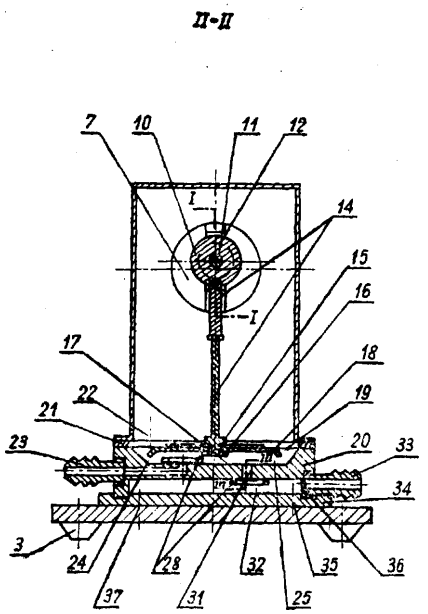

Na osi silnika elektrycznego zamocowany jest wałek (7) korbowodu wraz z mimośrodowo umocowaną obejmą (10) i łącznikiem (14). W dolnej części łącznika (14), pomiędzy przekładkami (17, 18), znajduje się membrana (19), wykonana w postaci krążka z zatopioną wewnątrz przekładką z tkaniny. Brzegi membrany są dociśnięte szczelnie do górnej części korpusu pompy (20). Korpus zaopatrzony jest w króćce wlotu (23) i wylotu (33) powietrza oraz komory: ssącą (25) w kształcie stożka ściętego z zaworem (28) oraz tłoczącą (32) w kształcie walca z drugim zaworem (28). (1 zastrzeżenie)

F04F W. 65948 29.12.1980

Fabryka Wagonów „Pafawag", Wrocław, Polska (Paweł Harań, Franciszek Rojek).

Urządzenie do przepompowywania cieczy

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia prostego w obsłudze i niezawodnego w eksploatacji, umożliwiającego łatwiejszy załadunek pojemników z cieczą i dogodniejszy transport do miejsca przelewania.

Urządzenie składa się z podstawy (1) osadzonej na kołach jezdnych skrętnych (19) i klosza (3) połączonego z podstawą (1) za pomocą zamków dźwigniowych (6). Z górną powierzchnią podstawy (1) połączony jest pierścień ustalający (2), w którym wykonany jest kanał (4) i osadzona jest w nim uszczelka (5). Na obwodzie dolnej części klosza (3) rozmieszczone są zamki dźwigniowe (6), wyposażone w zaczep (7) o regulowanej wysokości oraz zatrzask sprężynowy (8). Dopływ sprężonego powietrza do zbiornika doprowadzony jest przez filtr powietrza (18), regulator ciśnienia (17), zawór bezpieczeństwa (16), wskaźnik ciśnienia (15), zawór odcinający (14) i przewód doprowadzający (13) połączony z pierścieniem ustalającym (2). Przewód odprowadzający ciecz (9) połączono z górną częścią klosza (3). (4 zastrzeżenia)

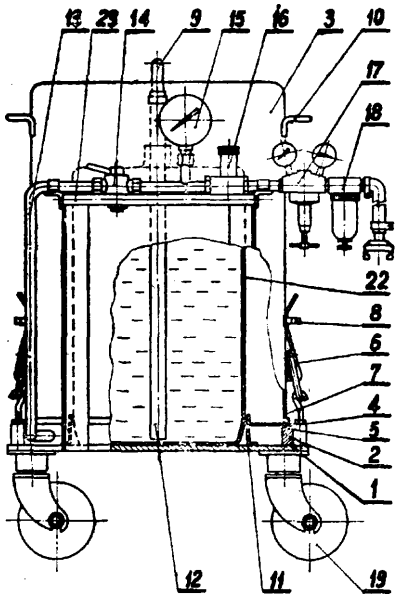

F15B W. 65929 24.12.1980

Fabryka Obrabiarek Ciężkich „Ponar-Zawiercie" Zakład nr 3 „DEFUM", Dąbrowa Górnicza, Polska (Tadeusz Białas, Zenon Doroz).

Akumulator hydrauliczny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji eliminującej konieczność stosowania wyłącznika ciśnieniowego.

Akumulator hydrauliczny służy do magazynowania czynnika hydraulicznego pod ciśnieniem w układach hydraulicznych. Akumulator według wzoru użytkowego składa się z nieruchomego drążonego tłoka (3) przymocowanego do płyty z otworami doprowadzającymi czynnik hydrauliczny (1) oraz z cylindra w kształcie kubka z kołnierzem (7) nałożonego na tłok (3). Cylinder (7) dociskany jest obejmującą go i opierającą się o kołnierz sprężyną (8) zamkniętą między kołnierzem cylindra (7) a płytą dociskową (9). Zmagazynowany pod ciśnieniem czynnik hydrauliczny między cylindrem (7) a tłokiem (3) równoważony jest siłą sprężyny (8). Ruch cylindra (7) z wkręconym do niego zderzakiem (12) powoduje pobudzenie mikrowyłącznika (14) dającego sygnał do włączenia pompy w celu uzupełnienia ciśnienia. (2 zastrzeżenia)

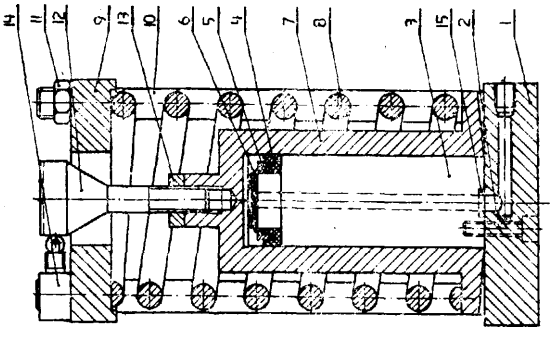

F16B W. 65890 22.12.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych „Polmatex-Cenaro", Łódź, Polska (Mieczysław Urfaloff, Edmund Jóźwiak).

Połączenie rozłączne wału z piastą

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego połączenia rozłącznego wału z piastą, w którym wymiana kół nie wymagałaby użycia większej siły oraz byłoby ono trwałe w eksploatacji i tanie.

Połączenie rozłączne wału z piastą charakteryzuje się tym, że kołnierz (3) stożkowej **tulei** (2) osadzonej na wałku (1), ma dwa gwintowane otwory (6), a piasta (7) ma dwa przelotowe gładkie otwory (8) dla śrub (10), służące do mocowania koła, oraz dwa gwintowane otwory, przeznaczone do ściągania koła z tulei. (1 zastrzeżenie)

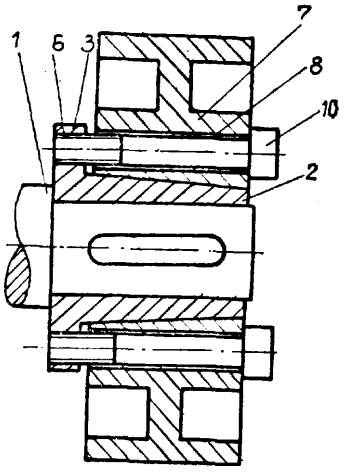

F16B W. 66006 31.12.1980
B65G

Rybnicka Fabryka Maszyn „RYFAMA", Przedsiębiorstwo Państwowe, Rybnik, Polska (Andrzej **Bulenda**, Wojciech Skolik, Krystian **Lepiarczyk**, Joachim Grim).

Śruba z łbem młoteczkowym
do górniczego przenośnika zgrzebłowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wytrzymałości śrub łączących zastawki i kliny ładujące z rynną górniczego przenośnika zgrzebłowego przy zachowaniu dotychczasowej konstrukcji bocznej ścianki rynny.

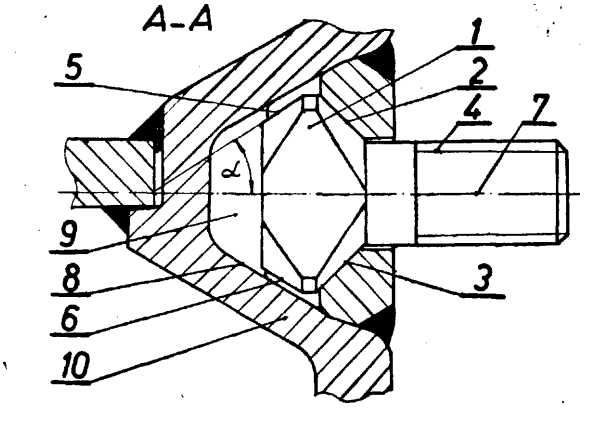

Śruba według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że jej łeb (1) ma od strony zewnętrznej dwie dodatkowe nachylone zbieżnie osadcze powierzchnie (5) i (6) skierowane przeciwnie względem oporowych powierzchni (2) i (3). Kąt nachylenia (a) osadczych powierzchni (5) i (6) w stosunku do osi (7) śruby odpowiada w przybliżeniu kątowi nachylenia wzdłużnych ścianek (8) profilu wnęk (9) w bocznej ściance rynny (10) przenośnika.

Śruba według wzoru użytkowego może mieć zastosowanie w ciężkich, ścianowych przenośnikach zgrzebłowych narażonych na znaczne przeciążenia w trudnych warunkach eksploatacyjnych.
(1 zastrzeżenie)

F16K **W.** 65930 29.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Armatury Przemysłowej, Kielce, Polska (Czesław Siemiński, Jerzy Pożoga, Jerzy Szydziak, Jan Kaleta, Józef Barycki).

Zawór klapowy zwrotny

Wzór rozwiązuje zagadnienie ułatwienia wykonania i obróbki powierzchni siedliska zaworu, zwłaszcza zaworów klapowych wysokoprężnych o dużych gabarytach.

Zawór ma **jednolity** kuty korpus (1) zamknięty od góry pokrywą samouszczelniającą (16), w którym cd strony' wlotu czynnika znajduje się klapa (2) opadająca na siedlisko (12), zawieszona na dźwigni (3) osadzonej obrotowo na sworzniu wmontowanym w przelotowy otwór **wykonany** w korpusie (1), przy czym siedlisko (12) w postaci pierścienia wspawane jest w korpus (1). (1 zastrzeżenie)

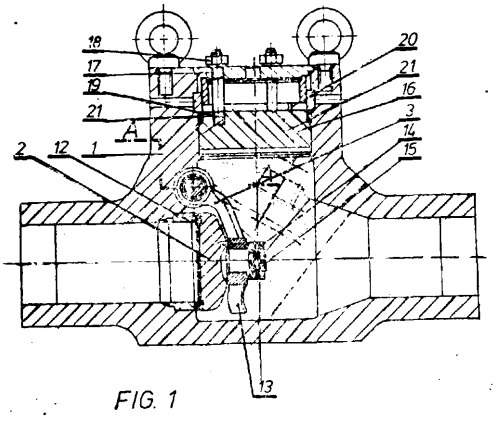

FIG. 1

F16K **W.** 65958 31.12.1980

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Eugeniusz Kłodziński, Sławomir Kieszek, Andrzej Pleban).

Zawór zwrotny sterowany
z niezależnym odprowadzaniem przecieków

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego zaworu zwrotnego, w którym element sterujący zaworu ukształtowany jest w postaci oddzielnego zaworu i jego budowa jest przystosowana do pracy i montażu niezależnie od istnienia innych elementów układu.

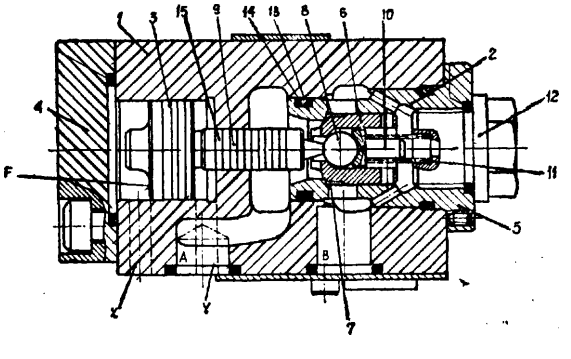

Zawór według wzoru ma korpus (1) zaopatrzony w tłoczek sterujący (3) oraz w sprzężony z nim zawór zwrotny (2) usytuowane w jednej osi, złożony z kołnierzowej **tulei** (5), wewnątrz **której** osadzony jest **suwliwie** główny stożkowy tłoczek sterujący (6) zaopatrzony w wewnętrzne gniazdo (7) dla osadzenia kulki (8) podpartej trzpieniem (10) napinanym sprężyną (11) opartą o korek (12), przy czym tuleja (5) uszczelniona jest na swoim obwodzie za pomocą uszczelniających pierścieni (13 i 14). (2 zastrzeżenia)

F16L W. 65926 29.12.1980

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Lucyna Pacześniak).

Przyłączka do przewodów z tworzyw sztucznych

Wzór rozwiązuje zagadnienie zapewnienia szczelności połączenia oraz wyeliminowania miejscowych oporów przepływu płynu.

Przyłączka według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że korpus (1) przyłączki zakończony jest stożkiem zewnętrznym (2) o średnicy przelotu równej średnicy wewnętrznej łączonego przewodu (4), a część dociskowa nakrętki (3) ma zarys promieniowy, przy czym przewód (4) jest nasunięty na część stożkową (2) korpusu (1). (1 zastrzeżenie)

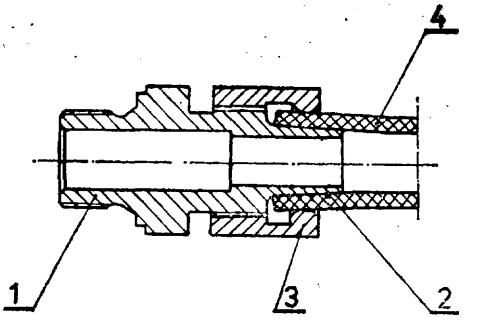

F16L W. 65946 29.12.1980

Przedsiębiorstwo Robót **Drogowo-Instalacyjnych, Świdnica,** Polska (Andrzej Zięć, Eugeniusz Borkusz, Władysław Byczko).

Nasuwka z odgałęzieniem włączeniowym

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego połączenia z magistralą wodociągową, które wprowadzałoby dowolność kształtu, a więc i dowolność technologii wykonania otworu w rurociągu oraz umożliwiałoby realizację odprowadzeń **pod** dowolnym, żądanym kątem.

Nasuwka według wzoru charakteryzuje się tym, że jej korpus składa się z części oporowej (1) i części wyprowadzającej (2) z bocznym króćcem **(3),** przy czym wewnątrz korpusu, przy jego obu wylotach, uformowane są wewnętrzne pierścieniowe występy (6) stanowiące dna kielichów uszczelniających (7). (1 zastrzeżenie)

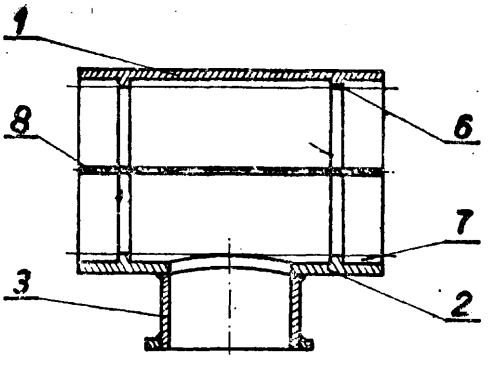

F21V W. 65934 30.12.1980
G02B

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elektronicznego Sprzętu Powszechnego Użytku **„Unitra-CO-BRESPU",** Warszawa, Polska (Wit Jarochowski).

Nasadka optyczna na punktowe źródło światła

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania nasadki do równomiernego rozproszenia punktowego źródła

światła na wymaganą powierzchnię, współpracującej z optoelektronicznym źródłem światła, takim jak dioda świecąca i stanowiącej wraz z diodą informacyjno-sygnalizacyjny element np. w sprzęcie fonicznym.

Nasadkę według wzoru stanowi element wykonany z przezroczystego tworzywa składający się z soczewki (1) i światłowodu (2) złączonych ze sobą. Soczewka (1) ma kształt symetrycznego półpierścienia kulistego do którego symetrycznie przylega światłowód (2) o przekroju prostokątnym zakończony wypukłą powierzchnią (4) o fakturze rozpraszającej. Na rozpraszającej powierzchni *Xi)* utworzone są prążki o półkolistych przekrojach, a boczne płaskie powierzchnie soczewki (1) pokryte są warstwą odbijającą światło.

(2 zastrzeżenia)

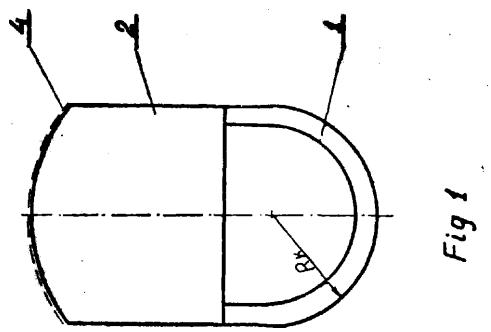

Fig 1

F23D W. 65867 17.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA", Kraków, Polska (Jerzy Pasieka, Kazimierz Łatkiewicz, Mieczysław Szulc).

Ruszt strunowy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ruszt strunowy przeznaczony do stosowania w ziębniczych tunelach fluidyzacyjnych, szczególnie jako część dna rynny fluidalnej wstępnego omrażania.

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego rusztu, który umożliwiłby łatwą wymianę zużytych lub uszkodzonych prętów rusztu przy jednoczesnym zachowaniu ich współosiowości i prostoliniowości, bez potrzeby demontażu rusztu i wyłączenia urządzenia z ruchu.

Ruszt strunowy jest zaopatrzony w pręty (4) w postaci drutu, zakładane z jednej strony w otwory wykonane w blasze sita (3) rynny fluidalnej, a z drugiej strony w otwory wykonane w przedniej części ramy (2) rynny fluidalnej, przy czym wymagany naciąg prętów (4) posiadających jeden z końców nagwintowany jest realizowany za pomocą naciągowych oprawek (5) z gwintem. Drugi z końców poszczególnych prętów (4) rusztu strunowego jest rozwalcowany.

(2 zastrzeżenia)

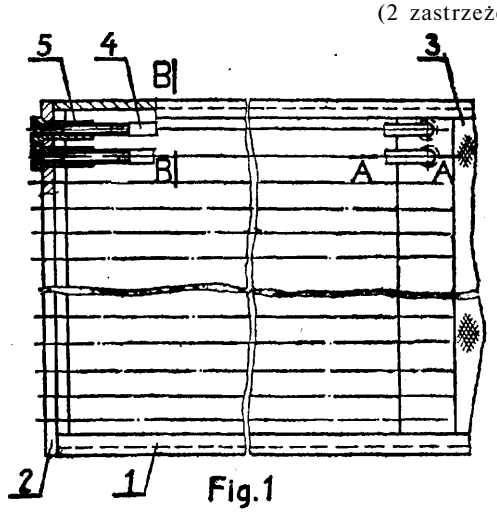

Fig.1

F24F W. 65593 21.03.1977

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia W. 64752

Marian Badowski, Dariusz Badowski, Mirosław Badowski, Warszawa, Polska (Marian Badowski, Dariusz Badowski, Mirosław Badowski).

Nawiewnik-wywiewnik dla instalacji ogrzewania, chłodzenia i wentylacji

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania ulepszonej konstrukcji nawiewnika-wywiewnika, która zapewniałaby równomierne rozprowadzenie czynnika w miejscu pracy nawiewnika.

Nawiewnik-wywiewnik dla instalacji ogrzewania, chłodzenia i wentylacji według wzoru zawiera obudowę składającą się z części górnej (1) zamocowanej na stałe do kanału doprowadzającego lub odprowadzającego czynnik oraz części dolnej (2) zamocowanej obrotowo do części (1) oraz co najmniej jedną kierownicę (3) w postaci rury, zamocowaną nastawnie do części (2). (1 zastrzeżenie)

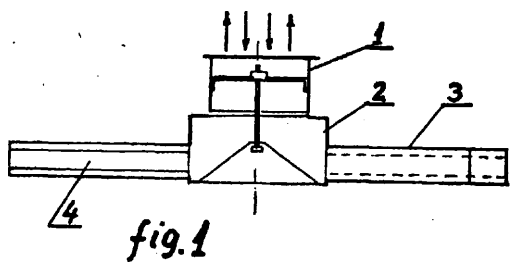

fig.1

F24F W. 65594 21.03.1977

Marian Badowski, Dariusz Badowski, Mirosław Badowski, Warszawa, Polska (Marian Badowski, Dariusz Badowski, Mirosław Badowski).

Nawiewnik-wywiewnik dla instalacji ogrzewania, chłodzenia i wentylacji

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji urządzenia, które umożliwiłoby właściwą dystrybucję stosowanych czynników.

Nawiewnik-wywiewnik dla instalacji ogrzewania, chłodzenia i wentylacji według wzoru zawiera obudowę (1) w kształcie stożka oraz kierownicę (3) zamocowaną obrotowo na osi (2) mającą skrzydła (4).

(1 zastrzeżenia)

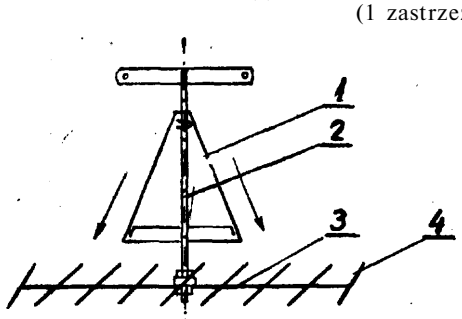

F24F **W. 65945** 29.12.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor", Wrocław, Polska (Jan Kubicki, Kazimierz Błażewski).

Urządzenie do **konfekcjonowania taśmy**

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie wentylacji stanowiska do konfekcjonowania taśmy.

Urządzenie ma dwupoziomowy stół dla taśmy (1). Przy podłożu, na którym stoi ten stół, umieszczony jest wlot wyciągu wentylacyjnego (3). Nad górną i dolną powierzchnią roboczą stołu (1) umieszczone są wyloty nawiewu (2) świeżego powietrza.

(1 zastrzeżenie)

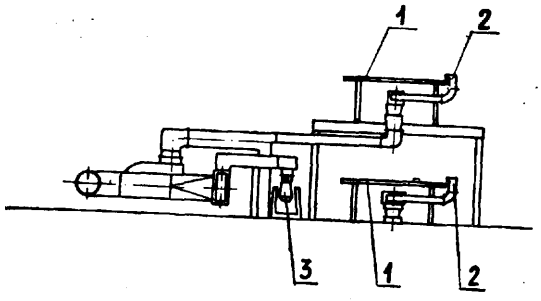

F24F **W.** 66005 31.12.1980

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, Wrocław, Polska (Józef Krzemieniecki).

Mieszak wentylacyjny

Mieszak wentylacyjny służy do łączenia układu chłodzenia silnika elektrycznego trakcyjnego z przewodem wentylacyjnym pojazdu szynowego.

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego mieszka, który zapewniałby prawidłową eksploatację w długim okresie czasu.

Mieszek charakteryzuje się tym, że korpus (1) o przekroju kołowym ma na obu końcach kołnierze (2) osadzone między płytkami (3 i 4) zewnętrznymi i wewnętrznymi, przy czym płytki (3) zewnętrzne mają wywinięte krawędzie (5) do wnętrza korpusu (1).

Płytki (3 i 4) zewnętrzne i wewnętrzne połączone są ze sobą nierozłącznie, korzystnie drogą zgrzewania. (2 zastrzeżenia)

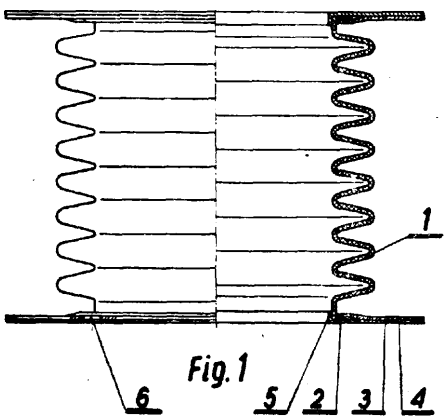

F27B **W.** 65922 24.12.1980

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okrętowego „PROMOR", Przedsiębiorstwo Projektowo-Techniczne, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Andrzej Wilkowski, Andrzej Danter, Andrzej Lisicki).

Urządzenie do podgrzewania detali przed montażem

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia cechującego się niskimi kosztami wykonania, ekonomicznego w eksploatacji oraz łatwego i bezpiecznego w obsłudze.

Urządzenie według wzoru charakteryzuje się tym, że ma umieszczony w korpusie (1) ruchomy podnoszony ruszt (17) oraz układ mieszania składający się z elektrycznego silnika (6) i wałka (5) połączonego z zębatą przekładnią (4) napędzającą mieszadła (3), które to mieszadła (3) wykonane w postaci zębatych kół zaopatrzone są w mieszające skrzydełka (7). Ruchomy podnoszony ruszt (17), zawieszony jest na linkach (18) przewiniętych przez krążki (19) i zaczepionych do bębnów ręcznej wciągarki. (4 zastrzeżenia)

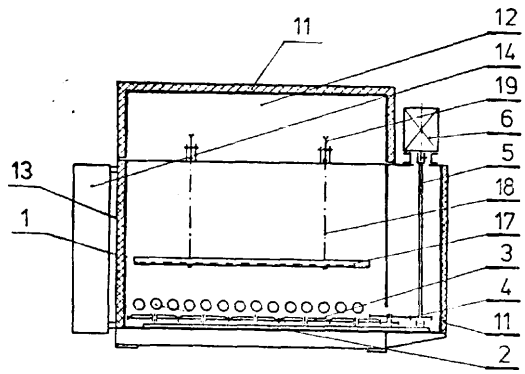

F41B W. 65952 30.12.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Radom", Radom, Polska (Ryszard Chełmicki, Janusz Chętkiewicz, Stanisław Brix).,

Bagnet ćwiczebny

Bagnet ćwiczebny służy do ćwiczeń w walce wręcz przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa.

Bagnet ma przesuwny brzeszczot (2) wsuwany w rękojeść. Sprężyna (3) powoduje powrót brzeszczota (2) w przednie położenie. Przednia część brzeszczota (2) i rękojeści posiadają osłony (9) i (10) zabezpieczające przed kontuzją. (2 zastrzeżenia)

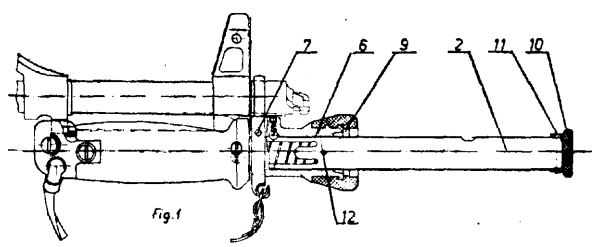

Dział G
FIZYKA

G01B **W.** 65955 31.12.1980

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Mirosław Pietkiewicz, Witold Lenkiewicz).

Przystawka mikroskopowa do pomiaru liniowego zużycia próbek przy badaniu tarcia ślizgowego, tocznego lub tocznego z poślizgiem

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej przystawki mikroskopowej, która pozwalałaby na pomiar wielkości zużycia próbki podczas badań bez konieczności zdejmowania jej z maszyny.

Przystawka składa się z umieszczonej na podstawce (1) kolumny (2) z gwintem zewnętrznym, nakrętki (3) połączonej z korpusem, na którym znajduje się przesuwny stolik (8) napędzany śrubą mikrometryczną oraz z przytwierdzonej do stolika (8) kolumny poprzecznej z umieszczoną na niej przesuwnie częścią mikroskopową złożoną z lunetki, obiektywu i okularu mikrometrycznego. (4 zastrzeżenia)

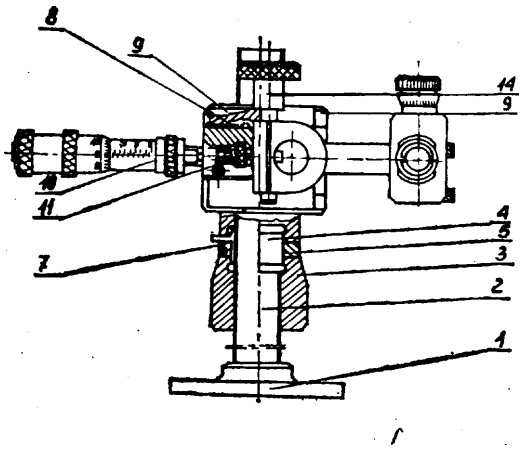

G01B **W. 65976** 30.12.1980

„AGROMET-PILMET" Kombinat Maszyn Rolniczych, Zakłady Metalowe im. Gen. K. Świerczewskiego, Zakład Wiodący, Wrocław, Polska (Genowefa Szczygieł).

Końcówka pomiarowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej końcówki, która pozwoliłaby na eliminacją konieczności niszczenia mierzonych elementów.

Końcówka pomiarowa, zwłaszcza do mierzenia odległości między powierzchnią czołową elementu i ściankami do niej równoległymi wyjęcia wykonanego w ściance prostopadle usytuowanego otworu, charakteryzuje się tym, że stanowi ją mocowana na trzpieniu pomiarowym (1) typowego głębokościomierza mikrometrycznego (2) tulejka kołnierzowa (4) o średnicy kołnierza (7) mniejszej od średnicy otworu wlotowego (9) wykonanego w powierzchni (13) elementu (10) i równoległych powierzchniach (5, 6) usytuowanych prostopadle do osi głębokościomierza (2). Odległość między równoległymi powierzchniami (5, 6) kołnierza (7) winna być wykonana przynajmniej o klasę tolerancji wyżej od odległości mierzonych.

(2 zastrzeżenia)

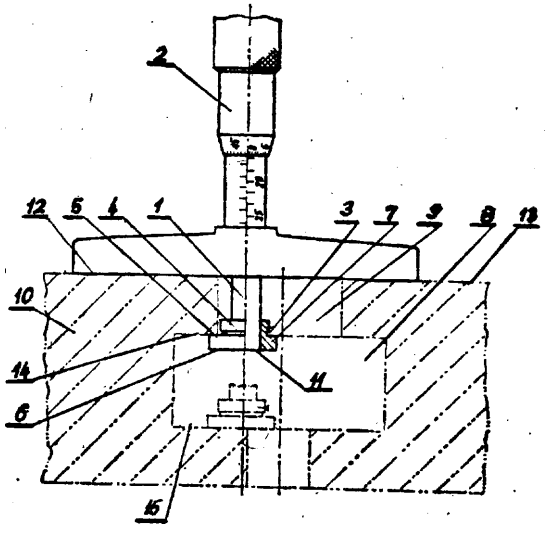

G01C W. 65949 29.12.1980

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jerzy Dąbrowski, Juliusz Grabczyk).

Liniał czujnikowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego liniału czujnikowego, którym pomiarów dokonywałoby się w znacznie krótszym czasie, opracowanie wyników byłoby proste oraz jego konstrukcja byłaby prosta i niezawodna w działaniu.

Liniał czujnikowy ma belkę (1) użebrowaną, wspartą na trzech regulowanych podporach śrubowych (7), (8), (9), a do obydwu czół belki (1) są przymocowane na stałe dwa zwierciadła pomiarowe (6).

(2 zastrzeżenia)

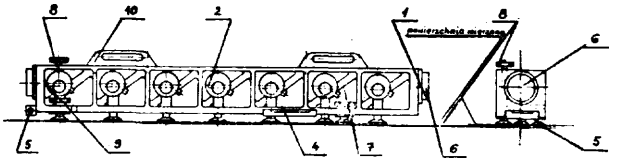

G01F **W. 65871** **19.12.1980**

Zakłady Telewizyjne **„Unitra-Polkolor"** Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Krzysztof Techmański, Helena Bruj-Wayda).

Karkas do **cewek** indukcyjnych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego kształtu karkasu, którego wykonanie będzie możliwe za pomocą wtrysku, przy użyciu dwuczęściowej formy wtryskowej.

Karkas wykonany z tworzywa termoplastycznego w postaci jednolitego elementu, zaopatrzonego w cienkościenną część środkową i dwa zewnętrzne kołnierze, charakteryzuje się tym, że w ściankach: górnej i dolnej części środkowej (1) są wykonane prostokątne otwory (4, 6, 7) usytuowane w obu ściankach naprzemianległe, obejmujące szerokością całą szerokość każdej ścianki, a ponadto zewnętrzne kołnierze (2 i 3) karkasu, w górnej części są zaopatrzone w występy (8) stanowiące wsporniki przystosowane do podtrzymywania rdzenia w otworze środkowej części (1) karkasu. (1 zastrzeżenie)

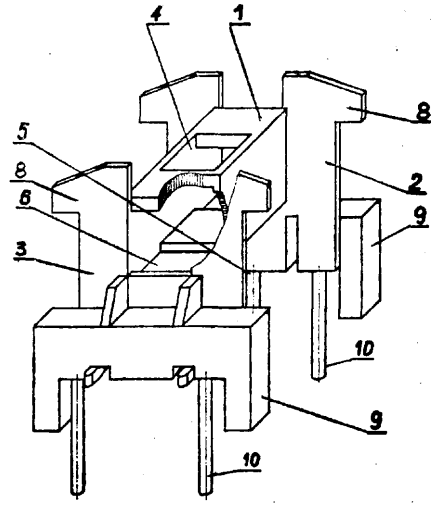

G01F **W. 65925** 29.12.1980
A61J

Fabryka Narzędzi Chirurgicznych, Nowy Tomyśl, Polska (Mieczysław Szczeszyński).

Łyżeczka apteczna do **proszków**

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej łyżeczki aptecznej, która przy zachowaniu dotychczasowych własności użytkowych byłaby uzyskiwana prostą metodą tłoczenia na zimno.

Łyżeczka apteczna do proszków ma trzonek, który na całej swej długości ma w przekroju kształt rynienki (4) zaopatrzonej w środku w półkoliste wgłębienie (5) o promieniu mniejszym od promienia rynienki (4). (1 zastrzeżenie)

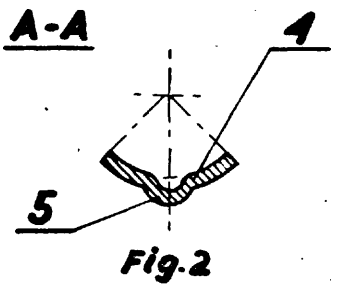

Fig.2

G01L W. 65910 23.12.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Aparatury Badawczej i Dydaktycznej **„COBRABiD"**, Warszawa, Polska (Stefan **Minc,** Jan Dębkowski, Jerzy Kosior, Kazimierz Łapiński, Aleksandra Rutkowska, Albina Borowicka).

Czujnik ciśnienia

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego czujnika ciśnienia, który byłby prosty w obsłudze i eksploatacji, odznaczałby się wysoką trwałością i niezawodnością oraz miałby małą czułość na przyspieszenia zewnętrzne, co pozwalałoby wykorzystywać go do badania urządzeń narażonych na wibracje.

Czujnik ciśnienia mający korpus, w którym jest umieszczony przetwornik elektrokinetyczny, dzielący czujnik na dwie komory według wzoru charakteryzuje się tym, że jedna z komór (5) jest szczelnie zamknięta pokrywą (3), mającą otwór wlotowy mierzonego ośrodka, dociśniętą do czoła czujnika pierścieniem (4), zaś druga komora (8) połączona jest z atmosferą poprzez współosiowy otwór znajdujący się w korpusie (2). W otworze tym jest umieszczony przewód elektryczny, przekazujący z wyjścia przetwornika (1) do urządzenia rejestrującego (10), za pośrednictwem złącza elektrycznego (9) sygnał elektryczny. (2 zastrzeżenia)

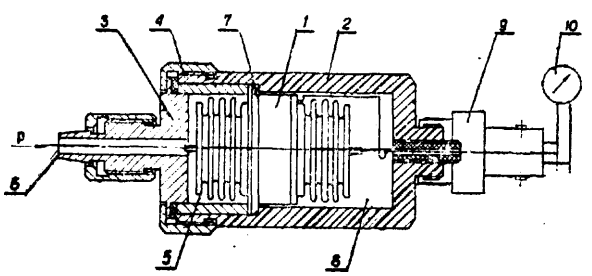

G01L W. 65914 23.12.1980

Stocznia Gdańska im. Lenina, Gdańsk, Polska (Zbigniew Bielawski).

Przyrząd
do **pomiaru** momentu **klucza dynamometrycznego**

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu działającego na zasadzie zespołu dźwigni, który pozwalałby sprawdzać i korygować wskazania skali, dzięki czemu możnaby zachować określone parametry dokręcania śrub i nakrętek.

Przyrząd według wzoru ma obrotową dźwignię (1), osadzoną za pomocą wpustu na wałku (2) zakończonym kwadratowymi chwytami (4), wystającymi z obu stron korpusu (3). Do jednego końca obrotowej dźwigni (1) umocowana jest dźwignia (5), po której przesuwa się za pomocą łożysk tocznych ciężar (6). W drugim końcu obrotowej dźwigni (1), znajduje się wycięcie (9), w które wchodzi łożysko toczne osadzone na końcu obrotowej dźwigni (10), usytuowanej na wałku (11), którego kwadratowe chwyty (12) wystają z obu stron korpusu (3). W odpowiedniej odległości od osi obrotu dźwigni (10) znajduje się wycięcie **(13),** w które wchodzi łożysko toczne, osadzone na obrotowej dźwigni (14). Dźwignia ta osadzona jest na wałku (15) zakończonym sześciokątnymi chwytami (16) wystającymi z obu stron korpusu (3). (1 zastrzeżenie)

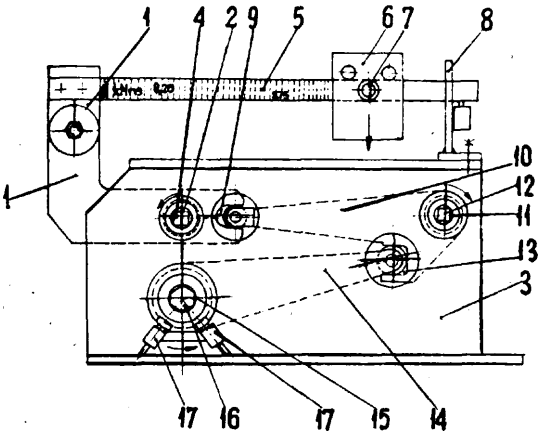

G01L W. 66007 31.12.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Odzieżowego, Łódź, Polska (Lech Winter, Jan Bomba).

Urządzenie do pomiaru sił nacisku

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego urządzenia, które pozwalałoby prawidłowo ustalić siłę nacisku, a także określić stan techniczny maszyny klejącej.

Urządzenie do pomiaru sił nacisku składa się z belki nośnej (1) z zamocowanym dynamometrem sprężynowym (2) oraz z cięgien (4) o regulowanej długości, zamocowanych jednym końcem do końców belki nośnej (1). Na drugim końcu cięgien (4) przymocowane są obejmy (3). (1 zastrzeżenie)

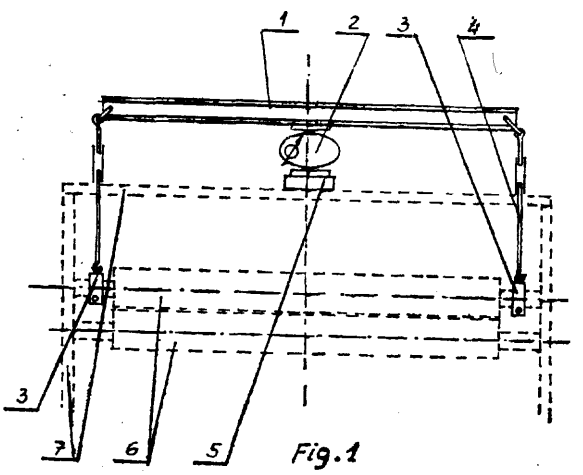

Fig.1

G01N W. 65882 20.12.1980

Fabryka Łożysk Tocznych, Kraśnik, Polska (Czesław Pyrzyna, Stanisław Dec, Roman Jaszkowicz).

Urządzenie do badania wytrzymałości
tarcz **szlifierskich** na rozerwanie

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego urządzenia do badania wytrzymałości tarcz szlifierskich na rozerwanie, za pomocą którego można byłoby przeprowadzać badania dynamiczne tarcz o wymiarach 8 do 200 mm pracujących przy szybkościach obwodowych 60 **m/s.**

Urządzenie ma płytę nośną (1) ze wspornikami (2), (2a), (2b), do których za pomocą mechanizmów mo-

cujących (6) przymocowane są wymienne szybkoobrotowe wrzeciona (3) i (4) oraz turbina powietrzna (5). Turbina powietrzna (5) napędza za pomocą przekładni pasowej (7) uszeregowane w szereg wrzeciona robocze (3) i (4). (3 zastrzeżenia)

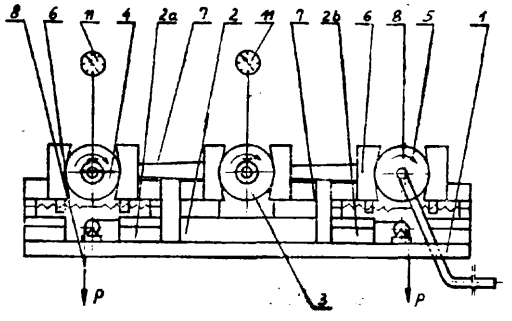

G01N **W. 65901** 22.12.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Dziewiarskiego, Łódź, Polska (Ireneusz Filipiak, Elżbieta Wiśniak, Henryk Paszkowski, Jan Gocalski).

Urządzenie do badania wytrzymałości

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia do badania wytrzymałości protez ubytku kości czaszki przez ściskanie na zrywarce do przędz i dzianin.

Urządzenie składa się z okrągłej płyty (1) połączonej z belką nośną (2) dwoma prętami (3) oraz z okrągłej płyty (4) połączonej z belką nośną (5) dwoma prętami (6). Pręty (3) i (6) stanowią prowadnice przechodzące przez płyty (1) i (4) odpowiednio otworami (7) i (8). Belki nośne (2) i (5) mają zaczepy (9) połączone z nimi kołkami bezpieczeństwa.

(1 zastrzeżenie)

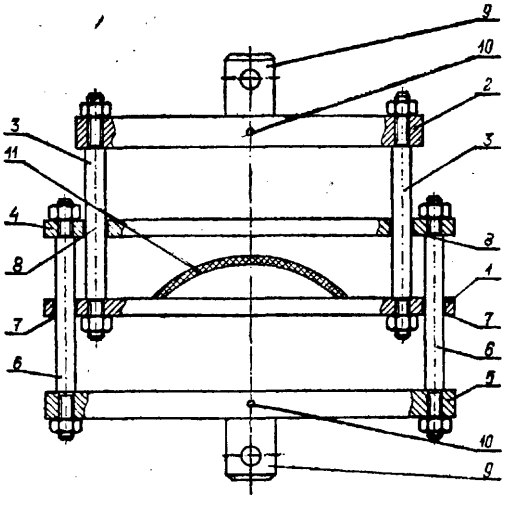

G01N **W. 65907** 23.12.1980

Centralny Wojskowy Ośrodek Badawczy Paliw Płynnych, Warszawa, Polska (Wiesław Górski, Janusz Kolczyński).

Krócieс do pobierania próbek cieczy **pod** ciśnieniem

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego króćca do pobierania próbek cieczy pod ciśnieniem, który byłby bezpieczny podczas jego użytkowania oraz uniemożliwiałby wprowadzenie do badanej próbki zanieczyszczeń.

Króciec wyposażony w szybkozłącze wewnętrzne i przewód w' postaci wydrążonej iglicy, według wzoru charakteryzuje się tym, że iglica (1) ma kanał odpowietrzający (2) równoległy do osi iglicy (1). Iglica (1) i element szybkozłącza (5) mają pokrywy ochronne (3) i (4).

Króciec stosuje się do bezpośredniego pobierania próbek płynów hydraulicznych z układów hydraulicznych maszyn i urządzeń celem oznaczenia w płynie zawartości stałych ciał obcych. (2 zastrzeżenia)

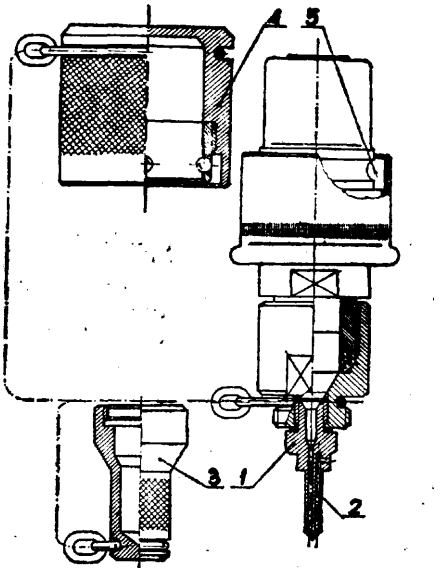

G01N W. 65919 23.12.1980

Wyższa Szkoła Inżynierska im. gen. A. Zawadzkiego, Opole, Polska (Grzegorz Gasiak).

Próbka do pomiaru dużych odkształceń plastycznych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej próbki do pomiaru odkształceń plastycznych, która umożliwiałaby uzyskanie informacji o przebiegu zmian naprężeń i odkształceń wzdłuż południka powłoki.

Próbka według wzoru ma część pomiarową (7) zakończoną z jednej strony denkiem dolnym (2) utwierdzonym spoiną (3) w części chwytowej (1), a z drugiej strony denkiem górnym (4) z dwoma gniazdami (5) i (6) utwierdzonymi spoiną (3) w kołnierzu wzmacniającym (8), przy czym stosunek długości części pomiarowej (7) do jej średnicy wewnętrznej wynosi 1, a średnicy wewnętrznej do jej grubości 90. Zewnętrzna powierzchnia (9) części (7) ma siatkę pomiarową (12) na powłoce (11). (2 zastrzeżenia)

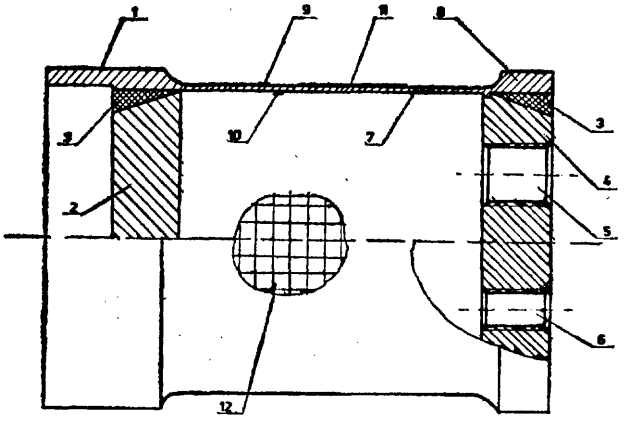

G01N W. 65950 29.12.1980

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Stanisław Płaska).

Urządzenie do badania własności sprężystych powierzchni roboczych ściernic

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego bezpośredni pomiar własności sprężystych ściernic.

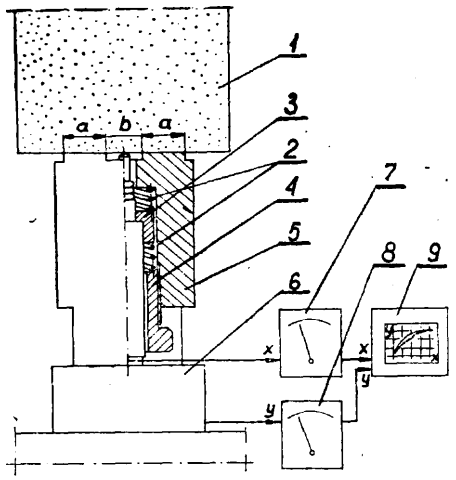

Urządzenie według wzoru użytkowego ma cylindryczny korpus (5) z otworem osiowym, w którym zamocowany jest przesuwny osiowo przez śrubę (4) i zawieszenie sprężyste (2) czujnik z oprawką (3) pomiaru odkształceń powierzchni roboczej ściernicy (1). Korpus (5) jest ustawiony na siłomierzu (6). Korpus (5) ma na powierzchni dotykającej do badanej powierzchni ściernicy (1) wykonany kanałek o szerokości większej od średnicy części pomiarowej otworu, w którym znajduje się czujnik (3), przy czym powierzchnia badanej ściernicy jest dociskana do powierzchni korpusu (5) i wierzchołka czujnika (2).

(1 zastrzeżenie)

G01N **W.** 65979 30.12.1980

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Rudolf Burek, Maria Piersiak-Żurawicz).

Urządzenie do oznaczania wilgoci w materiałach sypkich zwłaszcza w węglu przemysłowym

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia pozwalającego na oznaczanie wilgoci w materiałach sypkich w sposób prosty, szybki i zapewniający powtarzalne wyniki.

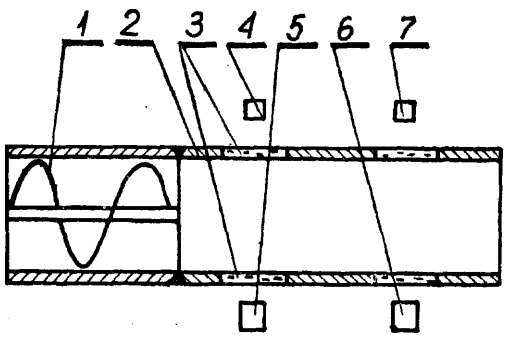

Urządzenie według wzoru użytkowego ma podajnik mieszający materiał badany - ślimak (1), za którym umieszczona jest rynna (2) o przekroju kwadratowym z wkładkami (3) z dowolnego tworzywa syntetycznego, najkorzystniej teflonu o grubości nie większej niż 10 mm w ścianach bocznych, przy których przeciwlegle zamocowane są źródło (4) i detektor (5) mikrofal oraz źródło (6) i detektor (7) promieni gamma.

(1 zastrzeżenie)

G01N **W. 66004** 31.12.1980

Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia, Zielonka k/Warszawy, Polska (Zdzisław Pawłowski, Jan Krzychała, Andrzej Brokowski).

Urządzenie do ultradźwiękowego wykrywania wad w elementach stalowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia do ultradźwiękowego wykrywania wad w elementach stalowych, które zapewniałoby powtarzalność badań bez potrzeby dostrajania urządzenia oraz umożliwiałoby wykrywanie wad materiałów bez potrzeby demontażu naboju.

Urządzenie ma nasadę (1) wykonaną ze szkła organicznego, korzystnie w kształcie krążka z wewnętrznym zatoczeniem prowadzącym (8) pasowanym obrotowo do kryzy łuski oraz otworem przelotowym w osi o średnicy obejmującej średnicę zapłonnika i gniazdem osadczym (9) głowicy nadawczo-odbiorczej (2) umieszczonym na promieniu nasady (1).

Gniazdo osadcze (9) ma kształt prostokąta ustawionego dłuższym bokiem symetrycznie do promienia nasady (1), w którym wykonane są występy oporowe o rozstawie i wysokości odpowiadającej wymiarom wizjera głowicy (2). (3 zastrzeżenia)

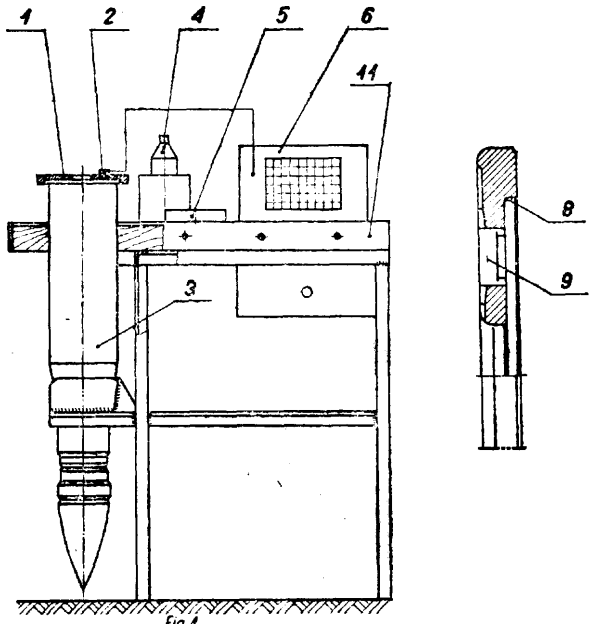

G01P W. 65915 24.12.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Waldemar Wysocki).

Sonda do pomiarów parametrów strugi gazów

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej sondy do pomiarów parametrów strugi gazów, która umożliwiałaby jednoczesny pomiar całkowitej temperatury, ciśnienia i wektora prędkości.

Sonda trój otworowa według wzoru ma w korpusie (1), równolegle do kanałów (2), (3), (4) łączących sondę z miernikami ciśnienia i wektora prędkości, kanał (5) zakończony wybraniem, w którym jest umieszczona termopara (6), tak, że jej spoina pomiarowa jest usytuowana w pobliżu wlotów kanałów połączonych z miernikiem ciśnienia i wektora prędkości. (1 zastrzeżenie)

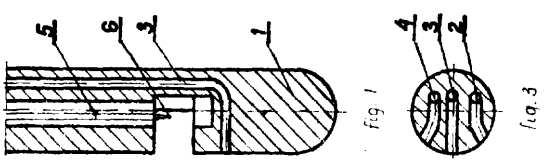

G01R **W. 65931** 30.12.1980

Warszawskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych Budownictwa Przemysłowego „Hydrocentrum 1", Warszawa, Polska (Kazimierz Rydz, Jan Zarzycki).

Uchwyt do kontroli i wymiany wkładek bezpiecznikowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania uchwytu pozwalającego na równoczesne wykonanie kontroli i wymiany wkładek bezpiecznikowych.

Uchwyt charakteryzuje się tym, że ma wskaźnik neonowy (4) umieszczony na korpusie (2) znanego uchwytu z materiału izolacyjnego, wewnątrz którego przechodzą przewody łączące neonówkę z zaczepem uchwytu (3). W obwód włączony jest opornik (5).

(1 zastrzeżenie)

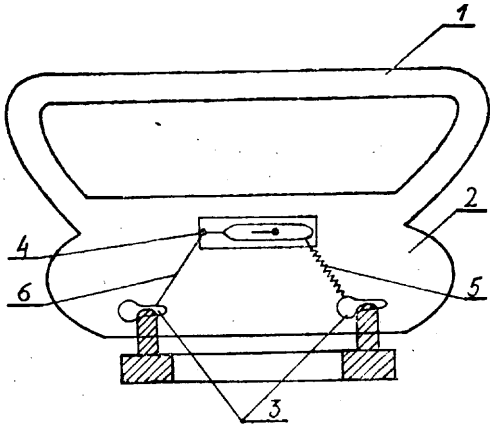

G02B W. 65880 18.12.1980

Bogusław Ciesielski, Poznań, Polska (Bogusław Ciesielski).

Lupa kieszonkowa o krótkiej ogniskowej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie polepszenia funkcjonalności lupy.

Lupa według wzoru użytkowego ma podłużną listwową soczewkę (4), o powierzchni cylindrycznej jedno- lub dwustronnej, przy czym soczewka ta jest osadzona w ramce (2) umocowanej wysuwnie i obrotowo wokół czopa (3) futerału (1), zgiętego w kształcie litery „U". (2 zastrzeżenia)

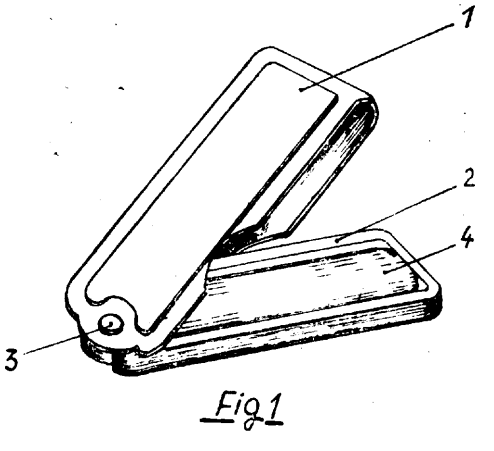

Fig 1

G02B W. 65881 18.12.1980

Bogusław Ciesielski, Poznań, Polska (Bogusław Ciesielski).

Lupa **kieszonkowa**

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie rozszerzenia użyteczności lupy.

Lupa kieszonkowa według wzoru użytkowego ma osadzoną w ramce (2) podwójną soczewkę w postaci soczewki zasadniczej (4) i soczewki (5) o większej zdolności powiększania, zajmującej mniejszą część powierzchni powiększającej. (2 zastrzeżenia)

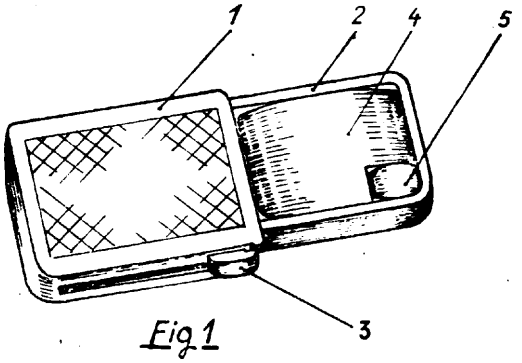

Fig 1

G02B W. 65933 30.12.1980
H04L

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elektronicznego Sprzętu Powszechnego Użytku „Unitra-CO-BRESPU", Warszawa, Polska (Wit Jarochowski).

Nasadka optyczna na punktowe źródło światła

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji umożliwiającej uzyskanie równomiernego rozproszenia punktowego źródła światła na wymaganą płaszczyznę i współpracującej z optoelektronicznym źródłem światła takim jak dioda świecąca. Nasadka stanowi jeden element wykonany z przezroczystego tworzywa i składa się z soczewki (1) światłowodu (2) złączonych ze sobą. Soczewka (1) ma kształt symetrycznego półpierścienia kulistego, do którego symetrycznie przylega światłowód (2) o przekroju prostokątnym, zakończony płaszczyzną (4) o fakturze rozpraszającej. Na rozpraszającej płaszczyźnie (4) utworzone są prążki o półkolistych przekrojach, a boczne płaskie powierzchnie soczewki (1) pokryte są warstwą odbijającą światło. (2 zastrzeżenia)

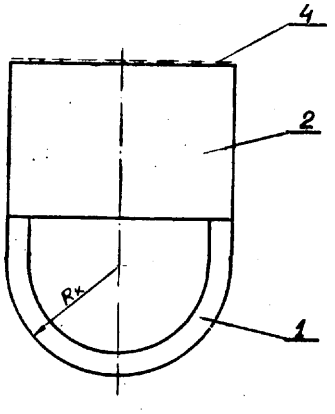

Fig 1

G09B W. 65990 31.12.1980
G01B

Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „FAZOS", Tarnowskie Góry, Polska (Wojciech Preg, Jan Simoni).

Kątomierz stołowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego przyrządu, który umożliwiłby ustawienie bazy kątowej i długościowej w sposób stabilny, zwłaszcza przy obróbce wiórowej dużych przedmiotów, nie mieszczących się w imadłach maszynowych.

Kątomierz mający wyskalowaną część pomiarową, charakteryzuje się tym, że część pomiarowa wraz z częścią mocującą (2) połączona jest rozłącznie z mocującą listwą mającą rozprężoną końcówkę, przy pomocy śruby zacisku (7) i nakrętki z uchwytem (8) z podkładką. Do części mocującej (2) przy pomocy wkrętów (11) przymocowana jest ustalająca listwa (3) z rowkiem. (4 zastrzeżenia)

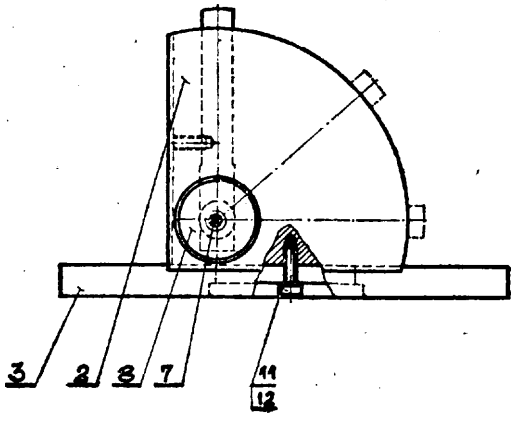

G12B W. 65957 31.12.1980

Centrum Naukowo-Produkcyjne Technik Komputerowych i Pomiarów, Warszawa, Polska (Wacław Kosianko, Maciej Kominek, Andrzej Wiśniewski, Stefan Wierzbicki, Adam Cybulski, Stanisław Krysik).

Nóżka zwłaszcza do obudowy przyrządu pomiarowego

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej nóżki do obudowy przyrządu pomiarowego, która byłaby wyjmowana w prosty i szybki sposób.

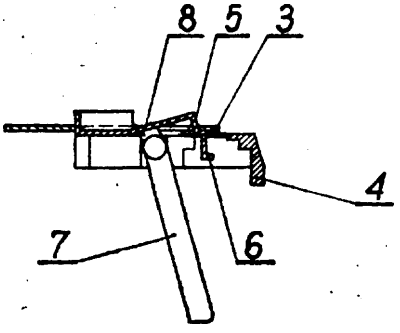

Nóżka mocowana w dolnej osłonie obudowy przyrządu pomiarowego i zawierająca osadzony wewnątrz niej wspornik według wzoru charakteryzuje się tym, że ma umieszczone na ściankach bocznych występy górne i występy dolne tworzące naprzeciwległe kanały do mocowania w kształtowym otworze osłony (3) oraz ma sprężysty języczek (5). Wspornik (7) ma dodatkowe krótsze ramię (8) współpracujące ze sprężystym języczkiem (5) i ustalające skrajne położenia wspornika (7). (1 zastrzeżenie)

Dział H
ELEKTROTECHNIKA

H02G W. 65973 30.12.1980

Centrum Naukowo-Produkcyjne Podzespołów i Urządzeń Elektronicznych „UNITRA-DOLAM", Wrocław, Polska (Dorota Hajducka, Zbigniew Kępa, Józef Minkowski, Zbigniew Piasecki, Kazimierz Sokołowski, Jan Trombik, Paweł Urbacki, Tadeusz Żołnierczyk).

Odgromnik gazowany

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji odgromnika gazowanego, która pozwoliłaby na. rozładowywanie w bardzo krótkim czasie chwilowo powstałego ładunku elektrycznego wysokiego napięcia.

W odgromniku według wzoru wewnętrzny koniec elektrody (1) ma kształt kuli o średnicy co najmniej 1,2-krotnie większej od pozostałej cylindrycznej części elektrody (1). Kulista część elektrody (1) pokryta jest powłoką roboczą (3) o grubości minimum 0,1 mm, utworzoną ze stopu srebra, miedzi i palladu, zawierającego co najmniej 50% srebra. Gaz obojętny wypełniający wnętrze bańki szklanej (2) jest mieszaniną azotu oraz 5% wodoru i ma ciśnienie 2,5-krotnie wyższe od atmosferycznego. Na zewnętrznej powierzchni bańki szklanej znajduje się ekran elektrostatyczny (4) w postaci pierścienia otaczającego szczelinę wyładowczą) który utworzony jest z płatków aluminium połączonych lepiszczem.

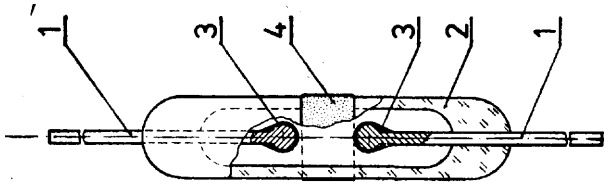

Odgromnik znajduje zastosowanie w odbiornikach telewizji kolorowej do zabezpieczania elementów elektronicznych i kineskopu. (5 zastrzeżeń)

H02K W. 65898 22.12.1980
B25B

Śląska Fabryka Urządzeń Górniczych „MONTANA", Katowice, Polska (Wojciech Wojtasiński).

Ściągacz wałka zębatego silników elektrycznych

Wzór rozwiązuje zagadnienie ułatwienia demontażu silnika oraz zwiększenia bezpieczeństwa pracy.

Ściągacz według wzoru składa się z bloku (1) o przekroju kwadratu przyspawanej do niego tulejowej obsady (2), która to tulejowa obsada (2) jest rozłącznie połączona poprzez mocujący sworzeń (4) z dwudzielną tuleją (3) wyposażoną w wewnętrzny

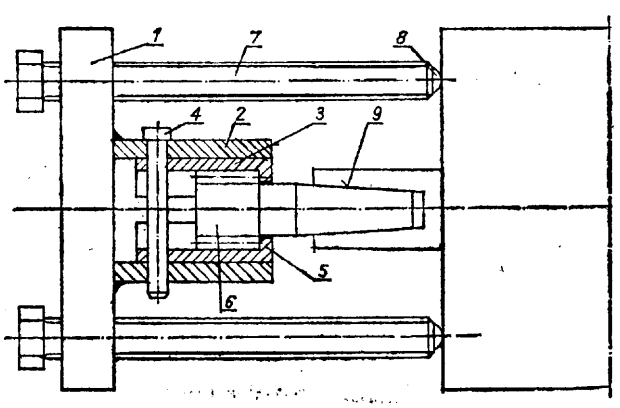

kołnierz (5) dla zaczepienia o czołową stronę wałka zębatki (6) silnika. W kwadratowym bloku (1) mocującego korpusu są wykonane gwintowane otwory dla mocujących śrub (7), które poprzez koliste podkładki (8) umożliwiają wypychanie wałka zębatki (6) ze stożkowego wału (9) silnika. (1 zastrzeżenie)

H04N **W. 65951** 29.12.1980

Białostockie Zakłady Podzespołów Telewizyjnych „UNITRA-BIAZET", Białystok, Polska (Franciszek Piotrowski, Elżbieta Kaufman-Suszko, Aleksy Chołołowicz, Stefan Kilian, Władysław Zakarzecki, Wiesław Mickiewicz, Wojciech Barańczak, Antoni Piotrowski, Mariusz Faliński, Wacław Sawicki, Jan Daniluk, Andrzej Jakubowski, Gerard Andrzej Kass).

Blok regulacji do odbiornika telewizyjnego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia materiałochłonności i pracochłonności przy wytwarzaniu bloku regulacji do odbiornika telewizyjnego.

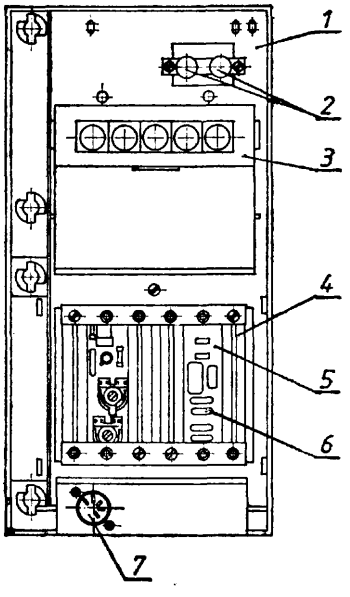

Blok regulacji stanowi korpus (1), do którego przymocowane są w dolnej części potencjometry regulacyjne rozmieszczone w ten sposób, że dwa z nich umieszczone są w środku, zaś pozostałe dwa po bokach. W przestrzeni pomiędzy potencjometrami środkowymi i bocznymi, na płytce z obwodem drukowanym (5) umieszczone są elementy układu elektronicznego (6). (1 zastrzeżenie)

IÍ04R W. 65947 29.12.1980

Zakłady Wytwórcze Głośników „UNITRA-TONSIL", Września, Polska (Wiesław Białek, Witold Synakiewicz, Ryszard Grądecki).

Słupek mocujący kosz głośnika z obwodem magnetycznym

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania słupka o takiej konstrukcji, która zapewniałaby stabilne połączenie kosza głośnika z obwodem magnetycznym.

Słupek według wzoru charakteryzuje się tym, że dolną jego część stanowi płytka (1) z czopikami. (1 zastrzeżenie)

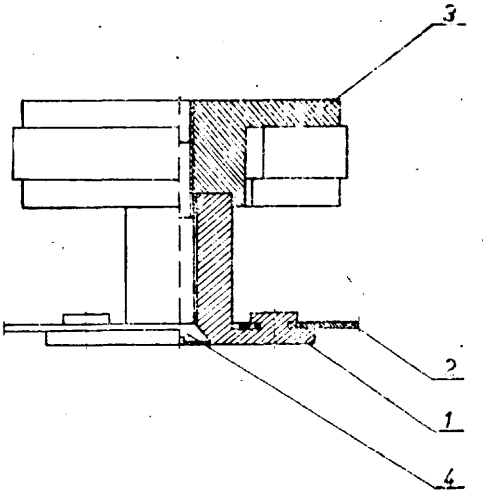

H05K W. 65891 22.12.1980

Naukowo-Produkcyjne Centrum Półprzewodników, Zakłady Przemysłu Elektronicznego „Kazel", Koszalin, Polska (Aleksander Tarkowski).

Kaseta do wykonywania, za pomocą szkła, połączeń metalowych wyprowadzeń z wytłoczkami metalowymi

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania kasety, której konstrukcja wyeliminowałaby przyklejanie się grafitu do wykonywanych podstawek. Kaseta składająca się z grafitowej płytki podstawowej z przechodzącymi przez jej otwory kołkami metalowymi i przymocowaną do niej płytką dolną charakteryzuje się tym, że kołki na odcinku od miejsca znajdującego się tuż nad górną powierzchnią płytki podstawowej grafitowej są pocienione w stosunku do dolnej części kołków i ich średnica na tym odcinku jest odpowiednio dopasowana do otworu montażowego (7) wytłoczki (8). (1 zastrzeżenie)

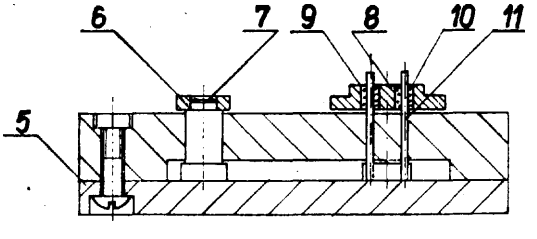

Wykaz numerowy zgłoszeń wynalazków opublikowanych w **BUP** Nr 20/81

Nr zgłoszenia	Int. CL^3	Strona
1	2	3
217024	C07J	29
220514	C22C	34
221321	H03K	66
221376	C22C	34
221597	B22D	9
222039	H01F	62
222152	H02P	64
222406	C09K	32
222644	C09K	32
222758	E02B	39
222787	C02F	22
222790	C07D	27
222791	G08B	61
222793	C08K	31
222813	B01F	5
222814	C08G	30
222815.	C01B	22
222816!	C21D	34
222817	G08B	61
222823	B65D	18
222830	D01H	36
222831	B23K	10
222832	A43B	3
222833	G04C	58
222834	D06M	37
222835	F15B	46
222836	C04B	23
222839	E04G	41
222842	F04D	45
222846	B24B	11
222847	B24B	11
222848	B24B	12
222849	B24B	12
222850	B24B	12
222851	B24B	13
222852	. G05F	59
222853	B41J	16
222854	H05C	67
222855	C09K	33
222859	B23D	9
222868	B27G	14
222872	E02F	40
222873	B65G	19
222874	H03F	65
222871	B66C	21
222890	H03K	66
222891	F16K	48
222892	G03C	58
222896	E03F	40

Nr zgłoszenia	Int. CL^3	Strona
1	2	3
222897	B66B	21
222900	C08F	30
222902	G02B	58
222912	A23G	3
222914	H02P	64
222915	H02P	65
222916	B23K	10
222932	G11C	62
222934	B23Q	11
222938	G01G	54
222940	E02D	39
222941	C14C	34
222943	F26B	52
222944	B65H	20
222947	B01D	4
222949	F23D	51
222950	B63B	18
222958	C09K	33
222959	F16K	48
222961	A01G	1
222964	B01D	5
222965	B01D	5
222976	H01F	63
222979	D21C	38
222980	D06P	38
222981	D06P	38
222985	H04N	67
222986	G01D	53
222990	C07C	24
222991	C07C	24
222998	H04L	66
222999	G01N	55
223002	C08G	30
223007	H01H	63
223009	F16D	47
223011	F16K	49
223012	F27B	52
223013	B23D	9
223014	B65G	19
223017	C07C	25
223018	F16H	47
223019	C07F	29
223024	B21B	7
223028	B24B	13
223029	E21F	43
223033	B25B	13
223034	C07C	25
223035	C10G	33
223036	C11D	33

1	2	3
223037	B01J	6
223038	C07C	25
223039	C05C	24
223041	H01L	63
223042	B61H	17
223043	F02B	44
223049	F16H	47
223055	G11C	62
223056	C22C	35
223059	G05B	58
223061	C23C	35
223063	F04B	45
223066	F04B	45
223067	F16K	49
223068	C09D	32
223077	F16L	50
223078	B60R	16
223079	C04B	23
223080	C25D	36
223081	C04B	23
223084	H02P	65
223085	C22B	34
223086	B22F	9
223087	C09J	32
223091	A61H	4
223092	G06G	60
223093	F21V	51
223096	A61F	4
223097	G01D	53
223098	C22C	35
223099	C21D	34
223102	C08L	31
223103	H02G	64
223104	B65G	19
223106	B29J	15
223110	G01P	56
223111	G01R	57
223124	C03C.	23
223127	F02F,	44
223130	C06B.	24
223133	B65G	20
223136	F16C	46
223137	B21B	7
223138	D04B	37
223146	B65G	20
223148	F16L	50
223149	C08L	31
223150	B21B	7
223151	H04B	66
223153	G11B	62
223154	G10K	61
223159	G01N	55
223160	G01N	55
223161	C08F	30
223166	C23C	35
223168	G01N	55
223169	G01N	55
223171	C25D	36
223172	B01D	5
223174	D01H	36
223177	B63B	18
223178	G01R	57
223199	B21K	8
223200	F16K	49
223201	A23G	3

1	2	3
223203	E21F	43
223208	E02D	40
223761 T	C07F	29
225380	C07D	27
225636 T	B29D	15
225714 T	C07D	28
225939	C07C	25
226004	H02K	64
226013 T	F16J	48
226096	F15B	46
226398 T	A01N	2
226704 T	C07C	26
226876	A01N	2
227165 T	C09D	32
227166 T	C09K	33
227577	C07C	26
227895 T	G01F	54
227930 T	B60T	17
227948 T	E21D	42
227950 T	A01M	2
227951 T	A01M	2
227965 T	C04B	23
227972 T	C07D	28
227973 T	C07D	28
227974 T	C07D	29
227976 T	B29F	15
227977 T	G06F	59
227989 T	B26D	14
227990 T	F16L	50
227995 T	F16L	50
227996 T	C06B	24
227998 T	B66B	21
228000 T	G01P	57
228022 T	G05D	59
228031 T	F27D	52
228032 T	G06K	60
228035 T	G01N	56
228036 T	C04B	23
228038 T	C08L	32
228041 T	A41H	3
228047 T	F25B	51
228048 T	B23P	10
228049 T	B23B	9
228062 T	E01F	39
228064 T	B23K	10
228068 T	G01N	56
228070 T	B25F	14
228073 T	F28C	53
228075 T	B60S	16
228076 T	B60S	17
228089 T	C01B	22
228091 T	A22C	3
228104 T	F16K	49
228128 T	D06L	37
228149 T	G06F	60
228158 T	A43D	4
228159 T	F16J	48
228160 T	G01J	54
228163 T	E21C	42
228169 T	B05C	6
228171 T	A01B	1
228176 T	E04G	41
228187 T	B21J	8
228188 T	E04B	40
228189 T	E04B	41

1	2	3
228192 T	G01R	57
228195 T	B66C	21
228222 T	B02C	6
228225 T	B66C	22
228272 T	A01F	1
228292	D06F	37
228302 T	B65G	20
228303 T	C09B	32
228361	E21C	42
228375 T	F01K	44
228432 T	B65D	19
228669	C07C	27
229210	C08F	30
229211 T	C07C	27

1	2	3
229241	C07C	27
229417	E21D	43
229439	H05K	67
229457	C07D	29
229503	B60H	16
229515	B27K	14
229516	B27K	15
229664	F04D	45
229707	B21B	8
229743	E21F	43
229839	E01B	38
230828	B01J	6
230877	C09K	33
231088	G08C	61

Wykaz numerowy wzorów użytkowych opublikowanych w BUP Nr 20/81

Nr zgłoszenia	Int. CL[3]	Strona
1	2	3
65162	E03B	83
65592	B02C	70
65593	F24F	87
65594	F24F	87
65647	B02C	70
65865	B63B	77
65867	F23D	87
65869	B65G	78
65870	F04B	84
65871	G01F	89
65872	B23K	73
65873	B60R	77
65878	B22D	71
65880	G02B	93
65881	G02B	93
65882	G01N	90
65883	B60J	76
65884	B08B	70
65885	B21D	71
65886	E04B	83
65887	B23B	72
65888	B01D	70
65890	F16B	85
65891	H05K	95
65894	B29F	75
65895	A01G	68
65896	B65H	79
65898	H02K	94
65899	B65G	78
65900	B25H	74
65901	G01N	91
65903	B26B	75
65905	D05B	81
65907	G01N	91
65910	G01L	90
65912	B23C	72
65913	C23G	80
65914	G01L	90
65915	G01P	92
65916	B24B	73
65918	D04B	81
65919	G01N	91
65920	B25B	74
65921	A47J	68
65922	F27B	88
65923	B65D	78
65924	B24B	73
65925	G01F	89
65926	F16L	86

Nr zgłoszenia	Int. Cl.	Strona
1	2	3
65927	B23B	72
65928	B24B	74
65929	F15B	85
65930	F16K	86
65931	G01R	93
65932	B25B	74
65933	G02B	93
65934	F21V	86
65936	A01G	68
65937	B60N	76
65938	D06M	82
65939	E04G	83
65940	B23C	73
65942	E04D	83
65943	A47K	69
65944	A63H	69
65945	F24F	87
65946	F16L	86
65947	H04R	95
65948	F04F	84
65949	G01C	89
65950	G01N	91
65951	H04N	95
65952	E41B	88
65953	B62D	77
65954	B30B	75
65955	G01B	88
65956	A47K	69
65957	G12B	94
65958	F16K	86
65960	B65G	78
65964	E2ÏD	82
65965	B08B	71
65966	E21F	82
65967	B21F	71
65968	D06F	81
65970	B25H	75
65972	A01G	68
65973	H02G	94
65976	G01B	89
65977	B30B	76
65979	G01N	92
65980	D01H	81
65982	B22D	72
65984	B65G	79
65985	B66F	80
65987	B66F	80
65989	B24B	74
65990	G09B	93

1	2	3
65992	D01G	81
65995	B41K	76
65996	E04G	84
66003	B65H	79
66004	G01N	92

1	2	3
66005	F24F	88
66006	F16B	85
66007	G01L	90
66008	B65G	79

SPIS TREŚCI

I. Wynalazki

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie	1
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	4
Dział C - Chemia i metalurgia	22
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo	36
Dział E - Budownictwo; Górnictwo	38
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	44
Dział G - Fizyka	63
Dział H - Elektrotechnika	62
Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków	96

II. Wzory użytkowe

Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie	68
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	70
Dział C - Chemia i metalurgia	80
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo	81
Dział E - Budownictwo; Górnictwo	82
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	84
Dział G - Fizyka	88
Dział H - Elektrotechnika	94
Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów użytkowych	99